

Katedra: Historie
Studijní program: Historické vědy
Studijní obor: Historie

TRESTNÍ NALÉZACÍ KOMISE V TRUTNOVĚ
1945-1948

PENALTY FINDING COMMISSION AT
TRUTNOV 1945-1948

Diplomová práce: 12-FP-KHI-250

Autor:
Zdeňka ČERVINKOVÁ

Podpis:

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Lozoviuková, Ph.D.

Konzultant: Mgr. Pavel Kmoch

Počet

stran	grafů	obrázků	tabulek	pramenů	příloh
	0	0	8		13

V Liberci dne: 27.7.2012

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Zdeňka ČERVINKOVÁ**
Osobní číslo: **P10001000**
Studijní program: **N7105 Historické vědy**
Studijní obor: **Historie**
Název tématu: **Trestní nalézací komise Trutnov**
Zadávající katedra: **Katedra historie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem diplomové práce je na základě studia pramenů a literatury charakterizovat činnost Trestní nalézací komise v Trutnově v letech 1945-1948. Pozornost bude věnována fungování komise v rámci retribučního soudnictví poválečného Československa. Sledována a analyzována bude národnostní problematika, sociální struktura obviněných, poměr odsuzujících a osvobozujících rozsudků. Jednotlivé kauzy budou statisticky vyhodnoceny a typizovány.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

BORÁK, Mečislav: Spravedlnost podle dekretu. Retribuční soudnictví v ČSR a Mimořádný lidový soud v Ostravě (1945-1948). Vyd. 1. Ostrava: Tilia, 450 s. ISBN 80-86101-07-X.

FROMMER, Benjamin: Národní očista. Retribuce v poválečném Československu. Vyd. 1. Praha: Academia, 2010. 504 s. Novověk. ISBN 978-80-200-1838-0.

JUST, Vladimír: Věc: Vlasta Burian. Vyd. 1. Praha: Rozmluvy, 1991. 142. s. ISBN 80-85336-04-9.

JUST, Vladimír: Vlasta Burian. Mystérium smíchu. Vyd. 2. Praha: Academia, 1993. 265 s. ISBN 80-200-0861-6.

KOČOVÁ, Kateřina: Druhá retribuce. Činnost mimořádných lidových soudů v roce 1948, Soudobé dějiny 11. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR2004, s. 586-625. ISSN 1210-7050

KOČOVÁ, Kateřina: Činnost mimořádných lidových soudů. MLS Česká Lípa, Liberec a Litoměřice. Disertační práce Fakulta humanitních studií Hradec Králové, Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové, 2006.

KUKLÍK, Jan: Mýty a realita tzv. Benešových dekretů. Dekrety prezidenta republiky 1940-1945. Vyd. 1. Praha: Linde, 2002. 511 s. ISBN 80-7201-352-1

Poválečná justice a národní podoby antisemitismu. Postih provinění vůči Židům před soudy a komisemi ONV v Českých zemích v letech 1945-1948 a v některých zemích střední Evropy, Sborník, Praha; Opava: Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky, 2002. 396 s. ISBN 80-8624-39-2.

Vedoucí diplomové práce:

Mgr. Kateřina Lozoviuková, Ph.D.

Katedra historie

Datum zadání diplomové práce: **29. dubna 2011**

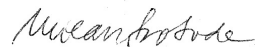
Termín odevzdání diplomové práce: **27. dubna 2012**

doc. RNDr. Miroslav Brzezina, CSc.

děkan

L.S.

PhDr. Milan Svoboda, Ph.D.

vedoucí katedry

V Liberci dne 29. dubna 2011

Čestné prohlášení

Název práce: Trestní nalézací komise v Trutnově 1945 - 1948
Jméno a příjmení autora: Zdeňka Červinková
Osobní číslo: P10001000

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména § 60 – školní dílo.

Prohlašuji, že má diplomová práce je ve smyslu autorského zákona výhradně mým autorským dílem.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

Prohlašuji, že jsem do informačního systému STAG vložil/a elektronickou verzi mé diplomové práce, která je identická s tištěnou verzí předkládanou k obhajobě a uvedl/a jsem všechny systémem požadované informace pravdivě.

V Liberci dne: 27.7.2012

Zdeňka Červinková

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych chtěla poděkovat všem, bez nichž by tato práce nemohla vzniknout. Vedoucí diplomové práce Mgr. Kateřina Lozoviukové, Ph. D., za její trpělivou spolupráci a cenné připomínky a náměty. Dále bych chtěla poděkovat zaměstnancům Státního okresního archivu v Trutnově za jejich pomoc a ochotu při poskytování archivních dokumentů. V neposlední řadě také děkuji Mgr. Pavlu Kmochovi za závěrečnou korekturu a zpětnou vazbu. Závěrem děkuji svým rodičům a přátelům za lásku a za podporu.

ANOTACE

Tato diplomová práce analyzuje jeden z aspektů retribučního soudnictví poválečného Československa. Na základě komparací poznatků z odborné literatury a rozboru pramenů je popsána činnost Trestní nalézací komise v Trutnově v letech 1945 – 1948. První část práce je teoretická, věnuje se vzniku tzv. velkého a tzv. malého retribučního dekretu a institucím vzniklých na jejich základě. Druhá část práce je zaměřena na samotnou činnost Trestní nalézací komise v Trutnově. Pozornost je věnována složení komise či pohlaví, věku, zaměstnání a národnosti odsouzených. Poslední část charakterizuje vybrané případy jak u československých, tak i u německy mluvících obyvatel. Součástí práce je soupis obžalovaných, které Trestní nalézací komise v Trutnově soudila ve vymezeném období. Podstatná část práce je postavena na analýze archivního materiálu, který je uložen ve Státním okresním archívu v Trutnově.

Klíčová slova: retribuce, odplata, očista, dekret, spis, případ, národní čest, provinění, Trutnov, Trestní nalézací komise, směrnice, zákon, nález, revize, národnost.

ANNONATION

The diploma thesis analyses one of the aspects of retribution justice of the Czechoslovakian post/war era. The comparisons are based on findings from literature and sources. The first part of the work is theoretical, it devotes to formation of Great and Small retribution decree and the institutions, which were created on their basis. The second part of the work focuses on the activity of the Penalty finding commission at Trutnov. The attention is paid to the composition of the commission, gender, age, occupation and nationality. The last part of the work characterizes the selected cases of Czech and German-speaking population. The attachment contains a list of accused persons, sentenced by the Penalty finding commission at Trutnov during defined period. A significant part of the thesis is based upon analyses of archive materials, which are deposited in the State District Archives Trutnov.

Key words: retribution, vengeance, cleansing, decree, file, case, national honour, offence, Trutnov, Penalty finding commission, regulations, act, judgement, revision, nationality.

ANNOTATION

Ce mémoire a pour but d'analyser l'un des aspects des procédés de retribution judiciaire en Tchécoslovaquie d'après-guerre. La première partie de ce travail, de nature théorique, examine la naissance du „petit“ décret de retribution“ et du „grand decret de retribution“ ainsi que des institutions créées dans cette même logique. Ensuite, la deuxième partie étudie l'activité du Comité d'Inspection de Trutnov. L'attention est portée en particulier sur les membres du Comité d'inspection ainsi que sur le sexe, l'âge, la profession et la nationalité des condamnés. La dernière partie expose certains cas des habitants d'origine tchèque et des habitants allemands. Ce travail contient également une liste des personnes accusées durant la période définie. Le présent mémoire s'appuie essentiellement sur l'analyse des documents se trouvant dans les Archives du District de Trutnov.

Mots-clés: rétribution, revanche, justification, décret, acte, cas, l'honneur national, délit, Trutnov, directive, loi, découverte, révision, nationalité.

Obsah

1 ÚVOD	10
2 KRITIKA PRAMENŮ A LITERATURY	12
2.1 Kritika literatury	12
2.2 Kritika pramenů	12
3 RETRIBUČNÍ SOUDNICTVÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH	16
3.1 Divoká retribuce	17
3.2 Retribuční dekrety	18
3.2.1. Tzv. „malý retribuční dekret“	24
3.2.1.1. Směrnice ministra vnitra	25
3.2.1.2. První dodatek ke směrnicím	28
3.2.1.3. Druhý dodatek ke směrnicím	29
3.2.1.4. Třetí dodatek ke směrnicím	29
4 TRETNÍ NALÉZACÍ KOMISE	31
4.1 Známé případy „malé retribuce“: Vlasta Burian, Adina Mandlová, Lída Baarová	34
4.2 Trestní nalézací komise v Trutnově	39
5 STATISTICKÉ VYHODNOCENÍ ČINNOSTI TNK V TRUTNOVĚ	41
5.1 Komise	41
5.2 Pohlaví	45
5.3 Věková struktura	46
5.4 Národnost	47
5.5 Zaměstnání	47
5.6 Provinění, rozsudky a udělené tresty	49
5.7 Odvolání	52
5.8 Revize	54
6 ODSUZUJÍCÍ NÁLEZY	56
6.1 Žádost o německou státní příslušnost	56
6.2 Členství ve fašistických organizacích	60
6.3 Tzv. horizontální kolaborace a společenský styk s Němci	64
6.4 Udavačství a vyhrožování	72
6.5 Propagování, obhajování, podpora nacismu a schvalování nepřátelských projevů a činů	77
6.6 Urážení Čechů a československých představitelů	81
7 VYBRANÉ ODSUZUJÍCÍ NÁLEZY	84
7.1 Není dána skutková podstata	84

8 NĚMCI PŘED TNK V TRUTNOVĚ	88
8.1 Národnostní problematika	89
8.2 Vybrané nálezy	90
8.3 Internační tábory	98
8.4. Pobočné tábory na Trutnovsku	99
8.5. Dozorkyně	100
9 ZÁVĚR	102
10 SEZNAM ZKRATEK	105
11 POUŽITÉ PRAMENY A LITERATURA	108
11.1 Archív	108
11.2 Publikované prameny	108
11.3 Literatura	108
12 SEZNAM PŘÍLOH	109

1 ÚVOD

Konec druhé světové války s sebou přinesl otázku, jak se vypořádat s válečnými zločinci, kolaboranty a zrádci. Na mezinárodní politické scéně se tento problém vyřešil zřízením Mezinárodního soudního tribunálu v Norimberku. Před tímto soudem stanuli nejvýznamnější nacističtí zločinci a většina z nich byla odsouzena k trestu smrti.

Poválečné Československo se s válečnými zločinci, zrádci a kolaboranty vypořádalo pomocí dekretů prezidenta republiky, především retribučních dekretů. Tyto dekrety stanovily tři základní instituce, které oprávněně trestaly zločiny spáchané v době tzv. ohrožení republiky, která byla vymezena od května 1938 do prosince 1946.

Váleční zločinci, kolaboranti a zrádci byli stíháni před mimořádnými lidovými soudy. Vznikly na základě dekretu prezidenta republiky č. 16 vydaného 19. června 1945. V platnost vešel jako „*Dekret prezidenta republiky č. 16 ze dne 19. Června 1945 o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech*“. Kolaboranti, vůdci fašistických a nacistických organizací a členové protektorátní vlády byli souzeni před Národním soudem, který vznikl na základě dekretu prezidenta republiky č. 17 „*O Národním soudu*“ vydaný 19. června 1945.

Menší viníci, kteří se provinili proti národní cti, dopustili se přestupků, které urážely „národní hrdost“ občanů a Československa a vzbudily veřejné pohoršení, se zabýval tzv. „malý retribuční dekret“. K jeho vydání došlo 27. října 1945 pod názvem „*Dekret prezidenta republiky č. 138/1945 Sb. o potrestání některých provinění proti národní cti*“. Výkonem dekretu byly pověřeny okresní národní výbory (ONV), popřípadě okresní správní komise (OSK). Na základě směrnic a jejich dodatků národní výbory zřizovaly trestní nalézací komise (TNK).

Předložená práce vznikla na základě analýzy pramenů a komparací s odbornou literaturou. Cílem je charakterizovat činnosti Trestní nalézací komise v Trutnově v letech 1945 – 1948.

Práci jsem rozdělila na tři části. První část je teoretická a věnuji se zde vzniku a vývoji retribučních dekretů a institucemi zřízenými na jejich základě. Větší pozornost je věnována obecně trestním nalézacím komisím a zejména TNK v Trutnově. Kromě toho se zde zmiňuji o významných českých osobnostech, kteří byli před TNK souzeni.

Druhá část se zaměřuje na samotnou činnost TNK v Trutnově. Využité informace jsem získala analýzou archivního materiálu fondu TNK Trutnov při ONV Trutnov, který je uložen v Okresním archívu v Trutnově. Získané poznatky jsem využila ke statickému vyhodnocení obžalovaných osob (pohlaví, věk, národnost, zaměstnání) a činnost TNK Trutnov (komise, rozsudky, udělené tresty).

V poslední části podrobněji charakterizuji vybrané případy, které jsem rozdělila do několika skupin. Všechny kauzy jsou zaznamenány v tabulce, jež je přílohou této práce. Tabulka obsahuje jména a příjmení obžalovaných, datum narození, národnost, státní příslušnost, sociální statut, provinění, datum vydání trestního nálezu, rozsudek nebo jiný způsob ukončení kauzy, seznam členů komise, poznámku k případu, záznam o odvolání nebo revizi a číslo kartonu, ve kterém se spis nachází. Pokud se u některých údajů nepodařilo zjistit požadovanou informaci či byla ve spisu nejasná, uvádím v kolonce otazník. Pokud údaj neexistuje, je kolonka označena křížkem.

Součástí práce jsou i přílohy, které obsahují výše uvedenou tabulku, plné znění tzv. velkého a tzv. malého retribučního dekretu, dekret o Národním soudu, text směrnic ministra vnitra k malému dekretu i text jejich příloh, texty všech tří dodatků, vládní usnesení ze dne 18. června 1948 o amnestii ve správních věcech trestních, ukázkou evidenčního listu odsouzeného, ukázkou rejstříku vyšetřovací komise, ukázkou rejstříku trestně nalézací komise a ukázkou zápisu trestně nalézací komise o průběhu řízení.

Citace v textu jsou uvedeny kurzívou a jedná se o doslovný přepis textu. Jména uvedená v diplomové práci jsou variantou uvedenou v trestním spise. Pokud se jednalo o příslušníky německé národnosti, vyskytly se zde případy počeštění jejich jmen.

2 KRITIKA PRAMENŮ A LITERATURY

2.1 Kritika literatury

Teprve s pádem komunistického režimu v listopadu 1989 mohla vzniknout literatura věnující se dekretům prezidenta republiky. Do té doby nebyly prameny dostupné, zůstaly skryty v archívech. V posledních letech se česká, ale i světová historiografie snaží věnovat pozornost jak dekretům prezidenta republiky, tak i mimořádným lidovým soudům. Veškerá literatura se zabývá spíše tzv. „velkým retribučním dekretem“. Tzv. „malý retribuční dekret“ je s „velkým“ úzce spjat, ale jeho samotný průběh se v literatuře nevyskytuje, což je škoda. Výjimku tvoří nedávno obhájená diplomová práce Pavla Kmocha *Malá retribuce v českých zemích a Trestní nalézací komise v Benešově u Prahy*¹. Jeho práce komplexně popisuje retribuci v celém Československu, ale velký důraz klade na malý dekret.

Stěžejní publikací pro moji práci se stala monografie Benjamina Frommera *Národní očista: Retribuce v poválečném Československu*². V anglickém vydání vyšla v roce 2005, v českém teprve v roce 2010. Autor zde popisuje celé období retribuce, počínaje „divokou retribucí“, pokračujícíce „velkým dekretem“, dekretem o Národním soudu, činností MLS i „malým dekretem“. Frommer se velmi dobře orientuje v dané problematice a jeho práce obsahuje celou řadu zajímavých poznatků a myšlenek.

Práce Mečislava Boráka *Spravedlnost podle dekretu*³ v první části charakterizuje retribuci v ČSR obecně, ve druhé se zabývá činností MLS v Ostravě, kde je vidět, že právě v analýze činnosti MLS v Ostravě leží těžiště této práce. Spíše se věnuje tzv. velkému retribučnímu dekretu a o „malém“ se pouze zmiňuje, ale oproti tomu dává větší prostor retribuci na Slovensku. V roce 1998 byla Borákova práce jedinou, která se věnovala MLS.

¹ KMOCH, P.: *Malá retribuce v českých zemích a Trestní nalézací komise v Benešově u Prahy*. Diplomová práce. Liberec 2011.

² FROMMER, B.: *Národní očista: Retribuce v poválečném Československu*. Praha 2010.

³ BORÁK, M.: *Spravedlnost podle dekretu. Retribuční soudnictví v ČSR a Mimořádný lidový soud v Ostravě (1945-1948)*, Šenov u Ostravy 1998.

O deset let později vyšla práce Lucie Jarkovské *Odplata či spravedlnost? Mimořádné lidové soudy 1945 – 1948 na Královéhradecku*⁴. V první části se zabývá vznikem tzv. velkého retribučního dekretu, ve druhé zřízením mimořádných lidových soudů, ve třetí činností MLS na Královéhradecku a ve čtvrté se věnuje vybraným případům. Jednotlivé případy poměrně dobře charakterizují dobu a společnost, ve které se odehrály. V každé publikaci se nechází něco typického pro daný soud. Jarkovské se podařilo zpracovat témata jako koncentrační a pracovní tábory ve východních Čechách, osudy členů hradeckého gestapa či osudy odbojových skupin.

Dekretům prezidenta republiky se věnuje Jan Kuklík ve své práci *Mýty a realita takzvaných „Benešových dekretů“*⁵. Jako právní historik zkoumá dekrety hlavně po právní stránce. Ve své práci vychází ze vzniku a postavení prozatímního státního zřízení ČSR v emigraci. Kuklík rozděluje dekrety podle období vydání a podle jejich účelu. Rozlišuje celkem tři etapy – první do roku 1943, kdy se týkaly fungování zahraniční reprezentace, druhou v letech 1944-1945, kdy se připravovala obnova Československa v exilu a třetí, kdy se dekrety vydávaly již na osvobozeném území republiky. Kuklík dále dělí dekrety na ty, které se týkají německé a maďarské menšiny, dekrety znárodnovací, dekrety rušící německé školy a dekrety retribuční.

Ve své práci jsem využila i monografie, jejichž tématem je „divoká retribuce“. Nejaktuálnější edicí týkají se problematiky vysídlení, „divoké retribuce“ a excesy je *Vysídlení Němců a proměny českého pohraničí 1945-1951*⁶. Je výsledkem dlouholeté spolupráce Tomáše Staňka a Adriana von Arburga.

V neposlední řadě jsem využila závěrečné práce kolegů z katedry historie Technické univerzity v Liberci, které se také zabývají trestními nalézacími komise v různých městech. Jsou to práce Zuzany Hamplové *Trestní nalézací komise Nymburk*⁷, Václava Rybáře *Trestní nalézací komise v Liberci v letech 1945-1948*⁸,

⁴ JARKOVSKÁ, L.: *Odplata či spravedlnost? Mimořádné lidové soudy 1945 – 1948 na Královéhradecku*. Praha 2008.

⁵ KUKLÍK, J.: *Mýty a realita tzv. „Benešových dekretů“*. *Dekrety prezidenta republiky 1940-1945*. Praha 2002.

⁶ *Vysídlení českého pohraničí 1945-1951 I.a II. díl*, ed. STANĚK, T. – ARBURG, A., Středokluky 2010-2011.

⁷ HAMPLOVÁ, Z.: *Trestní nalézací komise Nymburk*. Bakalářská práce. Liberec 2011.

⁸ RYBÁŘ, V.: *Trestní nalézací komise v Liberci v letech 1945-1948*. Bakalářská práce. Liberec 2009.

Barbory Mikšovské *Trestní nalézací komise Poděbrady*⁹, Jiřího Loudy *Trestní nalézací komise Turnov*¹⁰ a Moniky Remsové *Trestní a nalézací komise v Jablonci nad Nisou 1945-1947*¹¹.

2.2 Kritika pramenů

Základním pramenem ke studiu TNK Trutnov se stal fond TNK Trutnov při ONV Trutnov, který se nachází ve Státním okresním archívu Trutnov. Kromě TNK Trutnov jsou zde uloženy i TNK Dvůr Králové nad Labem a TNK Vrchlabí. Fond obsahuje veškeré dochované spisy případů, protokoly a rejstříky vyšetřovacích komise, různé seznamy osvobozených, odsouzených a odsunutých osob, originály či opisy výnosů a vyhlášek, texty dekretů a směrnice a podobně.

Fond TNK Trutnov obsahuje celkem 43 kartonů, jedná se o kartony 156-198 z fondu ONV Trutnov. První čtyři kartony obsahují různé seznamy, rejstříky, vyhlášky atd. Spisy případů jsou v kartonech řazeny a abecedně a jsou ve velmi dobrém stavu. Vyskytly se i případy, kdy jeden obžalovaný měl spisy dva. Důvod není zcela jasný. Celkově se zde nachází 1609 případů, ale více jak polovina není úplná. Mnoho spisů neobsahuje ani základní informace. Často zde chybělo i obvinění a byl tu jen lístek se zpáteční adresou obžalovaného.

Karton č. 156 obsahuje jednací a podací protokoly, trestní rejstříky a žádosti o přiznání německé státní příslušnosti.

Karton č. 157 obsahuje sbírku na německý červený kříž v Úpici, různou korespondenci z let 1945 a 1946, oběžníky a oznámení o tom, kde sídlily OVK.

Karton č. 158 obsahuje seznam osob, proti kterým se vede trestní řízení podle retribučního dekretu, seznam osob, proti kterým nebylo dosud ukončeno vyšetřování ve smyslu dekretu č. 138/1945 Sb.; seznam členů NOF, proti kterým se vede trestní řízení podle dekretu prezidenta republiky č. 138/1945 Sb. a seznam osob, které byly po vyšetření navrženy pro postavení před lidový soud.

⁹ MIKŠOVSKÁ, B.: *Trestní nalézací komise Poděbrady*. Bakalářská práce. Liberec 2011.

¹⁰ LOUDA, J.: *Trestní nalézací komise Turnov*. Bakalářská práce. Liberec 2011.

¹¹ REMSOVÁ, M.: *Trestní a nalézací komise v Jablonci nad Nisou 1945-1947*. Bakalářská práce. Liberec 2012.

Karton č. 159 obsahuje seznam předaných hotových/skončených spisů trestní komise nalézací, tiskoviny fašistických a kolaborantských organizací a abecedně řazené spisy od písmen A a B.

Kartony č. 160 až 198 obsahují abecedně řazené složky se spisy případů zahájených u TNK.

Zákonné normy pro mou práci jsem čerpala z knihy Karla Kaplana a Karla Jecha *Dekrety prezidenta republiky 1940-1945*¹². Publikace se na začátku krátce věnuje obecným informacím o vzniku a vývoji prezidentských dekretů. Kromě toho obsahuje seznam všech vydaných dekretů a u těch důležitých i celé jejich znění.

Další prameny, které jsem využila je brožura vydaná ministerstvem vnitra roku 1945 od Jindřicha Stacha *Provinění proti národní cti a jejich trestání podle dekretu prezidenta republiky ze dne 27. října 1945*¹³ a příručka Jaroslava Fuska *Provinění proti národní cti*¹⁴. V obou dílech autoři podrobně popsali směrnice a jednotlivé druhy trestů.

Celkový seznam použitých pramenů a literatury je uveden na konci práce.¹⁵

¹² JECH, K. – KAPLAN, K.: *Dekrety prezidenta republiky 1940-1945*, Praha 2002.

¹³ STACH, J.: *Provinění proti národní cti a jejich trestání podle dekretu prezidenta republiky ze dne 27. října 1945*. Brno 1946.

¹⁴ FUSEK, J.: *Provinění proti národní cti*.

¹⁵

3 RETRIBUČNÍ SOUDNICTVÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH

Během okupačního teroru nacistického Německa bylo den ode dne jasnější, že za zločiny spáchané na československém obyvatelstvu musí následovat trest. V době, kdy začaly první popravy heydrichiády, prezident Beneš sliboval odplatu a po lidické tragédii učinil slib, který během následujících let vyplnil: „*Za všechno to budou se zodpovídat a pykat! Prohlašuji slavnostně jménem státu, národa a vlády československé, že za všechno to, co se v těchto dnech u nás stalo, považujeme osobně zodpovědného Adolfa Hitlera a všechny členy jeho vlády bez výjimky.*“¹⁶

Československo nebylo jedinou okupovanou zemí. Ve stejné situaci se nacházela například Francie, Belgie, Polsko a další evropské státy. Vlády těchto zemí se dohodly na společném postupu ohledně potrestání válečných zločinců. Zásadní krok byl učiněn 13. ledna 1942. V Londýně, kde sídlily exilové vlády okupovaných států¹⁷, se sešla spojenecká konference. Za své sídlo si zvolila palác St. James, předsedal jí polský ministerský předseda generál Sikorský a účastnil se jí též ministr zahraničí Velké Británie Anthony Eden. Na jednáních přijali deklaraci, podle místa nazvanou Svatojakubskou, která odsuzovala mocenské zásahy provedené Němci a požadovala zařazení potrestání válečných zločinců mezi cíle spojenců.¹⁸ O rok později, v říjnu 1943, vznikla v Londýně Komise Spojených národů pro válečné zločiny – United Nations War Crimes Commission (UNWCC). Sbírala důkazy o válečných zločinech a jejich pachatelích. S vládami okupovaných zemí jednala o zásadách vydávání zločinců a o přípravě Mezinárodního vojenského tribunálu. Vedoucí mocnosti USA, SSSR a Velká Británie se k deklaraci připojily tzv. Moskevskou deklarací z přelomu října a listopadu 1943. Formulovala zásady trestního postihu válečných zločinců v zemích, kde tyto zločiny spáchali, jejich souzením a potrestáním podle zákonů těchto zemí.¹⁹

Nejznámějším vojenským tribunálem se stal soud v Norimberku zasedající od října 1945 do října 1946, který měl za hlavní úkol odsoudit nejvyšší nacistické představitele. Kromě toho zde probíhala celá řada dalších procesů. Vojenské

¹⁶ BORÁK, Mečislav: *Spravedlnost podle dekretu*, s. 21.

¹⁷ Belgie, Československo, Francie, Jugoslávie, Lucembursko, Nizozemsko, Norsko, Polsko a Řecko.

¹⁸ KUKLÍK, Jan: *Mýty a reality takzvaných Benešových dekretů*, s. 196.

¹⁹ Borák, c. d., s. 24.

tribunály se odehrávaly především v americké, britské a francouzské zóně. Váleční zločinci odtud byli předáni do zemí, v nichž se svých zločinů dopustili. Pro Československo a ostatní „postižené“ země byl tento soud významný v tom, že si každý stát ustanovil svoje vlastní retribuční soudnictví.²⁰ Oproti ostatním státům začalo retribuční soudnictví v Československu se zpožděním, ale tento důvod nezabránil tomu, aby se stalo jedním z nejtvrdějších v Evropě.

3.1 Divoká retribuce

První poválečné týdny byly v českých zemích poznamenány nenávisť vůči Němcům a všemu německému. Na řadách míst došlo k událostem, které měly často tragické následky. Během těchto aktů násilí, kdy byli postiženi jedinci, ale také velké skupiny, docházelo ke ztrátám na životech. Cíl byl jasný: dostat ze země co nejrychleji co nejvíce Němců.²¹ Začalo tak období, které do dějin vešlo pod názvem tzv. „divoká retribuce“. Domnělí i skuteční viníci byli trestáni „samozvanými“ orgány, nebo často jen „lidem“. Neexistoval zde žádný právní podklad pro soudní proces a v nastalé době zmatku a chaosu brali spravedlnost do svých rukou jednotlivci či malé skupiny. Vše se odehrávalo na konci války a v této době zde tudíž nepůsobily žádné soudy, což je podle Frommera důležitá skutečnost. Například kolaboranti žili relativně v bezpečí, neohroženi odplatou. Naživu zůstali i po válce, touha lidí po pomstě a spravedlnosti zůstala neuspokojena, ale čím dál tím více vzrůstala.²² Kmoch pokládá za důležitou skutečnost, že s koncem války se pomstychtiví jedinci zbavili strachu z následků své případné pomsty. V mnoha případech byla pomsta jen prostředkem k zakrytí jejich vlastní sporné minulosti.²³

Společnost se radikalizovala a pojetí kolektivní viny Němců byla vlastní i většině představitelů státní politiky. Např. v květnu 1945 mluvil prezident Beneš na veřejném shromáždění v Brně i v Praze o „vylikvidování“ Němců a Maďarů: „*Bude třeba nově formovat politické strany a zredukovati jejich počet proti době předválečné, nově vytvářet poměr Čechů a Slováků a vylikvidovat zejména*

²⁰ Viz JUDT, Tony: *Poválečná Evropa*, Praha 2008, s. 46.

²¹ ARBURG, Adrian von – STANĚK, Tomáš (ed.): *Vysídlení Němců a proměny českého pohraničí 1945–1951. Akty hromadného násilí v roce 1945 a jejich vyšetřování*. Středokluky 2011, s. 18-19.

²² Viz FROMMER, Benjamin: *Národní očista*, s. 67.

²³ Viz KMOCH, Pavel: „*Malá retribuce*“ v českých zemích TNK v Benešově u Prahy (Diplomová práce), Liberec 2012, s. 24.

*nekompromisně Němce v zemích českých a Maďary na Slovensku, jak se jen likvidace ta dá v zájmu jednotného národního státu Čechů a Slováků vůbec provést. Heslem naším budiž: definitivně odgermanizovat naši vlast, kulturně, hospodářsky, politicky.*²⁴ Samozřejmě to nebylo myšleno ve smyslu přímé fyzické likvidace, ale jednalo se o jejich vysídlení. V obdobném duchu se vyjadřoval i národní socialista Prokop Drtina: *„Musíme začít s vyháněním Němců z našich zemí ihned, okamžitě, všemi způsoby, před ničím se nesmíme zarazit a zaváhat.*“²⁵ Lze konstatovat, že státní politika místo aktivit vedoucích k uklidnění konfliktní situace podporovala vyhrocení nacionalistické nálady obyvatelstva a tím svým způsobem legalizovala i násilí v tu dobu páchané.

3.2 Retribuční dekrety

Postupně byly vydány tři retribuční dekrety, na jejichž základě došlo ke zřízení tří institucí. Na prvním z dekretů se začalo pracovat již na konci roku 1942. Zákonodárnou stránkou se zabývalo ministerstvo spravedlnosti. První osnovu předložil londýnské radě exilový ministr spravedlnosti Jaroslav Stránský v březnu 1943, prezidentu Benešovi poté v červnu téhož roku. Mezi členy vlády vyvolala rozdílná stanoviska a první koncepce nebyla přijata. Sporné otázky se týkaly hlavně rozlišení viníků podle národnosti na německé, české a slovenské, potrestání vysoce postavených státních úředníků, členů protektorátní vlády a prezidenta Emila Háchy. Ministr Stránský musel návrh přepracovat. Nová, srozumitelnější a jednodušší osnova byla vládě předložena až v roce 1944 a po několika dalších jednáních vláda dekret schválila 6. října 1944.²⁶

Několik členů vlády vznášelo námitky proti veřejným popravám a proti dlouhému trvání mimořádného soudnictví, nicméně poslední krok byl na prezidentu republiky. Beneš se dlouho zdráhal dekret podepsat. Obával se „lidovosti“ soudů, ale po obratu na válečném poli - německé ofenzivě na západě a rychlému postupu sovětské armády na východě, se rozhodl podepsat. Datum, kdy Beneš s konečnou

²⁴ ARBURG, Adrian von – STANĚK, Tomáš (ed.): *Vysídlení Němců a proměny českého pohraničí 1945–1951. Duben – srpen/září 1945: „Divoký odsun“ a počátky osídlování.* Středokluky 2011.; Dokument č. 39.

²⁵ Frommer, c. d., s. 72.

²⁶ JARKOVSKÁ, L.: *Odplata či spravedlnost? Mimořádné lidové soudy 1945-1948 na Královéhradecku*, s. 14.

platností dekret podepsal, se v pramenech liší. Platnosti nabyl dne 6. března 1945 pod číslem 6/1945 a nesl název „*o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech*.“²⁷

Během jednání londýnského a moskevského exilu dekret doznal několika menších úprav. Ta nejdůležitější se týkala přidání nového paragrafu – udavačství. Poslední věta tohoto paragrafu zněla takto: „*Mělo-li udání za přímý či nepřímý následek ztrátu svobody většího počtu lidí nebo těžkou újmu na zdraví, trestá se doživotním žalářem, mělo-li za následek něčí smrt, trestá se smrtí.*“²⁸ Takto modifikovaný byl uveřejněn jako „*Dekret prezidenta republiky č. 16 z 19. června 1945 o potrestání nacistických zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech*“.²⁹ V platnost vstoupil 9. července 1945. Spíše je znám jako tzv. „velký retribuční dekret“.

Dekret měl celkem dvě hlavy. Hlava I. rozdělovala zločiny v jedenácti paragrafech do čtyř základních skupin: zločiny proti státu, zločiny proti osobám, zločiny proti majetku a udavačství. Dalších devět paragrafů zahrnovalo všeobecná ustanovení. Hlava II. uzákonila mimořádné lidové soudy (dále jen MLS) a jejich činnost.³⁰ Svoji působnost vykonávaly v pětičlenných senátech, složených ze soudce z povolání a čtyř soudců z lidu. Prezident jmenoval přednosty MLS, náměstky a soudce z povolání na základě návrhu vlády ze seznamu osob sestaveného okresními národními výbory (dále jen ONV). Vláda ustanovila na základě podobných seznamů ONV soudce z lidu. MLS sídlily v budovách krajských soudů, pokud však bylo potřeba, mohl senát zasedat v kterémkoli místě soudního obvodu. Vláda nebo z jejího pověření ministr spravedlnosti jmenoval veřejného žalobce MLS, který mu podléhal. MLS se řídily stejnými zásadami jako stanné soudy. Pokud byl obviněný u MLS osvobozen, mohl být stíhán před jiným soudem. Řízení před MLS zahajoval žalobce a nesmělo trvat déle než tři dny. Obžalovaný nemusel být přítomen, řízení

²⁷ Viz BORÁK: *Spravedlnost podle dekretu*, s. 28.

²⁸ JECH, K. – KAPALN, K.: *Dekrety prezidenta republiky 1940-194*, s. 241.

²⁹ Tamtéž, s. 237.

³⁰ Jednotlivých MLS vzniklo na území ČSR celkem 24: Brno, České Budějovice, Česká Lípa, Hradec Králové, Cheb, Chrudim, Jičín, Jihlavy, Klatovy, Kutná Hora, Liberec, Litoměřice, Mladá Boleslav, Most, Moravská Ostrava, Nový Jičín, Olomouc, Opava, Písek, Praha, Tábor, Uherské Hradiště a Znojmo.

bylo ústní a veřejné. Soud se měl zaobírat pouze činy, pro které byl obviněný souzen, jiné prohršky měly být stíhány před různými soudy.

Po skončení řízení veřejný žalobce přednesl výsledky a podal konečný návrh. Na rozsudku se musel usnést celý soud a byl vyhlášen na veřejném zasedání. Proti tomuto rozsudku neexistovala možnost odvolání. Trest smrti měl být vykonán do dvou hodin od vynesení rozsudku a mohl být uskutečněn veřejně, pokud spáchané zločiny nebo povaha pachatele mluvily pro veřejný rozsudek. V takovém případě mohla být lhůta výkonu prodloužena na 24 hodin. Účinnost dekretu se vymezovala na dobu jednoho roku.

Účinnost dekretu v podobě zákona byla několikrát pozměněna. V § 33 byla platnost stanovena na dobu jednoho roku, tedy do 9. července 1946. Den před tímto datem byl vydán nový zákon č. 149/1946 Sb., který prodloužil účinnost retribučních dekretů o mimořádném lidovém soudnictví do 8. ledna 1947. Hlavním důvodem bylo, že velké množství případů nebylo možno prozkoumat a odsoudit během jednoho roku. Další zákon, který prodloužil platnost dekretů byl zákon č. 245/ 1946 Sb. ze dne 18. prosince 1946. Tento zákon účinnost prodlužoval do 4. května 1947. Současně zahrnoval některé změny týkající se řízení před MLS i před Národním soudem. Doplněn byl i možností potrestání soudců z lidu, kteří se nedostavili k líčení. Případy, které se nestihly vyřešit před MLS, měly být předány řádným soudům. Ty aplikovaly hmotně právní ustanovení velkého retribučního dekretu. Znamenalo to, že soudily podle paragrafů dekretu a ukládaly tresty jím dané. Podobně se postupovalo u případů, které byly oznámeny po 4. květnu 1947.³¹

Na schůzce Národního shromáždění konané dne 29. května 1947 přednesl ministr spravedlnosti Prokop Drtina zprávu týkající se výsledků první retribuice. Před MLS bylo v českých zemích podáno 132 549 trestních oznámení. Z těchto případů se v 40 534 kauzách od stíhání upustilo, protože pro ně nebyly důkazy. V 14 879 se jednalo o odsunutě Němce a repatriace jiných státních příslušníků, tudíž bylo od stíhání též upuštěno. Pro nevědomost ohledně neznámého pobytu pachatele bylo řízení přerušeno u 4 592 osob, jejichž případy byly postoupeny řádným soudům, podobně jako dalších 2 435 případů nevyřízených do skončení retribuice.³²

³¹ Kuklík, c. d., s. 385.

³² Borák, c. d., s. 72-74.

Dohromady bylo u MLS podáno 38 316 žalob. Odsouzeno celkem 21 342 osob, z toho 19 888 osob k trestům odnětí svobody, 741 k trestu smrti. V 745 případech bylo od vyměřeného trestu upuštěno a 9 132 osob bylo osvobozeno. Po zahájení trestního řízení bylo 1 634 případů postoupeno řádným soudům. Zbývajících 5 129 případů skončilo buď spojením nebo jinou trestní věcí, nebo přerušením řízení pro neznámý pobyt či pro úmrtí obžalovaného. Ministr Drtina toto zhodnotil slovy: „*Tato čísla jsou jasným dokladem o velké práci, která byla poměrně v krátké době a za často velmi svízelných poměrů zdolána.*“³³

Dekret platil pouze pro české země. Na Slovensku vytvořila Slovenská národní rada zvláštní nařízení č. 33/1945 Sb. dne 15. května 1945 „*o potrestání fašistických zločinců, okupantů, zrádců a kolaborantů a o zřízení lidového soudnictví*“³⁴. Slovenská národní rada neuznávala právní kontinuitu první republiky. Text údajně napsal Gustav Husák a byl poznamenán úspěchaností svého vzniku. Formy trestné činnosti byly vtěsnány pouze do pěti paragrafů; je tedy stručnější než český retribuční dekret. Paragrafy rozlišovaly činy jako fašistickou okupaci, domácí zradu, kolaboraci, zradu za povstání a provinění proti fašistickému režimu.

Orgánem pověřeným výkonem retribuce na Slovensku byl Národný súd se soudem v Bratislavě. Působnost měl na celém území Slovenska a v jeho pravomoci bylo soudit trestné činy představitelů Slovenského štátu. Členy senátu, přisedící a žalobce s náměstkem jmenovala Slovenská národní rada. Předseda senátu a náměstek museli být soudci z lidu. Na nižší úrovni rozhodovaly okresní soudy zřizované v sídle okresů. Jejich pravomocí bylo soudit osoby a trestné činy s regionálním významem. Místní lidové soudy byly nejnižším stupněm a rozhodovaly výhradně o trestných činech podle §5 (provinilci fašistického režimu).³⁵

Ti, kteří měli politickou či morální odpovědnost, mohli být podle tzv. „velkého retribučního dekretu“ postaveni před Národní soud. Tato instituce vznikla na základě dekretu z 19. června 1945 č. 17/1945 Sb. *O Národním soudu*³⁶. Zrod iniciovali a

³³ Tamtéž, s. 72.

³⁴ Tamtéž, s. 345.

³⁵ Kuklík, c. d., s. 381.

³⁶ Jech, K. – Kaplan, K. c. d., s. 269.

posléze i prosadili komunisté a to hlavně z toho důvodu, že chtěli exemplárně potrestat nejvýznamnější kolaboranty. Před tímto soudem byly projednávány pouze případy osob české národnosti, především vůdců fašistických organizací, aktivistických novinářů či představitelů protektorátní vlády.

Předseda, jenž předsedal Národnímu soudu, jmenoval sedmičlenné senáty. Přednostu soudu, jeho dva náměstky a předsedy senátu jmenoval prezident na návrh vlády. Na návrh ministra spravedlnosti byli jmenováni vládou přisedící senátů ze seznamu pořízených zemskými národními výbory. Mělo se jednat o osoby, které se zasloužily v zahraničním či domácím odboji, eventuálně oběti nepřátelské perzekuce či zrady. Na návrh ministra spravedlnosti určila vláda veřejného žalobce (národního prokurátora) a jeho náměstky. V jeho pravomoci bylo určování, kdo bude souzen Národním soudem, čímž rušil kompetenci MLS nebo řádných soudů. Pro Národní soud platila obecná ustanovení trestního řádu. Řízení proti viníkům probíhalo neprodleně a rychle, vyšetřování se nekonalo, vyhledávání se omezilo jen na nutné případy.

Obžalovaný měl možnost zvolit si obhájce, kterým mohla být osoba, jež měla právnické vzdělání. Líčení mohlo probíhat v nepřítomnosti obžalovaného. Samotné přelíčení se zahajovalo čtením spisu obžalovaného a mohlo být veřejné a ústní. Konečný návrh podal veřejný žalobce a na rozsudku se usnesl soud, který rozhodnutí vyhlásil ve veřejném zasedání soudu. Proti konečnému nálezu nebylo opravných prostředků a žádost o milost neměla odkladný účinek. Platnost dekretu byla stanovena na jeden rok ode dne vyhlášení. Největší zájem veřejnosti vzbuzoval Národní soud v otázce viny a případného odsouzení bývalého prezidenta Háchy³⁷ a členů protektorátních vlád³⁸. Avšak dříve než mohl být Hácha souzen, zemřel v pankrácké nemocnici. Před soud se nedostal ani František Chvalovský³⁹, který zahynul během náletu amerických letadel na dálnici u Berlína a Emanuel Moravec⁴⁰, jenž spáchal sebevraždu.

³⁷ Více KVAČEK, R. – TOMÁŠEK, D.: *Kauza Emil Hácha*, Praha 1995.

³⁸ Více KVAČEK, R. – TOMÁŠEK, D.: *Obžalována je vláda*, Praha 1998.

³⁹ Československý velvyslanec a ministr zahraniční protektorátní vlády. Společně s prezidentem Háchou podepsal v Berlíně 14. března 1939 kapitulační dokument, ve kterém Hácha vložil osud českého národa do rukou Adolfa Hitlera.

⁴⁰ Ministr školství a osvěty protektorátní vlády. Souhlasil s německým nacistickým okupačním režimem za Protektorátu a patřil tak mezi nejaktivnější představitele české kolaborace.

Nejprve bylo obžalováno pět z celkem šestnácti členů protektorátních vlád. Zvláštní případ představoval generál Alois Eliáš⁴¹, kterého odsoudil berlínský Lidový soud za účast v odboji k trestu smrti. Druhým byl Ladislav Feierbend, jenž v lednu 1940 emigroval a do února 1945 zastával funkci ministra v exilové vládě v Londýně. Před soud nebyl nikdy postaven. Ministr Drtina jeho žádost vypovídat alespoň jako svědek několikrát odmítl.

Do soudcovské nezávislosti často zasahovala vláda či sovětské orgány, které požadovaly vynesení tří rozsudků smrti. Vláda tlačila na soud, aby vydal rozhodnutí, ke kterému došlo 31. července 1946. Bývalí předsedové protektorátních vlád dostali tři tresty těžkého žaláře, jeden trest doživotí a bývalý ministr financí Josef Kalfus byl sice uznán vinným, ale nebyl potrestán. Další protektorátní ministři stanuli před soudem v jiných procesech. S tímto rozsudkem nebyli spokojeni především komunističtí členové vlády a několikrát žádali revizi nebo obnovu soudního řízení. Ministr Kopecký dokonce prohlásil, „že si nyní národ sám rozsudkem Národního soudu plívl do obličeje“⁴².

Celkem Národní soud projednal 36 žalob proti 80 osobám – 65 odsoudil, 15 osvobodil. Vynesl 18 trestů smrti (z toho 3 osoby dostaly milost) a 8 doživotních trestů, 5 osob odsoudil v nepřítomnosti a 4 obžalované uznal vinnými, ale od jejich potrestání upustil. Celkem Národní soud vyměřil 35 trestů těžkého žaláře v délce 334 a půl roku.⁴³

Třetímu z dekretů prezidenta republiky, tzv. „malému retribuční dekretu“, věnujme výraznější pozornost.

3.2.1. Tzv. „malý retribuční dekret“

Již v květnu 1945 vláda pověřila ministra vnitra Václava Noska, aby vypracoval novou zákonnou normu. Teprve v říjnu na zasedání vlády Nosek oznámil, že komise pro vypracování nového zákona připravila předpisy pro trestání „provinění proti národní cti“. Došlo tak k vydání dekretu č. 138/1945 Sb. „o trestání

⁴¹ Více KVAČER, R. – TOMÁŠEK, D. : *Generál šel na smrt : životní příběh Aloise Eliáše*. Praha 2007.

⁴² Borák, c. d., s. 63.

⁴³ Borák, c. d., s. 71.

některých provinění proti národní cti“⁴⁴, tzv. „malého retribučního dekretu“. Vydán byl společně s dekretem č. 137/Sb. „o zajištění osob, které v době revoluční byly považovány za státně nespolehlivé“.⁴⁵ Tyto shodné dekry byly vydány ve stejný den, 27. října 1945. Účinnosti nabyl dekret č. 138/1945 Sb. dnem vyhlášení 27. listopadu 1945.

Tzv. „malý retribuční dekret“ odpovídal svému názvu, protože měl pouze čtyři paragrafy. Postihoval osoby, které svým nepřístojným chováním urážející národní cítění českého nebo slovenského národa vzbudily veřejné pohoršení. Stanovoval pro ně trest maximální délky jednoho roku nebo pokutu do jednoho milionu korun či veřejné pokárání. Připouštěl taktéž kombinaci dvou nebo všech třech trestů. Pokud byla uložena peněžitá pokuta, pro její nedobytnost byl vyměřen náhradní trest vězení. Nesměl však přesáhnout dobu jednoho roku. Podle dekretu č. 137/1945 Sb. se do trestu na svobodě započítávala i doba, po kterou byl obžalovaný zajištěn. Pokud nedošlo k zahájení trestního řízení po šesti měsících od jejich spáchání, byly trestné činy promlčeny.

Dekret nabyl platnost dnem svého vyhlášení a platil jen pro české země. V praxi to znamenalo, že nemohl postihnout činy spáchané na území Slovenska ani v případě, že byly spáchány Čechem. Na druhou stranu podle právních příruček mohl postihnout čin spáchaný Slovákem, a dokonce čin, spáchaný na Slovensku, pokud ovšem vzbudil veřejné pohoršení v některém okrese českých zemí.

3.2.1.1. Směrnice ministra vnitra

Oproti tzv. „velkému retribučnímu dekretu“ byl tzv. „malý retribuční dekret“ velmi stručný. Brzy po vydání dekretu jej ministerstvo vnitra doplnilo o všeobecné směrnice. Opíraly se především „o § 1, odst. 2 vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů, který zmocňoval ministra vnitra, aby upravil prozatím způsob, jakým národní výbory vykonávají svou působnost“⁴⁶. Směrnice byly vydány na základě pravomocí ministra vnitra upravovat činnost národních výborů. Dále

⁴⁴ Jech, K. - Kaplan, K., c. d., s. 899.

⁴⁵ Jech, K. - Kaplan, K., c. d., s. 901.

⁴⁶ FUSEK, J: *Provinění proti národní cti*, s. 19.

určovaly rámec správního řízení „malé retribuční“ včetně skutkové podstaty provinění.

Směrnice vešly v platnost 26. listopadu 1946 a nesly název: „*Směrnice ministra vnitra ze dne 26. listopadu 1945 ku provedení dekretu prezidenta republiky č. 138/1945 Sb., o trestání některých provinění proti cti*“⁴⁷. Celkem v devíti odstavcích upřesňovaly udání, vyšetřování a souzení trestných činů podle dekretu. Všechna obvinění, která se dostala před bezpečnostní komisi, pocházela z místních národních výborů. Komise rozhodovala, jestli skutková podstata odpovídala tzv. „malému retribučnímu dekretu“ nebo tzv. „velkému retribučnímu dekretu“. Pokud se jednalo o provinění podle malého dekretu, bezpečnostní komise případ prošetřila a předala ho trestní nelézací komisi. V opačném případě spis postoupila příslušnému soudu.

Trestní řízení se mohlo zavést proti československému občanu české, slovenské nebo jiné slovanské národnosti. Doba zvýšeného ohrožení republiky byla stanovena na 21. května 1938 do dne, který určí vláda. Tato doba oficiálně trvala až do 31. prosince 1946 „se zřetelem na postupující konsolidaci poměrů“⁴⁸. Vláda předpokládala, že na území Československého státu stále pobýval vysoký počet sudetských Němců, kteří ohrožovali republiku. Teprve na koci října 1946 ministr Nosek oznámil, že organizovaný odsun Němců byl úspěšně dokončen. Podle vlády znamenal transfer ukončení jedné z hlavních příčin ohrožení republiky, což podpořil i úřad vlády: „*poslední transporty opouštějí území právě ke dni 28. října 1946, odstraňuje se tento vždy republice nepřátelský element a dovršuje se tak vnitřní zabezpečení klidu ve státě*“⁴⁹.

Směrnice dále určovaly, že pro podezření z trestných činů není přípustná vyšetřovací vazba. Vymezovaly příslušnost okresních národních výborů k vyšetřování trestných činů a otázkou pravomoci příslušného okresního výboru. Ten posléze zvolil trestní komisi. Obviněný byl souzen příslušným okresním národním výborem podle místa spáchání trestného činu. Důležité pro trestní řízení bylo, aby

⁴⁷ SOkA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 158.

⁴⁸ Frommer, c. d., s. 346.

⁴⁹ Tamtéž, s. 346.

jeden ze čtyř členů komise měl právní vzdělání, a obviněný tak nemohl napadnout trestní nález.

Následovalo devět bodů, které charakterizovaly jednotlivá „provinění proti národní cti“. Provinění, podle kterých TNK soudila, byla následující:

- ³⁵₁₇ hlášení se k německé nebo maďarské národnosti
- ³⁵₁₇ politická spolupráce s Němci a Maďary, jakož i členství ve fašistických organizacích
- ³⁵₁₇ propagování, obhajování, vychvalování nebo podpora nacismu, fašismu nebo antisemitismu
- ³⁵₁₇ vychvalování nebo podpora nebo obhajování nepřátelských projevů nebo činů nacistů
- ³⁵₁₇ odborná spolupráce s Němci, Maďary a českými nebo slovenskými zrádci
- ³⁵₁₇ ucházení se o povýšení, vyznamenáním, odměny, služby a jiné výhody u německých a maďarských úřadů nebo funkcionářů
- ³⁵₁₇ zneužívání postavení na vedoucím místě, dosaženého pomocí okupantů
- ³⁵₁₇ společenský styk s Němci nebo Maďary v rozsahu přesahujícím míru nezbytné nutnosti
- ³⁵₁₇ týrání, urážení nebo terorizování Čechů a Slováků

Příručka Jaroslava Stacha uvádí, že „*nic jiného, než co ve směrnících je výslovně uvedeno, stíhání býti nemá a nesmí*“⁵⁰, čímž byl výklad značně omezen. Podle odborného rady ministra vnitra Jaroslava Fuska „*tato praktická pomůcka slouží spíše pro národní výbory, ukazuje na konkrétních příkladech, jak jest rozuměti abstraktnímu pojmu nepřístojné chování*“⁵¹.

Ke směrnícím ministra vnitra byla také vydaná poměrně důležitá „*Příloha ke směrnícím ministerstva vnitra*“. Zahrnovala seznam fašistických organizací k odst. 10, písm. b) směrníc. „*Kromě fašistických organizací, uvedených v retribučním dekretu č. 16/1945 Sb., tj. Vlajky, Hlinkovy gardy a Svatoplukovy gardy nutno za fašistické organizace považovati zejména*“, nato následoval seznam. I když soupis

⁵⁰ STACH, J: *Provinění proti národní cti...*, s. 7.

⁵¹ Fusek, c. d., s. 10.

uváděl fašistické organizace, ve kterých bylo členství podle dekretu trestné, konečné rozhodnutí záleželo na TNK. Navíc u mnoha z nich se tresty vztahovaly jen na představitele, kteří měli politický vliv. Jednalo se o Českou ligu proti bolševismu, Český svaz pro spolupráci s Němci, Národní odborovou ústřednu zaměstnaneckou, Svaz zemědělců a Veřejnou osvětovou službu. Pro činovníky Kuratoria pro výchovu mládeže v Čechách a na Moravě platila trestnost pro ty, kteří neměli očistné listy vydané ministerstvem vnitra. Podle tzv. „velkého retribučního dekretu“ měli být souzeni pouze činovníci uvedených fašistických organizací. Avšak podle tzv. „malého retribučního dekretu“ komise odsoudila všechny, kteří podle ní překročili rámec „běžných členských povinností“. Často se do toho označení vešla jen běžná účast na stranické schůzi.

3.2.1.2. První dodatek ke směrnicím

Trestní řízení podle tzv. „malého retribučního dekretu“ již probíhalo, ale stále zde byly některé nedostatky. Směrnice ministerstva vnitra si vynutily úpravu několika drobných chyb. Dne 7. května 1946 příslušné úřady obdržely *„Dodatek ke směrnicím ministra vnitra ze dne 26. listopadu 1945 Sb. o trestání některých provinění proti národní cti.“*⁵² Opatření vyplývající z dodatečných ustanovení měla být ihned provedena. Mezi činy vyjmenované v odstavci 10) směrnic přibyl skutek, kterého se dopustil člověk, jenž *„vědomě nebo z hrubé nedbalosti učiněné nesprávné prohlášení o státní a národní spolehlivosti osoby, která se provinila proti Československé republice nebo národu českému nebo slovenskému, mohl-li ten, kdo prohlášení učinil, důvodně předpokládati, že prohlášení může být předmětem úředního jednání“*⁵³. Tento dodatek směřoval proti těm, kteří křivě svědčili během řízení o vydání osvědčení o spolehlivosti, o bezúhonnosti a národní spolehlivosti obviněných.

Část dodatku doplňovala seznam fašistických organizací o *„Obóz Zjednoczenia Narodowego (tj. Tábor národního sjednocení), pokud jde o činovníky pracovišť ilegálně před odtržením Těšínska od Československé republiky.“* Podle Boráka byl tento dodatek zbytečný, protože dle něho to *„byla oficiální strana s totalitními rysy, do níž se sloučily všechny polské strany s výjimkou socialistů...“*⁵⁴

Následující část se věnovala *„řízení proti veřejným zaměstnancům“*. Jednalo se svým způsobem o konkurenci dekretu č. 138/1945 Sb. a dekretu č. 105/1945 Sb. *o očištných komisích pro přezkoumání činnosti veřejných zaměstnanců*. Stanovil podmínky jejich činnosti a pravomoci týkají se jak veřejných zaměstnanců v činné službě, tak těch, kteří pobírali zaopatřovací platy, tedy důchodců, vdov a příjemců sirotčích penzí. Vztahoval se na státní zaměstnance, zaměstnance ČSD, příslušníky SNB a soudce. Dodatek dále stanovil, že pokud došlo k šetření u ONV podle dekretu č. 138/1945 Sb., musel ONV oznámení učinit u příslušného služebního úřadu a

⁵² SOkA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 158.

⁵³ Tamtéž, karton 158.

⁵⁴ Borák, c. d., s. 251.

počkat na výsledek. Úřad obvykle konal očistné řízení ze své vlastní vůle, ale musel brát v potaz předpoklady pro řízení podle dekretu 138/1945 Sb. Pokud rozhodl kladně, poslal opis kárného oznámení příslušnému ONV. Ten následně zahájil řízení podle dekretu č. 138/1945 a počkal na výsledek očistného řízení. Veřejní zaměstnanci, kteří se provinili proti národní cti, byli posuzováni podle toho, v jaké době se svého činu dopustili. Poslední článek určoval opatření proti promlčení dekretu. Pokud ONV nemohly zahájit trestní řízení proti osobám, na které bylo učiněno trestní oznámení, hrozilo promlčení. ONV tomu chtěly zabránit zasláním výměru v tomto znění: „*okresní výbor v zahajuje proti Vám trestní řízení pro přešůpek §1 dekretu prezidenta republiky ze dne 27. října 1945 č. 138 S., o trestání některých provinění proti národní cti*“.⁵⁵

3.2.1.3. Druhý dodatek ke směrnici

Jeden dodatek ke směrnici nestačil. Ministerstvo vnitra 28. listopadu 1946 vydalo dodatek druhý. Upravoval konkrétní podobu TNK. Především zvyšoval počet členů na pět a jejich výběr probíhal na základě nominace politických stran. Zmiňoval i možnost, že ONV mohl zřídít několik TNK. Vytvořením více takových komisí tak vyřešil spory o jejich obsazování. K urychlení retribuce zde byla možnost zvolit náhradníky, kteří by zastoupili za členy komise v případě jejich nepřítomnosti. Výslovně tak vybízel k tomu, aby se retribuce urychlila.⁵⁶

3.2.1.4. Třetí dodatek ke směrnici

7. ledna 1947 byl vydán třetí dodatek doplňující směrnice ministerstva vnitra. Doplnil 5 odstavec o toho znění: „*trestný čin podle ods. 19, písm. a) těchto směrnic, lze trestní řízení zavést proti osobám českého, slovenského nebo jiného slovanského původu bez ohledu na jejich státní příslušnost*“.⁵⁷ Podobně postihoval ucházení se o německou státní příslušnost. Projednávání případů se dodatek snažil urychlit tím, že není-li přítomen člen TNK a náhradník se nedostaví včas, komise může jednat ihned, je-li přítomna nadpoloviční většina. Snaha urychlit trestné řízení se projevila i během vyšetřování u veřejných zaměstnanců. TNK již nemusela čekat na výrok očistné

⁵⁵ SOkA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 158.

⁵⁶ Viz Kmoch, c. d., s. 53-54.

⁵⁷ Tamtéž, s. 54.

komise. Po uplynutí lhůty třiceti dnů mohla zavést řízení podle tzv. „malého retribučního dekretu“, aniž by trestní řízení u očistné komise skončilo.⁵⁸

⁵⁸ Tamtéž, s. 54.

4 TRESTNÍ NALÉZACÍ KOMISE

Trestní nalézací komise vznikly při okresních národních výborech. Ministerstvo vnitra řídilo národní výbory, čímž byla dána jistá nezávislost teoreticky nezávislých TNK na tomto ministerstvu. TNK uvedly do praxe dekret prezidenta republiky č. 138/1945 Sb. o trestání některých provinění proti národní cti, neboli tzv. „malý retribuční dekret“. Samotný dekret se jejich činností nezabýval. Důležité pro funkci TNK, byly směrnice ministerstva vnitra vydané takřka o měsíc později, 26. listopadu 1946. Charakterizovaly jejich činnosti – oznámení trestných činů, vyšetřování a souzení.

Předpokládalo se, že každý ONV vytvoří alespoň jednu nezávislou TNK. Podle klíče tehdejší politické scény měla komise skládat ze čtyř členů, tedy za každou politickou stranu jeden. Často se však stávalo, že vyrovnané hlasování zapříčinilo osvobození. Aby se tomu předešlo, v některých případech se počet členů snížil na tři, nebo naopak zvýšil na pět. Mnohokrát se přihodilo, že členové komisí nominovaných za KSČ a ČSSD hlasovali pro vinu, zatímco členové ČNS a ČLS hlasovali pro nevinu.⁵⁹ Směrnice doporučovaly, aby jeden ze členů komise měl právnické vzdělání, podle Fуска byl tento požadavek relativizující: „*Není vadou řízení, není-li jeden ze členů komise práva znalý.*“⁶⁰ Komise byly svými vlastními pány, nepodléhaly žádným soudcům ani soudům. Jednání probíhala v uzavřených místnostech, kam nesměla vstoupit veřejnost a „*členové působili jako vyšetřovatelé, žalobci, obhájci i soudci v jedné osobě.*“⁶¹

Udání z trestných činů podle retribučních dekretů č. 16/1945 Sb. „*o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech*“, č. 17/1945 Sb. „*o Národním soudu*“ a č. 138/1945 Sb. „*o trestání některých provinění proti národní cti*“ shromažďovaly bezpečnostní komise (dále jen BK) místních národních výborů. Oznámení nijak nezkoumala, ale dále je předložila bezpečnostní komisi okresního národního výboru. Jestliže se jednalo o trestný čin podle tzv. „malého retribučního dekretu“, komise provedla šetření a předložila jej

⁵⁹ Viz Kmoch, c. d., s. 46.

⁶⁰ Fusek, c. d., s. 23.

⁶¹ Frommer, c. d., s. 258.

TNK. V opačném případě měla komise povinnost obviněného ihned propustit z vazby, protože v případě tzv. „malého retribučního dekretu“ nebyla vazba přípustná. K trestnímu řízení se mohl obviněný dostavit společně se svým právním zástupcem, jenž nemohl ale do procesu zasahovat. Obžalovaný neměl ani možnost ve svůj prospěch předvolat svědky.

Předpokladem spáchání trestného činu bylo vzbuzení veřejného pohoršení. Tento termín sice obsahoval tzv. „malý retribuční dekret“, ale dále už ho nerozvíjel. Pokud dotyčný svým chováním vzbudil pohoršení vůči svému okolí, provinil se proti národní cti a mohl být potrestán. Různá pobouření však vyvolávala různé reakce. To, co pohoršovalo jednoho, nemuselo podněcovat stejné odezvy u ostatních. Co to tedy veřejné pohoršení bylo? Lze ho vůbec objektivně prokázat? Nejasnost tohoto termínu nebyla v dekretu přesně definována. Poskytlo to tak značný prostor zahrnout mezi provinění celou škálu přestupků. Rozhodnutí tak zůstávala na trestních nalézacích komisích. Z tohoto důvodu mohla být trestána taková provinění, jako byl milostný poměr s osobou německé národnosti. Stát tak zasahoval do velmi intimní sféry lidského života.

Jak se tedy zjišťovala skutková podstata daného činu? Jednání muselo odpovídat jednotlivým písmenům směrnic. Pokud tomu tak bylo, zjišťovalo se, zda obviněný vzbudil veřejné pohoršení. K tomu se používaly objektivní důkazy, jako například výslech osob z místa, v němž obviněný žil či pracoval. Od trestního řízení mohlo být upuštěno, byl-li čin spáchán pod tlakem, nebo obviněný prokázal, že jednal pod tlakem. Došlá udání předložil místní národní výbor či bezpečnostní komise okresnímu národnímu výboru. Mnohá udání nemusela být pravdivá. Co tedy vedlo tzv. udavače k tomu, aby druhou osobu takto poškodili? V mnoha případech to byly zřejmé důvody, nenávist vůči druhé osobě, msta, nebo prostá neznalost zákona.

Vyšetřování mohly provádět i vyšetřovací komise. V trutnovském okrese jich bylo zřízeno několik, přesné datum vzniku komisí však není známo. Okresní vyšetřovací komise (dále jen OVK) I., I.a v budově okresního soudu Žacléř, OVK II. v budově okresního soudu Maršov, OVK III., IV., V. v budově okresního soudu Úpice, OVK VI. v budově obecního úřadu Velké Svatoňovice a OVK VI., VII. VIII. v budově okresního soudu v Trutnově. „Prozatímní instrukce Ústředního

vyšetřovacího výboru při KNVB v Čechách pro okresní vyšetřovací komise“ ze dne 15. června 1945⁶² přímo uváděly, že při každém ONV má být zřízena OVK. Jejich hlavní úkol spočíval ve vyšetření internovaných osob. O každé osobě vedly spis opatřený spisovou značkou. Ve své kompetenci mohly rozhodovat o tom, kdo bude postaven před soud nebo kdo bude propuštěn z vazby. Komise vybíraly za své členy národnostně a politicky spolehlivé odborníky z řad příslušníků SNB, soudních zaměstnanců, právníků atd.⁶³

Vyšetřování podle retribučních dekretů nebyla jedinou záležitostí OVK. V počátečním období mohly vyšetřovat válečné zločiny či tragické nehody. Do jejich kompetence spadaly zadržené osoby ve věznicích a internačních táborech, pracovní nasazených zadržených osob a internovaných Němců, OVK se vyjadřovaly k žádostem o potvrzení státní spolehlivosti nebo k žádostem o potvrzení či navrácení československé státní příslušnosti.⁶⁴

Jeden z nejzajímavějších případů, které trutnovská OVK vyšetřovala, byla kauza manželů Bergerových. Arnold Berger⁶⁵ společně se svou ženou Terezií Bergerovou a sestrou Amalií Bergerovou. Obvinění neuposlechli vyhlášku Okresního Národního výboru v Trutnově č. jedn. 11/45 ze dne 18. května 1945 a dodatek této vyhlášky ze dne 30. května 1945 týkající se odevzdání střelných zbraní a munice.

Povoláním lesmistr se rozhodl, že loveckou pušku, 100 kusů brokových a 50 kusů kulových loveckých nábojů zakopou v lese mezi obcemi Žacléř a osadou Vyzov. Zde byli dne 6. června 1945 o 22:00 hodině přistiženi četnickou hlídkou. Strážmistr Václav Stránský uvedl, že je překvapili v době, kdy Berger nesl tlumok naplněný náboji a jeho žena se sestrou každá jeden díl lovecké pušky. Každá svou část zahodila do blízké houštiny a oba dva kusy byly nalezeny druhého dne během prohlídky okolí. Berger se snažil ospravedlnit tím, že munici chtěl zničit, případně hodit do potoka.

⁶² SOkA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 158.

⁶³ Tamtéž, karton 158.

⁶⁴ Tamtéž, karton 158.

⁶⁵ SOkA Trutnov, fond TNK, karton 160 – spisy Arnold Berger, Terezie Bergerová, Amalie Bergerová.

Toto tvrzení však bylo nepravdivé, protože v okolí jejich zatčení se žádný potok nenacházel. Na místě činu spatřila četnická hlídka neznámého muže, který jí však rychle zmizel a vzhledem k noční hodině se ho nepodařilo zajistit. Je proto pravděpodobné, že Berger byl s tímto mužem domluven, že mu předá uvedenou municí a zbraň. Ke svému ospravedlnění nemohli nic dodat a byli si vědomi, že porušili vydaný zákon. Navíc Arnold Berger při výslechu uvedl: „*Když Vám řeknu pravdu, tak mne zastřelíte. Když Vám neřeknu pravdu, také!*“ Tím podle OVK v podstatě doznal svoji vinu. V jejich případě šlo o velmi tvrdý rozsudek. Dne 12. června 1946 byli popraveni. Navíc se domnívám, že jejich případ se nedostal ani před soud. Tento můj názor sdílí i Jarkovská, podle které byl počet zastřelených Němců značně vysoký, a poprava se konala bez soudu. Podle jejich výzkumů šlo hlavně o funkcionáře NSDAP, SA, SS apod. Doložených poprav bylo v okrese Trutnov nejméně osm.⁶⁶ Naproti tomu Staněk uvádí, že není pravda, že by došlo k vraždám. Němci na Trutnovsku byli soustředěni především ve sběrném středisku v Mladých Bukách. Podmínky pro přežití měli velmi dobré a dozorčí personál se k nim choval slušně, tudíž mezi nimi nedocházelo k velkým konfliktům. Je však pravda, že v tomto zařízení došlo ke dvěma vraždám, ale ty byly způsobeny tím, že se internovaný postavil na odpor a v druhém případě se jednalo o útěk.⁶⁷

4.1 Známé případy „malé retribuce“: Vlasta Burian, Adina Mandlová, Lída Baarová

Byli slavní, obdivovaní a hýčkaní. Měli skoro vše, co si přáli – peníze a popularitu. Ve své době patřili mezi nejúspěšnější herce, režiséry či hudebníky. Poznali, jak chutná sláva a moc. Po válce však přišel pád a zatracení. Lidé, kteří je předtím obdivovali, je nyní zatracovali. Svatopluk Beneš na tuto dobu vzpomínal: „*Musel jsem zděšený sledovat, co se děje s mými hereckými kolegy, které jsem měl opravdu rád a o nichž jsem věděl, že to nebyli žádní kolaboranti. Někteří lidé byli najednou plni zloby, pomstychtivosti, s touhou za každou cenu soudit a odsuzovat.*“⁶⁸ Mezi těmito „odsuzovanými“ se ocitl jeden z nejúspěšnějších režisérů a producentů **Jan Svíták**, dirigent **Václav Talich** nebo filmový producent **Miloš Havel**. Kauzy tří

⁶⁶ Viz Jarkovská: *Odplata či spravedlnost*, s. 38-39.

⁶⁷ Viz Arburg, Adrian von – Staněk, Tomáš, c. d., s. 282.

⁶⁸ MOTL, S.: *Mraky nad Barrandovem*, s. 7.

nejznámějších herců tehdejšího Československa dokazují, že v jejich případech nešlo o spravedlnost, ale česká veřejnost je chtěla potrestat. Příklad tří českých herců, Vlasty Buriana, Lídy Baarové a Adiny Mandlové, dokládá, že česká veřejnost zapomínala na spravedlnost a vedla ji jen touha po pomstě. Můžeme to vysvětlit i jako nepřímý útok proti první republice a kultu jejich hvězd, který po válce zmizel.

Vlasta Burian je právem nazýván „králem komiků“. Jeden z jeho největších snů se mu splnil, když se dostal na prkna Národního divadla. Zahrál si roli principála komediantů ve Smetanově *„Prodané nevěstě“*. Toto jeho vystoupení se stalo jedním z důkazů jeho údajné kolaborace s nacisty. Důvodem zatčení bylo rozhlasové vystoupení ve skeči „Hvězdy nad Baltimorem“. Parodoval zde projevy ministra exilové vlády Jana Masaryka. Dále mu vyčítali společenský styk s Němci a také to, že si během války žil na zavedené poměry až nadstandardně. Následně byl předvolán k MLS, ale veřejný žalobce vyšetřování případu zastavil a Burian byl z vazby propuštěn. Jeho případ se tak dostal k TNK při ÚNV hlavního města Prahy. V březnu 1946 Buriana obvinili z přihlášení k říšskoněmeckému státnímu občanství, z propagování a podpory nacismu a ze společenského styku s Němci. První obvinění se ukázalo jako nepodložené a na řadu přišlo účinkování ve skeči „Hvězdy nad Baltimorem“, ve které měl skrytě líčit propagaci nacismu. Objevily se zde i informace o Burianových stycích s Gestapem, které byly založeny na tom, že „to někdo od někoho slyšel“. Takovéto důkazy komise shledala jako nepodstatné. Burian se nakonec vyhnul i potrestání týkající se společenských vztahů s Němci. Komise uznala, že jako ředitel divadla a známý umělec se kontaktů s nimi nemohl zcela vyhnout. Dne 8. července 1946 komise trestní řízení proti Burianovi zastavila.⁶⁹

S tímto výrokem nebyla spokojena StB. Začala Buriana sledovat a snažila se objevit další důkazy pro obnovu řízení. Zároveň začala v tisku probíhat kampaň, která tvrdila, že je vinný, i když se před TNK prokázal pravý opak. Tento „hon na Buriana“ trval deset měsíců a nakonec byl úspěšný. Burian se opět ocitl před TNK. Opět byla vytažena stejná obvinění: říšskoněmecká státní příslušnost, parodování ministra Masaryka, společenský styk s Němci a nově také zdravení zdviženou pravicí. I když mnohá obvinění stála jen na tvrzeních, komise Buriana dne 7. května

⁶⁹ Motl, c. d., s. 53-55.

1947 odsoudila za podporu nacismu, která se měla objevit ve skeči „Hvězdy nad Baltimorem“, a společenský styk s Němci k trestu vězení v délce tří měsíců, pokutě ve výši 500 000 Kčs a veřejnému pokárání.⁷⁰

Burian využil možnosti odvolání a během tří dnů tak učinil. K zamítnutí došlo až po roce a půl, 7. října 1948. Jeho trest spočíval také v tom, že byl vystěhován ze své vily a neustále jej sledovala StB. Dostal nevyslovený distanc na vystoupení s odůvodněním, že je kolaborant a publikum by s jeho vystoupením nesouhlasilo. Jelikož mu tímto zákazem bylo znemožněno pracovat, na příkaz ministra vnitra Noska byl předán do pracovního tábora. Na několik měsíců nastoupil brigádu do dolů. Teprve v únoru 1950 se rozhodl, že se přizná k tomu, co nespáchal. Sepsal poniženou prosbu o milost, ve které přiznal, že „veřejné mínění“ bylo v právu, když jej odsoudilo. Komunisté dosáhli svého: populární herec se musel kát. Vlasta Burian zemřel 31. ledna 1962 v Praze ve věku nedožitých sedmdesáti jedna let.⁷¹

Lída Baarová (vlastním jménem Ludmila Babková) byla považována za nejkrásnější českou herečku. „Smůlu“ jí přinesla nabídka od německé filmové společnosti Ufa, pro kterou Baarová natočila její první německý film – „*Barkarolu*“⁷². Při natáčení tohoto filmu se poprvé setkala s ministrem propagandy Josephem Goebbelsem. V roce 1936 ji pozval na nacistický sjezd do Norimberku a záhy se stala jeho milenkou. O dva roky později o jejich vztahu informovaly i zahraniční noviny a jejich poměr přerostl ve státní aféru. Baarovou dokonce začalo sledovat gestapo. Magda Goebblesová, manželka ministra propagandy, si však na vztah svého manžela s českou herečkou stěžovala přímo u Adolfa Hitlera. Goebbles se musel vrátit zpět k rodině a Baarová do ČSR. I když se jí spousta českých herců a režisérů vyhýbala, až do roku 1941 se jí dařilo. Natočila populární filmy jako „*Dívka v modrém*“⁷³, „*Maskovaná milénka*“⁷⁴ a svůj poslední český film „*Turbinu*“⁷⁵. Filmová kariéra pro ni skončila a mohla vystupovat pouze v divadle. Částečným vysvobozením se pro ni stala nabídka z Říma. Odjela do Itálie a natočila zde celkem

⁷⁰ JUST, V.: *Věc: Vlasta Burian*, Praha 1991, s. 77-79.

⁷¹ Motl, c. d., s. 57.

⁷² *Barcarole*, režie Gerhard Lamprecht, Německo 1935.

⁷³ *Dívka v modrém*, režie Otakar Vávra, Protektorát Čechy a Morava 1939.

⁷⁴ *Maskovaná milénka*, režie Otakar Vávra, Protektorát Čechy a Morava 1940.

⁷⁵ *Turbina*, režie Otakar Vávra, Protektorát Čechy a Morava 1941.

šest filmů. Ovšem po internaci Benita Mussoliniho spojeneckými vojsky se musela vrátit zpět do protektorátu.

V době osvobození v květnu 1945 už Baarová v Praze nebyla. Koncem dubna 1945 odjela na Západ. Během své cesty se dostala do Herbstdorfu, kde ji internovali příslušníci zpravodajské služby CIC⁷⁶. Vyšetřovali ji dva a půl měsíce, poté ji převezli do Mnichova. V ČSR se ocitla na listině hledaných válečných zločinců a československé úřady vyjednali s Američany její vydání, které se uskutečnilo dne 23. září 1945.⁷⁷ Převezli ji do Prahy na Pankrác, kde ji drželi až do vánoc 1946. Den před Štědrým dnem veřejný žalobce u MLS v Praze rozhodl, že se Baarová nedopustila udavačství ani nepodporovala nacismus a nespolupracovala s SD. Měla zákaz vystupovat u filmu, a tak se svým novým manželem Janem Kopeckým hrála po venkově loutkové divadlo. Navíc její případ převzala TNK při ÚNV hlavního města Prahy dle šetření „malého dekretu“. Řízení proti ní bylo zastaveno 12. ledna 1948. Záhy nato s Kopeckým opustila Československo a žila v Itálii, Argentině a v Rakousku, kde zůstala natrvalo. Lída Baarová zemřela dne 27. října 2000 v rakouském Salzburgu v úctyhodném věku osmdesáti šesti let.⁷⁸

Adina Mandlová (vlastním jménem Jarmila Tůmová) byla jednou z nejobsazovanějších hereček. Často byla vídána ve společnosti vysokých pohlavárů, s nimiž navštěvovala drahé bary. Nejdiskutovanějším se stal její údajný poměr s K. H. Frankem. Natočila dokonce film „*Přítelkyně pana ministra*“⁷⁹, který měl podobnou tematiku. Pro Němce natočila jeden jediný film⁸⁰, i když jí bylo vyčítáno, že jich natočila více.

Po osvobození v květnu 1945 byla zadržena v Berouně, kam odjela za svými přáteli. Revoluční gardisté ji zatkli pod falešnou záminkou, že přijala německou

⁷⁶Zkratka anglického názvu *Counter Intelligence Corps*, jež můžeme přeložit jako kontrašpionážní sbory. Tato vojenská zpravodajská služba armády Spojených států byla založena již v roce 1917 pod názvem *Corps of Intelligence Police*. V průběhu druhé světové války byla přejmenovaná na CIC. V této době měla za úkol vyhledávat a zneškodňovat německé špióny v řadách spojeneckých vojsk, podporovat materiálně i logisticky odbojové skupiny na území nepřítele, získávat tajné a taktické informace, plány a dokumenty atd.

⁷⁷ MOTL, S.: *Hvězdy nad Barrandovem*, s. 67.

⁷⁸ K jejímu osudu více např.: MOTL, Stanislav: *Prokletí Lídy Baarové*. Praha 2002., BAAROVÁ, Lída: *Života sladké hořkosti*. Ostrava 1998., PŘÍBSKÝ, Vladimír: *Krása je můj hřích*, Praha 2002.

⁷⁹ *Přítelkyně pana ministra*, režie Vladimír Slavínský, Protektorát Čechy a Morava 1940.

⁸⁰ *Ich vertraue dir mein Frau an*, režie Kurt Hoffmann, Německo 1943.

státní příslušnost. Když ji vedli přes berounské náměstí, shromážděný dav ji slovně lynčoval a někteří po ní házeli i kameny. Vzpomínala, že jeden muž k ní přiskočil a plivl jí do obličeje se slovy: „*To je za moji mrtvou maminku, ty německá kurvo*“⁸¹. Paradoxně ji zatčení uchránilo před fyzickým násilím od rozrušeného davu. Z Berouna byla převezena do Prahy na Pankrác, kde strávila několik měsíců ve vazbě. Vzhledem k tomu, že proti ní nebyly žádné důkazy, brzy se octila na svobodě. Zde strávila jen krátkou chvíli, protože byla zadržena pod záminkou, že si nechala úmyslně udělat potrat. Toto obvinění ale nestačilo a opět byla propuštěna. I když proti ní nebyly žádné důkazy, v očích veřejnosti zůstala navždy poznamenána a filmování pro ni nadobro skončilo. Souběžně začalo vyšetřování podle tzv. „malého retribučního dekretu“. Komise došla k závěru 5. února 1947.

Mandlová byla vinna, že „za německé okupace, tedy v době ohrožení republiky, spolupracovala jako herečka v německém filmu, aniž šlo o činnosti, okupanty nařízenou a pěstovala společenské styky s Němci.“⁸² Odsoudila ji k trestu vězení dvou měsíců, peněžité pokutě 100 000 Kčs, náhradnímu trestu čtyř měsíců, a k veřejnému pokárání. Mandlová podala odvolání, které se táhlo až do roku 1951. Výsledkem bylo zamítnutí co do výroku o vině; trestní nález byl potvrzen, ale komise vyhověla návrhu o výroku trestu. Zrušila pokutu a veřejné pokárání, ale trest vězení ponechala. Nicméně vzhledem k amnestii se daný trest vykonat neměl. Mandlová si však věci vyřešila po svém. Vdala se za válečného pilota, který získal britské občanství, a při nejbližší příležitosti odjela do Anglie. Do Československa se vrátila až v roce 1991 a v tomto roce zde také 16. června zemřela.⁸³

⁸¹ FRAIS, J.: *Trojhvězdi nesmrtelných*, s. 152.

⁸² TABÁŠEK, A.: *Fámy a skutečnost*, s. 129.

⁸³ Motl, c. d., s. 79.

4.2 Trestní nalézací komise v Trutnově

Z analýzy archívních materiálů vyplývá, že v rejstříku TNK v Trutnově se nacházelo celkem 1609 případů. Několik stovek případů bylo prošetřeno, ale vzhledem k jejich charakteru a okolnostem nebylo nikdy zahájeno. Zmínku o nich najdeme v protokolech, které jsou uloženy v archívu. Většina případů byla sice zahájena, ale rozsudek zde chybí. Některé spisy TNK předala krajskému soudu nebo MLS⁸⁴. Často se stávalo, že případy nejdříve projednávaly MLS v Jičíně či Hradci Králové, a teprve poté došlo k řízení podle tzv. „malého retribučního dekretu“ před TNK. Dokumenty tak měla TNK pouze zapůjčené, ale pokud dotyčného odsoudila, spis zde zůstal i nadále. Překvapující je, že vzhledem k takto velkému počtu případů, jsem nenašla žádný spis, u něhož by chyběly údaje. Každý dokument obsahoval alespoň záznam o tom, kdo obviněný byl, kdy se narodil a z jakého činu byl obviněn. Výsledek trestního řízení zde chyběl, ale naproti tomu zde nescházela poznámka o tom, že daný spis ONV odeslal jiným TNK.

Z výše uvedených důvodů jsem se rozhodla, že pro svoji analýzu budu pracovat s počtem 865, tedy 631 mužů a 236 žen. U těchto případů s určitostí víme, že je projednávala TNK Trutnov, i když mnoho z nich bylo posléze zastaveno, nebo předáno k projednání u MLS.

Počátky TNK v Trutnově lze datovat již krátce po vydání tzv. „malého retribučního dekretu“, na konci října 1945. Nutno ovšem podotknout, že ještě před ustanovením TNK, zde působily „revoluční“ komise. Jejich působnost byla jen krátká, pracovaly zhruba od konce června do konce října 1945, poté jejich funkci převzaly TNK. „Revoluční“ komise soudila celkem 31 lidí, ve třech případech obviněné propustila a u zbytku řízení zastavila.

První případ řešila již na konci června 1945. Jednalo se o vrchního dozorce vězňů Josefa Ruse⁸⁵. Údajně byl členem SdP a NSDAP, za což mu hrozilo odsouzení. Dřív než došlo k jeho postavení před OVK, se v červnu 1945 oběsil v cele. Jarkovská uvádí, že na Královéhradecku se takových případů vyskytovalo více.

⁸⁴ Spisy byly předány MLS v Jičíně nebo MLS v Hradci Králové.

⁸⁵ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 185 – spis Ruse Josef.

Sebevražď se dopouštěli Němci, kteří neunesli porážku „třetí říše“, nebo se dopustili trestných činů. Strach měli ze Sovětů, z poměrů v pohraničí, z obav ze zatčení a možná i ve skrytu duše z pocitu viny.⁸⁶ Pochopitelně příčin by se dalo najít nespočetně, například bych sem mohla zařadit duševní chorobu či negativní zážitky z minulosti.

K podobné situaci došlo i u TNK Poděbrady. Nebyla zde zřízena komise, ale tzv. soud národní očisty, ve kterém zasedali kněží, právníci a „bezúhonní“ občané. I tady docházelo k exekucím ihned po osvobození v květnu 1945. Z tohoto důvodu místní ONV zřídil tuto instituci, aby zrádce a kolaboranty soudil soud a ne samotní občané. Pochopitelně ani zde neměl soud právní podklady a prověření. Spíše šlo o to, aby se zamezilo násilí a případnému zabíjení.⁸⁷

⁸⁶ Viz Jarkovská: *Odplata či spravedlnost*, s. 46.

⁸⁷ Viz Mikšovská, c. d., s. 38.

5 STATISTICKÉ VYHODNOCENÍ ČINNOSTI TNK V TRUTNOVĚ

5.1 Komise

Komise TNK Trutnov během prvního a druhého retribučního období začala zasedat ve čtyřčlenném složení, později se skládala z pěti členů, ale vyskytly se i případy, kdy zasedala pouze se třemi členy. Nabízí se otázka, zda tento počet členů nebyl proti zákonným normám. Směrnice uváděly čtyřčlenné a později pětičlenné komise, ale výslovně nezakazovaly pouze členy tři. Vzhledem k tomu, že TNK ve tříčlenném složení pár případů vyřešila, platná nařízení neporušila.

Jak už jsem v předchozí kapitole zmínila, celkem bylo souzeno 867 lidí. Pouze u 206 případů se mi podařilo dohledat jména členů komisí. Zajímavé také je, že se jména členů ve spisech začala pravidelně objevovat až od října roku 1946, což je celý rok od vydání tzv. „malého retribučního dekretu“. Naopak s druhou retribucí, která začala v květnu roku 1948, se jména opět postupně vytrácela.

Z analýzy výše uvedených 206 případů vyplývá, že v roli předsedů vystupovali JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Vyhnálek, Bohumil Málek a Josef Souček⁸⁸. Jména posledních dvou zmiňovaných se u komise TNK objevila pouze u dvou případů, což ale nemuselo znamenat, že nevyšetřovali i jiné případy. U první z těchto kauz zastavila TNK ve složení Bohumil Málek, Karel Hoch, Bedřich Šnaider a Josef Pilař dne 19. března 1946 trestní řízení proti německé úřednici **Heleně Feestové**⁸⁹. Údajně vyvíjela protistátní činnost a udržovala styky s osobami pracujícími v zahraničí proti ČSR a pro obnovení nacismu. Následně byla odsunuta mimo území ČSR. Jména ostatních členů komise se u jiných případů nevyskytovala. U druhého případu komise s předsedou Josefem Součkem a členy Věnceslavou Sonnebergovou, Bohumilem Chotašem a JUDr. Vilémem Ledererem odsoudila dne 12. září 1946 úředníka **Jaroslava Hlávka**⁹⁰. Jmenovaný si zažádal o udělení říšskoněmeckého občanství. Trestem mu bylo veřejné pokárání a pokuta 4 000 Kčs. Podobně jako u

⁸⁸ Podrobnější informace o jednotlivých členech komise se mi nepodařilo dohledat, což se týká i toho, za jakou politickou stranu působili.

⁸⁹ SOkA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 164 - spis Feestová Helena.

⁹⁰ SOkA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 168 - spis Hlávko Jaroslav.

předchozího případu, jména ostatních členů se vyskytovala pouze v tomto jediném spise.

Na základě analýzy archivních pramenů vyplývá, že během retribučního období zasedalo celkem dvaadvacet variant obsazení. V mnoha případech se však stávalo, že v některých kombinacích zasedala častěji. Ve složení JUDr. Karel Vojtěch, Rudolf Vyhnálek, Dr. Josef Nikl a Josef Matějka se sešla celkem u čtyřiceti případů. Lze tedy předpokládat, že toto bylo základní obsazení jedné z komisí. V této sestavě zasedali jen krátce a to od listopadu 1946 do prosince téhož roku. Stejného počtu případů dosáhla komise v pětičlenném složení – JUDr. Karel Vojtěch, Rudolf Vyhnálek, Dr. Josef Nikl, Josef Matějka a Alois Kopecký. Tato komise pravděpodobně nahradila komisi předchozí, poněvadž její funkční období bylo od prosince 1946 do února 1947. Nejdelší činnost měla komise v podobném složení jako dvě předchozí – JUDr. Karel Vojtěch, Rudolf Vyhnálek, Dr. Josef Nikl a Alois Kopecký. V této sestavě působili od října 1946 až do dubna 1947. Celkem se sešli u dvaceti případů. Je tedy vidět, že i když měly komise odlišná obsazení, stále se na těchto postech střídali stejní lidé.

Druhým předsedou byl Rudolf Vyhnálek. I on měl stejné přisedící jako v případě JUDr. Karla Vojtěcha – byli to Josef Matějka, Dr. Josef Nikl a už zmiňovaný JUDr. Karel Vojtěch. Kromě těchto známých jmen se zde poměrně často objevovalo jméno Rudolf Loukota. Společně s předsedou Rudolfem Vyhnálkem a členy JUDr. Karlem Vojtěchem a Josefem Matějkou se podílel celkem na jedenácti případech. Zasedali pouze krátce a to od dubna do června roku 1946. Po nich následovala komise v obdobném složení, Rudolfa Loukotu nahradil Dr. Josef Nikl. V této sestavě pracovali celkem na dvaceti čtyřech případech v období od června do srpna roku 1946. Následující dva měsíce, tedy v září a říjnu roku 1946 zasedala komise jen ve třech členech – Rudolf Vyhnálek, Dr. Josef Nikl a Alois Kopecký. Celkem spolupracovali na čtyřech případech.

Měsíc	Počet zasedání	Počet případů	Počet rozsudků	Řízení zastaveno
říjen 1945	2	2	X	2
listopad 1945	4	4	1	3
prosinec 1945	4	7	X	7
leden 1946	14	29	X	29
únor 1946	13	20	2	18
březen 1946	17	37	4	33
duben 1946	17	30	8	22
květen 1946	10	20	7	13
červen 1946	9	18	11	5
červenec 1946	8	18	13	5
srpen 1946	6	13	10	3
září 1946	12	26	19	5
říjen 1946	10	23	15	8
listopad 1946	11	20	20	X
prosinec 1946	7	15	14	1
leden 1947	11	22	22	X
únor 1947	11	27	23	4
březen 1947	7	25	18	7
duben 1947	12	48	35	13
květen 1947	1	1	1	1

Tabulka 1: První retribuční období

Jak z výše uvedené tabulky vyplývá, komise TNK začala zasedat ihned po vydání tzv. „malého retribučního dekretu“. První obvinění řešila už 31. října 1945. Obžalovaným byl německý propuštěný válečný zajatec **Herbert Tschöp**⁹¹ narozený 17. ledna 1889. Obviněný byl z neoprávněného překročení státních hranic a z předávání zpráv. Jména členů komise nejsou známa, stejně jako trestní nález. Řízení bylo zastaveno a spis postoupen MLS v Jičíně. Ve zbytku roku se komise sešla během devíti zasedání, kdy byl odsouzen pouze jediný člověk. Dozorce u firmy Úpický lnářský a jutařský průmysl **Josef Bartoš**⁹² byl podezřelý z toho, že po dobu okupace projevoval neskrytě svoje přátelství k okupantům, spolupracoval s nimi a urážel představitele čsl. zahraniční vlády. Komise, jména jejích členů opět chybí, proti němu neměla žádné důkazy, a tak byl dne 24. listopadu 1945 propuštěn na

⁹¹ SOkA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 193 - spis Tschöp Herbert.

⁹² SOkA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 159 – spis Bartoš Josef.

svobodu. U zbytku obžalovaných komise trestní řízení zastavila, protože zde nebyla prokázána skutková podstata.

Prvním případem, kde se objevila jména všech členů komise, bylo obvinění proti tovární dělnici **Boženě Jánské**⁹³ narozené 11. dubna 1922. Podle spisu ji sousedé nařkli ze společenského styku s příslušníky SS a také z toho, že si zažádala o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti. Komise ve složení Rudolf Vyhnálek, JUDr. Vojtěch Karel, Josef Matějka a Václav Kopecký ji dne 15. března 1946 odsoudila k veřejnému pokárání. Naopak poslední případ se všemi členy komise se týkal obvinění proti dělníku **Bedřichu Hofmanovi**⁹⁴, narozeném 12. listopadu 1910. Jeho obvinění spočívalo ve vyhrožování Gestapem rodině dělníka Jakuba Kábrta. Komise ve složení JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Vyhnálek, Dr. Josef Nikl a Josef Matějka ho odsoudila k veřejnému pokárání a vězení v délce jednoho roku.

Z tabulky dále vyplývá, že během krátkého funkčního období v roce 1945 se komise sešla celkem desetkrát a řešila dohromady 13 případů. Jak už jsem výše uvedla, pouze jeden člověk byl odsouzen a u zbylých případů komise trestní řízení zastavila. Během roku 1946 začala komise pracovat intenzivněji. Počet zasedání se stupňoval, s čímž také narůstal počet odsouzených. Postupem času tak byla komise schopná během jednoho zasedání vynést rozsudek až nad šesti obžalovanými.

Měsíc	Počet zasedání	Počet případů	Počet rozsudků	Řízení zastaveno
květen 1947	1	1	X	1
červen 1947	3	3	1	2
červenec 1947	1	3	1	2
říjen 1947	2	2	1	1
listopad 1947	4	4	4	X
prosinec 1947	1	1	1	X
únor 1948	2	2	1	1
březen 1948	3	3	X	3
srpen 1948	1	1	X	1
říjen 1948	1	1	1	X
prosinec 1948	1	1	1	X

Tabulka 2: Druhé retribuční období

⁹³ SOkA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 171 - spis Jánská Božena.

⁹⁴ SOkA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 169 - spis Hofman Bedřich.

Jak je patrné z výše uvedené tabulky, během druhého retribučního období komise zasedala jen párkrát během každého měsíce nebo nezasedala vůbec. Způsobeno to bylo především tím, že nové případy se v tomto období vyskytovaly jen zřídka. Komise spíše řešila revize. Posledním odsouzeným se tak stal invalidní důchodce Jan Indra⁹⁵, narozený 9. dubna 1887. Zažádal si o udělení říšskoněmeckého státního občanství a dne 20. prosince 1948 byl odsouzen k veřejnému pokárání a trestu vězení na dva měsíce. Obžalovaný si podal odvolání a vzhledem k jeho vyššímu věku mu bylo dne 11. prosince 1949 vyhověno.

5.2 Pohlaví

Jak již bylo výše zmíněno, komise řešila celkem 865 případů. Kauzy, ve kterých byli souzeni muži, převládaly. Celkem jich bylo souzeno 631 (73%), zatímco žen pouze 236 (27%), což je téměř o třetinu méně. K velmi podobným situacím došlo i u TNK Poděbrady⁹⁶, kde bylo z 650 osob souzeno 522 mužů (80%) a 128 žen (20%) a TNK Turnov⁹⁷, kde bylo souzeno ze 481 případů 407 mužů (85%) a 74 žen (15%). Velmi netypickým případem se stala TNK Jablonec⁹⁸, kde před TNK stanul vyrovnaný počet mužů (227) a žen (230).

Ovšem, co se týče počtu odsouzených, v tomto úhlu pohledu převládaly u TNK Trutnov ženy. V procentuálním zastoupení byly potrestány ženy (36%) častěji než muži (24%). Procentuálně vzato, TNK shledávala v Trutnově tedy ženy častěji vinnými než muže. Nebylo to nic neobvyklého. U TNK Nymburk bylo odsouzeno celkem 33% žen a jen 19% mužů.⁹⁹ Ke stejnému výsledku došlo u TNK Poděbrady. Zde bylo též potrestáno 33% žen a pouze 19% mužů.¹⁰⁰

⁹⁵ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 170 – spis Indra Jan.

⁹⁶ MIKŠOVSKÁ, B.: *Trestní nalézací komise Poděbrady*. Bakalářská práce. Liberec 2011.

⁹⁷ LOUDA, J.: *Trestní nalézací komise Turnov*. Bakalářská práce. Liberec 2011.

⁹⁸ REMSOVÁ, M.: *Trestní nalézací komise Jablonec nad Nisou 1945-1947*. Bakalářská práce. Liberec 2012.

⁹⁹ HAMPLOVÁ, Z.: *Trestní nalézací komise Nymburk*. Bakalářská práce, Liberec 2011, s. 48.

¹⁰⁰ Mikšovská, c. d., s. 44

5.3 Věková struktura

Rok narození/věk	Počet obviněných
1860 - 1869 (77-86 let)	2
1870 - 1879 (67-76 let)	30
1880 - 1889 (57-66 let)	87
1890 - 1899 (47-56 let)	263
1900 - 1909 (37-46 let)	260
1910 - 1929 (27-36 let)	137
1920 - 1929 (17-26 let)	72
1930 a méně	5
neznámo	11

Skupinou, jež byla souzena nejčastěji, byli lidé, kteří se narodili v posledním desetiletí 19. století (celkem 263). V těsném závěsu následovali lidé narození v první dekádě 20. století (celkem 260). To znamená, že během působení TNK jim bylo mezi 37 – 56 lety. Podrobnější věkové rozdělení je uvedeno v následující tabulce.

Nejstarší obviněnou byla **Anna Duchoňová**¹⁰¹, která se narodila 28. dubna 1865. Během konání soudu byla již v domácnosti a její provinění spočívalo v tom, že si zažádala o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti, již získala v listopadu roku 1944. Dne 20. prosince 1946 ji komise ve složení JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Vyhnálek, Dr. Josef Nikl, Josef Matějka a Alois Kopecký odsoudila k veřejnému pokárání. V době přelíčení jí bylo přes 80 let. Duchoňová si po roce 1945 zažádala o znovuvrácení československého občanství, ale její žádost byla zamítnuta.

Naopak nejmladší obžalovanou byla **Eliška Vejnarová**¹⁰² narozená 4. října 1927. Ve spisu chybí zmínka o tom, zda byla zaměstnána či studovala. Spis dále uvádí, že trutnovští občané ji znali jako „zuřivou Němku“, zásadně mluvila německy, nikdy ne česky, nosila viditelně hákový kříž a objevovala se ve společnosti SS-manů. Tato provinění k odsouzení nestačila a trestní řízení bylo dne 29. ledna 1946 zastaveno. Komise pravděpodobně řízení zastavila z toho důvodu, že byla brána jako Němka. Jmenována byla posléze odsunuta mimo území ČSR.

¹⁰¹ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 163 – spis Duchoňová Anna.

¹⁰² SOKA Trutnov, fond TNT Trutnov, karton 194 – spis Vejnarová Eliška.

5.4 Národnost

Ze spisů vyplývá, že více jak polovina vyslýchaných se hlásila k německé národnosti (celkem 55%). Vzhledem k tomu, že Trutnov díky své geografické poloze byl od roku 1938 součástí Sudet, je tento výsledek celkem pochopitelný. Zbývajících část obžalovaných se hlásila k národnosti české (celkem 44%). Jen dvě osoby uvedly svoji národnost jako slovenskou, u dvou nebyla uvedena a u tří se nedá zjistit, k jaké se hlásili. Ve svých spisech mají uvedenu jak českou tak i německou a jeden dokonce rakouskou a německou národnost.

K podobnému národnostnímu složení došlo i u TNK Jablonec a TNK Liberec. Obě dvě města se po Mnichovu stala součástí Říšské župy Sudety, a tak není překvapením, že se lidé v roce 1939 hlásili převážně k národnosti německé. U TNK Jablonec¹⁰³ to nebylo tak zřetelné, procentuálně bylo obviněných pouze 38%. Téměř 50% obžalovaných však nevědělo, k jaké národnosti se hlásit. U TNK Liberec¹⁰⁴ z celkového počtu 816 osob, jich 514 uvedlo německou národnost (63%), což je ještě větší procento než u TNK Trutnov.

Národnost	Počet osob
německá	480
česká	381
slovenská	2
neuvedeno	2
nelze určit	3

5.5 Zaměstnání

Sociální postavení obžalovaných bylo velmi pestré, což uvádím v předposledním řádku následující tabulky. Zde jsem zařadila povolání, která se ve spisech vyskytovala nejméně často a jejich počet byl menší než pět. Jednalo se o typické profese jako např. inženýr, obuvník či řidič.

Naproti tomu zde byla i zajímavá zaměstnání jako modistka, konkubína či sommelier. Nejvyšší procento zaměstnaných uvedlo jako své povolání dělník či dělnice, což odpovídalo tehdejší skladbě obyvatel. Druhou nejpočetnější skupinou byly ženy v domácnosti, které se nejčastěji provinily tím, že si zažádaly pro sebe či

¹⁰³ Remsová, c. d., s. 58.

¹⁰⁴ Rybář, c. d., s. 35.

své děti o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti. Podobný počet lidí uvedlo svoji profesi jako horník, což je celkem pochopitelné, protože nedaleký Žacléř je znám pro dolování černého uhlí. Další zaměstnání jsou s těmito uvedenými příklady zanedbatelná, přesto je uvádím v následující tabulce.

Zaměstnání	Počet osob	Zastoupení v %
dělník/dělnice	134	15,5
v domácnosti	69	8
horník	61	7
úředník/úřednice	57	6,5
rolník/rolnice	43	5
obchodník	43	5
mistr	23	2,6
učitel/učitelka	22	2,5
majitel/ka nemovitosti	21	2,4
zámečník	19	2,1
správce	15	1,7
tkadlec/tkadlena	10	1,1
krejčí/krejčová	9	1
personální vedoucí	9	1
truhlář/klempíř	9	1
švadlena	9	1
dozorce/dozorkyně	8	0,9
hostinský	8	0,9
řezník	8	0,9
inspektor	8	0,9
zaměstnanci ČSD	7	0,8
zedník	6	0,7
ředitel	6	0,7
kuchař/číšník	6	0,7
lékař/lékařka	6	0,7
řidič	6	0,7
jiná	195	22,5
neuvedeno	51	5,8

5.6 Provinění, rozsudky a udělené tresty

Udělené tresty jsem rozdělila podle osob československé a německé národnosti. Jako kritérium jsem brala údaj, jež mají obžalovaní uveden ve spisu. Nejčastějším obviněním českých občanů před TNK v okrese Trutnov bylo zažádání si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti.¹⁰⁵ Takových případů se vyskytlo 127. Druhou nejčastější kategorií tvořilo členství ve fašistických organizacích.¹⁰⁶ Těchto obvinění bylo celkem 65 a jednoznačně zde převládalo členství v Národní obci fašistické. Třetí nejčastější provinění představovalo propagace, podpora a obhajování nacismu.¹⁰⁷ Jednalo se dohromady o 39 případů. Poměrně dost obviněných odsoudila komise za členství v nacistických organizacích, jako SdP, SA či NSDAP. Dalším v pořadí bylo udavačství, jež se vyskytlo v 31 případech. Téměř podobě dopadla obvinění z intimního styku s Němci, takových kauz bylo 25. Ze společenského styku s Němci komise obvinila 20 osob. Další obvinění se týkala hrubého zacházení s dělníky, týrání a urážení Čechů, zcizení národního majetku či ucházení se o výhody, nebo poskytování výhod okupantům.

Poslední kategorií jsou nespecifikovaná obvinění, kde jsou započteny všechny případy, kdy není příčina uvedena. Do této kategorie spadají případy jako vyhrožování, kolaborace, provinění proti národní cti či vyhrožování Gestapem, . Těchto případů bylo celkem 100.

Obvinění českých občanů u TNK Trutnov

Druh obvinění	Počet
Zažádání si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	127
Člen ve fašistické organizaci	65
Propagace, podpora a obhajování nacismu	44
Udavačství	31
Intimní styk s Němci	25

¹⁰⁵ Stejně tomu bylo v okrese Liberec a Jablonec nad Nisou. RYBÁŘ, V.: *TNK Liberec v letech 1945-1948*. Bakalářská práce. Liberec 2008. a REMSOVÁ, M.: *TNK Jablonec nad Nisou*. Bakalářská práce. Liberec 2012.

¹⁰⁶ Toto bylo nejčastější obvinění v okrese Turnov. LOUDA, J.: *TNK Turnov*. Bakalářská práce. Liberec 2011.

¹⁰⁷ Toto bylo nejčastější obvinění v okrese Jilemnice. HYBNEROVÁ, L.: *TNK Jilemnice*. Bakalářská práce.

Společenský styk s Němci	20
Členství v nacistických organizacích	22
Týrání a urážení Čechů	21
Hrubé zacházení s dělníky	11
Spolupráce s Němci	11
Nespecifikovaná obvinění	100

Nejčastější obvinění u obžalovaných s německou příslušností¹⁰⁸ bylo z členství v nacistických organizacích. Jednalo se o instituce jako NSDAP, SdP, SA, SS, NVS a NSKK. Ženy byly především členkami Frauenschaftu nebo dozorkyněmi. V trutnovském kraji vzniklo mnoho táborových zařízení.¹⁰⁹ Nejčastěji to byly pobočky koncentračních táborů, kde obžalované působily. Počet těchto případů dosáhl čísla 271. Druhým nejčastějším obviněním se stalo propagování nacismu – zdravení nacistickým pozdravem zdviženou pravicí, vyvěšování vlajek s hákovým křížem, viditelné nošení odznaků nacistických stran. Těchto kauz bylo celkem 37. Téměř ve stejném počtu se vyskytlo obvinění z udavačství, takových případů se objevilo 32. Poměrně hodně obžalovaných, a to 19, údajně působilo v organizaci Freikorps. Nespecifických obvinění, kde jsou stejně jako u předchozích českých obžalovaných, započítány případy, kdy není příčina uvedena, bylo celkem 122. Spadaly sem urážky českého národa, vyhrožování Gestapem, hrubé zacházení s internovanými lidmi v táborech, neoprávněné držení zbraně či protistátní činnost.

Obvinění německých občanů před TNK Trutnov

Druh obvinění	Počet
Členství v nacistických organizacích	271
Propagování nacismus	37
Udavačství	32
Členství ve Freikorps	19
Nespecifikovaná obvinění	78

TNK Trutnov vydala v roce 1946 122, v roce 1947 109 a v roce 1948 4 odsuzující nálezy. Dohromady tvořily 235 případů. Nejvyšší byl počet trestů

¹⁰⁸ To, zda byl obviněný německé či československé národnosti jsem brala podle údaje, jenž byl uveden ve spisu.

¹⁰⁹ Podrobněji k táborům na Trutnovsku : MÁLEK, Bohumil: *Koncentrační tábor v Bernarticích a jeho oběti*, in: *Ozvěny vraních hor. Zpravodaj Bernartic*. 2005, či dokument:

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/170566-na-trutnovsku-se-nachazelo-sedm-pracovnich-taboru/>. Této problematice bude věnována jedna z následujících kapitol.

v kombinaci veřejné pokárání a pokuta¹¹⁰. Tento rozsudek komise vynesla v 91 případech. Druhé nejčastější provinění bylo v kombinaci veřejné pokárání, vězení a pokuta, které komise oznámila v 75 kauzách. Třetí nejčastější trest spočíval v podobě veřejného pokárání a vězení, celkem v 23 případech a jen o jednoho obviněného méně měl trest v podobě pokuty. Samotný trest veřejného pokárání vynesla TNK v 15 případech, trest vězení ve 4 a pokutu v kombinaci s vězením taktéž ve 4 kauzách.

Pokud měl obžalovaný zaplatit pokutu, soudci často přihlídlí k finanční situaci obviněného. Mnohdy spis obsahoval poznámku, že obžalovaný nemá dostatek majetku, k čemuž komise přihlédla. Pokutu tak snížila, nebo ji rozdělila do splátek. Trest veřejného pokárání byl většinou vyhlášen vyvěšením trestního nálezu na místním národním výboru, v místě bydliště nebo v místě zaměstnání. V některých případech vyměřila komise náhradní trest. Stávalo se to v případech, kdy obviněný nebyl schopen zaplatit uloženou pokutu. Částka na něm byla několikrát vymáhána, případně mohlo dojít až k exekuci. Teprve poté, kdy obžalovaný nezaplatil pokutu, nastoupil do vězení.

Tresty	Muži	Ženy	Celkem
veřejné pokárání	8	7	15
pokuta	14	8	22
vězení	3	1	4
pokuta, vězení	3	2	5
veřejné pokárání, pokuta	61	30	91
veřejné pokárání, vězení	16	7	23
veřejné pokárání, pokuta, vězení	44	31	75

Nejnižším trestem se stalo veřejné pokárání. Komise tento trest uložila 15 osobám a to v rozmezí od ledna do dubna 1947. Většinou šlo o obvinění jako udavačství, členství ve Vlajce či přijetí říšskoněmecké státní příslušnosti.

Nejvyšší trest uložila TNK prokuristovi firmy Hubner **Josefu Štěpánkovi**¹¹¹, narozenému 23. prosince 1882. Odsouzen byl za to, že si údajně zažádal o udělení říšskoněmeckého státního občanství, podporoval nacistické hnutí a v soukromém

¹¹⁰ Toto byl nejčastější trest v okrese Jablonec nad Nisou. REMSOVÁ, Monika: *TNK Jablonec nad Nisou*. Bakalářská práce. Liberec 2012.

¹¹¹ SOkA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 191 – spis Štěpánek, Josef.

písenném styku používal pozdrav „Heil Hitler“. Komise ve složení JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Vyhnálek, Dr. Josef Nikl, Josef Matějka a Alois Kopecký mu vyměřila dne 18. dubna 1947 pokutu ve výši 100 000 Kčs, veřejné pokárání a trest vězení na dobu 9 měsíců. Obžalovaný podal odvolání, ale dne 2. září bylo zamítnuto. Nicméně jeho trest zanikl v rámci udělené amnesie 18. června 1948.

5.7 Odvolání

Proti odsuzujícímu nálezu mohl obviněný podat odvolání. Jako příčinu nejčastěji uváděli formální (nebyly prošetřeny všechny důkazy, poddajnost komise), nebo věcné (falešní svědci) příčiny, popřípadě uvedli nové skutečnosti a důkazy.¹¹² Odvolání se podávala k příslušnému zemskému národnímu výboru (dále jen ZNV), což v případě Trutnova znamenalo na ZNV v Praze. Trest nemohl být zstřžen, nýbrž pouze potvrzen, snížen nebo zrušen. Proti tomuto rozhodnutí se nedalo nadále odvolat. Často se stávalo, že na rozhodnutí si odsouzení museli počkat i několik měsíců, ne-li let.

Z archivních materiálů vyplývá, že proti nálezům vysloveným TNK podalo odvolání celkem 160 osob, což je z celkového počtu veškerých případů 18% a z počtu odsouzených téměř 57%. Z analýzy dále vyplývá, že zamítnuto bylo celkem 82 odvolání, což znamenalo, že trest vyneslý TNK byl potvrzen jak do rozsahu viny, tak i do výkonu trestu. U 41 případů došlo též k potvrzení trestního nálezu, ale tyto tresty se nevykonaly v důsledku amnestie z 18. června 1948.¹¹³ Rozsudek nabyl platnosti u 68 trestů, ať už ve stejném znění, v jakém rozhodla TNK, nebo v pozměněné verzi.

¹¹² Viz. Stach, c. d., s. 21-22.

¹¹³ Vládní usnesení ze dne 18.června 1948 o amnestii ve správních věcech trestních bylo vydáno u příležitosti volby prezidenta republiky, provedené Národním shromážděním dne 14. června 1948.

První odvolání byla rozhodnuta již v roce 1947 po skončení prvního retribučního období. Velká část případů se uzavřela během druhého retribučního období. Ve většině odvolání padlo rozhodnutí až v letech 1948 – 1949. Poslední případy ZNV uzavřel 2. září 1949, kdy odvolání zamítnul a potvrdil tak výroky TNK v Trutnově.

Odvolání	Muži	Ženy	Celkem
podáno	111	49	160
vyhověno	41	14	55
trest pozměněn	10	3	13
zamítnuto	60	32	82
zamítnuto, ale amnestie	31	10	41

5.8 Revize

Několik dní po únorovém převratu začala diskuze o revizi tzv. „velkého retribučního dekretu“. Během schůze Ústavodárného Národního shromáždění v březnu 1948 vláda schválila obnovu lidových soudů. Zákon č. 33/1945 Sb. obnovil účinnost retribučního dekretu č. 16/1945 Sb. až do konce roku 1948. Vyhlášen byl 2. dubna 1948 a v českých zemích mohla začít další etapa retribučního soudnictví. Vláda současně přijala zákon č. 34/1945 „o revizi trestního řízení v některých případech provinění proti národní cti“¹¹⁴ také z března 1948 a účinnost rovněž nabyl 2. dubna 1948.¹¹⁵

Pravomoc přešla ze soudů na ONV. Výbory mohly provést revizi jakéhokoliv trestného řízení. Nemuselo být ani řádně ukončeno TNK či soudy. Kromě toho bylo v jejich pravomoci otevřít i případy nové. Revize měla „účinky zahájení trestního řízení podle dekretu č. 138/1945 Sb.“ Neexistoval zde žádný opravný prostředek. ONV provedly revizi u případů, u kterých trestní řízení bylo zastaveno nebo skončilo osvobozujícím rozsudkem. Kočová uvádí, že „cílem obnovení retribuce se neměli stát drobní viníci, ale „velké ryby“. Počítalo se s řadou revizních procesů a s projednáním odložených či zastavených případů.“¹¹⁶ Zanedlouho se však ukázalo,

¹¹⁴ Borák, c. d., s. 76-77.

¹¹⁵ Tamtéž, s. 77.

¹¹⁶ KOČOVÁ, Kateřina: *Druhá retribuce. Činnost Mimořádných lidových soudů v roce 1948.* Soudobé dějiny III.-IV./2005. s. 592.

že výsledky nejsou takové, jak si je komunistická vláda představovala. Akce na obnovu retribucí ztroskotala. Na jedné straně bylo potrestáno mnoho kolaborantů a zrádců, ale na druhé straně u řady osob postižených zásahem „třídní“ justice zůstal pocit křivdy a nespravedlnosti. I to bylo důvodem, proč Klement Gottwald u příležitosti svého jmenování prezidentem republiky, vyhlásil dne 18. června amnestii.¹¹⁷

Ačkoliv TNK v Trutnově řešila poměrně velké množství kauz, v archivních materiálech jsem našla zmínku jen o sedmi případech revize (5 mužů a 2 ženy). Všechny revize byly zahájeny na začátku května 1948 a ukončeny 31. července 1948. Končily vždy stejným rozsudkem: „*V důsledku výnosu ministerstva vnitra ze dne ... č. B-2220-7/7-1948-I/2 projednala revizní komise ve své schůzi konané dne 31. července 1948 znovu váš případ a rozhodla od obnovení – zahájení - řízení ustoupiti. Toto rozhodnutí je konečné.*“

¹¹⁷ Vládní usnesení ze dne 18.června 1948 o amnestii ve správních věcech trestních bylo vydáno u příležitosti volby prezidenta republiky, provedené Národním shromážděním dne 14. června 1948.

6 Vybrané odsuzující nálezy

Jakmile byl obviněný poslán do vazby, začala se mu tato doba započítávat do uděleného trestu. Trest vězení byl udělován nejčastěji společně s jiným trestem, většinou s veřejným pokáráním. Doba strávená ve vazbě se tak často shodovala s výměrou trestu. Mohlo se tak zdát, že komise udělila tvrdý trest, ale ve skutečnosti si ho již odsouzený většinou odpykal.¹¹⁸

Ve vězení se odsouzení nevyhnuli fyzickému i psychickému násilí od vyšetřovatelů, vězeňského personálu i spoluvězňů, které se příliš nelišilo od praxe v 50. letech 20. století. Snahou vyšetřovatelů bylo získat od vězňů přiznání. Motivací mohla být i touha po pomstě, moci či násilnické sklony dozorců.¹¹⁹

6.1 Žádost o německou státní příslušnost

U některých případů nešlo přesně zjistit, zda byl obviněný Čech či Němec. Mnoho obviněných měnilo svou národnost podle momentální situace. K české národnosti se hlásili hlavně v období první republiky, k německé v době po Mnichovu a opět k české po skončení druhé světové války. Jednoduše řečeno volili takové řešení, které jim v danou situaci vyhovovalo nejlépe. Nutno ovšem říci, že k takovému kroku byli donuceni buď přímým nátlakem, nebo nastalou situací. U některých osob je toto „přecházení“ považováno za legitimní. Můžeme doložit celé skupiny, ale také jednotlivce, „kteří se nalézali nebo nalézají v permanentním stavu nejednoznačné etnické opce“.¹²⁰ Tyto skupiny lze označit jako „etnicky indiferentní“. Pokud se obyvatelé takto chovali, nastaly problémy během posuzování míry viny, v tomto případě podle tzv. „malého retribučního dekretu“. Nejvíce se tento problém projevil při posuzování, zda obžalovaný přijal německou státní příslušnost.

¹¹⁸ Kmoč, c. d., s. 153.

¹¹⁹ LOZOVIUKOVÁ, Kateřina – KMOCH, Pavel: Zakázaná láska. Trestní postih milostných vztahů v letech 1935–1948. In: MÄRZ, Josef, a kol. (eds.): Žena jako subjekt a objekt dějepisného vyučování (Generová tematika ve výuce dějepisu), Acta Universitatis Purkinianae, Facultatis Philosophicae, Studia Historica Didactica 3. Ústí nad Labem 2012, s. 128-129.

¹²⁰ KOČOVÁ, Kateřina: Činnost mimořádných lidových soudů – MLS Česká Lípa, Litoměřice a Liberec, Disertační práce, Hradec Králové 2006, s. 329-330.

Důvodů vedoucích k přijetí německé národnosti bylo několik. Motivem mohly být existenční důvody, osoby podlely tlaku ze svého nejbližšího okolí, ať už rodinného nebo pracovního, vypočítavost, obavy z možné perzekuce nebo čistě osobní důvody.

Dělník **Alfréd Kašpar**¹²¹ se v roce 1933 přestěhoval z Německa, odkud byl údajně vystěhován pro svou komunistickou činnost, do Malých Svatoňovic. Se svojí rodinou se ubytoval v domě dělníka Josefa Hanouska. Krátce po svém příchodu se začal údajně přátelsky stýkat s SS-manem Karlem Sochůrkem. Prý na jeho popud přijal v době okupace říšskoněmeckou státní příslušnost pro sebe, svoji manželku a své děti. Podle výpovědi domácího Hanouska a dalších podnájemníků se Kašpar a jeho žena začali chovat povýšeně a uplatňovali výhody plynoucí z jejich příslušnosti. Manželé Kašparovi si údajně stěžovali na Hanouska, který jim znemožňoval poslech rozhlasu tím, že vypínal elektrický proud. Stížnost na Hanouska byla bezdůvodná, ale přesto ho prý vyslýchal nejdříve Sochůrek a následně hradecké Gestapo. Spis neuvádí, jaký byl Hanouskův další osud. Hanouskova manželka vypověděla, že Kašparová prý úmyslně provokovala místní občany. Údajně si hlasitě pouštěla rádio, ve kterém zněl jen nacistický rozhlas.

Proti Kašparovi a jeho manželce vypovídali tři svědci, mezi nimi i Hanouskova manželka. K její výpovědi komise příliš nepřihlížela, protože zde bylo jasné, že uvedená jedná z pomsty. Další dva svědci vypověděli, že zdůrazňoval svoji říšskou příslušnost, udržoval styky s místními nacistickými představiteli a choval se arogantně.

Naproti tomu šest svědků svědčilo ve prospěch Alfréda Kašpara, jednalo se o dělníky, se kterými pracoval v dolech v Žacléři. Shodně uvedli, že „*byl dobrým Čechem a kamarádem a choval se protinacisticky*“. I přes poměrně příznivé svědecké výpovědi rozhodla komise ve složení JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Vyhnálek, Dr. Josef Nikl a Josef Matějka dne 25. února 1947 o trestu veřejného pokárání a pokutě 10 000 Kčs, v případě nedobytnosti trest vězení 2 měsíce.

Obviněný si podal odvolání, ale rozhodnutím Zemského národního výboru v Praze dne 8. března bylo zamítnuto jako bezdůvodné a trestní nález TNK potvrzen

¹²¹ SOkA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 172 – spis Kašpar Alfréd.

do výroku o vině, tak i o trestu. Vzhledem k amnestii ze dne 18. června 1948 nebyl rozsudek vykonán.

Obchodník se zeleninou **Josef Horák**¹²², narozený 7. února 1889, se dle trestního spisu přihlásil o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti ze svého vlastního popudu a následně mu byla udělena. Údajně se také stal členem složky NSV i Volkstrumu. Podle výpovědi jeho zaměstnanců prý udržoval styky s příslušníky německé policie v Trutnově, kterým dával zadarmo různé zboží. Spis uváděl, že viditelně nosil odznak strany NSDAP a pravděpodobně byl i členem této organizace. S příslušníky české národnosti prý mluvil německy a zdravil německým pozdravem „Heil Hitler“.

Proti Horákovi bylo vedeno trestní řízení dle retribučního dekretu č. 16 pro podezření z udavačství, ale veřejný žalobce u MLS v Jičíně toto řízení zastavil s návrhem, aby se pokračovalo ve smyslu dekretu č. 138. Případ převzala TNK Trutnov, jehož Horáka odsoudila k trestu veřejného pokárání, k vysoké peněžní pokutě 50 000 Kčs a 2 měsícům vězení. Obvinění si podal odvolání, ale jeho žádost byla teprve 27. listopadu 1948 zamítnuta. Trestní nález TNK byl potvrzen.

Tovární dělnice **Anna Missbergerová**¹²³, narozená 12. dubna 1901, se provdala za Němce Augustina Missbergera. Společně se svým manželem se údajně přihlásila o říšskoněmeckou státní příslušnost, kterou získala. Její spolupracovnice vypověděly, že projevovala sympatie k německému režimu a okupantům, měla s nimi časté neshody a v několika případech žalovala na české dělníky. Svědek Václav Danihelka uvedl: *„Byla na mne žalovat v kanceláři Meissnerovi, že jsem posílal jeho ženu do práce. Za to jsem dostal důtku a hrozil mi gestapem.“* Obviněná vznesená obviněnou se často ani nezakládala na pravdě. *„Byl jsem udán, že jsem trhal německé plakáty, jenže se to nezakládalo na pravdě,“* vypověděl svědek Ladislav Smutný. Výpovědi svědků nasvědčovaly tomu, že jmenovaná měla údajně kladný vztah k nacistickému režimu a užívala si výhod, kterého jí z jejího přístupu plynul. Podle trestního spisu nikdy nezapomněla zdůraznit svoji říšskoněmeckou

¹²² SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 169 – spis Horák Josef.

¹²³ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 178 – spis Missbergerová Anna.

státní příslušnost. „*Já jsem říšská Němka*“ – „*Jsem německá příslušnice*,“ vzpomínal svědek Josef Teichman.

Podle komise údajně přijala říšskoněmeckou státní příslušnost z vypočítavosti. Dne 4. října 1946 ji odsoudila k trestu veřejného pokárání, vězení na 3 měsíce a peněžitě pokutě 3 000 Kčs, v případě nedobytnosti k náhradnímu trestu vězení v trvání 3 měsíce. Obviněná podala odvolání, které bylo dne 24. března 1947 zamítnuto jako bezdůvodné a trestní nález potvrzen.

Tovární dělnice **Jarmila Gröerová**¹²⁴, narozená 21. října 1910, se v roce 1933 provdala za Adalberta Gröera, který pocházel ze smíšeného manželství. Oba manželé ve svých spisech uvedli československou národnost, ale před okupací si údajně zažádali o říšskoněmeckou. Zatímco její manžel po dobu okupace působil v Německu, obviněná pracovala jako tkadlena v textilní továrně firmy Buxbaum. Podle výpovědí dělníků v továrně se přizpůsobila tehdejšímu režimu, využívala znalostí německého jazyka, snažila se zavděčit vedoucím Němcům a zdravila nacistickým pozdravem.

Ke konci okupace v Úpici údajně přespávala autokolona Wehrmachtu. Podle výpovědi sousedů se s nimi obviněná velmi často stýkala. Údajně měla velmi přátelské vztahy s příslušníky SS. Všechna tato obvinění komise vzala v potaz a dne 11. dubna 1947 rozhodla o trestu veřejného pokárání a pokutě 3 000 Kčs.

Poněkud absurdně působil případ **Jaroslava Hlávka**¹²⁵, úředníka Podkrkonošského konzumu v Trutnově. Říšskoněmeckou státní příslušnost údajně přijal v roce 1942. Uvedl, že to udělal z toho důvodu, aby se dostal do Německa, kam skutečně v roce 1944 uprchl. Údajně tak chtěl bojovat za osvobození Československa. Podle trestního spisu v sousední zemi rozvracel německé hospodářství domnělou podporou ruských zajatců a špatnou pracovní morálkou. Údajně se zde dostal před soud, ale ve spisu nebylo uvedeno, jakým skončil výsledkem. Spis ani neuvedl, jak se obviněný vrátil zpátky do Československa.

¹²⁴ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 166 – spis Gröerová Jarmila.

¹²⁵ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 168 – spis Hlávko Jaroslav.

Před TNK v Trutnově se ocitnul 12. září 1946. Můžeme si jen tipovat, jakým způsobem se sem dostal, když v roce 1944 měl údajně stanout před soudem v Německu. Osvobodil ho tento tribunál, nebo ho předal protektorátním úřadům? Nabízí se i otázka, zda není možné, že Hlávko z Německa utekl. V tomto případě si tedy nepomohl. Komise obžalovaného shledala vinným a odsoudila k trestu veřejného pokárání a pokutě 4 000 Kčs, v případě nedobytnosti k náhradnímu trestu vězení v trvání 2 měsíce. Proti trestnímu nálezu se Hlávko ihned odvolal. Údajně si stěžoval na člena komise Součka, jenž byl politicky organizován za lidovou stranu. Prý o Hlávkově věděl, že je komunista. Odsouzený tvrdil, že komise nesoudila jeho chování, ale spíše brala zřetel na jeho politickou příslušnost. Celé trestné řízení na Hlávka působilo tímto dojmem: „*Připadalo mi to jako politická komedie zpracovaná Součkem. Nebyl jsem ani správně vyslechnut a celé řízení trvalo pouze 5 minut.*“

Trestní nalézací komise jeho stížnost uznala a trestní nález byl dne 18. prosince 1948 zrušen. Otázka je, jestli tak neudělala v důsledku tzv. únorového převratu na začátku tohoto roku. Komunisté se dostali k moci a Hlávko se svou politickou příslušností netajil. Lze tak přepokládat, že trestní nález zrušila z toho důvodu, aby Hlávko její členy nemohl případně perzekuovat.

6.2 Členství ve fašistických organizacích

Na základě analýzy spisů vyplývá, že důvodem pro vstup do fašistických organizací, v tomto případě hlavně do Národní obce fašistické a do Vlajky, nebyla v mnoha případech ideologie. Svou roli zde sehrály okolnosti jako zisk majetku či lepšího pracovního postavení.

NOF, neboli Národní obec fašistická, byla fašistickou stranou založenou v r. 1926. Počátky jsou spojeny s osobou generály Radoly Gajdy. Za cíl si vytkla vybudování totalitního stavovského státu podle vzoru fašistické Itálie. Za druhé republiky NOF společně s dalšími fašistickými stranami pokusila převzít moc. Pokus byl zlikvidován již v počátku a strana se musela podříditi autoritě prezidenta Háchy.

Činnost NOF byla v roce 1939 zastavena a její členové mohli vstoupit do Národního souručenství, které se stalo jedinou politickou organizací. Oficiálně byla obnovena již o rok později a propagovala okupační režim. Hodně byla ovlivněna názory Emanuela Moravce a začaly zde vznikat rozpory. I na jeho popud byla činnost NOF počátkem roku 1943 zastavena.¹²⁶

V roce 1930 vznikla jedna z největších a nejnebezpečnějších fašistických skupin v Protektorátu, Vlajka. V jejím rámci se sloučily Svatoplukovy gardy a Národní árijská kulturní jednota. Podobně jako NOF i ona měla za cíl vybudovat stavovský stát podle italského vzoru, „osvobození národa od Masarykova realismu a pozitivistických pověr“. Stala se i silně antisemitskou a šířila letáky vybízející k útokům na úkor Národního souručenství. Zpočátku ji podporovaly nacistické organizace, ale později se přiklonily ke kolaborantům, reprezentovanými Emanuelem Moravcem. V roce 1942 byla Vlajka podrobována neustálé kritice a v lednu 1943 její činnost zastavena.¹²⁷

Tovární zaměstnanec u firmy Oberländer v Úpici **František Šubrt**¹²⁸, narozený 28. srpna 1899, během okupace údajně vychvaloval a veřejně obhajoval nacistický režim a prohlašoval, že Německo vyhraje válku. Ve svém zaměstnání se často stýkal s německými úředníky, kteří mu důvěřovali. Mnohokrát zdravil nacistickým pozdravem a zdviženou pravicí. Mimoto vstoupil r. 1927 do NOF a stal se jejím členem. V době okupace se scházel s dalšími fašisty hlavně s Vlčkem a Nývltlem, vždy v bytě jednoho z nich. Pořádali zde schůze a diskutovali o člancích uveřejněných ve Vlajce, Árijském boji a Árijské korespondenci. O fašistickém chování obviněného svědčil i dopis, který dle spisu napsal okresnímu vedoucímu VOS v Náchodě a ukončil ho fašistickým pozdravem „Vůdci zdar“.

Komise ve složení JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Vyhnálek, Dr. Josef Nikl, Josef Matějka obviněnému vyměřila dne 15. listopadu 1946 trest veřejného pokárání, trest vězení na dobu 7 měsíců a pokutu 5 000 Kčs. Proti tomuto rozsudku se Šubrt

¹²⁶ PASÁK, T.: *Český fašismus 1922-1945 a kolaborace 1939-1945*, Praha 1999, s. 349-350.

¹²⁷ Pasák, c. d., s. 347-348. Problematikou Vlajky se dále zabývá NAKONEČNÝ, M.: *Vlajka: k historii a ideologii českého nacionalismu*, Praha 2001.

¹²⁸ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 191 – spis Šubrt František.

odvolal, ale dne 22. října 1947 odvolací komise trestní nález potvrdila v plném rozsahu.

Tovární truhlář **Vilém Efler**¹²⁹, narozen dne 21. dubna 1893, nikdy nebyl v žádné politické straně. Přesto však v posledních volbách, zastupoval ve volební komisi NOF. Těsně předtím než německá armáda zahájila okupaci Československa, se údajně zúčastnil veřejného projevu fašistů v Hronově. Po návratu z tohoto setkání prý pronášel výroky proti prezidentu Benešovi. Kritizoval i republikánský režim za první republiky. Během okupace měl časté výstupy se svými spoludělníky v továrně, při nichž se netajil svými sympatiemi ke stávajícímu nacistickému režimu. Dělník Josef Baier, jenž s ním pracoval v továrně, vypověděl: „*V době okupace se Efler nijak netajil sympatiemi k Němcům a ke stávajícímu režimu. Sám jsem s ním měl asi v roce 1943 výstup, přičemž došlo až na politiku. Efler mě přitom vyhrožoval slovy: „Já vám tu šeptandu zatrhnu“*“. Naproti tomu Efler na svoji obhajobu uvedl: *Prohlašuji, že svědecké výpovědi dělníků z továrny jsou učiněny pod nátlakem a ze strachu, aby nebyli šikanováni od nynějšího režimu továrny.*“ Komise Eflera dne 21. srpna 1946 uznala vinným a odsoudila ho k veřejnému pokárání, pokutě 3 000 Kčs a v případě nedobytnosti k náhradnímu trestu vězení. O tři dny později si Efler podal odvolání, které se táhlo celé tři roky. Teprve 2. září 1949 odvolací komise krajského národního výboru v Hradci Králové trestní nález zrušila.

Václav Vlček¹³⁰, narozený 10. března 1901, se provinil tím, že jako bývalý předseda místní skupiny NOF ve Rtyni v Podkrkonoší údajně podporoval schůzky přívrženců fašistického hnutí. Ve svém bytě organizoval schůze, na kterých se četl fašistický tisk. Kromě toho prý využíval svého postavení jako člena obecního zastupitelstva a na zaměstnancích obecního úřadu vyžadoval, aby ho informovali o všech událostech v obci.

Podle spisu zdravil nacistickým pozdravem, vychvaloval nacistický režim a chválil protektorátní vládu. Se svým sousedem Ladislavem Kábrtem se dostal do pozemkového sporu. V této záležitosti žádal o zásah komisaře okresního úřadu

¹²⁹ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 164 – spis Efler, Vilém.

¹³⁰ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 194 – spis Vlček Václav.

v Náchodě, fašistu Štekra. Při prvním setkání mu údajně řekl: „*Jsem fašista, od prvopočátku přívrženec Němců, já respektuji veškeré vyhlášky a nařízení.*“ Proti Kábrtovi měl pronést výhrůžku: „*Dej si pozor, jednou nebudeš mít čas natáhnout kalhoty, půjdeš nahý*“. Další spor vyvolal s kovářem Hynkem Kutákem, kterého údajně donutil zaplatit pokutu 100 Kčs na německý kříž. Měla to být jakási pokuta za urážlivý výrok, jenž Kuták pronesl na jeho adresu.

Svým chováním vzbudil veřejné pohoršení, a proto není divu, že mu během okupace chodila spousta výhrůžných dopisů. Jeho reakce byla značně nepřiměřená. U okresního úřadu v Náchodě žádal o vydání zbrojního průkazu. Tvrdil, že chtěl zbraň použít na svoji sebeobranu. Údajně se připravoval k tomu, že se zbraní v ruce povede boj rtyňských obyvatel proti německým okupantům. Z jeho snahy bylo spíše patrné, že si ji hodlal pořídit z fašistické zaujatosti. Z těchto uvedených důvodů byl postaven před TNK v Trutnově. Dne 14. října 1946 komise ve složení JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Vyhnálek, Dr. Josef Nikl a Josef Matějka rozhodla o trestu veřejného pokárání, pokutě 15 000 Kčs, v případě nedobytnosti vězení v délce 3 měsíc, a vězení na 6 měsíců. Obžalovaný se proti tomuto rozsudku odvolal, ale jeho stížnost byla dne 11. února 1947 zamítnuta.

Bývalý obchodník **Karel Nývlt**¹³¹, narozený 1. dubna 1894, nebyl až do roku 1943 politicky činným. V tomto roce údajně vstoupil do NOF, protože mu program této strany vyhovoval. V této době obchodoval se smíšeným zbožím a mimo to se zabýval výrobou čisticího prostředku zn. „Leskol“. V podnikání neměl mnoho úspěchů, což přičítal státnímu zřízení v době první republiky a stal se dle spisu „zapřísáhlým fašistou“. Po zřízení Protektorát zaujal Nývlt kladný postoj k tomuto režimu a svými názory se netajil. Údajně veřejně prohlašoval, že některá opatření nacismu jsou dobrá a chválil rasovou politiku Němců. Otevřeně oznamoval: „*Vůdce Adolf Hitler jest první osoba, která vede boj proti židům.*“ Pokaždé když mluvil se svými spoluobčany, vychvaloval a vnucoval jim zásady nacismu, z čehož často vznikaly spory a hádky, při kterých Nývlt vyslovoval výhrůžky udáním.

¹³¹ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 180 – spis Nývlt Karel.

V roce 1942 byl odsouzen okresním úřadem v Náchodě pro neoprávněný prodej fermežové peněženky k pokutě 50 000 Kčs. Rozsudek chtěl zrušit, a tak požádal tehdejšího Blockleitera NSDAP Karla Sochůrka o přimluvu a dokonce mu přinesl bednu barevných kovů (měď, mosaz, bronz), na které byl údajný nápis „*pro světový nacismus věnoval první Čech z Velkých Svatoňovic*“. Nývlt uvedl, že to je dar především pro armádu. Bedna byla vystavena v přádelně lnu z propagačních důvodů, vyfocena a její obrázek zveřejněn v německých obrázkových časopisech. Kromě toho Nývlt pravidelně přispíval na německý červený kříž. Svoje dary zveřejňoval a používal je jako obchodního triku během jednání s německými firmami.

Během vyšetřování vyšlo najevo, že se jmenovaný dopustil těchto provinění ze sobeckých a ziskových důvodů. Komise ve složení Rudolf Vyhnálek, Dr. Josef Nikl a Alois Kopecký vyměřila Nývltovi trest veřejného pokárání a vězení v délce jednoho roku.

Všichni obvinění se kromě členství v NOF dopustili i jiných provinění. Jednalo se především o urážení představitelů československé vlády a projevování sympatií vůči nacistům. Přesto je TNK shodně odsoudila pouze za členství v této organizaci. Udělené tresty tomu však neodpovídají. Ve všech případech byly rozsudky poměrně vysoké, tudíž nepřiměřené pouze jednomu provinění. Pokuta se vyšplhala až do řádek několika desítek tisíc korun, což v tehdejší době bylo dost peněz. Proč tedy komise udělila tak vysoké tresty? Domnívám se, že členové komise přihlíželi i k dalším přestupkům, nikoliv jen ke členství v NOF.

6.3 Tzv. horizontální kolaborace a společenský styk s Němci

Po skončení druhé světové války byly první měsíce doprovázeny vlnou vyhroceného nacionalismu. Nenávist a násilí směřovaly vůči projevům kolaborace a všemu německému. Skuteční i domnělí viníci se stali objektem „*lidové spravedlnosti*“. Každý stát a jeho politická reprezentace se s daným problémem vypořádala po svém. Součástí radikálně nenávistné nálady ve společnosti bylo uplatňování principu kolektivní viny. Stát se mohl rozhodnout, zda situaci uklidní nebo zda ji naopak využije k uplatnění vlastních politických vizí. Československo

usilovalo o vytvoření národnostně homogenního státu „Čechů“ a „Slováků“, což ho bezesporu řadilo ke druhé skupině.¹³²

V Československu byli příslušníci národnostních menšin, a to především Němci, vnímáni jako zástupci nebo přísluhovači okupačního režimu. Lidé jednali na základě dojmů z okupace a na bázi dlouhodoběji utvářených stereotypů. V prvních měsících po válce zde převládala vlna nenávisti a msty. Ještě před platností retribučních dekretů zde působily „lidové tribunály“. Docházelo tak k řadám pochybení a k excesům.¹³³ Nařízení obsažená v tzv. „malém retribučním dekretu“ byla namířena proti Čechům, kteří si zažádali o německou státní příslušnost a také proti těm, kteří s osobami německé národnosti udržovali kontakty. Z analýzy spisů vyplývá, že se nemuselo vysloveně jednat o sexuální styk, ale různé návštěvy, schůzky či procházky spadaly pod tato provinění.

Československá vláda uplatnila kromě tzv. „malého retribučního dekretu“ i další prostředek. Oběžník MV z 22. května 1945 na určitou dobu dokonce zakazoval uzavírat tzv. smíšená manželství.¹³⁴ Kromě toho bylo osobám, které byly považovány za Němce, odebráno také volební právo. Týkalo se to i těch, kteří byli vězněni, vystupovali za okupace proti nacionálnímu socialismu a obdrželi osvědčení o zachování státního občanství. V prvních poválečných volbách v roce 1946 neměli právo kandidovat a volit ani uznání antifasistů. Stát tak výrazně omezil jejich aktivní roli v občanském životě.¹³⁵

Zvláštní skupinu tvořily ženy, které údajně udržovaly milostné vztahy s okupanty. I když muži též udržovali intimní styky s Němkami, podle Frommera nejsou případy mužů tak časté.¹³⁶ Pokud k tomuto obvinění skutečně došlo, tresty pro muže byli daleko nižší než pro ženy. Kmoch tvrdí, že je to celkem logické. Němečtí muži se spíše zajímali o české ženy, ale čeští muži neměli o Němky příliš velký zájem, protože jim byly společensky nadřazené. Pokud se stalo, že byl Čech postaven před TNK a obviněn z intimního styku, jeho konečný trest byl nižší než tomu bylo

¹³² Lozoviuková – Kmoch, c. d., s. 118.

¹³³ Tamtéž, s. 119.

¹³⁴ ARBURG, A. – STANĚK, T. (edd.), *Vysídlení Němců a proměny českého pohraničí 1945-1951. Duben – srpen/září 1945: „Divoký odsun“ a počátky osídlování*, Dokument 4. 66, s. 310-311.

¹³⁵ Lozoviuková – Kmoch, c. d., s. 130.

¹³⁶ Frommer, c. d., s. 272.

v případě žen.¹³⁷ Například u TNK Benešov nedošlo k žádnému případu, kdy byl z tohoto přestupku obviněn muž. Identické to bylo také u TNK Turnov. Zde byly za tzv. horizontální kolaboraci souzeny pouze ženy. U TNK Trutnov byla situace jiná. Z intimního a společenského styku zde bylo obviněno celkem 45 osob, z toho 31 mužů a 14 žen. Co se týče udělených trestů, tak muži byli odsouzeni k veřejnému pokárání a peněžitě pokutě pohybující se i v desítkách tisíc korun. Ženy dostaly kombinaci všech tří trestů – veřejné pokárání, peněžitou pokutu a trest vězení.

Odborný učitel **Ladislav Rathaus**¹³⁸, narozený 11. června 1894, údajně udržoval intimní styk s Němkou Annou Konvalinkovou. Ve večerních hodinách v červenci roku 1945 se u domu jmenované objevili dva muži – lesník Vítek a jeho praktikant Tabačiar. Přišli jí oznámit, že má další den nastoupit do zaměstnání u lesní správy. Jelikož v tuto dobu už byla v domě tma, nahlédli oknem do kuchyně a údajně viděli za stolem schovaného muže. Spis uvádí, že jeden z nich vystřelil, a teprve potom Konvalinková otevřela. Podle jejich svědectví byla cítit alkoholem. Na příkaz Vítky provedl Tabačiar domovní prohlídku, při které našel obviněného. Mezi Vítkem a Rathausem došlo ke slovní potyčce, při které Vítek vyčítal obžalovanému jeho styk s Němkou.

Rathaus na svoji obhajobu jakýkoli styk s Konvalinkovou popřel. Uvedl, že majitel domu, Hynek Kott, ho pověřil nad jeho dohledem po dobu jeho nepřítomnosti. Osobnímu kontaktu s Konvalinkovou se tak nevyhnul. I přes poměrně dobrou obhajobu, komise ve složení Rudolf Vyhnálek, JUDr. Vojtěch Karel, JUDr. Vojtěch Nikl a Josef Matějka dne 2. července 1946 rozhodla o trestu veřejného pokárání a pokutě 5 000 Kčs, v případě nedobytnosti k náhradnímu trestu vězení po dobu 1 měsíc. Proti trestnímu nálezu Rathaus ihned podal odvolání, kterému odvolací komise dne 20. listopadu 1946 vyhověla. Jako hlavní důvody uvedla, že skutková podstata činu nebyla spolehlivě prokázána.

Prodavačka **Božena Kulová**¹³⁹, narozená 1. dubna 1922, údajně udržovala od roku 1940 až do roku 1942 intimní poměr s příslušníkem říšskoněmecké armády,

¹³⁷ Viz Kmoch, c. d., s. 162.

¹³⁸ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 184 – spis Rathaus Ladislav.

¹³⁹ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 175 – spis Kulová Božena.

Aloisem Hajtmarem. V této době byla obviněná zaměstnána na plzeňském letišti, kde se s výše uvedeným vojínem seznámila. Z jejich poměru se Kulové narodila dcera. Údajně se veřejně bavila s německými vojáky, ale toto obvinění ji nebylo prokázáno. Komise ve složení Vojtěch Karel, Rudolf Vyhnálek, Dr. Nikl a Josef Matějka jednohlasně rozhodla o trestu veřejného pokárání, vězení v délce tří měsíců a peněžité pokutě 3 000 Kčs, v případě nedobytnosti náhradní trest vězení v délce 1 měsíce.

Obuvník **František Pilař**¹⁴⁰, narozený 28. června 1889, od září 1945 údajně udržoval nadměrné styky se svojí hospodyní Němkou Františkou Sagaserovou, s níž sdílel domácnost. Výše uvedená Němka mu důvěřovala, protože mu půjčovala peníze. K bližšímu styku údajně nedošlo, i když tuto možnost nešlo vyloučit. Ve své výpovědi Sagaserová uvedla, že ji Pilař několikrát vybízel k tomu, aby se s ním vyspala, ale ona odmítla. Prý jí pak vždy sprostě nadával.

Obžalovaný vlastnil chatu, ve které umožňoval styk Němky Justové s Čechem Bockem, z kterého jmenovaná otěhotněla. Na svůj svátek zde pořádal hostinu, na níž pozval Němky Justovou, Tippeltovou, Sagaserovou a Čecha Bocka. Zábava se protáhla až do ranních hodin. Ačkoliv věděl o zákazu styku Čechů s Němci, nedodržoval ho, a proto byl postaven před TNK. Dne 13. listopadu 1946 ve složení JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Vyhnálek, Dr. Josef Nikl a Josef Matějka komise rozhodla o trestu veřejného pokárání a pokuty 5 000 Kčs, v případě nedobytnosti náhradního trestu vězení 1 měsíc.

Rolník **Jaroslav Sviták**¹⁴¹, narozený 27. března 1906, rolník **František Janeček**¹⁴², narozený 16. ledna 1902, dělník **Jaroslav Stupka**¹⁴³, narozený roku 1908 a zaměstnanec v zemědělství **Josef Kazarík**¹⁴⁴, narozený 11. března 1908 byli údajně spatřeni, jak sedí v hostinci Františka Lokvence ve společnosti Němců. Během této příležitosti vypili nadměrné množství alkoholu, takže celá společnost

¹⁴⁰ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 182 – spis Pilař František.

¹⁴¹ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 172 - spis Sviták Jaroslav.

¹⁴² Tamtéž – spis Janeček František.

¹⁴³ Tamtéž – spis Stupka Jaroslav.

¹⁴⁴ Tamtéž – spis Kazarík Josef.

byla kolem 22 hodiny večerní ve značně podnapilém stavu. V lokále se zpívaly české a německé písně a kolem půlnoci měl „dokonce“ Janeček a Sviták tančit společně s Němkami Sturmovou a Pauerovou. Kazarík hrál celé společnosti na tahací harmoniku a klarinet. V podnapilém stavu se podle spisu obvinění dopustili několika „nepříjemností“. Němka Sturmová podle výpovědi Kazaríka a Stupky údajně seděla na klíně Janečka a líbala se s ním, Sviták tančil s Pauerovou a po krátkém tanci se spolu vytratili ven. Naproti tomu Sviták obviňuje Stupku a Kazaríka, že byli značně opilí a že to byl Kazarík a Stupka, kteří obtěžovali výše uvedené Němky. Mimo to Sviták uvedl, že se mu Kazarík druhý den svěřil, že byl tak opilý, že ani nevěděl, jak se dostal domů.

Obvinění shodně uvedli, že věděli o zákazu styku s Němci a rovněž věděli, že se Němci nesmí po 20 hodině zdržovat mimo svůj domov. Původní oznámení bylo učiněno pouze na Svitáka a Janečka, kteří byli členy MNV – Sviták předsedou a Janeček zemědělským referentem.

Zdejší OVK během vyšetřování došla vzhledem k výpovědi Svitáka a Janečka k názoru, že Stupka i Kazarík se rovněž dopustili přestupku, poněvadž se také bavili s uvedenou společností do pozdních nočních hodin. Místo toho měli z hostince ihned odejít a nahlásit jejich chování příslušným orgánům.

Z celého případu plyne, že oznámení proti Janečkovi a Svitákovi učinili Stupka s Kazaríkem z osobních důvodů. Oznámení učinil jejich přítel Josef Hamerlík, jenž je uvedl jako svědky. Z jejich výpovědí pak vyplynulo, že Sviták se bavil s německými společníky jako by to byli jeho dobří známí. Také Janeček se s uvedenou společností živě bavil. Svědkyně Anna Pešková, které v tomto sporu byla údajně jedinou „nezaujatou“ osobou, uvedla: *„Kritického dne jsem přišla do hostince k Lokvencům kolem 22 hodiny pro svého manžela. V hostinci byli přítomní Janeček, Sviták, Fikar, Stupka a Němci Cholz, Stumová a Paeurová. Sedla jsem si k této společnosti, která se mezi sebou navzájem bavila a popíjeli jsme pivo. Na nikom ze společnosti jsem neupozorovala že by byl opilý a mohu říci, že byla jenom jakási menší nálada. Rozhodně však za mé přítomnosti v hostinci nedošlo k nepřístojnostem, jak je uvádí Stupka s Kazaríkem.“*

Všichni čtyři obvinění stanuli před komisí ve složení JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Vyhnálek, Josef Matějka a Alois Kopecký dne 11. října 1946. Jaroslav Sviták, František Janeček a Josef Kazarík dostali trest veřejného pokárání, pokutu 5 000 Kčs, v případě nedobytnosti vězení v trvání 1 měsíce, a trest vězení na dobu 3 měsíců. Jaroslavu Stupkovi vyměřila komise trest též veřejného pokárání, ale pokutu pouze 3 000 Kčs, v případě nedobytnosti náhradní trest vězení v délce 1 měsíce.

Odvolání podali jen dva odsouzení a to Josef Kazarík a Jaroslav Sviták. Odvolací komise zemského národního výboru v Praze dne 29. října 1948 shodně oba dva odmítla a trestní nálezy potvrdila, jak do výroku o vině, tak i o trestu. Nicméně vzhledem k amnestii vydané ze dne 18. června 1948 se tresty nevykonají.

Železniční zřízenec ve výslužbě **Josef Černý**¹⁴⁵, narozený 7. prosince 1890 společně s **Josefem Honsnejmanem**¹⁴⁶, narozeným 3. března 1907, byli podezřelí z údajné kolaborace. Černý, jako člen místní správní komise v Peci, a Honsnejman, jako národní správce vily „Adolf“ a „Etrich“, udržovali důvěrné styky s Němkami Ernou Kotschwarovou a Marií Richterovou. Scházeli se u nich v bytě a pořádali zde večírky. Obžalovaní si s těmito Němkami tykali, oslovovali je jmény, a když s nimi šli na procházku, snímali jim pásky s označením „N“, které uvedené ženy musely nosit. S těmito ženami se procházeli po okolí po 21 hodině, tedy v době, kdy Němci nesměli opouštět své domovy.

Kromě toho se Černý údajně vydával za policejního komisaře v červnu 1945, tedy krátce po jeho příchodu do Pece. Podílel se na vyšetřování ohledně zavraždění partyzána Ladislava Kubína. Členy partyzánské skupiny „Pěst“ nechal uvěznit a hlídat. Tyto okolnosti byly zjištěny na základě protokolárních výsledků svědků, jednotlivými stížnostmi od občanů české národnosti a členů MSK v Peci.

Během osobní prohlídky byla u Josefa Honsnejmana nalezena automatická pistole značky Mauser se šesti náboji a u Josefa Černého také automatická pistole neznámé vojenské značky ráže 9 mm s osmi náboji. Černý během vyšetřování uvedl: *„Není pravda, že udržuji důvěrný styk s Marií Richterovou, protože žiji ve spořádaném manželství se svojí manželkou. Je pravda, že jsem šel s Richterovou a*

¹⁴⁵ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 162 – spis Černý Josef.

¹⁴⁶ Tamtéž – spis Honsnejman Josef.

Kotschwarovou k vile „Adolf“, ale nevím jestli měly na rukávech předepsané pásky. Ohledně překročení doby, kdy Němci nesmí své domovy opustiti, mohu udati, že jsem uvedené ženy jen doprovodil z vily Belveder do vily Adolf. Ani jsem si neuvědomil, že zde je zákaz pro Němce v této době vycházet.“

Oba dva obvinění se stanuli před komisí dne 6. září 1946. Josefa Černého odsoudila komise ve složení Rudolf Vyhnálek, JUDr. Vojtěch Karel, Dr. Josef Nikl a Josef Matějka k trestu veřejného pokárání a pokutě 5 000 Kčs, v případě nedobytnosti k náhradnímu trestu 1 měsíc. Rozsudek pro Josefa Honsnejmana byl o něco nižší. Komise mu vyměřila trest veřejného pokárání a pokutu 3 000 Kčs, v případě nedobytnosti k náhradě 3 neděl.

Obchodník s textilem **Adolf Hejda**¹⁴⁷, narozen 28. června 1904, se v době okupace údajně stýkal s obyvatelstvem německé národnosti. V Brusnici, kde bydlel, se s nimi setkával během různých příležitostí. Snažil se jim zavděčit a prý jim prokazoval různé služby. Například po dobu jednoho roku stravoval německé celníky, i když se mohli najíst v místním hostinci, nebo je vozil svým soukromým autem na hony. Svoje děti posílal do Hitlerjugend, ačkoliv to nebylo přímo nařízeno.

Veškerá obvinění Hejda popřel, nicméně dne 30. dubna 1947 mu byl udělen trest veřejného pokárání a pokuta 5 000 Kčs, v případě nedobytnosti náhradní trest vězení v délce 1 měsíce. Hejda se odvolal ke komisi krajského národního výboru v Hradci Králové. Komise dne 17. června 1949 částečně vyhověla, co se týče znění výroku trestu. Avšak vzhledem k vyhlášení amnestie dne 18. června 1948 se trest nevykonával.

Antonie Kuldová¹⁴⁸, narozená 18. září 1907, žila se svým manželem autodopravcem Josefem Kuldou od roku 1942 v nespokojeném manželství a často se spolu hádali. Do svých rodinných problémů zasvětila svou kamarádku německé národnosti Boženu Beierovou. Často ji navštěvovala u ní v bytě a stěžovala si na svého manžela. Josef Kulda vozil na černo zakoupené zboží, přechovával naftu a jiné věci.

¹⁴⁷ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 168 – spis Hejda Adolf.

¹⁴⁸ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 175 – spis Kuldová Antonie.

Podle výpovědi Němce Františka Beiera, Kuldová udala svého manžela na německé četnické stanici v Náchodě. Na základě tohoto udání nařídil velitel stanice Hibscher prohlídku Kuldova auta, ale nic nenašel. Avšak Kulda byl ještě společně s Václavem Kuťákem a Janem Suchánkem přistižen při převážení zboží na černo. Všichni jmenovaní byli zatčeni. Jediného Kuldu propustili na svobodu a zbylí dva byli odsouzeni na 7 měsíců do vězení. Kuldová dostala dne 29. dubna 1947 trest veřejného pokárání, vězení v délce 1 měsíce a peněžitou pokutu ve výši 15 000 Kčs. Proti tomuto rozhodnutí se jmenovaná odvolala. Odvolací komise krajského národního výboru v Hradci Králové dne 17. června 1949 její stížnost zamítla.

Je zajímavé, že obviněná byla odsouzena za styky s německými občany a ne za udání svého vlastního manžela. Co k tomuto rozsudku členy komise vedlo? Domnívám se, že zde převládal typicky poválečný názor, že vše německé je nepřátelské a tudíž špatné.

Švadlena **Leopolda Součková**¹⁴⁹, narozená 7. listopadu 1898, s cílem zavděčit se Němcům, údajně žalovala SS-manům na některé úpické občany proto, že podporovali židy pracující v pracovním oddílu pro školu SS. Svědek Miroslav Mögliche k tomu uvedl: *Já, Anna Feichtingerová, Jaroslav Müller, Anna Kopecká a jiní sousedé donášeli jídlo židům, kteří pracovali pod dozorem SS-manů Burkovského a Kolhofer. Tito dovolili z toho důvodu, že též od nás dostávali cigarety apod. Jednou se však tato věc prozradila a byla vyšetřována jinými SS-many. Když jsem se zeptal, kdo měl zájem na udání, řekl Burkovský, že to vyšlo od Součků.*“ Kromě toho se s některými SS-many stýkala a údajně k nim veřejně projevovala sympatie a přátelstvím tím, že jim pekla např. buchty, což potvrdila i svědkyně Balcarová: *„Bydlím v domě vedle rodiny Františka Součka. V době okupace jsem viděla, jak se do jeho rodiny docházejí různí Němci, zejména příslušníci SS. Také jsem viděla, jak dochází k Součkům komisař Hans Richter, který se tam zúčastnil i nějaké hostiny.“*

Kromě bezpečnostní komise v Trutnově, podal proti ní písemné obvinění i advokát Josef Červinka. Jmenovaná tato obvinění popřela: *„K obvinění JUDr.*

¹⁴⁹ SOkA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 189 – spis Součková Leopolda.

Rudolfa Červinky nemohu ničeho uvést, protože toto odmítám se vší rozhodností jako neopodstatněné a bezdůvodné.“

Za toho chování komise ve složení JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Vyhnálek, Dr. Josef Nikl, Alois Kopecký a Josef Matějka dne 25. dubna 1947 odsoudila jmenovanou k trestu veřejného pokárání a vězení 8 týdnů. Součková se ihned odvolala a 11. května 1948 odvolací komise rozhodla, že jejímu návrhu částečně vyhověl. Zrušila trest v podobě veřejného pokárání, ale trest vězení ponechala.

Trestat osoby za milostné vztahy je absurdní. Stát svými represemi zasahoval do velmi intimní oblasti lidského života, na což podle mého názoru neměl sebemenší právo. Pro řadu lidí bylo nepochopitelné, že jsou jejich blízké osoby (milenci, přátelé, kamarádi) najednou vnímáni jako nepřátelé. U mnoha případů se objevil i rasisticky nacionalistický přístup. Ne všichni sice mysleli nacionalisticky, ale československá státní politika měla v rukou nástroj, díky němuž se snažila usilovat o vytvoření národnostně homogenního státu „Čechů“ a „Slováků“. Legálně tak soudila vše německé, aniž by se musela někomu zpovídat.

6.4 Udavačství a vyhrožování

Udavačství a vyhrožování se staly typickými jevy totalitních režimů. Využívaly jich jako nástroj k udržení a upevnění moci a vyvolávání atmosféry strachu a teroru. Tíživá situace, která během okupace nastala, dala průchod temným stránkám lidské psychiky. Udávání se stalo snadným způsobem, jak si vyřídit účty, pomstít se druhé osobě či osobám, nebo se zbavit lidí, kteří se stali nepohodlnými. Udával téměř každý a stejně tak mohl být i každý udán. Provinění byla různá, často bez příčiny i důkazu. Mezi lidmi vyvolávalo znepokojení, strach a nedůvěru. Okupační režim využil jejich slabosti, aby je kontroloval a manipuloval s nimi.¹⁵⁰

Václav Ladnar¹⁵¹, narozený 15. července 1921, údajně vyhrožoval Ludmile Čermákové, Marii Machové a Anně Škodové. Tvrdil, že má známé na vysokých

¹⁵⁰ Viz KOČOVÁ, Kateřina: *Činnost mimořádných lidových soudů – MLS Česká Lípa, Litoměřice a Liberec*, Disertační práce, Hradec Králové 2006, s. 332.

¹⁵¹ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 176 – spis Ladnar Václav.

místech a tudíž může nechat zavřít každého. Mimo jiné upozorňoval na to, že má v Hradci Králové známého na policejní stanici. V létě roku 1944 prý vyhrožoval Adolfu Čermákovi přímo v jeho bytě. Jmenovaný byl v Malé pevnosti Terezín a Ladnar ho zastrašoval tím, že má tu moc poslat ho tam znovu. Čermák k této příhodě uvedl, že z jeho bytu zmizel větší počet cigaret. Vše nasvědčovalo tomu, že to byl Ladnar, ale neměl proto žádné důkazy. Když Ladnar procházel kolem jejich domu, zeptal se ho Čermák: „*Jakpak ti chutnaly cigarety?*“, načež Ladnar odpověděl slovy: „*Vy strejče jeden jen si dejte pozor, aby ste se nedostal tam odkud ste přišel.*“

Proti Ladnarovi svědčili všichni výše uvedení. Dne 24. ledna 1947 komise ve složení JUDr. Vojtěch Karel, Josef Nikl, Josef Matějka, Alois Kopecký rozhodla o trestu veřejného pokárání, vězení na 3 týdny a pokutě 3 000 Kčs, v případě nedobytnosti k náhradnímu trestu vězení 1 měsíc. Proti tomuto nálezu se Ladnar odvolal a komise mu dne 14. prosince 1948 vyhověla a trestní nález zrušen jako nezákonný.

Hedvika Preislerová¹⁵², narozená 20. června 1870, její dcera **Františka Pácalová**¹⁵³, narozená 11. ledna 1917 a její manžel **Jaroslav Pácal**¹⁵⁴, narozený 7. června 1913, údajně udali na gestapu v Hradci Králové Jarmilu Svobodovou, Rudolfa Svobodu a Gabrielu Kultovou. Rodina Pácalova bydlela s rodinou Svobodovou ve stejném domě. Pácal uvedl, že tyto osoby jeho manželku a tchyni utlačovaly a nedovolily jim využívat pokoje, které měly slíbeny.

Preislerová kromě udavačství údajně zažádala o udělení německého státního občanství, které následně získala. Spis uvádí, že vystupovala jako Němka, vyhrožovala osobám, které ji urážely koncentračním táborem a strojila se do německého kroje.

Jaroslav Pácal se domáhal u místního vedoucího NSDAP Viléma Nissera zakročení proti Jarmile Svobodové. Jeho manželka měla s výše uvedenou spor, který byl projednáván u českého soudu. Pácal požadoval, aby se tento spor řešil u německého soudu. Údajně byl členem německého pracovního oddílu, tudíž

¹⁵² SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 181 – spis Preislerová Hedvika.

¹⁵³ Tamtéž, spis Pácalová Františka.

¹⁵⁴ Tamtéž, spis Pácal Jaroslav.

předpokládal, že jeho manželka bude mít oproti Svobodové jistou výhodu. To jestli se spor těchto dvou žen dostal k soudu, spis neuvádí.

Všichni tři byli postaveni před komisi ve složení JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Vyhnálek, Dr. Josef Nikl, Josef Matějka a Alois Kopecký dne 29. dubna 1947 a každý z nich odešel s jiným trestem. Rozsudek pro Pácala zněl: veřejné pokárání a peněžitá pokuta ve výši 5 000 Kčs, v případě nedobytnosti náhradní trest vězení v délce 1 měsíc. Pro jeho manželku komise vyměřila trest veřejného pokárání a peněžitě pokuty 8 000 Kčs, v případě nedobytnosti náhradní trest v délce 2 měsíců. Hedvice Preislerové určila komise trest veřejného pokárání a pokuty 5 000 Kčs. Vzhledem k jejímu vysokému věku náhradní trest neurčila. U Preislerové a Pácalové komise hlasovala jednohlasně, u Pácala byly čtyři hlasy pro vinu a jeden proti.

Toto je typický příklad toho, kdy rodina Pácalova chtěla využít udavačství k tomu, aby nabyla majetku jiných osob. Ve spise to není jednoznačně řečeno, ale svým činem chtěli uvedené osoby vystěhovat z domu, aby ho tak mohli celý využívat pro sebe. Jejich udání se však neprokázalo.

Obchodní manipulants dřevařské firmy František Landa – Kačice – Kladno **Josef Kopecký**¹⁵⁵, narozený 20. září 1895, pracoval téměř po celý svůj život na pile na dole Ida v Malých Svatoňovicích. Pracovní podmínky pro dělníky zde nebyly příznivé a Kopecký, jenž byl prudší a vznětlivé povahy, s nimi údajně zacházel hrubě, nadával jim a vyhrožoval. Během okupace zde pracovalo mnoho dělníků, kteří byli k této práci donuceni. Mezi nimi a Kopeckým docházelo často ke konfliktům. Aby si u nich Kopecký získal autoritu, několikrát jim prý vyhrožoval Gestapem.

Jmenovaný ovšem nikdy nikoho neudal a podle výpovědí jeho nadřízených si ani na nikoho nestěžoval ani nežádal ničí potrestání. Dle výpovědí dělníků veškeré spory vyřizoval přímo na pracovišti, čímž si udržoval autoritu. Na druhé straně zde bylo několik pracovníků, kteří dosvědčili, že Kopecký se svými podřízenými údajně jednal hrubě a vyhrožoval jim.

Na svoji omluvu Kopecký uvedl, že na výkonu jeho oddělení byla závislá bezpečnost osazenstva dolů SBS. Dodávali dříví pro zajištění chodeb v podzemí. V jeho prospěch také svědčilo, že poskytoval dříví některým rodinám, jejichž členové byli zatčeni Gestapem. Ačkoli by se mohlo zdát, že komise od trestání upustí, trestní řízení nakonec proběhlo. TNK uznala dne 12. dubna 1946 Josefa Kopeckého vinným a odsoudila ho k trestu veřejného pokárání a pokutě 10 000 Kč, v případě nedobytnosti k náhradnímu trestu v délce jednoho měsíce vězení.

Kopecký se odvolal na to, že během jeho výslechu i výslechu svědků nepostupoval štabní strážmistr Urban nestranně. Domníval se, že protokoly mohly být upraveny v jeho neprospěch. Odvolací komise další výslechy svědků nepovolila a trestní nález potvrdila. Nicméně trest snížila na veřejné pokárání a pokutu 5 000 Kčs.

Poštovní úřednice **Ludmila Pokorná**¹⁵⁶, narozená 20. července 1922, se společně s rodiči přistěhovala do Rtně v Podkrkonoší krátce poté, co pohraniční území zabrala německá armáda. Ačkoliv její rodiče byli Češi, ona sama si zažádala

¹⁵⁵ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 174 – spis Kopecký Josef.

¹⁵⁶ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 182 – spis Pokorná Ludmila.

o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti, která jí byla záhy udělena. Domnívám se, že díky této skutečnosti dostala lepší místo. Dříve pracovala jako tovární dělnice, ale po obdržení jiné příslušnosti dostala místo jako úřednice na pobočce místní pošty. Na své pozici využívala své příslušnosti k tomu, aby zasahovala do kompetencí přednosty poštovního úřadu Karla Hrušky. Díky tomu mezi nimi údajně vznikl napjatý poměr. Hruška nebyl jediným, s kým měla obviněná problémy. Dostala se do sporu také se svým spoluzaměstnancem Jaroslavem Kloudou. Spis neuvádí přesnou příčinu jejich rozepře, ale Pokorná odjela do Pardubic, kde si na uvedeného stěžovala. Aby pobočku ve Rtyni co nejvíce poškodila, údajně si vymyslela několik nepravdivých informací. Nepodložené skutečnosti měly za následek revizi a vyšetřování na poštovním úřadě. V důsledku vyšetřování byl Jaroslav Klouda propuštěn a odvezen na práci do Německa. Karla Hrušku suspendovali a přemístili na nižší pracovní pozici.

Na poštovním úřadě se jmenovaná seznámila s příslušníkem německé armády Gerhardem Opitzem a jejich vztah přerostl ve vážnou známost. Voják však na frontě. Pokorná se dále stýkala s německými příslušníky a hlavně s SS-many z výchovného tábora. Za všechny uvedené činy ji komise ve složení JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Vyhnálek, František Tománek a Václav Košťál shledala dne 4. dubna 1947 vinnou. Odsoudila ji k trestu veřejného pokárání, vězení v délce 1 roku a peněžitě pokutě 10 000 Kčs, v případě nedobytnosti tři měsíce vězení.

Udavači se provinili obdobnými způsoby, ale TNK jejich provinění neposuzovala stejným měřítkem. V potaz brala motiv a příčiny udání. Často se jednalo o bezvýznamné osobní spory se sousedy či známými. Udání provedli bez rozmyšlení, aniž by si uvědomovali, k jakým následkům to povede. Na druhé straně zde byli udavači, kteří udání provedli za jasným účelem. Zde se nejčastěji projevoval boj o moc a nabytí majetku.

I když se udavačství stalo fenoménem tehdejší doby, nebylo v kompetenci TNK jej soudit. Směrnice toho provinění nezahrnovaly. Tento přestupek byl zakotven v tzv. „velkém retribučním dekretu“, v paragrafu 11§. Podle něho měli být

údajní obvinění postaveni před mimořádný lidový soud, nikoli před trestní nalézací komise. Komise tak evidentně zneužívala svého postavení.

6.5 Propagování, obhajování, podpora nacismu a schvalování nepřátelských projevů a činů

Veřejné propagování, vychvalování a podpora nacismu bylo třetím nejčastějším obviněním u TNK Trutnov. V době okupace bylo v trutnovském okrese více Čechů než Němců, kteří v některých případech nepřímo rozhodovali o dalším osudu českých obyvatel. Lidé se jim proto snažili zavděčit, ať už materiálně či jinými způsoby, kterými podporovali je i jejich činnost. Aby dali jasně najevo, ke komu chovají své sympatie, zdravili nacistickým pozdravem „Heil Hitler“ a vystavovali obrazy, na kterých byl znázorněn Adolf Hitler, ve svých domácnostech či v zaměstnání.

Obchodní jednatel **Antonín Hochhaus**, narozený 4. dubna 1890, po dobu okupace údajně sympatizoval a stýkal se s Němci, veřejně propagoval, obhajoval a vychvaloval německý nacismus a zdravil nacistickým pozdravem „Heil Hitler“ a zdviženou pravicí. Němečtí příslušníci ho sami zvali na jejich schůze. Důvod byl ten, že jim donášel na své spoluobčany. V úpickém hotelu Hruška se scházeli hlavně čeští obyvatelé, kteří se bavili o německé situaci a o tom, jak to bude s Československem. Hochhaus je údajně obviňoval z tajné přípravy spiknutí proti Německu. On sám věřil ve vítězství Německa. Vzhledem k tomu, že v případě ponechání na svobodě by mohl působit na svědky ve svůj prospěch, popřípadě být lynčován našťvanými občany, četnická hlídka ho ihned po zatčení předala do vazby okresního soudu v Úpici.

Jeho případ nejdříve vyšetřoval MLS v Hradci Králové. Výslechem svědků a obviněného neshledal MLS v Hradci Králové důvody pro postavení jmenovaného před soud, a tak trestní řízení zastavil. Veškeré spisy předal bezpečností komisi k zavedení trestního řízení dle dekretu prezidenta dekretu č. 138/1945 Sb. Hochhaus byl původně zajištěn stanicí SNB v Úpici, ale ze zdravotních důvodů byl propuštěn. Trestní řízení proti němu pokračovalo i nadále. Dne 26. dubna 1946 komise ve složení Rudolf Vyhnálek, JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Loukota a Josef Matějka

rozhodla o trestu veřejného pokárání, pokutě 50 000 Kčs, v případě nedobytnosti trestu vězení v délce 4 měsíce, a vězení na 1 rok. Hochhaus podal odvolání, kterému bylo dne 7. října 1948 částečně vyhověno. Trest se mírně změnil – byl uznán vinným propagací nacismu a hlášení se k německé národnosti a odsouzen k veřejnému pokárání, trestu vězení v délce 6 měsíců a k pokutě 30 000 Kčs.

Rafael Jörka¹⁵⁷, narozený 9. března 1896, byl do roku 1935 zaměstnán jako disponent u firmy bratří Rudolfů v Zálesí u Úpice. V tomto roce přišla firma do konkurzu a Jörku pověřili správou majetku. Osamostatnil se a brzy si zařídil vlastní závod. Během okupace se jeho firmě dobře dařilo a její obrat se blížil k několika milionům. Pracoval pro protektorátní firmy a také pro Wehrmacht. Jeho zástupci ho údajně donutili, aby ve své kanceláři pověsil obraz Adolfa Hitlera. K tomuto obvinění dělník z jeho továrny uvedl: *„Němečtí důstojníci často poukazovali, že nemáme v kanceláři obraz Hitlera, proto si Jörka tento obraz obstaral. Vždy před příjezdem těchto Němců jsem tento obraz pověsil, jinak byl odložen pod psacím stolem.“* Podle svědectví jednoho z jeho úředníků, během obchodních jednání se zástupci německých firem zdravil zdviženou pravicí.

V Úpici se stýkal se zdejšími Němci a hlavně s místním komisařem Hansem Richterem. Podle spisu ho zval k sobě do bytu a pozdě v noci ho doprovázel zpět do města. Díky známosti s Richterem se setkal i místním vedoucím NSDAP Vilémem Nisserem. Obchodoval i s jinými Němci, kterým dodával zboží. Svým odběratelům posílal k jejich svátku různé dary a přání v německém jazyce. Stejný úředník k tomuto dodal: *„Zakázky od Wehrmachtu byly velice výhodné, a proto si je Jörka hodlal udržet. Za tímto účelem posílal Němcům různé dárky u příležitosti svátků.“*

Podnět k vyšetřování proti obviněnému byl dán na popud poštovního úředníka L. Borůvky, jenž zachytil odposloucháváním rozhovor obviněného s jiným mužem z Úpice. Údajně chtěli podplatit německé činovníky, aby jejich synové byli uchráněni před pracovním nasazením. Z uvedeného podnětu začalo vyšetřování, ve kterém hlavní obvinění spočívalo ve společenských stycích s německými občany a propagování nacismu.

¹⁵⁷ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 171 – spis Jörka Rafael.

Obviněný nepopřel, že měl kancelář vyzdobenou podobiznou Hitlera, ale zdůraznil, že tomu bylo jen tehdy, když očekával návštěvu zástupců Wehrmachtu. Většina svědků vypovídala v jeho prospěch. Z jejich výpovědí vyplynulo, že pro obviněného byla doba okupace příznivá a nerozlišoval, který je režim. Na jednu stranu sympatizoval s okupantským režimem, ale prý podporoval i své zaměstnance, když měli nedostatek peněz.

Nálezem TNK byl dne 5. května 1946 uznán vinným. Komise ve složení Rudolf Vyhnálek, JUDr. Vojtěch Karel, Josef Matějka a Alois Kopecký mu vyměřila trest v podobě veřejného pokárání a peněžitě pokuty 10 000 Kčs, v případě nedobytnosti náhradní trest vězení na dobu 1 měsíce. Obžalovaný si ihned podal odvolání, kterému bylo 4. září 1946 částečně vyhověno. Odvolací komise ZNV v Praze snížila peněžitý trest na 7 000 Kčs a trest veřejného pokárání prominula.

Dělník u firmy lnářský a jutařský průmysl v Úpici **Eduard Martinec**¹⁵⁸, narozený 18. března 1906, byl během okupace předsedou závodního výboru, údajně důvěrníkem NOÚZ¹⁵⁹ a závodním výběřčím této organizace. Při vybírání příspěvků v závodě od členů uvedené organizace agitoval pro vstup. Pokud někdo odmítl, nahlásil jejich jména úřadu práce k nasazení do organizace Todt¹⁶⁰, která v zimě 1945 prováděla úpravu železniční tratě Svatoňovice – Úpice. Podle svědeckých výpovědí bylo takových lidí asi 10, vesměs ti, kteří odmítli členství v NOÚZ, a všichni přičiněním Martince. Jako předseda závodní rady měl obviněný na starosti zásobování dělníků v továrně, kterým přiděloval oděv a obuv. Mezi dělníky prý činil velké rozdíly. Pokud se mu pracovník nezamlouval, odmítl mu vydat potřebné oblečení, i když je nutně potřeboval. Podle výpovědi jednoho z dělníků byl Martinec viděn, jak veřejně zdraví německého komisaře města Úpice nacistickým pozdravem.

Komise ve složení Rudolf Vyhnálek, JUDr. Vojtěch Karel, Josef Matějka a Alois Kopecký odsoudila dne 10. května 1946 Martince za podporu a propagování nacismu. Udělila mu trest veřejného pokárání, vězení v délce 3 měsíce a pokutu

¹⁵⁸ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 177 – spis Martinec Eduard.

¹⁵⁹ Národní odborová ústředna zaměstnanecká byla organizací, která po vyhlášení Protektorátu sloužila jako nástroj nacistické propagandy ke zvýšení pracovního úsilí.

¹⁶⁰ Polovojenská organizace vznikla v roce 1938 pro realizaci veřejných prací. O rok později byla podřízena velení Wehrmachtu.

5 000 Kčs, v případě nedobytnosti k náhradnímu trestu 1 měsíc. Proti tomuto rozsudku podal Martinec odvolání, kterému odvolací komise dne 11. prosince 1946 vyhověla a zrušila trestní nález jako nezákonný.

Alžběta Hašková¹⁶¹ se narodila 10. listopadu 1897. Během okupace údajně sympatizovala s nacistickým režimem, schvalovala bezohledné zákroky německých orgánů vůči českému obyvatelstvu, vychvalovala protektorátní vládu a schvalovala tehdejší směr nacistického tisku. Dle spisu udržovala přátelské styky s Němci, kteří ji často navštěvovali v jejím domě. Komise ve složení JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Vyhnálek, Dr. Josef Nikl a Josef Matějka dne 22. listopadu 1946 jednohlasně Haškovou odsoudila k trestu veřejného pokárání, pokutě ve výši 10 000 Kčs, v případě nedobytnosti k náhradnímu trestu vězení v délce 2 měsíce, a vězení v délce 5 neděl. Jmenovaná podala odvolání ke komisi Krajského národního výboru v Hradci Králové. Uvedla, že pokuta je vzhledem k jejím majetkovým poměrům značně vysoká a není schopna ji zaplatit. Požádala o snížení alespoň na 1 000 Kčs a zároveň o splácení částky jednou za měsíc. Odvolací komise její důvody zamítla, nicméně její trest byl zrušen vzhledem k vyhlášení amnestie ze dne 18. června 1948.

Architekt a zaměstnanec firmy Jutařský a lnářský průmysl **Jan Jíra**¹⁶², narozený 14. května 1902 údajně žaloval na svého kolegu Ing. Antonína Trösterera. Tito dva muži měli mezi sebou neustálé spory. Obviněný prý také schvaloval násilné činy okupačních úřadů. V roce 1942 proběhly popravy několika českých vlastenců. S exekucemi Jíra souhlasil a prohlašoval, že si svoji smrt zavinili sami. Schvaloval uzavření vysokých škol slovy: „*Byli všichni takoví sprostáci jako Tröster, kteří studovali na vysoké škole a že bylo dobré, že byly tyto školy zavřeny*“. Podle výpovědi Trösterera Jíra za první republiky vystudoval německou techniku.

Bývalý vedoucí uvedené továrny Vilém Nisser potvrdil, že Jíra skutečně na Trösterera v jeho kanceláři žaloval. Tröster údajně zanedbával svoje povinnosti a Jíra je za něho musel odpracovat.

¹⁶¹ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 167 – spis Hašková Alžběta

¹⁶² SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 171 – spis Jíra Jan.

Na první pohled je patrné, že se v první řadě jednalo o osobní spor mezi Trösterem a Jírou. Obviněný tento čin spáchal ze snahy zalíbit se Němcům. Neuvědomoval si, kam až jeho snažení může dojít. Problém nastal, když se komise dozvěděla, že hlavní svědek byl v přátelském poměru s jiným Němcem. Za tento prohřešek mohla TNK odsoudit i jeho, což však neudělala. Místo toho udělila ve složení JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Vyhnálek, Dr. Josef Nikl a Josef Matějka rozhodla dne 29. listopadu 1946 Janu Jírovi mírný trest v podobě veřejného pokárání.

Obuvník **Josef Petr**¹⁶³, narozený 9. června 1904, během okupace údajně sympatizoval s nacistickým režimem. Po obsazení území německou armádou vítal vojsko a na okna svého bytu pověsil prapor s hákovým křížem. Na německé vojáky čekal na ulici a rozdával jim cigarety. Dva příslušníky německé armády pozval do svého bytu a připsal s nimi na vítězství. Oženil se s Němkou a svého syna posílal do německé školy. V Trutnově pracoval jako obuvník a na obchodě měl jméno „Peter“ a také se tak podepisoval. Ve své dílně měl prý pověšen obraz Hitlera.

Kromě toho údajně udal gestapu v Trutnově svého dělníka Václava Šturmu. Tvrdil, že špatně odvádí svou práci, je líný a vymlouvá se na nemoc. Šturmu vyšetřovalo gestapo a během výslechu bylo údajně použito i fyzického násilí.

Po prošetření všech výpovědí komise ve složení Rudolf Vyhnálek, JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Loukota a Václav Kopecký rozhodla dne 24. května 1946 o trestu veřejného pokárání a peněžité pokutě 2 000 Kčs, v případě nedobytnosti k náhradnímu trestu vězení 3 týdny.

6.6 Urážení Čechů a československých představitelů

Instituce jako Československá vláda, československé státní symboly, osoby prezidenta Beneše a prezidenta Masaryka se stávali nejčastějšími terči urážek. Lidé uráželi představitele vlády, protože se chtěli zalíbit novému režimu a v mnoha situacích upřednostňovali Němce před Čechy. Nacistický režim vychvalovali, čímž de facto podkopávali svoji národní identitu. Urážek se dostávalo i podřízeným

¹⁶³ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 182 – spis Petr Josef.

zaměstnancům, většinou šlo o dělníky či horníky. Nutno ovšem podotknout, že se zde objevily případy, kdy byly urážlivé výroky pronášeny v podnapilém stavu. Nastává zde otázka, jak vážně tato slova byla míněna a jak tedy komise měla tyto případy posoudit. Předvolaní svědci často ani nevěděli, že k podobnému incidentu došlo, a vypovídali na základě sympatií k obviněnému.

Obchodní jednatel **Antonín Kadaník**¹⁶⁴, narozený 2. května 1907, pracoval v továrně Jana Havla v Úpici. Mezi dělníky se údajně vyjadřoval s despektem o prezidentu Masarykovi. V době, kdy Němci obsazovali pohraničí, měl se dle spisu vyjádřit v tomto smyslu: „*kosti toho starého dědka měly být rozmetány do Labe.*“ V obdobném duchu se vyjádřil o prezidentu Benešovi¹⁶⁵: „*kdybych mohl, tak bych Beneše zastřelil.*“. Svědkové uvedli, že psal do fašistického listu Vatra, jenž se vydával v Náchodě. Jeho údajná nenávist vůči Čechům nepřestala ani v posledních dnech války. Veřejně projevoval sympatie Němcům a jeho antipatie k západnímu světu se projevila po smrti prezidenta Roosevelta, kdy prý pronesl: „*Jedna potvora již zdechla a druhá zdechne.*“ Skutečnosti uvedené ve spisu svědčily o tom, že obviněný souhlasil se zřízením Protektorátu. Jeho údajná loajalita vůči Němcům zastrášovala české spoluobčany, kteří se mu raději vyhýbali.

Veškeré uvedené skutečnosti dosvědčili četní svědkové, hlavně dělníci z továrny, ve které pracoval. Obžalovaný svá veškerá slova popřel. Jeho případ nejdříve projednával MLS v Hradci Králové, ale řízení bylo zastaveno a zavedeno nové u TNK v Trutnově. Na základě výpovědí svědků a zpráv MNV z Maršova a SNB v Úpici, které dosvědčily, že Kadaník urážel československou vládu a současně sympatizoval s nacistickým režimem, ho komise uznala vinným. Dne 15. září 1946 vynesla trest v podobě veřejného pokárání, vězení na 6 měsíců a pokuty 5 000 Kčs, v případě nedobytnosti trest vězení na 1 měsíc. Vzápětí po vynesení rozsudku podal Kadaník odvolání. Odvolací komise jeho žádosti vyhověla jen částečně – trest upravila na vězení v délce 25 dnů a pokutu 2 000 Kčs.

¹⁶⁴ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 172 – spis Kadaník Antonín.

¹⁶⁵ Kritický postoj k prezidentu Benešovi měla řada obyvatel. Vyčítali mu například emigraci a to, že vojensky nereagoval na Mnichov.

Finanční situace dělníka **Jana Kalouse**¹⁶⁶, narozeného 1. června 1911, nebyla příznivá. Na počátku okupace se údajně dobrovolně přihlásil na práci do Německa, kde byly lepší výdělky. Během své dovolené, kterou strávil v Úpici, prý vychvaloval dobré poměry v Německu a sympatizoval s nacistickým režimem. Podle výpovědi svědků pronášel urážlivé výroky o prezidentu Benešovi a také Masarykovi. Dalšími výsledky svědků bylo zjištěno, že Kalous byl člověk, který se nedokázal sám rozhodnout, byl to velký „mluvka“, navíc tělesně postižený a u českých spoluobčanů vzbuzoval soucit. V tomto případě ho mohla komise obvinění zprostit, ale neudělala to. Dne 12. dubna 1946 ho odsoudila k veřejnému pokárání, vězení v délce 1 měsíce a pokutě 2 000 Kčs, v případě nedobytnosti vězení na 1 měsíc. S tímto rozhodnutím nebyl odsouzený spokojen a podal si odvolání. Odvolací komise zemského národního výboru v Praze dne 1. října 1946 nařízený nález zrušila pro podstatné vady v řízení. Chyby viděla v tom, že TNK nesdělila obviněnému obsah svědeckých výpovědí. První Kalousovo slyšení proběhlo již 10. července 1945. Jeho výslech se uskutečnil před BK, v té době ještě TNK neexistoval. Svědecké výpovědi byly před TNK opakovány v až únoru 1946 a jejich znění mu sděleno nebylo.

¹⁶⁶ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 172 – spis Kalous Jan.

7 VYBRANÉ OSVOBOZUJÍCÍ NÁLEZY

7.1 Není dána skutková podstata

TNK v Trutnově často zastavila trestní řízení z důvodu, že u daného případu nebyla prokázána skutková podstata. Neprokázalo se „veřejné pohoršení“ nebo byla trestná činnost napravena následným jednáním obviněného. V Trutnově se takových případů objevilo jen 96, což je pouhých 11% z celkového počtu 867 kauz. V roce 1945 jich bylo 15, 69 v roce 1946, 17 v roce 1947, 1 v roce 1948 a 4 nálezy jsou bez data. Neprokázání či nezjištění skutkové podstaty se stalo nejčastějším odůvodněním osvobozujících rozsudků. Jako příklad jsem zvolila 5 kauz, všechny z roku 1946.

Anna Baudyšová¹⁶⁷, narozená 8. listopadu 1895, společně se svým manželem Václavem Baudyšem byla údajně podezřelá, že při záboru pohraničí německou armádou a při určování demarkační linie v říjnu 1938 se na katastru obce Rtyně v Podkrkonoší přimluvila u velitele německé hlídky, aby skupina domků, kde se nacházel Baudyšův hostinec „Veselka“, byla připojena k bývalému sudetskému území. Ačkoli bylo její žádosti zpočátku vyhověno, na protest skupinky rtyňských občanů byla demarkační hranice posunuta zpět na rtyňský katastr. Kromě toho byla opět se svým manželem údajně podezřelá z důvěrných styků s Němci. Podle spisu měli upozornit hradecké Gestapo na vytlučená okna jejich hostince, i když se to odehrálo před delší dobou. Pravděpodobně vyhledávali přízeň u německých občanů a přizpůsobovali se německému režimu. Jako poslední provinění jim bylo vyčítáno, že v době okupace učinili oznámení na četnictvu ve Rtyni o vycházení ilegálního časopisu „Plivátko“. Zde měla být uveřejněna báseň, která se manželům vysmívala. Za tento čin udali několik lidí z redakčního kruhu. Před trestní nalézací komisí stanuli společně 28. června 1946. Ve složení Rudolf Vyhnálek, JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Loukota a Josef Matějka řízení zastavení. Podle komise skutková podstata činu nebyla prokázána.

¹⁶⁷ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 159, spis – Baudyšová Anna.

Šofér autobusu **Josef Ladnar**¹⁶⁸, narozený 4. srpna 1912, jezdil na pravidelné lince, na které do práce dojížděli jak čeští, tak i němečtí dělníci. Podle výpovědi českých dělníků se k nim choval hrubě, mluvil na ně německy a odmítal je vzít do autobusu, i když v něm bylo dost místa. Naproti tomu k německým dělníkům se choval přátelsky. Údajně je zdravil nacistickým pozdravem. Podle svědeckých výpovědí, Ladnar údajně žaloval Němcům na některé české dělníky, kteří byli ze strany Němců šikanováni a dokonce i tlučeni. Na základě další svědecké výpovědi Karla Hejny bylo zjištěno, že jmenovaný udržoval důvěrné styky s Němkou a často chodil do jejího bytu. Ladnar toto obvinění popřel, stejně jako to, že zdravil nacistickým pozdravem. K cestujícím se prý choval přívětivě. Vzhledem k tomu, že obvinění se těžko prokazovala a mnoho svědků podalo odlišné výpovědi, komise ve složení Rudolf Vyhnálek, JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Loukota a Václav Kopecký dne 24. května 1946 trestní řízení zastavila. Skutková podstata uvedeného činu nebyla prokázána.

Inspektor městské policie **Josef Bárta**¹⁶⁹, narozený 27. března 1901, údajně slovně urazil strážmistra Bohuslava Spilku z četnické stanice Úpice během provádění služebního příkazu. Spilka měl za rozkaz vyšetřit majetkové poměry Marie Bártové a jejich nejbližších příbuzných. Dne 3. března 1941 přišel do bytu Bártových, kde zastihl i jejich syna Josefa Bártu. Spilka všem přítomným oznámil, že přišel vyšetřit majetkové poměry rodiny týkající se zaplacení nemocničních výdajů za Marii Bártovou. Příkaz okresního úřadu prý položil na stůl, kde si ho všiml Bárta a začal na něho křičet urážlivá slova: „*Vy to nemáte co vyšetřovat, když to již bylo na obecním úřadě v Úpici, takové žebráky vyšetřujete Vy špinavče. My si to spolu ještě vyřídíme, Vás znají v celé Úpici. Vy jste šel do bytu vyšetřovat moji paní a neměl jste žádného svědka, to si moje paní s Vámi vyřídí. Špinavci, chtějí mě zničit. To jste Čech Vy špinavče? Oni nemohou přijít za mnou, oni musejí to vyšetřovat vedle na důchodě, myslují, že bych jim neřekl pravdu.*“ U celé situace byl přítomen i Bártův otec, kterému jeho syn řekl: „*To je ten pán, co mě udal s cukrem a za mé nepřítomnosti, když jsem byl v Náchodě zavolali kontrolu.*“ Nemocná Marie Bártová svého syna

¹⁶⁸ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 176 – spis Ladnar Josef.

¹⁶⁹ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 159 – spis Bárta Josef.

okřikla, aby nevyvolával další hádky a uklidnil se. Posléze se strážmistr Spilka zeptal Marie Bártové, jak vysoký důchod pobírá. Místo ní však opověděl její syn a po jeho odpovědi Spilka odešel z bytu. Předtím však upozornil Josefa Bártu, že celý incident ohlásí na velitelství stanice.

Událost se odehrála pouze v přítomnosti Filipa a Marie Bártových, rodičů podezřelého. Jiné osoby zde v onu inkriminovanou dobu nebyly. Oni však svědky býti nemohli, protože ošetřující lékař prohlásil, že jejich zdravotní stav výslech nedovoluje. Výslechnut byl jen Josef Bárta, který však popřel, že by pronesl jakékoliv urážlivé výroky. Pro nedostatek důkazů tak bylo trestní řízení proti obžalovanému dne 25. dubna 1946 zastaveno.

Václav Baudyš¹⁷⁰, narozený 3. února 1894, a **František Frieše** byli údajně podezřelí, že se v roce 1938 stali členy organizace SA. Svým činem tak chtěli poškodit republiku. V rámci této nacistické složky prováděli úkoly, které zmíněná organizace stanovovala. Jednalo se např. o cvičení se zbraněmi a následnou střelbu. Oba dva nosili žlutou uniformu SA, Baudyš ve funkci Rottenführera a Fries jako člen. Na koženém opasku měli zavěšenou krátkou dýku a na lokti červenou stuhu s hákovým křížem.

Na obžalované upozornil Vincent Kliner, který je tak de facto udal. Vztahovala se na ně ustanovení ministerstva vnitra o zatčení osob organizovaných v ozbrojených skupinách. Svým členstvím tak podle spisu přispěli k odtržení pohraničních území v roce 1938 a byli pokládáni za spoluvíníky, kteří se postavili „*proti samostatnosti a jednotnosti Československé republiky.*“ Baudyš ke své omluvě uvedl: „*Ve straně SdP jsem nebyl, rovněž jsem nebyl u NSDAP. V roce 1939 jsem vstoupil do ozbrojené organizace SA, ve které jsem setrval až do konce dubna 1945.*“ Dále dodal, že ke vstupu do SA byl donucen nastalými poměry. Fries vypověděl: „*Byl jsem členem SA v Bernarticích od roku 1939 až do roku 1943. Konal jsem cvičení se členy SA v Bernarticích a několikrát jsem konal školní střelbu, někdy byla školní střelba blíže býv. české školy a někdy v polích. V roce 1943*

¹⁷⁰ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 159 – spis Baudyš Václav.

padl můj syn a proto jsem více na cvičení nešel.“ Ke své omluvě dodal, že ke vstupu do SA byl donucen poměry. Jakými okolnostmi to ani jeden z nich nezmínil.

Komise ve složení Rudolf Vyhnálek, JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Loukota a Josef Matějka rozhodla trestní řízení dne 28. června 1946 ukončit pro nedostatek důkazů.

Horník **Václav Černík**¹⁷¹, narozený 16. dubna 1906, žil v mládí v Německu, odkud ho z neznámých důvod v roce 1923 údajně vyhostili. Jeho dalším cílem bylo Rusko, ale už v Polsku byl zatčen. Ve spisu se opět neuvádí žádný důvod. Ve vězení strávil šest týdnů a poté odešel do Čech, do Malých Svatoňovic, kde získal zaměstnání jako horník.

Po okupaci v roce 1939 se věnoval práci pro NOÚZ a v dubnu téhož roku byl jmenován členem předsednictva pro soudní okres úpický. Krátce na to začal údajně sympatizovat s okupačním režimem. Na svoji funkci rezignoval a odůvodnil to tím, že: *„staví na základ nového sociálního uspořádání a na tomto poli je ochoten pracovat s kýmkoli“*.

V roce 1942 se vrchním velitelem svatoňovické báňské společnosti stal Němec Ing. Otto Einer, se kterým se obviněný začal přátelit. Postupem času si získal velkou důvěru Němců, kteří spravovali uhelné doly. Využívali ho jako prostředníka svatoňovických dělníků s německými úřady. Černík údajně zprostředkoval jednu šichtu, která byla věnována jako dar k 54. narozeninám Adolfa Hitlera. U této příležitosti ho nacističtí představitelé pověřili předáním daru, což byl hornický kahan. Dle spisu měl projev přímo ke K. H. Frankovi jménem všech horníků z celého Protektorátu. Se svými styky s čelnými nacistickými představiteli se netajil. Údajně prohlašoval: *„že vše vsadil na vítězství Říše“*. Měl i několik dalších projevů, ve kterých vychvaloval nový režim.

Výslechem svědků a obviněného komise ve složení JUDr. Vojtěch Karel, Rudolf Vyhnálek, Dr. Josef Nikl a Josef Matějka, nezjistila skutečnosti, které by zakládaly skutkovou podstatu a trestní řízení bylo dne 22. listopadu 1946 zastaveno.

¹⁷¹ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 162 – spis Černík Václav.

8 NĚMCI PŘED TNK V TRUTNOVĚ

Na základě směrnic vydaných ministerstvem vnitra, směla TNK trestat pouze osoby české, slovenské nebo jiné slovanské národnosti. Teprve třetí dodatek ze dne 7. ledna 1947 umožňoval zavést trestní řízení „i proti osobám kterékoli národnosti a státní příslušnosti“. TNK mohla soudit i osoby německé národnosti a této své kompetence ihned využila. Týkalo se to pouze pěti osob a všechny byly ženy. **Eva Nováková**¹⁷², **Filoména Břicháčková**¹⁷³, **Otilie Krausová**¹⁷⁴, **Marie Goldmannová**¹⁷⁵ a **Marta Sochůrková**¹⁷⁶ shodně přijaly říšskoněmeckou státní příslušnost. Během ledna až dubna TNK tyto ženy odsoudila k trestům veřejného pokárání, peněžité pokutě a vězení.

Podle dochovaných materiálů figuruje ve spisech TNK Trutnov 489 osob, které v roce 1939 uvedly svoji národnost německou. Jednalo se o 367 mužů a 107 žen. Téměř u všech případů bylo trestní řízení zastaveno. Spisy byly postoupeny k dalšímu vyšetřování u MLS v Jičíně, nebo u MLS v Hradci Králové. V několika případech navrhla TNK ihned vysídlení z ČSR. Otázka je, co bylo pro odsouzené větším trestem – odsun, nebo odsuzující rozsudek od TNK, respektive od MLS? Poměrně jednoduchá otázka, ale odpověď na ni je složitá. Pokud byla dotčená osoba vysídlena, ztratila zaměstnání, majetek, domov, přátele. Osoby německé národnosti byly vyhoštěny nejčastěji do americké či sovětské zóny. Na malém prostoru bylo shromážděno mnoho lidí, kteří nevěděli, co mohou očekávat od své budoucnosti.

Ani rozsudek od TNK či MLS v tomto případě nevěstil nic dobrého. TNK mohla odsouzeného zařadit na seznam pro odsun ihned po vynesení rozsudkem. „Nejnižším“ trestem se tak stalo veřejné pokárání v kombinaci s trestem vězení a peněžitou pokutou. Rozsudek od MLS ve většině případů znamenal vězení v podobě těžkého žaláře. Soud však mohl vynést i trest smrti. V „lepší“ případě bylo trestní řízení zastaveno. Pokud bylo řízení zastaveno, dotčený Němec byl předán do pracovního tábora. Tresty se pohybovaly v rozmezí několika měsíců až let. Nejvyšším trestem na svobodě bylo vězení na dobu 20 let. Kromě toho obviněný

¹⁷² SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 179 – spis Nováková Eva.

¹⁷³ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 161 – spis Břicháčková Filoména.

¹⁷⁴ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 174 – spis Krausová Otilie.

¹⁷⁵ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 166 – spis Goldmannová Marie.

¹⁷⁶ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 189 – spis Sochůrková Marta.

ztratil majetek, který propadl státu a občanskou čest po dobu, kterou strávil ve vězení. Co bylo větším trestem, je na posouzení každého z nás.

8.1 Národností problematika

Dekret prezidenta republiky č. 33/1945 Sb. o úpravě československého státního občanství osob německé a maďarské národnosti určoval, kdo je Němec. Českoslovenští státní občané německé národnosti podle tohoto ustanovení ztratili československé občanství v tu dobu, kdy získali německou státní příslušnost nebo se dobrovolně přihlásili k Němcům. Těm, kterým nebyla německá státní příslušnost přidělena, automaticky ji získali 10. srpna 1945, kdy dekret vstoupil v platnost. Už samotná snaha o udělení německé příslušnosti znamenala ztrátu československého občanství, ať už byla žádost úspěšná či nikoli.¹⁷⁷

Prohřeškem bylo také neúřední přihlášení se k německé národnosti spíše deklarativní povahy. Obvinění svoji náklonnost k německé národnosti či jejím příslušníkům dávali najevo svým chováním: bez donucení mluvili německy, využívali příbuznosti s Němci nebo se neoprávněně přihlašovali jako osoby německé národnosti za účelem nějakého zisku.¹⁷⁸

Kdo se tedy v této době považoval za Němce? Byly to osoby, které byly původem Němci; osoby, které se přihlásili k německé národnosti nebo zažádaly o německou státní příslušnost. Komise často tyto dva pojmy spojovala. Zvláštní postavení v rámci německého obyvatelstva měli tzv. specialisté, antifašisté a smíšená manželství.

Nutné pracovní síly – skláři, textiláci, horníci i jejich rodinní příslušníci mohli zůstat z hospodářských důvodů. Československé hospodářství bylo závislé na německých pracovních silách, tudíž bylo jasné, že se bez nich neobejde ani po válce. Potřeba ochránit je od vyhoštění se projevila během tzv. organizovaného odsunu.

¹⁷⁷ ARBURG, A. – STANĚK, T.: *Vysídlení Němců a proměny českého pohraničí 1945-1951*, II. 1., Středokluky 2011, s. 87.

¹⁷⁸ Kmoch, c. d., s. 140.

Zasloužilo se o to hlavně Ministerstvo ochrany práce a sociální péče a Vojenská policie.¹⁷⁹

Některé rodiny provázel problém smíšených manželství. Manželé reagovali na vzniklý režim a společenský nátlak a snažili se svou národnost sjednotit. Soužití těchto manželství se považovalo za národnostně problematické. Česko – německé sňatky uzavřené již před rokem 1938 využíval nacistický režim jako důkazu o naplňování úspěšné koncepce o germanizaci českého prostoru. Milostné poměry mezi Čechy a Němci, které ke sňatku ještě nedospěly, se snažila nacistická moc rozdělit.¹⁸⁰

Poté, co padl okupační režim, nastala otázka, co s těmito rodinami bude. Ponechat je v Československé republice, nebo je vystěhovat do Německa? Rozhodnutí přišlo během tzv. divokého odsunu, kdy československá vláda rozhodla o odsunutí některých smíšených rodin. Další část byla vysídlena v rámci tzv. organizovaného odsunu. Rodina, ve které byl manžel Čech a manželka Němka, mohla zůstat. V prvních poválečných týdnech byly vysídleny rodiny, ve kterých měla Češka za manžela Němce.

8.2 Vybrané nálezy

Ve večerních hodinách dne 31. srpna 1945 na Luční boudě v Krkonoších hostinský **Josef Adolf**¹⁸¹, narozený 14. května 1898, z Pece pod Sněžkou údajně hrubě urážel československý národ a partyzány československé republiky. Veškerá slova pronášel v německém jazyce a prý pronesl: „*Sie Tschechen, was sind sind sie für eine Bande, dass sie solche Inteligention haben, dass in dieser Zeit durch einen Russen kommandiert sein müssen.*“¹⁸² Tuto větu řekl v přítomnosti partyzánů Josefa Píši, Josefa Šolína a Václava Šroma, členů partyzánské skupiny „Václavík“, která měla stanoviště v Jánských Lázních. Následujícího dne byl zatčen a předán do

¹⁷⁹ ARBURG, A. – STANĚK, T.: *Vysídlení Němců a proměny českého pohraničí 1945-1951*, II. 1., Středokluky 2011, s. 164.

¹⁸⁰ CHROBÁKOVÁ – LNĚNIČKOVÁ, A: „*Malý*“ *retribuční dekret v Ostravě v letech 1945-1948*, Disertační práce, Brno 2009, s. 118.

¹⁸¹ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karta 159 – spis Adolf Josef.

¹⁸² Vy Češi, co to jste za bandu, že máte takovou inteligenci, že se v této době musíte nechat komandovat nějakým Rusem!

okresní vyšetřovací vazby. Strážmistr, který ho zatýkal, tvrdil, že se údajně choval hrubě.

Během výpovědi obviněný svoji vinu nepřiznal. Tvrdil, že uvedená slova neřekl. Prý prohlašoval: „*to je hned vidět českou inteligenci, to je něco jiného nežli ta ruská banda*“. Předvolání svědci nemohli potvrdit, zda obviněný urážku ve spise skutečně pronesl. Dva ze svědků přiznali, že německy neumí, tudíž nerozuměli tomu, co obžalovaný říkal. Třetí svědek doznal, že u inkriminované situace nebyl přítomen. Na tomto základě se komise dne 5. února 1946 usnesla, že trestní řízení proti Josefu Adolfovi zastaví. Skutková podstata daného činu nemohla být dostatečně prokázána. Komise se současně usnesla na tom, aby byl jmenovaný v první skupině určené k vystěhování mimo území ČSR.

Poštovní zaměstnanec **František Babel**¹⁸³, narozený 11. listopadu 1892, opustil údajně svoje služební místo a začátkem září 1938 uprchl společně se svým přítelem Karlem Feestem do Německa, do obce Albendorf. Dle spisu dále odjeli do Rohrbachu, kde byli zaměstnáni jako dělníci na stavbě ozdravovny. O měsíc později se obviněný vrátil zpět do ČSR. Tehdy byl obviněn z údajného vstupu do strany SdP. Během výslechu uvedl, že do této strany vstoupil dobrovolně z toho důvodu, že do ní vstupovala většina Němců. Přiznal, že do Německa odešel úmyslně, protože se obával o svůj život. Uznal, že svým útekem chtěl pracovat proti ČSR.

Vyšetřovací komise uvedla ve spisu toto: „*Svoje postavení zradili, zneužili a přísahu porušili s úmyslem, aby státu přivodili újmu a byli tak svým činem nápomocni odtržení sudetského území k německé říši*“. TNK Trutnov řízení zastavila a předala spis MLS v Jičíně. I zde bylo trestní řízení dne 19. února 1946 zastaveno. Odsouzený byl zařazen do pracovního procesu v dolech v Žacléři. Pokud by tuto funkci nemohl vykonávat, měla příslušná MSK podat návrh na jeho vystěhování.

Na dvůr statku Josefa Vaňury přišel v srpnu 1945 **Rudolf Baudisch**¹⁸⁴, narozený 2. června 1924, a před ním i jeho manželkou Anežkou, údajně začal mluvit německy a urážel Čechy. Vaňurová se ho slušně zeptala, co si přeje a on jí prý česky odpověděl: „*Za dva roky tady nebudete.*“ Na otázku proč, odvětil: „*To se neví.*“

¹⁸³ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 159 – spis Babel František.

¹⁸⁴ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 159 – spis Baudisch Rudolf.

Poté jejich statek opustil. Vzhledem k tomu, že Baudisch pronesl tyto výhružky krátce po vysídlení jeho bratra, kterému tento statek dříve patřil, dostali manželé strach, že se jim Baudisch bude chtít pomstít. Sousedka Vaňurových, Antonie Žitková, přiznala, že Baudische potkala několik dní poté, co měl konflikt s Vaňurovými. Údajně se ho zeptala, jak je velký statek, který dřív také vlastnil jeho bratr a na němž žila s rodinou. Obviněný jí prý oznámil: „*Budete tady týden, nebo měsíc a nebo vůbec ne.*“ Žitková konstatovala, že ho zeptala, co tím myslel, ale on neodpověděl a odešel. Rovněž jako manželé Vaňurovi, Žitková se obávala, že se Baudisch chce novým nájemníkům pomstít. Společně s výše uvedenými manželi na obviněného podala údajnou stížnost pro vyhrůžování.

Během výslechu Baudisch uvedená obvinění přiznal. Na svou omluvu uvedl, že to nemyslel nijak ve zlém. Prý chtěl tyto rodiny varovat, že na převzatých statcích nebudou schopni pracovat. Tvrdil, že nemůže označit údajnou osobu, která mu pravděpodobně naznačila, že se Češi z osídleného pohraničí budou stěhovat.

Jeho jednání vyvolalo mezi obyvateli Bernartic pozdvižení, proto byl raději zatčen a předán do okresní věznice v Trutnově, kde čekal na rozsudek několik měsíců. Teprve v únoru 1946 TNK řízení proti němu zastavila. Ihned po vynesení rozsudku doporučila, aby byl zařazen do první skupiny pro vystěhování mimo území ČSR.

Božena Špreňarová¹⁸⁵, narozená 20. září 1898, se v roce 1926 provdala za Němce Františka Beiera. O pár let později si manželé pronajmuli hostinec ve Rtyni v Podrkonoší a povolení obdržela Beierová. V roce 1938 byli údajně podezřelí ze špionáže ve prospěch Německa. Udání učinili jejich spoluobčané, ačkoliv k tomu neměli žádné důkazy. Velitelství policejní stanice na tomto základě vydalo příkaz, že jejich hostinec nesmí navštěvovat němečtí vojáci.

Po vytvoření Protektorátu Čechy a Morava, se Beierovi údajně přihlásili k říšskoněmecké státní příslušnosti, která jim byla udělena. V dubnu téhož roku probíhaly v celém Protektorátu oslavy Hitlerových narozenin. Dle očitých svědků manželé vyvěsili ze svého okna vlajku s hákovým křížem. Rtyňští občané českého

¹⁸⁵ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 160 – spis Beierová Božena.

původu přestali navštěvovat jejich hostinec – vyhlásili tzv. bojkot. Do hostince chodili už pouze němečtí občané. Starosta obce Václav Kutlák potvrdil, že Beierová u něho požadovala odstranění bojkotu. Její žádost nebyla úspěšná a s celou věcí se obrátila na Gestapo v Hradci Králové. Na základě jejího udání provedlo Gestapo celkem třikrát zákrok ve Rtyni v Podrkonoší. Za údajného iniciátora bojkotu hostince označila Hynka Zidku. Výše uvedený přiznal, že ho Gestapo vyslýchalo, ale nezatklo. Současně uvedl, že zatklo dva členy obecního zastupitelstva Adolfa Zeleného a Václava Pokorného. Dle spisu byli po několik týdnů vězněni a během výslechu několikrát mučeni. Od této doby Beierová údajně vystupovala proti českým obyvatelům obce, záměrně s nimi vyvolávala konflikty, vyhrožovala jim zákroky u německých úřadů a s odvoláním na svoji říšskoněmeckou příslušnost vyžadovala výhody na úkor českých občanů. Podle vedení pobočky poštovního úřadu v roce 1943 požádala o místo poštovní úřednice. Její spolupracovník Karel Hruška vypověděl, že byla neschopná a o své místo brzy přišla. Podle Hrušky vinu za ztrátu místo přičítala jemu. Podle spisu neustále sledovala jeho činnost a několikrát ho udala německým úřadům. V důsledku těchto oznámení byl Hruška zbaven svého místa. Hruška na adresu Beierové uvedl: „*Paní Beierovou považuji za udavačku a mstivou osobu. Způsobila mi za války velmi mnoho duševních muk, znesnadnila mi službu a dodnes se léčím z nervového otřesu, který jsem utrpěl jejím přičiněním.*“

Během výslechu svědků a obvinění bylo zjištěno, že se obviněná dopustila činů ve smyslu tzv. velkého retribučního dekretu. TNK řízení proti ní zastavila a navrhla její postavení před lidový soud v Hradci Králové. Rozsudkem MLS v HK ze dne 28. srpna 1946 byla odsouzena k trestu těžkého žaláře na 10 let.

Koncem listopadu 1946 **Klára Bergerová**¹⁸⁶, narozená 28. října 1897, údajně napsala a prostřednictvím Ludvíka Mohlera nechala předat dopis svému manželovi Adolfu Bergerovi, který byl v tu dobu v Německu. Zprávu odevzdala i přesto, že si byla vědoma toho, že písemný styk osob německé národnosti je zakázán. Údajně se tvrdilo, že Němci předávají do Německa zprávy, které ohrožují Československo. Dle spisu jmenované přitěžoval i fakt, že si pro svůj dopis zvolila nezákonnou cestu.

¹⁸⁶ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 160 – spis Bergerová Klára.

K napsání dopisu se obviněná doznala a na svou omluvu dodala: „Dostala jsem od Ludvíka Mohwalda z Pece zprávu, že mohu jeho prostřednictvím pro svého muže v Bavorsku odeslat dopis. Poněvadž již delší dobu nemám o svém muži žádný zprávu, rozhodla jsem se volit tuto cestu. Nepsala jsem nic politického, ani nic o poměrech v ČSR. Do svého dopisu jsem dala dopis dcer Grety a Heleny.“ Při bližším přezkoumání TNK zjistila, že se nejednalo o trestný čin podle dekretu prezidenta republiky, nýbrž o čin stíhaný před soudem. Trestní řízení bylo zastaveno a jmenovaná předána do vazby internačního tábora AEG V Trutnově.

Rolník **Jan Spazier**¹⁸⁷, narozený 12. září 1895, během okupace údajně na svém hospodářství zaměstnával polské a ruské dělníky. Spis uvádí, že je přetěžoval prací, tělesně je týral a poskytoval jim málo stravy, i když museli vykonávat namáhavé zaměstnání. Svědek František Sieber vypověděl: „Jednu neděli jsem viděl, jak služebná, která byla zaměstnána u Jana Spaziera utíká do bytu bývalého starosty a je v obličeji zakrvácená.“ Starosta obce Volanov Hubert Schneider k případu uvedl: „V neděli před polednem ke mně přiběhla služebná rolníka Spaziera a stěžovala si, že s ní Spazier špatně zachází a žádala aby jí bylo dáno povolení k rozvázání pracovního poměru.“

Obviněný byl údajně zaujatý vůči československému státu a jeho obyvatelům. Prý vyhrožoval českým dělníkům: „Co ta česká pakáž a ti čeští psi tady ještě chtějí, ty je třeba odtud vymlátiti.“ – „Ty český pse, já ti ty hnáty zpřerážím.“ – Ta česká pakáž, ti čeští psi musí odtud zmizet.“ Spazier všechny uvedené výroky během svého výslechu popřel. Komise měla dva očitě svědky špatného zacházení obžalovaného s dělníky, přesto dne 11. ledna 1946 trestní řízení proti němu z neznámých důvodů zastavila. Trestem mu tak mohlo být okamžité vystěhování mimo území ČSR.

Kuchařka **Marie Spieková**¹⁸⁸, narozená 8. září 1898, pracovala u rolníka Jakuba Beránka společně s Němkami Gertrudou a Ilsou Nittnerovými. Každá z nich měla přidělenou určitou část pole s bramborami. Sestry Nittnerovy pracovaly společně, tudíž měly svoji práci dříve hotovou. Beránek uvedl, že když obviněná

¹⁸⁷ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 189 – spis Spazier Jan.

¹⁸⁸ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 190 – spis Spieková Marie.

viděla, že výše uvedeným sestrám nestačí, nadávala jim do gaunerů a patolízalů. Údajně pronesla větu v podivné němčině: „*Die was hier nach bleiben wirklich die grössten Gauner und Schmauzler.*“ Takovou to a podobné věty prý Beránek slyšel několikrát za den. Dle spisu je sváděla k tomu, aby pracovaly pomalu. Prý se dřou zbytečně, protože dříve nebo později budou stejně vysídleny.

Obviněná údajně pracovala po dobu okupace jako vedoucí poštovního úřadu ve Vlčicích. Podle spisu se stala členkou strany NSDAP a měla za úkol dohlížet na polské a ruské zajatce, kteří vypomáhali místním rolníkům. Ilsa Nittnerová uvedla, že svoji práci obviněná vykonávala velmi pečlivě. Při každém menším provinění prý telefonovala na německé četnictvo v Pilníkově.

Na udání Josefa Beránka byla dotyčná zatčena a předána do vazby okresního soudu. Před TNK se dostala dne 29. ledna 1946, kdy bylo proti ní trestní řízení zastaveno, protože obviněná byla Němka. Ihned po rozsudku byl podán návrh na vystěhování obviněné mimo území ČSR.

Elsa Hofhansellová¹⁸⁹, narozená 14. srpna 1908, a její syn **Horst Hofhansel**, narozený 9. srpna 1931, byli podezřelí, že v jejich domě byla údajně ukryta vojenská puška s menším množstvím nábojů. Ačkoliv si prý byli vědomi vyhlášky, jež nařizovala odevzdání zbraní, neodevzdali ji.

Manžel Hofhansellové byl již dříve zatčen za údajnou protistátní činnost. Obviněná často navštěvovala svého švagra a při jedné návštěvě prý řekla, že bez svého manžela nepřežije a spáchá sebevraždu. Přitom se dle spisu zmínila o tom, že je škoda, že musela manželovu zbraň odevzdat Národnímu výboru. Načež její syn prý podotknul: „*Muti, ich habe noch was*“ a oznámil jim, že za jejich domem našel vojenskou pušku, kterou ukryl v kůlně. Jeho matka a strýc ho údajně vyzvali k tomu, aby zbraň okamžitě odnesl z domu. Hofhansel této výzvy neuposlechl a prý hodil zbraň do odpadové jámy na jejich dvorku. Svě matce zalhal, že pušku z domu odnesl a ona se s touto odpovědí spokojila.

V červnu 1945 se v Pilníkově prováděla domovní prohlídka. Podle výpovědi policejní hlídky byla v odpadové jámě domu Hofhanselů nalezena vojenská puška

¹⁸⁹ SOkA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 169 – spis Hofhansellová Elsa.

s několika náboji. Obviněná se díky tomu údajně pokusila o sebevraždu. Dle spisu si přeřezala žíly a současně se snažila oběsit v bytě na věšáku. Jeden z vojínů četnické hlídky vypověděl, že ji stihl odříznout a následně přivolaný lékař ji přivedl k životu.

Na svou omluvu obviněná uvedla, že byla rozrušená ze zatčení svého manžela. Proto se prý nepřesvědčila, zda její syn skutečně pušku odnesl pryč. Její syn vypověděl, že si zbraň chtěl ponechat. Jeho matka údajně často mluvila o sebevraždě a on ji chtěl k tomuto účelu použít, pokud by nastala doba, která by byla pro jejich rodinu nepříznivá. Nenašli se svědci, kteří by s určitostí prokázali vinu obžalované. Skutková podstata činu tak nemohla být prokázána a TNK trestní řízení zastavila. Současně podala návrh na vystěhování Hofhansellové i jejího syna.

Hospodář **Josef Mohorn**, narozený 3. května 1892, a jeho manželka **Hedvika Mohornová**¹⁹⁰, narozená 17. října 1895, se údajně zúčastnili nezákonné činnosti proti Československé republice. Prý sepsali inventuru svého majetku v Peci pod Sněžkou, plány svého domu a odhad celé nemovitosti. Pokud by byli odsunuti, chtěli si údajně vzít všechny plány s sebou. Kromě toho se údajně hrubě vyjadřovali o československém státě a neschvalovali metody odsunu. Udání na ně učinil Oldřich Stránský, který po nich převzal jejich dům. Tvrdil, že se k němu chovali hrubě a chovali se tak, jako by byli stále majiteli domu. Mohorna prý Stránskému řekl: „*Oho, ještě jsem v domě já...však ona přijde doba.*“ Podle nařízení MSK v Peci pod Sněžkou měl Stránský za úkol vyměřit všechny místnosti v domě. Oba manželé na něho začali údajně křičet: „*V té vaší republice je to jako v blázinci, jak si to představujete nás jen s 50 kg vyhnat.*“ – „*To nejde, aby nás ČSR bez trestu připravila o celý majetek.*“ Podobné věty prý opakoval stále dokola.

Dalšími výpověďmi svědků bylo zjištěno, že se stali členy SdP a později příslušníky NSDAP. Spis neuvedl, zda zastávali nějakou funkci. Podle vyšetřovací komise obvinění spáchali svůj čin ze zaujatosti vůči Československé republice. Oba dva přiznali, že si udělali soupis svého majetku, ale popřeli, že si ho chtěli vzít s sebou, pokud by byli vysídleni. Rovněž také popřeli, že by řekli urážlivé výroky proti Československu nebo proti československému národu.

¹⁹⁰ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 178 – spis Mohorna Josef, Mohornová Hedvika.

Komise TNK trestní řízení zastavila. Dospěla k závěru, že se Mohornovi nedopustili přestupku dle zákona, ale jednalo se o přestupek neslušného chování. Obvinění byli předáni do internačního tábora AEG v Trutnově. Odtud měli být nejblížeším transportem odsunuti mimo území ČSR.

Sigfried Steidler, narozený 8. srpna 1932, prý namaloval v bytě své matky **Pavly Steidlerové**¹⁹¹, narozené 7. července 1897, leták s údajným textem: „*Achtung!! Achtung!!! Studentendeutsche haltet aus!!! Wir kommen...!!!*“¹⁹² Dle spisu nechal tento leták v bytě své matky s úmyslem jej později někde vyvěsit. Mezitím jeho matka zhotovený leták omylem odnesla společně s jinými papíry do místnosti se záchodem, kterou sdíleli s ostatními nájemníky. Zde ho údajně našel holič Václav Kunc. Vypověděl, že neuměl německy, proto nechal leták na toaletě a oznámil to nejblížeší četnické hlídce. Strážníci odešli do domu Steidlerové, kde údajný leták našli. Členové hlídky vypověděli, že list předložili majitelce domu, ale ta ho vytrhla z rukou strážmistra a pokusila se ho zničit, což se jí nepodařilo.

Během výslechu Steidlerovi údajně tvrdili, že o letáku nic nevědí. Svoji výpověď s postupem času pozměnili a tvrdili, že jej našli na zahradě. V jejich bytě byla následně provedena prohlídka, při které se údajně našel štětec od barvy, která odpovídala té na letáku. Podle tohoto důkazu byli zatčeni a dne 11. dubna postaveni před TNK. Ačkoliv na svoji obhajobu nemohli uvést nic, co by je zprostilo obvinění a naproti tomu zde byli svědci, kteří jejich vinu mohli potvrdit, komise trestní řízení proti nim zastavila. Skutková podstata jejich činu nebyla údajně prokázána. Současně doporučila jejich zařazení do skupiny k vystěhování mimo ČSR.

¹⁹¹ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 179 – spis Steidler Sigfried a Steidlerová Pavla.

¹⁹² Pozor! Pozor! sudetští Němci vydrzte, my přijdem...!!!

8.3 Internační tábory

Vzhledem k tomu, že kapacita věznic byla přeplněná a počet obviněných stále vzrůstal, musel se tento problém vyřešit. Vzniklá otázka se měla vyřešit zřízením internačních táborů, které vznikaly na území republiky od května 1945. Důvodem vzniku se stalo především zabezpečení pobytu a pracovního nasazení válečných zajatců, dále přechodné soustředění početných skupin uprchlíků, potřeba umístění zadržených Němců před jejich nuceným vysídlením za hranice, zajištění internovaných lidí a hledání vhodného prostoru pro osoby, které musely opustit své domovy za účelem pracovního přidělení.¹⁹³ Soustředily se zde hlavně osoby označené za tzv. státně nespolehlivé, což v tehdejší době znamenali především Němci určení k odsunu, Maďaři a osoby pokládané za kolaboranty a nacisty. Táborů bylo několik typů – sběrné (pro osoby čekající na odsun), internační (určené pro osoby ve vyšetřovací vazbě nebo u nichž se předpokládalo, že budou trestně stíhány) a pracovní.

Na základě dekretu prezidenta republiky č. 71/1945 Sb. z 19. září 1945 vznikaly pracovní tábory, ale v praxi spíše převažovaly smíšené. Na přelomu října a listopadu roku 1945 existovalo nejméně 90 internačních táborů. Původně byl v každém okrese jeden internační tábor, ale v průběhu roku 1946 bylo toto nařízení zrušeno a internační tábor měl vzniknout v obvodě každého MLS. Tento návrh však nevyšel a v průběhu roku 1946 internační tábory zanikly.¹⁹⁴

V královéhradeckém okrese bylo doloženo 18 táborů, jejich funkce spočívala v internaci osob, které byly vyšetřovány pro provinění proti tzv. „malému retribučnímu dekretu“, tak osoby, proti kterým bylo zahájeno trestní řízení u MLS či běžných soudů. Vznikaly hlavně ve větších městech, především v sídle okresních soudů. Panovaly zde velmi špatné hygienické podmínky, chyběla zde zdravotní péče, zázemí, mizerné bylo jídlo i materiální vybavení. V táborech se často soustředilo velké množství lidí, na což nebyly přizpůsobeny a mnohdy chyběly příkrývky, oblečení a jídlo.¹⁹⁵

¹⁹³ Staněk, c. d., s. 29.

¹⁹⁴ Jarkovská, c. d., s. 55.

¹⁹⁵ Tamtéž, s. 57

Intervenovaní německé a maďarské národnosti ve věku od patnácti do šedesáti let museli vykonávat pracovní činnost. Ze začátku se jednalo o podřadné práce související se skončením války – kopání hrobů pro mrtvé, odstraňování zátarasů, úklid měst, provádění dezinfekce bytů atd. Posléze byli přidělováni na zemědělské práce, do továren, restaurací a úřadů. Už v květnu 1945 část zajištěných na Trutnovsku pracovala ve svatoňovických a žacléřských dolech. Početná skupina intervenovaných v trutnovském táboře, zřízeném v bývalé továrně AEG, pracovala v pivovaru, v továrně firmy AEG, v mlékárně a na berním úřadě. Intervenovaní z věznice v Žacléři působili v dolech, vypomáhali v zahradnictví, v pekárnách, obchodech apod.¹⁹⁶

8.4 Pobočné tábory na Trutnovsku¹⁹⁷

Na Trutnovsku se nacházelo celkem sedm pracovních táborů – v Poříčí, Horním Starém Městě, Hořejším Vrchlabí, Žacléři a Libči. Mezi ně patřil i tábor Lubawka (česky Libavá), který se nacházel v Polsku. Jednalo se o pobočky koncentračního tábora Gross-Rosen. Vězeňkyněmi byli mladé židovské dívky. Žádné pece ani plynové komory tu nebyly – uvězněné tu umíraly vyčerpáním. Dohromady bylo v táborech uvězněno přes 4 000 osob. Kombinací nelidských podmínek, špatné lékařské péče i stravy, nadměrné práce se počet obětí vyšplhal na několik stovek.

Největší a současně nejstarší pobočkou koncentračního tábora Gross-Rosen byl tábor v Poříčí u Trutnova. Pravděpodobně už v roce 1940 zde pracovaly „židovské“ vězeňkyně v přádelně lnu. O rok později byly další uvězněné zaměstnané v továrně na výrobu uniforem a dílů k plynovým maskám pro německou armádu. Běžný stav uvězněných se pohyboval kolem 1 400 žen, ale jednu dobu přesáhl hranici 2 000 vězeňkyň. Přijížděly sem většinou transporty s maďarskými ženami a dívkami.

Poměrně brzy vznikl tábor v Bernarticích. První zmínky pocházejí z roku 1941. Zaměstnány zde byly židovské ženy polského původu. Pracovaly v textilní továrně firmy Etrich, kde zpracovávaly jutu a šily pytle. S postupem času vyráběly i plynové

¹⁹⁶ Jarkovská, c. d., s. 57.

¹⁹⁷ Pokud není jinak uvedeno, bylo v této části práce využito poznatků z publikace JARKOVSKÁ, Lucie: *Odplata či spravedlnost?* Praha 2008, s. 62-74.

masky. V Etrichově závodu pracovali také sovětští občané a dělníci z Holandska, Belgie, Francie i z Čech. Poskytovali vězeňkyním stravu, které se zde nedostávalo. Přesto byl podle výpovědí uvězněných jedním z těch snesitelnějších.

V táborech v Horním Starém Městě, v Žacléři, Hořejším Vrchlabí a Libči pracovaly ženy židovského původu v přádelnách lnu.

8.5 Dozorkyně

V pracovních táborech na Trutnovsku byl zpočátku ustanoven ženský dozorčí personál. Nejprve tuto funkci vykonávaly postarší ženy, které převážně pracovaly v továrnách firem, u nich se tábory zřídily. Mnohé z nich tuto práci vykonávaly v rámci organizace SS. Nebyly však začleněny do rámce Waffen SS, ale byly členkami tzv. společenství SS (v originále Gefolgschaftsmitglieder).¹⁹⁸ Nejdříve byly po dobu tří týdnů „proškoleny“ v některém z větších koncentračních táborů¹⁹⁹ a posléze přeřazeny do jednoho ze sedmi pracovních táborů v trutnovském okrese. V březnu r. 1944 projevily nacistické orgány snahu dozorčí personál „omladit“. Veškeré firmy, pro něž vězeňkyně pracovaly, udělaly seznam zaměstnankyň ve věku od 20 do 30 let. Jejich počet byl ustanoven úměrnému počtu vězeňkyň, nad kterými dohlížely.

U TNK Trutnov bylo souzeno 13 žen německého původu, u nichž jejich provinění spočívalo v dozorčí práci v těchto táborech. Ve všech případech bylo řízení před TNK zastaveno. Dvanáct spisů bylo předáno MLS Jičín a u **Gertrudy Beierové**²⁰⁰ TNK podala návrh na vystěhování ihned. V deseti případech MLS Jičín odsoudil obviněné k trestu těžkého žaláře. **Hermína Bodiová**²⁰¹ si měla odpykat trest v délce 16 měsíců, **Růžena Scholzová**²⁰² 18 měsíců, **Jana Hrdá**²⁰³ 2 roky, **Eugenie**

¹⁹⁸ Tamtéž, s. 215.

¹⁹⁹ Nejdříve probíhala školení v ženském táboře Ravensbrück, ale od září 1944 byly školeny v kmenovém táboře Gross Rosen a od podzimu 1944 v Poříčí u Trutnova.

²⁰⁰ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 159 – spis Beierová Gertruda-

²⁰¹ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 161 – spis Bodiová Hermína.

²⁰² SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 187 – spis Scholzová Růžena.

²⁰³ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 170 – spis Hrdá Jana.

Scholzová²⁰⁴ 5 let a **Marie Tippetová²⁰⁵** 8 let. Shodný rozsudek v délce 10 let dostaly **Arnoštka Taubová²⁰⁶**, **Irma Kammelová²⁰⁷**, **Selma Bischofová²⁰⁸** a **Irma Maulová²⁰⁹**. U **Hildy Etrichové²¹⁰** nebyl trest uveden a spis **Trudy Vosnekové²¹¹** uvedl, že byla z vězení odvedena vojáky Rudé armády a její další osud nebyl znám.

K podobným rozsudkům došlo např. v ženském pobočném táboře v Chrastavě. I zde byly zřízeny tábory pro židovské ženy nasazované na práci v okolních továrnách. Na vězeňkyně zde dohlíželo asi 17 žen. Celkem 6 z nich bylo trestně stíháno. U jednoho případu bylo od stíhání ihned upuštěno, u dvou kauz trestní řízení zastaveno, protože byly dotyčné odsunuty. Před MLS se dostaly čtyři z nich. Odsouzeny byly k trestu odnětí svobody. Jejich tresty dohromady čítaly 18 let a 6 měsíců.²¹²

²⁰⁴ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 187 – spis Scholzová Eugenie.

²⁰⁵ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 192 – spis Tippetová Marie.

²⁰⁶ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 192 – spis Taubová Arnoštka.

²⁰⁷ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 172 – spis Kammelová Irma.

²⁰⁸ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 160 – spis Bischofová Selma.

²⁰⁹ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 172 – spis Maulová Irma.

²¹⁰ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 169 – spis Etrichová, Hilda.

²¹¹ SOKA Trutnov, fond TNK Trutnov, karton 195 – spis Vosneková, Truda.

²¹² LOZOVIUKOVÁ-KOČOVÁ, K.: *Mimořádný lidový soud v Liberci a pobočné tábory koncentrační tábory KT Gross-Rosen*, in: *Fontes Nissae VII/2006*, s. 129-130.

9 ZÁVĚR

Po skončení druhé světové války a po opadnutí revolučního nadšení se společnost snažila vrátit do předválečných poměrů. Zpočátku bylo retribuční soudnictví vítáno, ale i toto zanícení brzy zmizelo. Působení retribučních soudů a trestních nalézacích komis poznamenalo na několik let československou společnost. Začali být zatýkáni lidé, o kterých se vědělo, že se na československém obyvatelstvu dopustili křivdy či zrady. Zatýkáni byli všichni, kteří se dopustili faktického či jen zdánlivého činu proti tehdejšímu státnímu zřízení. Nebylo překvapením, že ve vazbě se ocitli lidé, kteří byli nevinní. Stávali se trnem v oku někomu jinému a nejčastějším důvodem tak mohl být vztek, závist, touha po majetku někoho jiného nebo vyřizování osobních účtů.

Ve vazbě se ocitalo stále více lidí. Od června 1945 mohli být souzeni podle tzv. „velkého retribučního dekretu“. Toto ustanovení však nepokrylo všechna obvinění. Velké množství lidí bylo nakonec propuštěno z vazby a jejich případy prozatím odloženy. Nepotrestaných však bylo stále víc a víc, a tak vláda přišla půl roku po skončení války s novými pravidly, podle kterých byly předchozí případy vyšetřovány. Vznikl tzv. malý retribuční dekret, odložené kauzy znovu otevřeny a předány příslušným TNK. Na základě nového ustanovení mohl být souzen každý, bez rozdílu věku, pohlaví, sociálního postavení a později i národnosti.

Diplomová práce si kladla za cíl charakterizovat retribuční soudnictví v českých zemích. Na základě studia archivního materiálu se snažila zodpovědět otázku, do jaké míry se dařilo naplnit myšlenku tzv. malého retribučního dekretu. Svoje záměry uplatňoval prostřednictvím ONV, respektive TNK. V této práci byla věnována pozornost TNK Trutnov, pod kterou spadaly i menší vesnice na Trutnovsku.

Počet veškerých případů se vyšplhal až na 1609. Ke své analýze jsem však využila pouze polovinu, přesněji 865 případů. U těchto kauz s určitostí víme, že se ocitly před TNK Trutnov. Několik stovek případů bylo pouze prošetřeno, ale TNK je nikdy nezahájila. Mnoho spisů předala TNK Trutnov krajským soudům, MLS v Jičíně či Hradci Králové nebo odeslala jiným TNK.

Celkový počet případů je poměrně vysoký, což přičítám tomu, že mnoho udání se nezakládalo na pravdě. Lidé si často byli vědomi toho, že za falešné udání nenásledoval žádný trest. Trestní nalézací komise byly mnohokrát využívány jako prostředek pomsty. Udavači jednali ze vzteku, ze zášti, z vypočítavosti a také se chtěli obohatit na úkor obviněného. Pokud se ukázalo, že bylo obvinění skutečně nepravdivé, obžalovaný byl propuštěn. V opačném případě byl člověk ponížen před společností, v horších případech z ní vyřazen, ztratil zaměstnání, což z ekonomického hlediska ohrozilo celou jeho rodinu. Nutno ovšem podotknout, že díky falešným udáním a následným propuštěním, klesl i počet odsouzených. Netýkalo se to jen TNK Trutnov, ale byl to jakýsi „celorepublikový trend“.

Provinění, kterých se obvinění dopustili, jsem rozdělila do několika skupin. Všeobecně se odsuzovalo za provinění „proti národní cti“, které však není přesně definováno a zahrnuje tak celou řadu přestupků. U TNK Trutnov převažovalo přihlášení se k německé národnosti (127 osob, 15%). Druhým nejčastějším obviněním bylo členství ve fašistických organizacích (59 osob, 7%), nejčastěji v NOF a ve Vlajce. Odsouzených by bylo jistě více, ale pokud obviněný neprojevoval příliš „horlivou činnost“, komise řízení zastavila. Samotné prokazování členství bylo obtížné, protože často o něm neexistovaly žádné důkazy. Poměrně častým obviněním byla podpora a propagace nacismu (39 osob, 5%). Kromě zmíněných přestupků se trestaly urážky prezidenta republiky a obecně celého českého národa, tzv. horizontální kolaborace, vyhrožování a udavačství. Nebylo výjimkou, že se viník údajně dopustil několika provinění. Troufám si říci, že u takových případů komise trestala za to, co se jí zdálo jako horší provinění.

S rozsudky souvisela i výše trestů. U TNK Trutnov bylo několik různých komisí, i když se u nich střídali stále stejní lidé. Každá komise na své případy pohlížela odlišně, soustředila se především na polehčující a přitěžující okolnosti. Mnohdy se stávalo, že za stejná provinění padaly různé tresty. Důvodů mohlo být několik, ale nejčastěji to byla zaujatost komise. Zajímavé je, že na základě analýzy archivního materiálu mohu tvrdit, že komise byly zaujaty vůči ženám. V procentuálním zastoupení byly ženy (36%) trestány častěji než muži (24%).

Předložená práce analyzuje činnost TNK Trutnov v letech 1945 – 1948. V současné době se trestním nalézacím komisím věnují i další badatelé, tudíž jsem se snažila částečně využít metodu srovnávací analýzy. V dalším výzkumu by se daly hlouběji prozkoumat osudy těch, jejichž spisy byly postoupeny k MLS v Jičíně. Tento fond se nachází ve Státním okresním archívu v Jičíně. Zajímavé by bylo zjistit, zda žije někdo, kdo se před TNK ocitl. V takovémto případě lze využít metodu orální historie.

10 SEZNAM ZKRATEK

a. a.	ad acta
BK	bezpečnostní komise
ČČK	Československý červený kříž
čsl.	československý
ČSL	Československá strana lidová
ČSNS	Československá strana národně sociální
ČSR	Československá republika
ČSSD	Československá sociální demokracie
DAF	Deutsches Arbeitsfront, Německá pracovní fronta, monopolní odborová organizace nacistického Německa
DNSAP	Deutsche nationalsozialistische Arbeiterpartei, Německá národně socialistická strana dělnická
fy.	firmy
HJ	Hitlerjugend
Kčs	korun českých
KHI FP TUL	Katedra historie Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci
KNV	krajský národní výbor
KS MV	krajská správa ministerstva vnitra
KSČ	Komunistická strana Československa
MěstNV	městský národní výbor
ml.	mladší
MLS	mimořádný lidový soud
MNV	místní národní výbor
MV	ministerstvo vnitra
n. p.	národní podnik
NDR	Německá demokratická republika
NF	Národní fronta
NOF	Národní obec fašistická

NOÚZ	Národní odborová ústředna zaměstnanecká
NS	Národní soud
NSDAP	Nazional Sozialistische Deutsches Arbeiter Partei, Národně socialistická německá dělnická strana
NSV	Nationalsozialistische Volkswohlfahrt, Národně socialistický spolek pro prosperitu národa
NSKK	Nationalsozialistische Kraftfahrkorps, Nacionálně socialistický motoristický sbor
ONV	okresní národní výbor
OSK	okresní správní komise
OVK	okresní vyšetřovací komise, totéž jako TVK a VK
OZON	Obóz Zjednoczenia Narodowego, Obec národního sjednocení
ROH	Revoluční odborové hnutí
SA	Sturmabteilung der NSDAP, útočné oddíly nacistické strany
Sb.	sbírky
SdP	Sudetendeutsche Partei
SD	Sicherheitsdienst, bezpečnostní služba SS
SNB	Sbor národní bezpečnosti
SNR	Slovenská národní rada
SOkA	Státní okresní archiv
SS	⚡ –Schutzstaffeln der NSDAP, ochranné oddíly nacistické strany, později vojenské jednotky pod stranickou jurisdikcí, které nebyly součástí armády, ale spadaly pod její operační velení (Waffen-SS).
st.	starší
StB	Státní bezpečnost
t. č.	toho času
TNK	trestně nalézací komise
TOK	trestní odvolací komise
TVK	trestní vyšetřovací komise, totéž jako VK a OVK
ÚAV	ústřední akční výbor
ÚNS	Ústavodárné Národní shromáždění

ÚNV	ústřední národní výbor
UNWCC-	United Nations Commission for Investigation of War Crimes, komise Spojených národů pro vyšetřování válečných zločinů
ÚVV	ústřední vyšetřovací výbor
VK	vyšetřovací komise, vyšetřovací komise, totéž jako TVK a OVK
VOS	Veřejná osvětová služba
ZNV	zemský národní výbor

11 POUŽITÉ PRAMENY A LITERATURA

11.1 Archív

Státní okresní archív Trutnov:

fond ONV Trutnov – Trestní nalézací komise Trutnov

11.2 Publikované prameny

Lída BAAROVÁ, *Života sladké hořkosti*, Ostrava: 1998, 242 s.

Karel JECH, Karel KAPLAN, *Dekrety prezidenta republiky 1940-1945. Dokumenty. Díl I. a II.* Brno: 1995, 1071 s.

Adina MANDLOVÁ, *Dneska už se tomu směju*. Toronto: 1977, 334 s.

11.3 Literatura

Adrian von ARBURG – Tomáš STANĚK, *Vysídlení Němců a proměny českého pohraničí 1945–1951. Akty hromadného násilí v roce 1945 a jejich vyšetřování*, Středokluky : 2011, s. 329.

Adrian von ARBURG – Tomáš STANĚK, *Vysídlení Němců a proměny českého pohraničí 1945–1951. Duben – srpen/září 1945: „Divoký odsun“ a počátky osídlování*, Středokluky : 2011, 957 s.

Adrian von ARBURG – Tomáš STANĚK, *Vysídlení Němců a proměny českého pohraničí 1945-1951. Češi a Němci do roku 1945: úvod k edici*, Středokluky : 2011, 373 s.

Mečislav BORÁK, *Spravedlnost podle dekretu. Retribuční soudnictví v ČSR a Mimořádný lidový soud v Ostravě (1945-1948)*, Šenov u Ostravy 1998, 450 s.

Benjamin FROMMER, *Národní očista. Retribuce v poválečném Československu*. Praha: 2010, 504 s.

Andrea CHROBÁKOVÁ LNĚNIČKOVÁ, „Malý“ retribuční dekret a německy hovořící obyvatelstvo v Ostravě v letech 1945-1948, in: Adrian von ARBURG, Tomáš DVOŘÁK, David KOVAŘÍK a kol., *Německy mluvící obyvatelstvo v Československu po roce 1945*, Brno: 2010, s. 465-470.

Zuzana HAMPLOVÁ, *Trestní nalézací komise Nymburk*, bakalářská práce, KHI FP TUL 2011, 81 s.

Lucie JARKOVSKÁ, *Odplata či spravedlnost? Mimořádné lidové soudy 1945-1948 na Královéhradecku*, Praha : 2008, 364 s.

Tony JUDT, *Poválečná Evropa: historie po roce 1945*, Praha: 2008, 986 s.

Vladimír JUST, *Věc: Vlasta Burian*. Praha: 1991, 142 s.

Kateřina KOČOVÁ, *Činnost mimořádných lidových soudů-MLS Česká Lípa, Liberec a Litoměřice*, disertační práce ,HÚ FHS UHK 2006, 335 s.

Kateřina KOČOVÁ, *Druhá retribuce. Činnost Mimořádných lidových soudů v roce 1948*, in: Soudobé dějiny III.-IV./2005, s. 586-619.

Kateřina KOČOVÁ-LOZOVIUKOVÁ, *Mimořádný lidový soud v Liberci a pobočné koncentrační tábory KT Gross-Rosen*, in: Fontes Nissae VII/2006, s. 124-145.

Jan KUKLÍK, *Mýty a realita tzv. „Benešových dekretů“. Dekrety prezidenta republiky 1940-1945*. Praha: 2002, 511 s.

Pavel KMOCH, *„Malá retribuce“ v českých zemích a Trestní nalézací komise v Benešově u Prahy*, diplomová práce, KHI FR TUL 2011, 259 s.

Jiří LOUDA, *Trestní nalézací komise Turnov*, bakalářská práce, KHI FP TUL 2011, 111 s.

Emanuel MANDLER, *Benešovy dekrety. Proč vznikaly a co jsou*. Praha: 2002, 126 s.

Barbora MIKŠOVSKÁ, *Trestní nalézací komise Poděbrady*, bakalářská práce, KHI FP TUL 2011, 68. s.

Stanislav MOTL, *Prokletí Lídy Baarové*. Praha: 2002, 237 s.

Stanislav MOTL, *Mraky nad Barrandovem*, Praha : 2006, 310 s.

Jan NĚMEČEK a kol., *Cesta k dekretům a odsunu Němců*. Praha: 2002, 152 s.

Tomáš PASÁK, *Český fašismus 1922-1945 a kolaborace 1939-1945*, Praha: 1999, 486 s.

Jiří PERNES, *Dějiny Československa očima Dikobrazu 1945-1990*. Brno: 2003, 230 s.

Vladimír PŘIBSKÝ, *Adina: příběh české hvězdy*. Praha: 2001, 201 s.

Vladimír PŘIBSKÝ, *Krása je můj hřích: osudový vztah Lídy Baarové*, Praha : 2002, 213 s.

Monika REMSOVÁ, *Činnost Trestní nalézací komise v Jablonci nad Nisou*, bakalářská práce, KHI FP TUL 2012, 88 s.

Václav RYBÁŘ, *Trestní a nalézací komise v Liberci v letech 1945-1948*, bakalářská práce, KHI FP TUL 2009, 94 s.

Tomáš STANĚK, *Tábory v českých zemích 1945-1948*, Šenov u Ostravy : 1996, 263 s.

Arnošt TABÁŠEK, *Adina Mandlová: fámy a skutečnost*. Praha: 2003, 200 s.

12 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1.: Dekret prezidenta republiky č.16/1945 Sb.

Příloha č. 2.: Dekret prezidenta republiky č. 17/1945 Sb.

Příloha č. 3.: Dekret prezidenta republiky č. 16/1945 Sb.

Příloha č. 4.: Směrnice ministerstva vnitra k provedení dekretu č. 138/1945 Sb.

Příloha č. 5.: Příloha směrnic ministra vnitra k provedení dekretu č. 138/1945 Sb. – seznam fašistických organizací.

Příloha č. 6.: Dodatek ke směrnicím ministra vnitra k provedení dekretu č. 138/1945 Sb.

Příloha č. 7.: Druhý dodatek ke směrnicím ministra vnitra k provedení dekretu č. 138/1945 Sb.

Příloha č. 8.: Třetí dodatek ke směrnicím ministra vnitra k provedení dekretu č. 138/1945 Sb.

Příloha č. 9.: Ukázka z dvojstrany rejstříku Vyšetřovací komise.

Příloha č. 10.: Ukázka z rejstříku Trestně nalézací komise

Příloha č. 11.: Ukázka ze zprávy o zatčení

Příloha č. 12.: Ukázka trestního listu

Příloha č. 13.: Ukázka zápisu o jednání Trestně nalézací komise

Příloha č. 1.:

**Dekret presidenta republiky č. 16 ze dne 19. června 1945
o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných
lidových soudech.**

O přísnou spravedlnost volají neslýchané zločiny, kterých se dopustili nacisté a jejich zrádní spoluvinníci na Československu. Porobení vlasti, vraždění, zotročování, loupení a ponižování, jehož obětí byl československý lid, a všechna ta stupňovaná německá zvěrstva, kterým bohužel pomáhali nebo asistovali i zpronevěřivší se občané českoslovenští, z nichž někteří zneužili při tom i vysokých úřadů, mandátů nebo hodností, musí dojít zaslouženého trestu bez průtahy, aby nacistické a fašistické zlo bylo vyvráceno z kořene. Proto ustanovuji k návrhu vlády takto:

Hlava I.

Zločiny proti státu.

§ 1.

Kdo se v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) dopustil na území republiky nebo mimo ně některého z těchto zločinů podle zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, č. 50 Sb.:

úkladů o republiky (§ 1), trestá se smrtí;

kdo se dopustil přípravy úkladů (§ 2), ohrožení bezpečnosti republiky (§ 3), prorady (§ 4, č. 1), zrady státního tajemství (§ 5, č. 1), vojenské zrady (§ 6, č. 1, 2 a 3) a násilí proti ústavním činitelům (§ 10, č. 1), trestá se těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí a za okolností zvláště přitěžujících smrtí.

§ 2.

Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) byl členem organizací: Die Schutzstaffeln der Nationalsozialistischen Deutschen Arbeiterpartei (S. S.), nebo Freiwillige Schutzstaffeln (F. S.), nebo Rodobrany, nebo Szabadcsapatok, nebo jiných zde nejmenovaných organizací podobné povahy, trestá se, nedopustil-li se

činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let a za okolností zvláště přitěžujících těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí.

§ 3.

(1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) propagoval nebo podporoval fašistické nebo nacistické hnutí, nebo kdo v oné době tiskem, rozhlasem, filmem nebo divadlem, nebo na veřejném shromáždění schvaloval nebo obhajoval nepřátelskou vládu na území republiky nebo jednotlivé nezákonné činy okupačních velitelství a úřadů a orgánů jim podřízených, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let, spáchal-li však takový zločin v úmyslu, aby rozvrátil mravní, národní nebo státní vědomí československého lidu, zejména československé mládeže, trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujících těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí, nebo smrtí.

(2) Kdo v téže době byl činovníkem nebo velitelem v organizacích Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei (NSDAP) nebo Sudetendeutsche Partei (SdP) nebo Vlajka, Hlinkova nebo Svatoplukova Garda, nebo v jiných fašistických organizacích podobné povahy, trestá se, nedopustil-li se činu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let.

§ 4.

Československý občan, který v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) v zahraničí rozvracel hnutí, směřující k osvobození republiky Československé v její předmnichovské ústavě a jednotnosti, aneb jinak vědomě poškozoval zájmy republiky Československé, zejména kdo ohrožoval bezpečnost občanů, pracujících pro osvobození republiky doma, trestá se, nedopustil-li se zločinu přísněji trestného, těžkým žalářem od pěti do dvaceti let.

Zločiny proti osobám.

§ 5.

(1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) dopustil se ve službách, nebo v zájmu Německa, nebo jeho spojenců, nebo republiky nepřátelského hnutí, jeho organizací, či členů, těchto zločinů:

a) podle trestního zákona ze dne 27. května 1852, č. 117 ř. z., zločinu veřejného násilí loupeží lidí (§ 90), veřejného násilí nakládáním s člověkem jako s otrokem (§ 95) vraždy (§§ 134 až 137), zabití (§§ 140 a 141) a těžkého poškození na těle (§ 156),

b) podle trestního zákona zák. čl. V/1878 zločinu vraždy (§ 278), úmyslného zabití (§ 279), těžkého ublížení na těle s následky smrtelnými (§§ 306 a 307) a loupeže dětí (§ 317), trestá se smrtí.

(2) Kdo v téže době, za týchž okolností a za týmž účelem se dopustil těchto zločinů:

a) podle trestního zákona ze dne 27. května 1852, č. 117 ř. z., zločinu veřejného násilí neoprávněným omezováním osobní svobody člověka (§ 93) veřejného násilí vydíráním (§ 98), veřejného násilí nebezpečným vyhrožováním (§ 99) a těžkého poškození na těle (§§ 152 a 155),

b) podle trestního zákona zák. čl. V/1878 zločinu bezprávného omezování osobní svobody člověka (§§ 323, 324 a 325), těžkého ublížení na těle (§ 301) a vydírání (§§ 350 a 353), trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let.

§ 6.

(1) Kdo v téže době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) nařídil ve prospěch válečného úsilí Německa nebo jeho spojenců nucenou nebo povinnou práci, a ten, kdo při vydání a výkonu takového nařízení spolupůsobil, trestá se, nedopustil-li se zločinu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do deseti let.

(2) Byl-li však takovým nařízením obyvatel republiky donucen pracovat v cizině, nebo za okolností, nebo na místech jeho života nebo zdraví nebezpečných, trestá se vinník, bez ohledu na účel práce těžkým žalářem od deseti do dvaceti let.

§ 7.

(1) Kdo sám nebo v součinnosti s jinými v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) ve službách nebo v zájmu Německa, nebo jeho spojenců, nebo republiky nepřátelského hnutí, jeho organizací či členů zavinil ztrátu svobody

obyvatele republiky bez jiných následků, trestá se za zločin těžkým žalářem od pěti do dvaceti let. Způsobil-li vinník takto ztrátu svobody většího počtu obyvatel republiky, může soud uložit trest těžkého žaláře od dvaceti až doživotí, za okolností pak zvláště přitěžujících trestu smrti.

(2) Kdo v téže době, za týchž okolností, za týmž účelem a týmž způsobem způsobil obyvateli republiky těžké ublížení na těle bez těžkých následků (odst. 3), trestá se za zločin těžkým žalářem od deseti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujících žalářem od dvaceti let až na doživotí. Byl-li však takto postižen větší počet osob, může soud uložit trest smrti.

(3) Kdo v téže době a za týchž okolností, za týmž účelem a týmž způsobem způsobil soudním usnesením, rozsudkem, nařízením, nebo správním rozhodnutím jakéhokoliv druhu, výkonem rozsudku, nařízení, nebo jinak smrt obyvateli, těžké ublížení na těle obyvateli republiky s následky označenými v § 156 trest. zák. č. 117/1852 ř. z. a v §§ 306, 307 trest. zák. zák. čl. V/1878, nebo jeho deportaci, trestá se za zločin smrti.

Zločiny proti majetku

§ 8.

(1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) se dopustil ve službách, nebo v zájmu Německa, nebo jeho spojenců, nebo republiky nepřátelského hnutí, jeho organizací či členů těchto zločinů:

a) podle trestního zákona ze dne 27. května 1852, č. 117 ř. z., zločinu veřejného násilí zlomyslným poškozením cizího majetku (§ 85) s následky podle § 86, odst. 2, žhářství (§ 166) za okolností s následky podle § 167, písm. a), loupeže (§ 190) za okolností s následky podle § 195,

b) podle trestního zákona zák. čl. V/1878 zločinu žhářství (§ 424), loupeže (§§ 344 a 345), za okolností a s následky podle § 349, odst. 1, bod 2 a odst. 2, trestá se smrtí.

(2) Kdo v téže době a za týchž okolností a za týmž účelem se dopustil těchto zločinů:

a) podle trestního zákona ze dne 27. května 1852, č. 117 ř. z., zločinu veřejného násilí násilným vpadnutím do cizího nemovitého statku (§ 83), veřejného násilí zlomyslným poškozením cizího majetku (§§ 85, 86 odst. 1), zhářství (§ 166) za okolností a s následky podle § 167, písm. b) až g), krádeže (§§ 171 až 180), zpronevěry (§§ 181 až 183), podílnictví na krádeži nebo zpronevěře (§§ 185 a 186), loupeže (§ 190) za okolností a s následky podle §§ 191 až 194, podílnictví na loupeži (§ 196), podvodu (§§ 197 až 201, 203),

b) podle trestního zákona zák. čl. V/1878 zločinu porušení domácnosti soukromými osobami (§§ 330 a 331), přečinu poškození cizího majetku (§§ 418 a 420), který se za okolností odst. 1 tohoto paragrafu kvalifikuje jako zločin, zhářství (§§ 422 a 423), krádeže (§§ 333 až 341), nakolik čin není trestný podle odst. 1, písm. b) toho paragrafu, podílnictví (§ 370), podvodu (§ 379 ve znění § 50 trestní novely), za okolností podle § 383, odst. 2 s výjimkou § 382, trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let a za okolností zvláště přitěžujících těžkým žalářem od dvaceti let až na doživotí.

§ 9.

Kdo sám, nebo v součinnosti s jiným v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) ve službách nebo v zájmu Německa, nebo jeho spojenců nebo republiky nepřátelského hnutí, jeho organizací či členů způsobil soudním usnesením, rozsudkem, nařízením, nebo správním rozhodnutím jakéhokoliv druhu, nebo výkonem rozsudku, nařízení nebo správního rozhodnutí, že československému státu nebo právnické či fyzické osobě bylo proti zákonu republiky odňato jich mění zcela nebo zčásti, trestá se, nedopustil-li se zločinu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od deseti do dvaceti let, a za okolností zvláště přitěžujících žalářem od dvaceti let až na doživotí.

§ 10.

Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18) zneužil tísně, způsobené národní, politickou či rasovou persekucí, aby se obohatil na úkor státu, právnické nebo fyzické osoby, trestá se, nedopustil-li zločinu přísněji trestného, za zločin těžkým žalářem od pěti do deseti let.

Udavačství.

§ 11.

Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky ve službách nebo v zájmu nepřítele, nebo využívaje situace přivoděné nepřátelskou okupací jiného pro nějakou skutečnou nebo vymyšlenou činnost udal, trestá se za zločin těžkým žalářem od pěti do deseti let. Zavínil-li však udavač svým udáním ztrátu svobody československého občana, trestá se těžkým žalářem od deseti do dvaceti let. Mělo-li udání za přímý nebo nepřímý následek ztrátu většího počtu lidí nebo těžkou újmu na zdraví, trestá se doživotním žalářem, mělo-li za následek něčí smrt, trestá se smrtí.

Všeobecná ustanovení.

§ 12.

Podle tohoto dekretu bude potrestán i cizinec, jenž se dopustil zločinu, uvedeného v § 1, nebo některého ze zločinů, uvedených v §§ 4 až 9 v cizině, dopustil-li se jich na československém státním občanu nebo na československém veřejném nebo soukromém majetku.

§ 13.

(1) Jednání trestné podle tohoto dekretu není ospravedlněno tím, že je nařizovaly nebo dovolovaly předpisy jiného práva než československého, nebo orgány, zřízené jinou státní mocí než československou, aniž jest omluveno tím, že pachatel takové neplatné předpisy za ospravedlněné považoval.

(2) Také neospravedlňuje pachatele, že konal svoji služební povinnost, jednal-li s obzvláštní horlivostí, překročuje tak ve značné míře normální rámec svých povinností, nebo byl-li činný v úmyslu napomáhat válečnému úsilí Němců (jejich spojenců), poškodit či mařit válečné úsilí Československa (jeho spojenců), nebo jednal-li z jiné zřejmě zavržitelné pohnutky.

(3) Neodolatelné donucení rozkazem představeného nezprošťuje viny nikoho, kdo se dobrovolně stal členem organizací, jejichž členství ukládalo vykonat každý, i zločinný rozkaz.

§ 14.

Odsoudí-li soud pro zločin v tomto dekretu uvedený a neupustí-li od trestu (§ 16, odst. 2), vysloví zároveň:

- a) že odsouzený pozbývá na určitou dobu, nebo navždy občanské cti (§ 15);
- b) že odsouzený část trestu na svobodě nebo celý trest odpyká ve zvláštních nucených pracovních oddílech, které se zřídí zvláštním zákonem;
- c) že celé jeho jmění nebo část jeho jmění propadá ve prospěch státu.

§ 15.

Pozbytí občanské cti [§ 14, písm. a)] znamená:

1. trvalou ztrátu vyznamenání, řádů a čestných odznaků, veřejných služeb, hodností a funkcí, akademických hodností, jakož i ztrátu odpočivných a zaopatřovacích požitků, platů z milosti a všelikých jiných platů z peněz veřejných;
2. u poddůstojníků degradaci a u důstojníků kasaci;
3. ztrátu způsobilosti k nabytí, výkonu a opětovnému nabytí práv, uvedených pod číslem 1 a 2 a práv ztracenými hodnostmi podmíněných;
4. ztrátu práva voliti a volen nebo povolán býti k veřejné funkci nebo hlasovati ve věcech veřejných;
5. ztrátu způsobilosti zastávati funkce ve sdruženích (společích nebo jiných útvarech podobných);
6. ztrátu způsobilosti býti vlastníkem, vydavatelem, nebo redaktorem, nebo jakkoliv spolupůsobiti při vydávání, redakci periodického tiskopisu, jakož i nakládati, vydávati a uveřejňovati, tiskopisy neperiodické;
7. ztrátu způsobilosti konati veřejné přednášky nebo projevy;
8. ztrátu způsobilosti k práci ve výchovných nebo uměleckých institucích nebo podnicích;
9. ztrátu způsobilosti býti zaměstnavatelem nebo spoluzaměstnavatelem;
10. ztrátu způsobilosti provozovati svobodné zaměstnání;
11. ztrátu způsobilosti býti členem představenstva (správní rady) společností a společenstev;

12. ztrátu způsobilosti býti vedoucím úředníkem v podniku soukromém. Kdo přestoupí zákazy v tomto paragrafu obsažené, bude potrestán řádným soudem pro přestupek vězením od jednoho týdne do tří měsíců.

§ 16.

(1) Trest na svobodě nelze snížit pod dolní hranici sazby a zaměnit jeho způsob za mírnější.

(2) Soud může snížit trest i pod dolní hranici sazby a zaměnit jeho způsob za mírnější, v případech pak zvláštního zřetele hodných v odsuzujícím výroku upustiti od potrestání, je-li obecně známo, nebo lze-li bez průtahů prokázati, že obalovaný jednal s úmyslem prospěti českému nebo slovenskému národu nebo Československé republice či jejím spojencům nebo jinému obecnému zájmu, nebo že se pozdější svou činností zasloužil o osvobození republiky z nepřátelské moci, nebo o nápravu, nebo o zmenšení zla nepřitelem způsobeného a že po svém obrácení na cestě povinnosti už vytrval. Tohoto ustanovení však nelze použít, převyšuje-li škoda pachatelem zaviněná neúměrně obecný prospěch jím sledovaný.

§ 17.

Zločiny trestné podle tohoto dekretu a výkon trestu se nepromlčují.

§ 18.

Dobou zvýšeného ohrožení republiky se rozumí doba od 21. května 1938 do dne, který bude určen vládním nařízením.

§ 19.

Zločiny trestné podle tohoto dekretu buďtež pokládány vždy za zvlášť zavržitelné ve smyslu § 1, odst. 1 zákona o státním vězení ze dne 16. července 1931, č. 123 Sb.

§ 20.

Nadržování zločinům, trestným podle tohoto dekretu trestá se podle platných trestních zákonů s těmito změnami:

1. u zločinů proti státu trestá se nadržování stejně jako tyto zločiny:
2. u týchž zločinů je i nadržování ukrýváním osob blízkých (§ 39, č. 4 zák. č. 50/1923 Sb. na ochranu republiky) trestné jako zločin a trestá se těžkým žalářem od

jednoho roku do deseti let, ukládá-li však na zločin sám tento dekret trest smrti, těžkým žalářem od pěti do dvaceti let;

3. u ostatních zločinů trestá se nadržování těžkým žalářem

a) od deseti do dvaceti let, ukládá-li na zločin sám tento dekret trest smrti, nebo těžkého žaláře v trvání více než dvaceti let,

b) od jednoho roku do deseti let, ukládá-li na zločin sám tento dekret trest nižší.

Hlava II.

Mimořádné lidové soudy.

§ 21.

(1) Mimořádným lidovým soudům přísluší souditi všechny zločiny trestné podle tohoto dekretu, odpovídají-li za ně trestně jako pachatelé, spolupachatelé, spovinníci, účastníci nebo nadržovatelé, osoby, uvedené v § 2 a § 3, odst. 2; odpovídají-li za ně trestně osoby jiné, soudí je mimořádné lidové soudy tehdy, navrhne-li jejich stíhání před nimi veřejný žalobce (§ 24).

(2) Místní příslušnost mimořádných lidových soudů se určuje předpisy trestních řádů, platných na území republiky.

Složení a sídlo mimořádných soudů.

§ 22.

(1) Mimořádný lidový soud vykonává svou pravomoc v pětičlenných senátech, složených z předsedy, jímž, musí býti soudce z povolání (občanský nebo vojenský soudce), a ze čtyř soudců z lidu.

(2) Přednosta mimořádných lidových soudů, jejich náměstky a soudce z povolání (odst. 1) jmenuje prezident republiky k návrhu vlády ze seznamu osob,

pořízených za tím účelem okresními výbory. Z jiných seznamů okresními národními výbory pořízených jmenuje vláda soudce z lidu.

(3) Přednostovi mimořádného lidového soudu nebo jeho náměstku náleží, aby z osob, jmenovaných v odst. 2, sestavil potřebný počet senátů s náhradníky.

(4) Mimořádné lidové soudy se zřídí v sídlech krajských soudů, každý senát mimořádného lidového soudu může však zasedati, ukáže-li se toho potřeba, v kterémkoli místě soudního obvodu. Vykonavatele hrdelních trestů s potřebným počtem pomocníků ustanoví místní národní výbor v sídle krajského soudu.

(5) Vládním nařízením bude stanoveno, jaký slib budou soudcové z lidu skládati a jaká náhrada výloh a ušlého zisku jim přísluší.

§ 23.

Při hlasování hlasují nejprve soudcové z lidu, a to starší před mladšími.

Veřejný žalobce.

§ 24.

(1) Veřejné žalobce mimořádných lidových soudů jmenuje vláda nebo z její pověření ministr spravedlnosti pro určité období, pro určité případy, nebo pro celou dobu činnosti soudu z prokurátorů nebo jiných osob, které dosáhly doktorátu práv nebo složily tři státní zkoušky právnické, nejméně však zkoušku judičiální, pokud budou v seznamech, pořízených za tím účelem okresními národními výbory.

(2) Veřejní žalobci u mimořádných lidových soudů jsou podřízeni ministru spravedlnosti.

Řízení před mimořádnými lidovými soudy.

§ 25.

(1) Pro řízení před mimořádnými soudy lidovými platí zásady řízení před soudy stannými, a to v úpravě, provedené v §§ 26 až 31 tohoto dekretu. Tam, kde dekret odkazuje na předpisy řízení řádného, jsou míněny předpisy platného trestního řádu.

(2) Byl-li obžalovaný rozsudkem mimořádného lidového soudu osvobozen,

nevylučuje se tím jeho stíhání před příslušným soudem řádným, případně před soudem státním podle zákona č. 68/1935 Sb. nebo před krajským soudem příslušným pro souzení vojenské zrady podle zákona č. 130/1936 Sb. a vl. nař. č. 238/1937 Sb. Tento soud posoudí věc znova řízením řádným, při čemž platí hmotně právní ustanovení tohoto dekretu (§§ 1 až 20), stejně jako když osoba provinilá hned předem byla pohnána před soud řádný (§ 21). Návrh, aby se takto proti obžalovanému postupovalo, musí však býti podán nejpozději do tří měsíců ode dne osvobozujícího rozsudku.

§ 26.

(1) Řízení před mimořádným lidovým soudem zahajuje se k návrhu veřejného žalobce (§ 24). Těhotné ženy nebud'ěž poháněny před mimořádný lidový soud, dokud tento jejich stav trvá.

(2) Celé řízení proti jednotlivému obžalovanému koná se, pokud možno, bez přerušení, od počátku až do konce před mimořádným lidovým soudem. Řízení proti jednotlivému obžalovanému nesmí trvati déle než tři dny. Tato lhůta se počítá od okamžiku, kdy byl obžalovaný před soud postaven.

(3) Nedospěje-li lidový soud v třídní lhůtě k rozsudku, postoupí věc příslušnému soudu řádnému (§ 23, odst. 2). V tomto případě rozhodne také, zda se má obžalovaný ponechat ve vazbě.

(4) Jestliže se obžalovaný nedostavil anebo nemůže dostaviti k soudu z jakýchkoli důvodů, může veřejný žalobce navrhnouti, aby se hlavní přelíčení konali v nepřítomnosti obžalovaného. V takovém případě musí soud zřídit obhájce z úřední moci.

§ 27.

Řízení před mimořádným lidovým soudem je ústní a veřejné. Obžalovaný má právo zvoliti si sám obhájce nebo požádati soud, aby mu zřídil obhájce, je-li nemajetný. Nepoužijeli obžalovaný svého práva, zřídí mu soud obhájce z moci úřední. Jak obžalovaný, tak soud mohou obhajobou pověřit i osobu, nezapsanou v seznamu obhájců, která dosáhla doktorátu práv nebo složila tři státní zkoušky právnické, nejméně však státní zkoušku judicielní.

§ 28.

(1) Hlavní přelíčení před mimořádným lidovým soudem zahajuje se po vyvolání věci a zjištění generalíí výkladem veřejného žalobce, které skutky jsou obžalovanému kladeny za vinu. Výslech obžalovaného a provádění důkazů řídí se obecně přepisy trestního řízení. Protokoly o výsledcích spolupviníků a svědků a dobrá zdání znalců mohou se číst vždy, když předseda senát považuje jejich čtení za účelné.

(2) Řízení se zpravidla omezí na čin nebo činy, pro které byl obviněný před mimořádným lidovým soudem pohnán. Na činy, které nejsou trestné podle tohoto dekretu, nemá tudíž býti brán zřetel. Budou-li stíhány později v řízení před mimořádným soudem lidovým, nebo před soudem řádným, případně státním, nebo před krajským soudem, příslušným pro souzení vojenské zrady, budiž při výměře trestu vzat zřetel na trest na svobodě mimořádným lidovým soudem již uložený.

(3) Řízení před mimořádným lidovým soudem nesmí býti zdržováno zjišťováním nároků na náhradu škody trestným činem způsobené.

(4) Zjištění spolupviníků nebudiž sice opomenuto, avšak vynesení a výkon rozsudku se tím nemá oddalovat.

(5) Po ukončení průvodního řízení zhodnotí veřejný žalobce jeho výsledky a podá svůj konečný návrh. Na to udělí předseda slovo obžalovanému a jeho obhájci k přednesení obhajoby. Odpoví-li veřejný žalobce na její výhody, mají obžalovaný a jeho obhájce právo na poslední slovo.

§ 29.

(1) Poté usnese se soud v neveřejné poradě na rozsudku, řídě se při tom příslušnými předpisy o řízení řádném, pokud tento dekret neustanovuje jinak.

(2) Opírá-li se výrok o vině u zločinu, na který tento dekret ukládá trest smrti, toliko o tři hlasy anebo dospěl-li soud k názoru, že byly zjištěny takové okolnosti, že by trest smrti byl nepřiměřeně přísný, může soud uložit trest těžkého žaláře od dvaceti let až na doživotí a za předpokladů, označených v § 16, odst. 2, užití i tohoto ustanovení.

(3) Rozsudek budiž ihned vyhlášen ve veřejném zasedání soudu.

§ 30.

O řízení před mimořádným lidovým soudem sepíše se zápis podle předpisů o řízení řádném. Tento zápis podepíší všichni členové senátu a zapisovatel.

§ 31.

(1) Proti rozsudku mimořádných lidových soudů není opravných prostředků. Žádost o milost kýmkoli podaná nemá odkladného účinku.

(2) Trest smrti se vykoná zpravidla do dvou hodin po vyhlášení rozsudku. Na výslovnou prosbu odsouzeného může býti lhůta prodloužena o další hodinu. Konalo-li se řízení v nepřítomnosti obžalovaného, provede se rozsudek smrti do 24 hodin po dopadení odsouzeného.

(3) Mimořádný lidový soud může také rozhodnouti, že trest smrti se vykoná veřejně. Učiní tak zejména, když surový způsob, jímž byl zločin spáchán, nebo zvrhlá povaha pachatele, počet jeho zločinů nebo jeho postavení mluví pro veřejný výkon rozsudku. V tomto případě může soud, aby se zajistila veřejnost, aby se zajistila veřejnost výkonu trestu, lhůtu dvou hodin prodloužiti, ne však nad 24 hodin.

Ustanovení přechodná a závěrečná.

§ 32.

(1) Ustanovení zákona ze dne 3. května 1934, č. 91 Sb., o ukládání trestu smrti a o doživotních trestech, pro zločiny trestné podle tohoto zákona neplatí.

(2) Ustanovení zákona ze dne 11. března 1931, č. 48 Sb., o trestním soudnictví nad mládeží, zůstávají v platnosti.

§ 33.

Účinnost tohoto dekretu se stanoví ode dne vyhlášení na dobu jednoho roku, leč by jej příslušné zákonodárné instituce změnily nebo doplnily, anebo dobu jeho účinnosti zkrátily nebo prodloužily.

§ 34.

Provedením tohoto dekretu se pověřují všichni členové vlády.

Příloha č. 2.:

**Dekret presidenta republiky č. 17 ze dne 19. června 1945
o Národním soudu.**

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

(1) V Praze se zřizuje Národní soud.

(2) Národní soud funguje jednak jako soud trestní, jednak jako soud čestný.

§ 2.

Dopustili-li se činů trestných podle dekretu presidenta republiky ze dne 19. Června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech (v dalším retribuční dekret), státní president t. zv. protektorátu, členové t. zv. protektorátních vlád, členové ústředního vedení Vlajky, členové Kuratoria pro výchovu mládeže, členové výboru a činovníci České ligy proti bolševismu, vedoucí činovníci Národní odborové ústředny zaměstnanců a Svazu zemědělství a lesnictví, novináři, kteří propagačně sloužili vládě vetřelců v denním tisku, nebo vůbec osoby, které byly vedoucím postavením v životě politickém, vysokým úřadem, vysokou funkcí velitelskou nebo význačným místem v životě hospodářském vázány být svým spoluobčanům vlasteneckým vzorem,

budou souzeni Národním soudem jakožto soudem trestním.

§ 3.

Národní soud je vázán hmotně-právními předpisy retribučního dekretu.

§ 4.

Osoby označené v § 2 budou souzeny Národním soudem jako soudem čestným, i když se nedopustily činů trestných, ale nechovaly-li se po 21. květnu 1938 jak se slušelo na věrné a statečné občany československé.

§ 5.

(1) Kdo bude uznán vinným podle předcházejícího paragrafu, bude výrokem Národního soudu zbaven aktivního a pasivního volebního práva do veřejných zastupitelstev, dále práva svolávat veřejná shromáždění a zúčastniti se jich,

organizovat se v politických spolcích a organizacích, vydávat politické časopisy nebo jiné politické publikace, je redigovat neb do nich psát.

(2) Přestoupení některého z těchto zákazů trestá se řádným soudem jako přestupem vězením od tří do šesti měsíců.

§ 6.

(1) Národní soud rozhoduje v sedmičlenných senátech, které sestavuje přednosta Národního soudu.

(2) Přednosta Národního soudu, jeho dva náměstkové, jakož i předsedové senátů musí býti soudcové z povolání. Jmenuje je prezident republiky k návrhu vlády. Přisedící senátů pro Národní soud jmenuje vláda k návrhu ministra spravedlnosti ze seznamů pořízených zemskými národními výbory. Přisedícími Národního soudu buďte osvědčení vlastenci, zejména také osoby, které se zasloužily v zahraničním nebo domácím odboji, nebo které byly obětí nepřátelské persekuce či zrady.

§ 7.

(1) K návrhu ministra spravedlnosti určí vláda z řad osob práva znalých u Národního soudu veřejného žalobce (národního prokurátora), s potřebným počtem jeho náměstků.

(2) Národní prokurátor i jeho náměstkové jsou podřízeni ministru spravedlnosti.

(3) Národní prokurátor určuje, kdo z osob uvedených v § 2 nebo § 4 má býti souzen Národním soudem, a pro jaké zločiny nebo činy. Tímto určením se ruší příslušnost mimořádných lidových soudů i soudů řádných.

§ 8.

(1) Pro řízení před Národním soudem platí obecná ustanovení trestního řádu, pokud tento dekret neustanovuje jinak.

(2) Řízení proti vinníkům ve smyslu tohoto dekretu budiž zahájeno neprodleně a budiž v něm postupováno co možno urychleně.

(3) Vyšetřování se nekoná. Vyhledávání buď omezeno na skutečnosti zásadní důležitosti. Provádí je národní prokurátor, který může požádati soudy a bezpečnostní úřady o provedení jednotlivých úkonů.

(4) Po skončeném vyhledávání podá národní prokurátor písemnou obžalobu pro trestné činy, případně písemné obvinění ve smyslu § 4. Námitky proti tomu se nepřipouštějí.

(5) V obžalobě či obvinění musí být označena také skutečnost, která je podkladem obhajoby či obvinění.

§ 9.

O vazbě obžalovaného v případě obžaloby ve smyslu § 2 rozhoduje národní prokurátor, řídě se při tom předpisy §§ 175 a 180 trestního řádu.

§ 10.

(1) Obžalovaný má právo zvolit si obhájce nebo požádati soud, aby mu zřídil obhájce, je-li nemajetný. Nepoužije-li obžalovaný svého práva, zřídí mu soud obhájce z úřední moci.

(2) Obhájcem může být toliko osoba, jež dosáhla doktorátu práv neb aspoň složila tři státní zkoušky právnické, nejméně však státní zkoušku judičiální.

§ 11.

(1) Obžaloba, případně obvinění doručí se obžalovanému přímo s obsílkou k hlavnímu přelíčení, jehož termín nebudiž stanoven dříve než za osm dní od doručení obsílky.

(2) Jestliže se obžalovaný nedostavil anebo nemůže dostavit k soudu z jakýchkoliv důvodů, může národní prokurátor navrhnouti, aby se hlavní přelíčení konalo v nepřítomnosti obžalovaného. V takovém případě musí soud zříditi obhájce z úřední moci.

§ 12.

(1) Hlavní přelíčení před Národním soudem zahajuje se po vyvolání věci a zjištění generálií čtením obžalovacího spisu, případně obvinění (§ 8). Výslech obžalovaného a provádění důkazů řídí se předpisy obecného trestního řízení. Činnost soudů a stran buď omezena na skutečnosti, pro něž byl obžalovaný před Národním soudem pohnán. Zjištění spoluvinníků nebudiž sice opominuto, avšak vynesení a výkon rozsudku se tím nemá oddalovat.

(2) Hlavní přelíčení před Národním soudem jest veřejné a ústní. Protokoly o výsleších spoluvinníků a svědků jakož i dobré zdaní znalců mohou se čísti vždy, považuje-li to předseda senátu za účelné.

(3) Po ukončení průvodního řízení zhodnotí národní prokurátor jeho výsledky a podá konečný návrh. Předseda na to udělí slovo obžalovanému a jeho obhájci. Odpovídá-li národní prokurátor na vývody obhajoby, má obžalovaný a jeho obhájce na poslední slovo.

§ 13.

(1) Poté co se soud v neveřejné poradě usnese na rozsudku, řídě se při tom příslušnými předpisy o obecném trestním řízení, pokud tento dekret neustanovuje jinak.

(2) Při hlasování hlasují nejprve přisedící, a to starší před mladšími.

(3) Neopírá-li se výrok o vině odsouzeného u zločinů, na něž je uložen trest smrti, alespoň o pět hlasů anebo dospěl-li soud k názoru, že pro zjištěné polehčující okolnosti by trest smrti byl nepřiměřeně přísný, může soud uložit trest těžkého žaláře od dvaceti let až na doživotí, a za předpokladů uvedených v § 16, odst. 2 retribučního dekretu užít ustanovení v něm obsažených.

(4) Na to budiž rozsudek ihned vyhlášen ve veřejném zasedání soudu.

§ 14.

O prodloužení hlavního přelíčení se sepíše zápis podle předpisů o řádném řízení. Tento zápis podepíší všichni členové soudu a zapisovatel.

§ 15.

Proti rozsudku Národního soudu není opravných prostředků.

§ 16.

(1) žádost o milost kýmkoli podaná nemá odkladného účinku.

(2) Trest smrti se vykoná zpravidla do dvou hodin po vyhlášení rozsudku. Na výslovnou prosbu odsouzeného možno lhůtu prodloužit o další hodinu. Konalo-li se řízení v nepřítomnosti obžalovaného, provede se rozsudek smrti do 24 hodin po dopadení odsouzeného.

(3) Národní soud může rozhodnout, aby se trest smrti vykonal veřejně. Učiní tak zejména, když surový způsob, jímž byl zločin spáchán, nebo zvrhlá povaha

pachatele, počet jeho zločinů, nebo jeho postavení veřejného výkonu rozsudku si žádá. V tomto případě může soud, aby se veřejnost výkonu zajistila, lhůtu dvou hodin prodloužit, ne však na více než 24 hodin.

§ 17.

Ustanovení zákona o ukládání trestu smrti a doživotních trestech č. 91/1934 Sb. neplatí při odsouzení podle tohoto dekretu.

§ 18.

Účinnost tohoto dekretu se stanoví ode dne vyhlášení na dobu jednoho roku, leč by jej příslušné zákonodárné instituce změnily či doplnily, anebo dobu jeho účinnosti zkrátily či prodloužily.

§ 19.

Provedením tohoto dekretu se pověřují všichni členové vlády.

Příloha č. 3.:

**Dekret presidenta republiky č. 138 ze dne 27. října 1945
o trestání některých provinění proti národní cti.**

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

1) Kdo v době zvýšeného ohrožení republiky (§ 18 dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech) nepřístojným chováním, urážejícím národní cítění českého nebo slovenského lidu, vzbudil veřejné pohoršení, bude potrestán – nejde-li o čin soudně trestný – okresním národním výborem vězením do jednoho roku nebo pokutou do 1,000.000 Kčs nebo veřejným pokáráním nebo dvěma nebo všemi těmito tresty.

(2) Byla-li uložena pokuta, buď pro případ její nedobytnosti zároveň vyměřen náhradní trest vězení podle míry zavinění do jednoho roku. Byl-li vedle pokuty uložen i trest na svobodě, nesmí trest na svobodě spolu s náhradním trestem vězení přesahovati jeden rok.

(3) Směrnice, které v této věci vydá ministr vnitra, jsou pro národní výbor závazné.

§ 2.

Do trestu na svobodě se započítá doba, po kterou byl pachatel zajištěn (ústavní dekret presidenta republiky ze dne 27. října 1945, č. 137 Sb., o zajištění osob, které byly považovány za státně nespolehlivé, v době revoluční

§ 3.

Činy trestné podle § 1 se promlčují v šesti měsících. Promlčecí lhůta počíná se dnem, kdy čin byl spáchán; u činů spáchaných před účinností tohoto dekretu pak dnem počátku jeho účinnosti.

§ 4.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí jen v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr vnitra.

Příloha č. 4.:

**Směrnice ministra vnitra
ze dne 26. listopadu 1945
ku provedení dekretu prezidenta republiky č. 138/1945 Sb., o trestání
některých provinění proti národní cti.**

Podle § 1. odst. 3 dekretu presidenta republiky č. 138/1945 Sb., o trestání některých provinění proti národní cti a podle § 1, odst. 2 vládního nařízení ze dne 5. května 1945, č. 4 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, ve znění vládního nařízení ze dne 7. srpna 1945, č. 44 Sb., vydávám tyto směrnice:

1) Za účelem konečného provedení očisty veřejného života pověřuji se bezpečnostní komise, zřízené u místních národních výborů, aby u sebe soustředily všechna udání, jež se v obci vyskytnou a obsahují podezření z činů trestných

a/ podle dekretu presidenta republiky č. 16/1945 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, případně podle dekretu presidenta republiky č. 17/1945 Sb., o Národním soudu, nebo

b/ podle dekretu prezidenta republiky č. 138/1945 Sb., o trestání některých provinění proti národní cti.

2) Došla udání (trestní oznámení) předloží místní národní výbor (bezpečnostní komise) – pokud se tak již dříve nestalo- okresnímu národnímu výboru (bezpečnostní komisi).

3) Zjistí-li okresní národní výbor (bezpečnostní komise) z trestního oznámení nebo během řízení, že jde o čin trestný soudem, odstoupí spis příslušnému soudu.

4) Vyplývá-li z trestního oznámení, že je dána skutková podstata činu trestného podle dekretu prezidenta republiky č. 138/1945 Sb., o trestání některých provinění proti národní cti, provede bezpečnostní komise okresního národního výboru potřebné šetření, po případě zvláštní vyšetřující komisi. Vyšetřené případy předloží pak trestní komisi (odstavec 9).

5) Trestní řízení podle tohoto dekretu lze zavést jen proti československému státnímu občanu české, slovenské nebo jiné slovanské národnosti, který se provinil způsobem uvedeným v § 1, odst. 1 dekretu, a pokud jde o delikty uvedené v odst. 11, písm. g) a ch) těchto směrnic a jim podobné i proti občanu kterékoli národnosti a státní příslušnosti.

6) Dobou zvýšeného ohrožení republiky (§ 1 dekretu) se rozumí doba od 21. května 1938 do dne, který bude určen vládním nařízením.

7) Pro podezření z činů trestných podle dekretu prezidenta republiky o trestání některých provinění proti národní cti není podle platných předpisů zajišťovací vazba přípustná.

8) K provedení trestního řízení je příslušný okresní národní výbor podle místa spáchaného činu a, nezavede-li řízení, je příslušným okresní národní výbor, který nejprve nabyl vědomosti o spáchaném činu.

9) Trestní pravomoc příslušející okresnímu národnímu výboru vykonává jeho jménem čtyřčlenná trestní komise nalézací, kterou volí okresní národní výbor přihlížející k tomu, aby alespoň jeden z členů komise byl znalý práva (dosáhl doktorátu práva nebo složil všechny předepsané státní zkoušky). Jest dbáti toho, aby dodržáním formálních náležitostí řízení bylo obviněnému znemožněno napadati nález po této stránce.

10) Nepřístojné chování, urážející cítění českého nebo slovenského lidu (§ 1, odst. 1 dekretu) je zejména:

a) hlášení se k německé nebo maďarské národnosti, nemělo-li již za následek ztrátu československého občanství podle § 1, odst. 4 ústavního dekretu prezidenta republiky ze dne 2. srpna 1945, č. 33 Sb., nebo vědomé podporování odnárodňovacích snah Němců nebo Madarů,

b) politická spolupráce s Němci nebo Maďary, jakož i členství ve fašistických organizacích, jednal-li pachatel s obzvláštní horlivostí, překračuje tak ve značné míře normální rámec svých členských povinností. Seznam fašistických organizací je uveden v příloze těchto směrnic;

c) propagování (*řečníci, pisatelé článků atd.-rukopisná poznámka*), obhajování, vychvalování nebo podpora nacismu, fašismu nebo antisemitismu,

d) schvalování, podpora nebo obhajování nepřátelských projevů nebo činů nacistů, fašistů a českých nebo slovenských zrádců,

e) odborná spolupráce s Němci, Maďary a s českými nebo slovenskými zrádci, přesahující meze průměrného nařízeného výkonu (initiativní a mimoslužební návrhy, příkazy na zvýšení pracovní výkonnosti a pod.),

f) ucházení se o povýšení, vyznamenání, odměny, služby a jiné výhody u německých nebo maďarských úřadů nebo funkcionářů, nebo poskytování úplat a různých jiných výhod okupantům,

g) zneužívání postavení na vedoucím místě, dosaženého pomocí okupantů, k získání nebo zabezpečení osobního prospěchu přisluhováním okupantům na úkor podřízených,

h) společenský styk s Němci nebo Maďary v rozsahu přesahujícím míru nezbytné nutnosti, jakož i hospodářský styk s Němci nebo Maďary přesahující tuto míru za účelem dosažení nadprůměrného obohacení a směřující k vědomému podporování okupantů,

ch) týrání, urážení nebo terorizování Čechů a Slováků, spáchané ve službách nebo v zájmu okupantů nebo ve snaze zalíbiti se jim.

11) Předpokladem trestnosti je, že činem bylo vzbuzeno veřejné pohoršení. Pokud toto veřejné pohoršení nemusilo býti vzbuzeno již povahou činu samého, jak je tomu u deliktů uvedených v odstavci 10 pod písm. a) -d), f), g) a ch), dlužno je zjistiti (a to pokud možno v souvislosti se zjišťováním podstaty trestného činu)) objektivními důkazními prostředky, např. výslechem osob z prostředí, v němž obviněný žil nebo pracoval.

12) Od trestního stíhání buď upuštěno, byl-li čin spáchán pod nátlakem nebo lze-li bez průtahu prokázati, že pachatel jednal s úmyslem prospěti českému nebo slovenskému národu nebo Československé republice či jejím spojencům nebo jinému obecnému zájmu, nebo s úmyslem zabrániti národní, rasové nebo politické perzekuci jednotlivce, nebo že se pachatel svou pozdější činností zasloužil o osvobození republiky z nepřátelské moci, nebo o nápravu, nebo o zmenšení zla nepřitelem způsobeného a že po svém obrácení na cestě povinnosti už vytrval. Tohoto ustanovení však nelze použít, převyšuje-li škoda pachatelem zaviněná neúměrně účel jím sledovaný.

13) Trestní řízení nutno prováděti urychleně se zřetelem k tomu, že činy spáchané před účinností tohoto dekretu se promlčují v šesti měsících ode dne, kdy tento dekret nabyl účinnosti. Zemský národní výbor jest v rámci své dozorčí pravomoci oprávněn přidržovati okresní národní výbory k plnění této povinnosti, popřípadě dá podnět k použití ustanovení § 1, odst. 4 nebo § 5 vládního nařízení ze dne 5. května 1945, č. 4 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, ve znění vládního nařízení ze dne 7. srpna 1945, č. 44 Sb.

14) Pachatele lze potrestati podle míry zavinění

- a) veřejným pokáráním,
- b) pokutou,
- c) pokutou a veřejným pokáráním,
- d) vězením,

e) vězením a veřejným pokáráním,

f) pokutou a vězením,

g) pokutou, vězením a veřejným pokáráním.

15) Trest veřejného pokárání se provede tím způsobem, že se pravoplatný nález, kterým byl uložen trest veřejného pokárání, veřejně vyvěsí nebo jinak veřejně vyhlásí v obci, v níž potrestaný bydlí a po případě i v obci, v níž byl čin spáchán.

16) Byl-li vedle pokuty uložen i trest na svobodě, nesmí trest na svobodě spolu s náhradním trestem vězení přesahovati jeden rok. Do trestu na svobodě se započítává doba, po kterou byl pachatel zajištěn (ústavní dekret prezidenta republiky č. 137/1945 Sb., o zajištění osob, které byly považovány za státně nespolehlivé, v době revoluční).

17) Trestní nález musí býti vydán písemně, býti řádně odůvodněn a opatřen poučením o opravném prostředku. O odvolání rozhoduje zemský národní výbor. Trest může býti vykonán až po té, kdy trestní nález nabyl moci práva. To platí i o trestu veřejného pokárání.

18) Tyto směrnice jsou pro národní výbory závazné (§ 1, odst. 3 dekretu č. 138/1945 Sb.).

Příloha č. 5.:

**Příloha ke Směrnici ministerstva vnitra ze dne 26. listopadu 1945,
odst. 10, písm. b).**

Seznam fašistických organizací.

Kromě fašistických organizací, uvedených v retribučním dekretu č. 16/1945 Sb., tj. **Vlajky, Hlinkovy gardy a Svatoplukovy gardy**, nutno za fašistické organizace považovati zejména:

Akci národní obnovy,

Akci „Národopisná Morava“ (organisátor Jan Úprka),

Arijskou pracovní frontu (organisátor Opletal),

Arijskou stráž,

Českou arijskou frontu (organisátor ing. Roček z Brna),

Českou pracovní frontu přidruženou k ČNST – Vlajce,

Česko-německou společnost (sdružující skutečné přátele říšské orientace, naproti tomu

Český svaz pro spolupráci s Němci, zřízený Dr. Háchou, byl rázu officiosního),

Český svaz válečníků,

Exekutivu býv. vojáků,

Fašistickou skupinu při Nár. souručenství na Moravě (organisátor Rob. Mišurec),

Hlavní vedení protektorátních fašistů (organisátor Jos. Rambousek v Brně),

Kuratorium pro výchovu mládeže v Čechách a na Moravě (pokud jde o osoby, které nemají očištné listy, vydané ministerstvem vnitra),

Moravské národní socialisty (organisátor E. Pitlík v Brně), přezvané později na

Moravskou nac. soc. stranu a její Fašistické gardy (přezvané později na „Ochranné sbory“),

Nacionální hnutí spolu s jeho gardami, přezvanými na **Černé šiky**,

Nár. akční komitét (organisátor bar. Procházka),

Nár. obec fašistickou – dělnický syndikát při Nár. souručenství (organisátor Jan Trojovský z Brna),

Nár.-soc. českou dělnicko-rolnickou stranu (NSČDRS, známější pod označením „**Strana zeleného hákového kříže**“, organisátor Mlčoch v Kroměříži),

Nár. soc. gardu státních aktivistů Velkoněmecké říše (NSGSA, zvanou též nac. soc. garda slovanských aktivistů osy Berlín-Řím, organisátor Fr. Löffler v Jihlavě),

Nár. soc. hnutí pracujícího lidu (organisátor Blažek),

Nár. soc. stranu dělnickou (organisátor Grasblum),

Nár. tábor fašistický (NTF, organisátoři Kasandra a Břetenář),

Nár. tábor fašistický-moravské křídlo (organisátor Jar. Vala),

Nár. arijskou kulturní jednotu,

Národní obec fašistickou (N.O.F., organisátor Rud. Gajda),

Protižidovskou ligu,

Stranu českých fašistů (SČF, organisátor Janík),

Svaz arijských mlynářů,

Svaz českých vojáků ze světové války, kteří bojovali po boku německé armády (při nár. obci fašistické),

Svaz vojáků z fronty,

Ústřední sekretariát Nár. tábora fašistického, velitelství fašistických gard (později z něho vzniklo „**České arijské hnutí**“- organisátor O. Peřina v Brně),

Zemské vedení moravských fašistů (organisátor J. M. Tichý),

Železnou gardu (organisátor Jos. Dostál v Brně).

Dále pak tyto organisace:

Českou ligu proti bolševismu,

Český svaz pro spolupráci s Němci (ČSSN),

Národní odborovou ústřednu zaměstnaneckou,

Svaz zemědělství a lesnictví,

Veřejnou osvětovou službu

(u těchto pěti posléze jmenovaných organisací jen pokud jde o činovníky, kteří měli politický vliv u těchto organizacích.)

Příloha č. 6.:

Dodatek ke směrnicím ministra vnitra ze dne 26. listopadu 1945 ku provedení dekretu presidenta republiky č. 138/45 Sb., o trestání některých provinění proti národní cti.

Směrnice ministra vnitra ze dne 26. listopadu 1945 ku provedení dekretu presidenta republiky č. 138/1945 Sb., o trestání některých provinění proti národní cti (výnos minist. vnitra č. B- 2220-23/11-45-I/2/ doplňují se na podkladě § 1, odst. 3, takto:

I.

Odstavec 10 směrnic.

Do odstavce 10 směrnic ministerstva vnitra ze dne 26. listopadu 1945 ku provedení dekretu presidenta republiky č. 138/1945 Sb., o trestání některých provinění proti národní cti, se za písmeno ch) zařazuje toto další ustanovení:

„i) vědomě nebo z hrubé nedbalosti učiněné nesprávné prohlášení o státní a národní spolehlivosti osoby, která se provinila proti Československé republice nebo národu českému nebo slovenskému, mohl-li ten, kdo prohlášení učinil, důvodně předpokládati, že prohlášení může býti předmětem úředního jednání“.

II.

Příloha ke směrnicím.

Příloha k odst. 10, písm. b) směrnic se doplňuje tak, že se za Národní obec fašistickou (N.O.F., organisátor Rud. Gajda) ještě uvede: „Obóz Zjednoczenia Narodowego (tj. Tábor národního sjednocení), pokud jde o činovníky pracovavší ilegálně před odtržením Těšínska od Československé republiky“.

III.

Řízení proti veřejným zaměstnancům.

(poměr dekretu č. 138/1945 Sb. k dekretu č. 105/1945 Sb.):

Při konkurenci činů trestných podle dekretu presidenta republiky č. 138/1945 Sb., o trestání některých provinění proti národní cti, a podle dekretu presidenta republiky č. 105/1945 Sb., o očistných komisích pro přezkoumání činnosti veřejných zaměstnanců, jest postupovati takto:

1/ Okresní národní výbory, u nichž bylo podáno proti veřejnému zaměstnanci trestní

oznámení podle dekretu 138/1945 Sb., učiní po zahájení řízení oznámení služebnímu úřadu a vyčkají výsledku řízení podle dekretu č. 105/1945 Sb.

2/ Služební úřad (:úřad příslušný podle § 15 dekretu č. 105/1945 Sb.) uvědomí o svém rozhodnutí okresní národní výbor a to tím, že mu buď zašle opis kárného oznámení, nebo oznámí, proč kárné oznámení nečiní.

3/ Koná-li služební úřad šetření podle dekretu č. 105/1945 Sb. z vlastního podnětu, uváží v každém případě, zda jsou u něho dány též předpoklady pro stíhání podle dekretu č. 138/1945 Sb., t.j. bylo-li nepřístojným chováním, urážejícím národní cítění českého nebo slovenského lidu vzbuzeno veřejné pohoršení. Dojde-li k tomuto závěru, zašle opis kárného oznámení zároveň příslušnému okresnímu národnímu výboru, který po zahájení řízení podle dekretu č. 138/1945 Sb. vyčká výsledku očištného řízení.

4/. O výsledku provedeného očištného řízení vyrozumí služební úřad okresní národní výbor, u něhož bylo proti zaměstnanci zahájeno řízení podle dekretu č. 138/1945 Sb.

5/. Okresní národní výbor přihlédne při svém rozhodování k výsledku řízení podle dekretu č.

105/45 Sb., pokud se týče ke sdělení služebnímu úřadu podle odstavce 2.

6/ Provinění veřejných zaměstnanců proti národní cti, spáchaná v době od 29. září 1938 a v době po 4. květnu 1945 nutno posuzovati podle dekretu č. 138/45 Sb. bez újmy stíhání podle disciplinárních předpisů platných pro veřejné zaměstnance. Podle dekretu č. 138/45 Sb. trestají se totiž provinění proti národní cti spáchaná v době zvýšeného ohrožení republiky, kterážto doba od 21. května 1938 dosud trvá, (vládní vyhláškou č. 162/1945 Sb., o ukončení stavu branné pohotovosti státu, nebyla prohlášena za skončenou) kdežto řízení proti veřejným zaměstnancům podle dekretu č. 105/45 Sb. vztahuje se jen na dobu nesvobody, tj. na dobu od 30. září 1938 do 4. května 1945 včetně. V těchto případech je postupovati podle obdoby předpisů uvedených pod body 1 až 5.

IV.

Řízení proti vojenským gážistům.

Pro řízení proti vojenským gážistům platí ustanovení vojenského kárného zákona ve znění vyhlášky č. 65/1935 Sb. Nutno proto příslušné trestní spisy okresního

národního výboru předložit ministerstvu národní obrany k dalšímu opatření. U osob, které nejsou vojenskými osobami z povolání, buď řízení formálně zahájeno, leč s vydáním trestního nálezu buď posečkáno až do doby, kdy tyto osoby budou z vojenské služby propuštěny.

V.

Opatření proti promlčení deliktu.

Okresní národní výbory, které dosud z jakýchkoli důvodů nemohly zahájit trestní řízení proti osobám, na něž bylo učiněno trestní oznámení, zejména je vyslechnouti, zahájí neprodleně toto řízení alespoň tak, že jim zašlou výměr tohoto znění:

„Okresní národní výbor v.....zahajuje proti Vám trestní řízení pro přestupek § 1 dekretu presidenta republiky ze dne 27. října 1945 č. 138 Sb., o trestání některých provinění proti národní cti. O tom se uvědomujete s tím, že obsílka k výsledku bude Vám doručena zvlášť.“

(datum, razítko, podpis).

Koncept tohoto vyřízení buď spolu s průkazem o doručení (návratkou) uložen u spisu.

VI.

Tento dodatek ke Směrnici jest podle § 1, odst. 3 dekretu presidenta republiky č. 138/1945 Sb. pro národní výbory závazný.

Ministr vnitra

Nosek v.r.

Příloha č. 7.:

**Druhý dodatek ze dne 28. listopadu 1946 ke směrnicím ministra vnitra ze dne
26. listopadu 1945**

**k provedení dekretu presidenta republiky č. 138/45 Sb., o trestání některých
provinění proti národní cti.**

Směrnice ministerstva vnitra ze dne 26. listopadu 1945 k provedení dekretu presidenta republiky o trestání některých provinění proti národní cti (výnos ministerstva vnitra č. B- 2220-23/11-45-I/2/ ve znění prvního dodatku ze dne 7. května 1946 č. B-2220-12/4-46-I/2/ se na podkladě § 1, odst. 3 dekretu č. 138/1945 Sb. doplňují a pozměňují takto:

I.

(1) Věta první odstavce 9 směrnic se pozměňuje a zní takto:

„Trestní pravomoc, příslušející okresnímu národnímu výboru, vykonává jeho jménem jedna nebo několik pětičlenných trestních komisí nalézacích (dále jen komisí), které volí ve své plenární schůzi okresní národní výbor přihlížeje k tomu, aby v nich byly zastoupeny všechny politické strany, vyvíjející činnost na území okresního národního výboru (dále jen strany).“

(2) Do odstavce 9 směrnic vkládají se za první větu tato další ustanovení:

a) Při přikazování mandátů v trestní komisi nalézací jednotlivým stranám se nejprve přidělí každé straně po jednom členu komise a zbývající mandáty, které zůstaly takto ještě neobsazeny, přidělí se postupně těm stranám, kterým by připadl podle zásady poměrného zastoupení největší počet členů komise.

b) Při volbě členů komisí přihlíží okresní národní výbor k tomu, aby alespoň jeden z členů každé komise byl znalý práva (dosáhl doktorátu práv) nebo složil všechny předepsané státní zkoušky (a aby mezi členy komise byly pokud možno osoby, které se osvědčily v boji proti nacismu (např. osvobození političtí vězňové).

c) Za každého člena komise zvolí okresní národní výbor náhradníka podle týchž zásad, podle nichž se volí členové. Náhradník nastupuje na uprázdněné místo člena komise. Je-li člen komise zaneprázdněn, zastupuje ho při projednávání celého případu náhradník.

d) Komise je způsobilá k usnášení za přítomnosti všech svých členů (náhradníků), nedostaví-li se všichni členové komise (náhradníci), odročí se jednání na nejbližší příští pracovní den, kdy je komise způsobilá jednati i za přítomnosti nadpoloviční většiny svých členů. Rozhoduje nadpoloviční většina všech hlasů přítomných, předseda komise hlasuje.

II.

Okresní národní výbory jsou povinny učiniti v rámci své působnosti všechna opatření k tomu, aby trestní řízení bylo co nejvíce urychleno. Tohoto výsledku nutno dosáhnouti zásadně bez zvláštních finančních výdajů a to zejména zvýšením výkonnosti trestních komisí nalézacích, které jsou již zřízeny, přidělením většího počtu pomocných sil k přípravným úkonům a to sil z těch oborů, kde mohou býti přechodně postrádány apod., kdyby se to ukázalo nutným buďte zřízeny další komise na dobu nezbytné potřeby.

III.

Tento dodatek ke Směrnícím jest pro národní výbory závazný.

Ministr vnitra

Nosek v.r.

Příloha č. 8.:

**Třetí dodatek ze dne 7. ledna 1947
ke směrnicím ministra vnitra
ze dne 26. listopadu 1945
k provedení dekretu presidenta republiky č. 138/45 Sb.,
o trestání některých provinění proti národní cti.**

Směrnice ministerstva vnitra ze dne 26. listopadu 1945 k provedení dekretu presidenta republiky o trestání některých provinění proti národní cti (výnos ministerstva vnitra č. B- 2220-23/11-45-I/2/ ve znění prvního dodatku ze dne 7. května 1946 č. B-2220-12/4-46-I/2/ a druhého dodatku ze dne 28. listopadu 1946, č. B-2220-28/11-46-I/2/ se na podkladě § 1, odst. 3 dekretu č. 138/1945 Sb. doplňují a pozměňují takto:

I.

Odstavec 5 směrnic.

Odstavec 5 směrnic ministra vnitra se doplňuje a zní takto: „(5) Trestní řízení podle tohoto dekretu lze zásadně zavést jen proti československému státnímu občanu české, slovenské nebo jiné slovanské národnosti, který se provinil způsobem, uvedeným v § 1. odst. 1 dekretu; pokud jde o trestný čin podle odst. 10, písm. a) těchto směrnic, lze trestní řízení zavést proti osobám českého, slovenského nebo jiného slovanského původu bez ohledu na jejich státní příslušnost, pokud pak jde o trestné činy podle odst. 10, písm. g) a ch) a jim podobné i proti osobám, kterékoli národnosti a státní příslušnosti“.

II.

Odstavec 10 směrnic.

Odstavec 10, písm. a) směrnic se pozměňuje a zní takto:

„a) ucházení se o německou nebo maďarskou státní příslušnost, hlášení se k německé nebo maďarské národnosti nebo vědomé podporování odnárodňovacích snah Němců a Maďarů,“

Poznámka ad I. a II.:

Osoby českého, slovenského nebo jiného slovanského původu lze bez ohledu na jejich státní příslušnost stíhati, jestliže se ucházely o německou nebo maďarskou

státní příslušnost, hlásily se k německé nebo maďarské národnosti nebo vědomě podporovaly odnárodňovací snahy

Němců a Maďarů, bylo-li trestní řízení zahájeno před uplynutím zákonné promlčecí lhůty.

III.

Odstavec 9. směrnice.

Ustanovení odstavce 9, písm. d) směrnice znění druhého dodatku se pozměňuje a zní takto: „d) Komise je způsobilá k usnášení za přítomnosti všech svých členů (náhradníků); nedostaví-li se všichni členové (náhradníci), pozve předseda komise ihned náhradníka nedostavivšího se člena komise, aby se k jednání bez průtahů dostavil v přiměřené době, již předseda zároveň určí. Nedostaví-li se tento náhradník v určené době, může komise jednat, je-li přítomna nadpoloviční většina členů. Nebylo-li možno náhradníka pozvat, nutno jednání odročit na nejbližší příští pracovní den, kdy je komise způsobilá jednat i za přítomnosti nadpoloviční většiny členů. Komise rozhoduje nadpoloviční většinou hlasů přítomných; předseda komise hlasuje.

IV.

Řízení proti veřejným zaměstnancům.

Odstavec 1 prvního dodatku Směrnice věci shora uvedené se doplňuje a zní takto:

„(1) Okresní národní výbory, u nichž bylo podáno proti veřejnému zaměstnanci trestní oznámení podle dekretu č. 138/1945 Sb., učiní po zahájení řízení oznámení služebnímu úřadu a vyčkají zpravidla výsledku řízení podle dekretu č. 105/1945 Sb. Nedostanou-li však vyrozumění o výsledku tohoto řízení do 30 dnů ode dne učiněného oznámení, nejpozději do 31. března 1947, provedou řízení podle dekretu č. 138/1945 Sb. Tato lhůta počítá se u oznámení učiněných před vydáním těchto směrnic od 10. ledna 1947.“

V.

Tento dodatek ke směrnicím je pro národní výbory závazný.

Příloha č. 9.: Ukázka dvojstrany rejstříku Vyšetřovací komise

9	^{1246.} 18/2	OSK. Br.	Tintur	Leim František ze 2187/Br/46. 14/2	žalářů, propustění z vazby.
10	18/2	OSK. Br.	Tintur	Thommert Rudolf z 2186/Br/46. 17/2	Pylov, zast. tr. n. s. u. s. u.
11	18/2	OSK. Br.	Tintur	Leisel Richard ze 2190/Br/46. 13/2	žalářů, propustění z vazby.
12	18/2	OSK. Br.	Tintur	Bawly Rudolf z Lampertu, 2175/Br/46. 15/2	zast. tr. n. s. u. s. u.
13	18/2	OSK. Br.	Tintur	Schmidtovi Bartou, zast. tr. n. s. u. s. u. 2339/Br/46. 14/2	tr. n. s. u. s. u.
14	18/2	OSK. Br.	Tintur	Falke Bernhard ze žalářů, 4478/Br/46. 14/2	propustění z vazby. -
15	18/2	OSK. Br.	Tintur	Trubka OVK. obř. p. n. s. u. s. u. 92 f. u. s. 12/2	
16	18/2	OSK. Br.	Tintur	Babel František Berna- 2745/Br/46. 17/2	lice č. 82 - propustění na robd. u.
17	20/2	Hofmann V. k. m. d. 2745/45.	Josef Tintur 19. 2.	Hofmann Josef v. l. a. d. u. s. u. s. u. propustění na robd. u. a 4 m. s. u. s. u.	
18	20/2	OSK. Br.	Tintur	Hofmanni Gertruda ze žalářů, 2746/Br/46. 14/2	propustění na robd. u.
19	20/2	OSK. Br.	Tintur	Hofmanni Marie Lampertu 2747/Br. 14/2	propustění na robd. u.

21/1 1946. O.P.K. Bo. Finsler solitare cu ple
perforata in oroboru a 1/2 1946
a. vrb. P.O. K. Kainzianu alpinum de
Meteo. Finsler a. vrb. Kainzianu, a. vrb.

Příloha č. 10.: Ukázka z rejstříku Trestně nalézací komise

Vy- praven dne	Značka spí- sovy	Číslo jednací	Křestní jméno a příjmení osoby	Odkud došel (státní číslo)	Věc	Na jeho vyřízení a jaké tresty obsáhl	Vy- praven dne	Značka spí- sovy
		91 15	288 Tr. 285 jma. 1. 1. 1946		Křeček	12. 4. 46 hrdelní komu- niskau - po vyří- zení spísovy postoupano a.a.		
		92 15	OK-Br Tr. 52.27/46 1. 1. 1946		Restoutová	14. 1. 1946 hrdelní komi- si nahrazen postoupano po rozhodnutí postoupano a.a.		
		93 15	OK-Br Tr. 52.27/46 21. 2. 46		Souček	14. 1. 1946 hrdelní komi- si nahrazen postoupano po rozhodnutí postoupano a.a.		
		94 45	OK Tr. 60.39/46 24. 3.		Vacek	30. 3. 46 hrdelní komu- niskau - po vyří- zení postoupano a.a.		
		95 45	OK Tr. 116.6/46 28. 3.		Ladrová	30. 3. 46 hrdelní komu- niskau - po vyří- zení postoupano a.a.		
		96 45	OK Tr. 63.44/46 1. 5.		Kutrova	12. 5. 46 OK-Br Tr. nenahrazen postoupano a.a.		
		97 45	OK Tr. 60.39/46 4. 5.		Ehl	12. 5. 46 OK-Br Tr. nenahrazen postoupano a.a.		
		98 45	OK Tr. 12.9/46 1. 5.		Polková	12. 5. 46 OK-Br Tr. nenahrazen postoupano a.a.		
		99 6.5.	OK Tr. 61.14 4. 5. 46		Obst	28. 3. 46 hrdelní komi- si nahrazen postoupano po rozhodnutí postoupano a.a.		
		100 15	OK Tr. 77.24/46 4. 5.		Schreiber	28. 3. 46 hrdelní komi- si nahrazen postoupano po rozhodnutí postoupano a.a.		
		101 15	OK Tr. 41.11/46 1. 5. 46		Cerý Josef	28. 3. 46 hrdelní komi- si nahrazen postoupano po rozhodnutí postoupano a.a.		
		102 15	OK Tr. 41.11/46 1. 5. 46		Josef	28. 3. 46 hrdelní komi- si nahrazen postoupano po rozhodnutí postoupano a.a.		
		103 15	OK Tr. 64.44/46 1. 5. 46		Polák	28. 3. 46 hrdelní komi- si nahrazen postoupano po rozhodnutí postoupano a.a.		
		104 15	OK Tr. 34.46/46 1. 5. 46		Douša	28. 3. 46 hrdelní komi- si nahrazen postoupano po rozhodnutí postoupano a.a.		
		105 15	OK Tr. 34.46/46 1. 5. 46		Lutol	28. 3. 46 hrdelní komi- si nahrazen postoupano po rozhodnutí postoupano a.a.		

Příloha č. 11.: Ukázka ze zprávy o zatčení

Metrická stanice Velká Úpa, okr. Trutnov.
Sis. zat. 9/45.
Věc: Adolf Josef z Pece, protistátní činnost.

Posmi' národní výbor v Trutnově

Zpráva o zatčení.
A. Osobní data:

Josef Adolf jest dne 14.5.1898 v Peci, okr. Trutnov narozený, syn Františka a Karoliny, roz. Buchberger-ové, do Pece příslušný, v Peci, čp. 42 bydlící, ženatý, hostinský, mimo vojenský poměr, umí číst a psát, římskokatolík, německé státní příslušnosti, majetný, stará se o manželku a 3 děti a udánlivě dosud zachovalý.

Zatčen a případ vyšetřován šetrázm. Josefem Vackem.
Zatčen dne 1. června 1945 o 10.30 hod.

Svědci: Josef Piša, stálým pobytem v Byšti, okr. Pardubice, Josef Šolín, stálým pobytem v Byšti, čp. 111, okr. Pardubice a Václav Šrom, stálým pobytem v Hrachovišti, čp. 26, okr. Pardubice, kteří t.č. jsou jako partyzáni u partyzánské skupiny "Václavík", se stálým stanovištěm v Jánkových Lázních.

Poznámka: ./.

B. Skutková podstata:

V osobních datech uvedený Josef Adolf z Pece urážel hrubě dne 31. května 1945 ve večerních hodinách český národ a partyzány Čs. republiky různými výroky pronášenými v řeči německé, mezi kterými též pronesl: "Sie Tschechen, was sind sie für eine Bande, dass sie solche Inteligention haben, dass in dieser Zeit durch einen Russen kommandiert sein müssen.

Tyto výroky byly pronášeny Josefem Adolfem v přítomnosti výše uvedených partyzánů Josefa Piši, Josefa ~~Šroma~~ Šolína a Václava Šroma, členů partyzánské skupiny "Václavík" se stanovištěm v Jánkových Lázních, při výkonu jejich působnosti v jeho vlastním bytě.

Josef Adolf i při provedeném šetření na obecním úřadě v Peci se choval vzpurně a nepřístojně.

Vzhledem na toto jednání vůči českému národu byl Josef Adolf šetrázm. Josefem Vackem dne 1.6.1945 o 10.30 hod. zatčen a téhož dne o 11.20 hod. předán s peněžní částkou na hotovosti 441 RM a 120 Marek okupačních do vazby okr. soudu v Maršově.

Nužno podotknouti, že Josef Adolf, dle výpovědí svědků pronášel výše uvedené výroky v částečně podnapilém stavu, ale svého počínání si byl plně vědom.

Velká Úpa, dne 2. června 1945.

Velitel stanice:
Šolín. J. V. autk

Okresní soud Maršov.

Příloha č. 12.: Ukázka trestního listu

Do roku 1975 Roller A
1

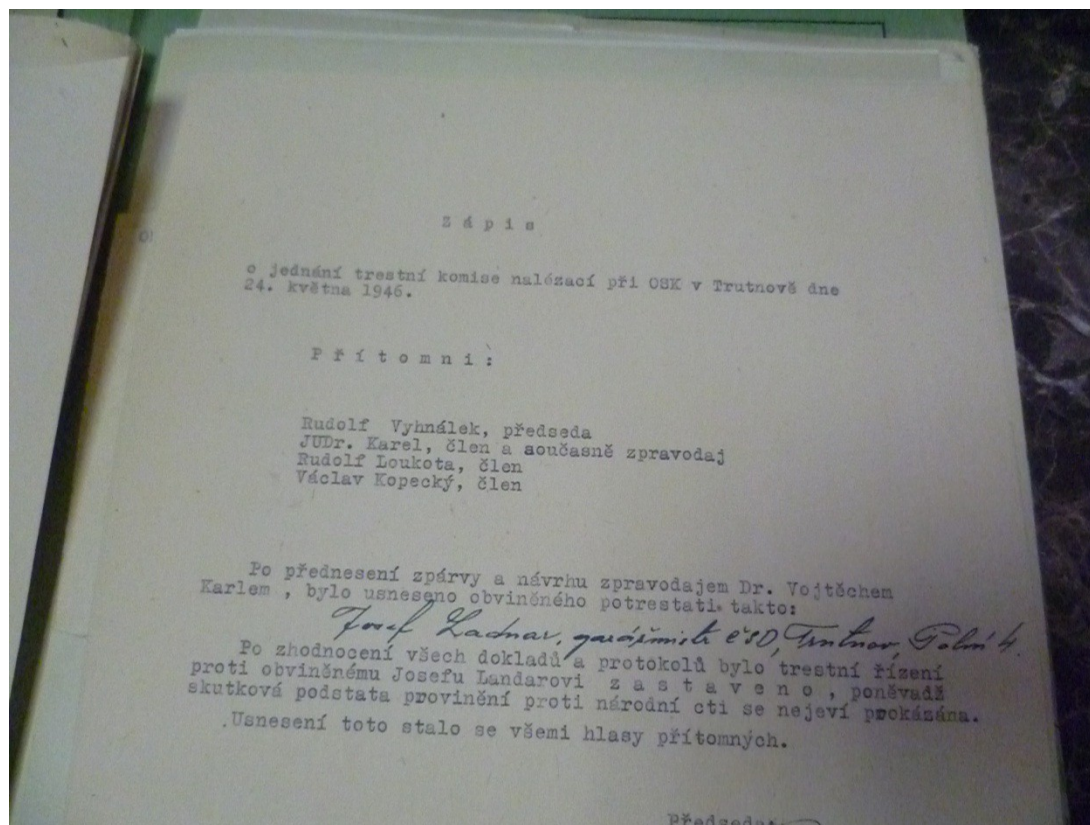
Krajský soud { okresní obecní porotní } v Jičíně c. 38/47.
Správní úřad jako policejní

Trestní list.

- Jméno a příjmení: Piloměna Rollerová
(provdaná Amalerová)
- Přezdívka: -
- Doba a místo (soudní okres) narození: 4.9.1935 Trutnov s.o. týž
- Jméno a příjmení rodičů: a) otce Edvard
b) matky Katylka roz. Spindlerová
- Domovská příslušnost (místo a soudní okres): Voletiny s.o. Trutnov
- Poslední bydliště (místo a soudní okres): Voletiny čp.96 s.o. Trutnov
- Stav rodinný: svobodná, vdaná, vdova, soudně rozvedená
nebo rozloučená ano
- Povolání a postavení v něm: přádlena
- Odsouzena rozsudkem ze dne 25. dubna 1946 č. j. LS 668/46-3.
- Trestný čin: zločin udavačství podle §u 11 dekr. pr. s. rep. z dne 19. června 1945, č. 16/45 Sb. ve znění zák. č. 22/46 Sb. z. a m.
- Den spáchání činu: v roce 1941
- Způsob provedení a pohnutka činu: udala jako dozorkyně ženského židovského tábora internovanou Židovku veliteli tábora
- Trest: 5 roků těžkého žaláře zůst. 1/4 letně tvrdým látkem
- Trest vykonán dne: -
- Další opatření: celý trest si odpyká ve zvláštním nuceném pracovním odděle a její jmění propadá ve prospěch státu.
- Výrok o ztrátě politických práv: pozbyvá občanské etl navičky
- Odsouzení: a) nepodmíněné ano
b) podmíněné -

(Handwritten notes and stamps at the bottom of the page)

Příloha č. 13.: Ukázka zápisu o jednání Trestně nalézací komise

Jméno	datum narození	národnost 1939	státní příslušnost	sociální postavení	provinění	datum rozsudku	rozsudek	složení komise	odvolání/ revize	číslo kartonu
Adolf, Josef	14.5.1898	německá	?	hostinský	hrubě urážel čsl. představitele	5.2.1946	řízení zastaveno	X	X	159
Altenberger Antonín	21.3.1879	německá	?	textilní dělník	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	159
Altmann, Josef	20.7.1886	německá	německá	truhlářský dělník	vedoucí strany NSDAP-Blockleiter	X	řízení zastaveno	X	X	159
Ambroschová, Marie	8.8.1887	česká	čsl.	domácnost	sympatizovala s nacistickým režimem	X	X	X	X	159
Amler, Josef	6.10.1895	německá	?	dělník	člen SdP, DAF, VS, NSDAP	7.3.1946	řízení zastaveno	X	X	159
Amlerová, Filomína	4.9.1895	německá	?	dozorkyně	udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	159
Anders, Arnošt	28.4.1914	německá	?	X	člen SdP, NSDAP, NSKK	X	řízení zastaveno	X	X	159
Arnold, Hugo	22.10.1893	německá	německá	X	udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	159
August, Richard	21.2.1903	německá	německá	strojní technik	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	159
Aynedter, Alois	6.5.1885	německá	?	obchodník	člen SP, NSKK, Volksturnu	X	řízení zastaveno	X	X	159
Babel, František	11.11.1892	německá	čsl.	poštovní úředník	člen SdP, NSDAP, NSV	X	řízení zastaveno	X	X	159
Bachtík, Bedřich	21.10.1901	německá	čsl.	pekařský mistr	udal svého zaměstnance pro poslech cizího rozhlasu	X	řízení zastaveno	X	X	159
Bachtíková, Helena	21.6.1907	německá	čsl.	majitelka obchodu	udala dělníka z poslechu cizího rozhlasu	X	řízení zastaveno	X	X	159
Baier, František	X	německá	?	X	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	159
Baier, Herbert	31.10.1909	německá	?	X	není známo	X	řízení zastaveno	X	X	159

Baierová, Gertruda	24.6.1922	německá	?	přadlena	dozorkyně SS v židovském pracovním táboře	X	řízení zastaveno	X	X	159
Bárta, Josef	27.3.1901	česká	čsl.	praporčík SNB	člen NOF	25.4.1946	řízení zastaveno	X	X	159
Bartel, Gerhard	12.8.1905	německá	?	inženýr	uprchl do Německa, aby se vyhnul vojenským povinnostem	X	řízení zastaveno	X	X	159
Barthová, Albína	16.10.1897	německá	německá	expedientka ve vinárně	udala Čecha pro styk se zajatci	X	řízení zastaveno	X	X	159
Bartman, Maxmilian	13.5.1891	německá	čsl.	bankovní úředník	choval se nedůstojně	X	řízení zastaveno	X	X	159
Bartoš, Josef	5.7.1904	česká	čsl.	dozorce u firmy "Úpický lnářský a jutařský průmysl"	sympatizoval s okupanty	24.11.1945	propuštěn na svobodu	X	ne/ano	159
Batliner, Albert	26.11.1901	německá	?	tajemník	protistátní činnost	23.11.1945	řízení zastaveno	X	X	159
Baudisch, Alois	16.6.1900	německá	čsl.	lesní dělník	člen NSDAP	X	X	X	X	159
Baudisch, Bedřich	7.3.1908	německá	?	pekařský pomocník	členství v SA a Freikorpsu	X	řízení zastaveno	X	X	159
Baudisch, Gustav	16.11.1901	německá	rakouská	dělník	člen protistátních formací	X	řízení zastaveno	X	X	159
Baudisch, Jindřich	5.8.1893	německá	čsl.	dílovedoucí na dole	zločin proti státu	X	řízení zastaveno	X	X	159
Baudisch, Rudolf	19.7.1890	německá	?	zámečník	protistátní činnost	15.2.1946	řízení zastaveno	X	X	
Baudisch, Václav	13.3.1898	německá	?	horník	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	159
Baudyš Václav	3.2.1894	česká	čsl.	majitel hostince	provinění proti národní cti	28.6.1946	řízení zastaveno	RV, VK, RL, JM	X	159
Baudyš, Alfred	4.2.1920	německá	?	holičský pomocník	zločin proti státu	X	řízení zastaveno	X	X	159
Baudyš, Karel	11.10.1915	česká	čsl.	X	provinění proti národní cti	6.9.1946	řízení zastaveno	RV, VK, JN, JM	X	159
Baudyš, Rudolf	2.6.1924	německá	?	tkadlec	člen organizace Hi	X	řízení zastaveno	X	X	159

Baudyšová, Anna	8.11.1895	česká	čsl.	v domácnosti	provinění proti národní cti	28.6.1946	řízení zastaveno	RV, VK, RL, JM	X	159
Baum, František	23.12.1900	německá	německá	obchodník se zeleninou	člen SdP, NSDAP, člen nacistických složek DAF, NSV	7.1.1946	řízení zastaveno	X	X	159
Bayer, Alois	28.10. 1880	německá	německá	dělník	člen NSDAP, u SdP pokladníkem	X	řízení zastaveno	X	X	159
Bednářová, Marie	8.12.1872	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení německého občanství, které jí bylo v roce 1940 uděleno	24.1.1947	veřejné pokárání, pokuta 5 000	VK, JN, JM, AK	ano/ne	160
Beier, František	3.11.1894	německá	?	tkalcovský mistr	udavačství	X	X	X	X	160
Beier, Jaromír	12.2.1916	česká	čsl.	technický úředník	projevoval sympatie nacistickému režimu	21.6.1946	veřejné pokárání, pokuta 5.000	RV, VK, RL, JM	X	160
Beierová, Božena	20.9.1898	německá	německá	X	udavačství a terorizování českého obyvatelstva	X	X	X	X	160
Benda, Josef	1.3.1912	česká	čsl.	dělník	ženatý s Němkou	X	upuštěno od stíhání	X	ano/ne	160
Beneš, Josef	29.3.1914	česká	čsl.	rolník	uržáení představitelů čsl. vlády	14.6.1946	řízení zastaveno	RV, VK, RL, JM, AK	X	160
Beneš, Václav	5.8.1889	česká	čsl.	obchodník	členství ve Vlajce	19.7.1946	veřejné pokárání, pokuta 20 000	RV, VK, JN, JM	ano/ne	160
Benešová, Barbora	2.3.1897	česká	čsl.	kuchařka	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	X	X	X	X	160

Beran, Emil	30.11.1897	německá	německá	obuvník	člen NSDAP ve funkci skupinového vedoucího	X	řízení zastaveno	X	X	160
Beran, Jan	21.2.1903	německá	?	mandlír	člen SdP, NSDAP, SA, NSV, DAF	X	řízení zastaveno	X	X	160
Beránková, Anna	17.8.1889	česká	čsl.	v domácnosti	žádala o přiznání německé státní příslušnosti	X	X	X	X	160
Berger, Jan	16.8.1899	německá	německá	solicitátor	protistátní činnost	X	řízení zastaveno	X	X	160
Berger, Josef	27.6.1903	německá	?	dělník	člen nacistických organizací SS a Gestapa	X	X	X	X	160
Bergerová, Klára	28.10.1897	německá	německá	služebná v hotelu	ilegální písemný styk s Němcem	26.2.1946	řízení zastaveno	X	X	160
Berke, František	21.10.1898	německá	?	papírnický mistr	člen SdP, NSDAP, DAF, NSV, BdD, RLB, BLO	X	zastaveno MLS v Jičíně	X	X	160
Berková, Hana	26.3.1913	česká	čsl.	úřednice	styk s Němci, zejména s německými vojáky	23.10.1948	10 měsíců vězení	X	X	160
Bernard, Heřman	7.4.1906	česká	čsl.	tovární dělník	stýkal se s příslušníky národní obce fašistické	5.10.1946	zemřel	X	X	160
Bernardová, Anna	18.4.1901	německá	čsl.	v domácnosti	v roce 1939 nabyla řískoněmeckou příslušnost a vstoupila do strany NSDAP	30.8.1945	řízení zastaveno	X	X	160
Bernát, Miroslav	23.7.1925	česká	čsl.	zubní technik	napsal dopis proti národu s názvem "Liga proti bolševismu"	X	X	X	ne/ano	160
Bernatscheková, Olga	4.5.1903	německá	?	učitelka	protistátní činnost	X	řízení zastaveno	X	X	160

Beschel, Siegfried	30.12.1909	německá	německá	typograf	podezřelý z ilegálního přestupu hranic a vstupu do Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	160
Beyer, Josef	17.10.1908	německá	německá	truhlářský mistr	zločin proti státu	X	řízení zastaveno	X	X	160
Beyerová, Marie	22.2.1907	německá	německá	dozorkyně	členka SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	160
Beyerová, Marie	18.4.1905	německá	?	práce v zemědělství	vedoucí ženského odboru ve straně NSDAP, činná ve straně SdP	X	X	X	X	160
Bien, Rudolf	19.6.1900	německá	?	povozník	podezřelý ze sabotáže	X	X	X	X	160
Binder, Antonín	24.4.1897	německá	?	zámečník	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	160
Birke, František	21.9.1891	německá	?	obchodník	člen SDP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	160
Birke, Jan	26.12.1904	německá	?	úředník	podpora nacismu	22.2.1946	řízení zastaveno	X	X	160
Birke, Karel	1.8.1908	česká	čsl.	tovární dělník	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	X	X	X	X	160
Birkeová, Julie	12.12.1905	česká	čsl.	vdova	její manžel pro ni zažádal o říšskoněmeckou státní příslušnost	21.2.1947	veřejné pokárání a trestem 14 dnů vězení	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	160
Bischof, Arnošt	9.4.1921	německá	německá	horník	člen SS	X	řízení zastaveno	X	X	160
Bischof, Ferdinand	21.12.1892	německá	německá	zemědělský dělník	přepravoval nepovolené zbraně	X	řízení zastaveno	X	X	
Bischof, Reinhold	17.12.1877	německá	německá	pensista	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	160
Bischof, Vilém	4.9.1898	německá	německá	horník	člen SdP, NSDAP, podezřelý z udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	160
Bischofová, Eliška	7.6.1916	německá	německá	X	X	X	řízení zastaveno	X	X	160

Bischofová, Marie	19.1.1923	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	26.7.1946	řízení zastaveno	RV, VK, JN, JM	X	160
Bischofová, Marie	9.5.1900	německá	?	v domácnosti	členka SdP, NSV	X	řízení zastaveno	X	X	160
Bischofová, Selma	4.1.1900	německá	německá	tovární dělnice	dozorkyně v židovském táboře	X	řízení zastaveno	X	X	160
Bittner, Josef	25.8.1895	německá	německá	X	utekl z pracoviště, kde měl nakládat brambory	X	řízení zastaveno	X	X	160
Blaschke, Josef	4.9.1897	německá	?	obchodník	člen SdP, NSDAP	23.2.1946	řízení zastaveno	X	X	160
Bock, Gerfried	23.3.1929	německá	?	hospodář	horlivý zastánce Hitlerova režimu	4.3.1946	řízení zastaveno	X	X	160
Bock, Günter	17.2.1927	německá	?	obchodní příručí	zločin proti státu	X	řízení zastaveno	X	X	160
Bock, Rudolf	18.3.1900	německá	?	horník a rolník	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	160
Bodiová, Hermína	16.9.1902	německá	německá	pradlena	dozorkyně SS v židovském táboře	X	řízení zastaveno	X	X	161
Bognar, Jan	21.12.1892	německá	německá	úředník německých drah	zabraňoval v roce 1938 evakuaci	X	řízení zastaveno	X	X	161
Bochertová, Gertruda	22.5.1922	německá	?	dozorkyně SS	spoluúčast na přechovávání radia, dozorkyně SS v židovském pracovním táboře	20.11.1945	řízení zastaveno	X	X	161
Bok, Zdeněk	25.6.1926	česká	čsl.	lesní hajný	udržoval "přátelský" styk s Němci	30.8.1946	pokuta 5 000 Kč, veřejné pokárání	RV, JN, JM, AK	X	161
Bönisch, Adolf	21.1.1895	německá	?	bývalý lázeňský ředitel	člen SdP, NSDAP	X	X	X	X	161
Bönisch, Gabriel	27.5.1891	německá	?	mistr u firmy Eichman a spol.	označen jako horlivý nacista, nepřítel Čechů	28.1.1946	řízení zastaveno	X	X	161
Bönischová, Alžběta	11.5.1920	německá	?	dělnice	udavačství Gestapu	4.1.1946	řízení zastaveno	X	X	161

Bönsch, Heřman	21.1.1895	německá	?	důlní	člen SdP, NSDAP, člen SA, NSV	X	řízení zastaveno	X	X	161
Bönsch, Jan	19.10.1892	německá	?	fotograf	člen Freikorps, SA - propagoval a podporoval nacistické hnutí	X	řízení zastaveno	X	X	161
Bönsch, Jindřich	6.7.1891	německá	?	X	členství v SdP, NSV	X	řízení zastaveno	X	X	161
Bönsch, Julius	29.1.1886	německá	německá	hostinský	poskytoval ve svém domě nedovoleně byt a stravu říšskému Němci	X	řízení zastaveno	X	X	161
Bönsch, Richard	14.7.1899	německá	německá	horník	člen SA, který si bitím na zajatcích vynucoval pracovní úsilí	X	řízení zastaveno	X	X	161
Bönschová, Edita	3.7.1912	německá	?	v domácnosti	podezření z protistátní činnosti a účasti ve Wehrvolfu	X	řízení zastaveno	X	X	161
Bönschová, Gertruda	11.1.1920	německá	?	v domácnosti	předmětem obvinění byl její kurz ve Velké Úpě, kde se učila střílet	X	řízení zastaveno	X	X	161
Both, Vincenc	10.10.1899	německá	čsl.	úředník	podezřelý ze členství v SdP a NSDAP	24.8.1945	řízení zastaveno	X	X	161
Bradatsch, Antonín	9.1.1896	německá	?	dělník u firmy F.F.Oberländer v Úpici	člen NSDAP a zakldatel Henleinovy strany v Radči	X	řízení zastaveno	X	X	161
Brát, Karel	20.4.1915	česká	čsl.	soukromý úředník	podezřelý z kolaboranství	2.8.1946	řízení zastaveno	RV, VK, JN, JM	X	161
Brát, Zdeněk	11.11.1916	česká	čsl.	strojní zámečník	člen NOF	7.3.1947	pokuta ve výši 3000 Kč	VK, RV, JN, JM, FB	ano/ne	161

Brath, Bohdan	2.10.1898	německá	?	elektromontér	neoprávněné doručení dopisu přes hranice	X	řízení zastaveno	X	X	161
Brath, Günter	4.11.1926	německá	?	X	horlivý člen HJ a vojín SS	25.9.1945	řízení zastaveno	X	X	161
Braun, Adalbert	27.1.1891	německá	?	lesní hajný	člen NSDAP a SA	X	X	X	X	161
Braun, Jan	27.2.1907	německá	?	dřevorubec	X	X	řízení zastaveno	X	X	161
Braun, Jan	16.5.1903	německá	?	majitel malého hospodářství	člen NSDAP v hodnosti Blockleiter	X	X	X	X	161
Braunová, Anna	3.2.1933	německá	?	úřednice na obecním úřadě	protistátní činnost	3.1.1946	řízení zastaveno	X	X	161
Braunová, Erna	22.10.1928	německá	?	modistka	protistátní činnost	X	X	X	X	161
Brázda, Václav	19.6.1900	česká	čsl.	skladník firmy Křižík	členství ve Vlajce	7.3.1947	veřejné pokárání	X	X	161
Breiter, Herbert	1.2.1903	německá	?	dělník	nenosil označení Němce - bílou pásku	X	X	X	X	161
Brendel, Alfred	25.3.1903	německá	?	dělník	po okupaci přestoupil k německé Schutzpolicii	X	řízení zastaveno	X	X	161
Breuer, František	20.5.1903	německá	?	horník	člen SA a NSV	X	řízení zastaveno	X	X	161
Breuer, František	27.5.1894	německá	?	horník	vedoucí bloku NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	161
Breuer, Jindřich	19.11.1900	německá	německá	tovární mistr	podezřelý z týrání Rusů, židovek a udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	161
Breuer, Rudolf	17.3.1910	německá	?	horník	v době mobilizace uprchl do Německa	29.4.1946	řízení zastaveno	X	X	161
Brucha, Vilém	28.6.1899	německá	?	bývalý majitel knihtiskárny	člen DNSAP, SdP, NSDAP	X	X	X	X	161

Brumlík, Arnošt	8.9.1907	německá	?	horník	účastnil se jako Čech a čsl. státní příslušník války na straně Německa	X	X	X	X	161
Brumliková, Emma	18.4.1903	německá	?	v domácnosti	členka NSV	X	řízení zastaveno	X	X	161
Brunecker, Vendelín	18.9.1892	německá	?	majitel hospodářství	člen SA, zakazoval Němcům, aby se stýkali s Čechy a komunisty	X	řízení zastaveno	X	X	161
Břicháčková, Filoména	10.12.1911	německá	?	tovární dělnice	až německého původu, hlásila se k české národnosti	31.1.1947	veřejné pokárání, pokuta ve výši 2 000 Kč	VK, JN, JM, AK	X	161
Bubeníček, Josef	14.3.1899	česká	čsl.	rolník	podezřelý z členství ve Vlajce	7.6.1946	řízení zastaveno	RV, VK, RL, JM, AK	X	161
Bucke, Alois	12.6.1890	německá	?	personální vedoucí	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	161
Buder, Jan	22.9.1912	německá	?	X	člen SS	X	řízení zastaveno	X	X	161
Bugala, Cyril	10.1.1896	slovenská	?	důchodce	zažádal o udělení německého státního občanství pro sebe a svého syna	X	X	X	X	161
Bucharová, Jarmila	21.11.1906	česká	čsl.	služebná	udržovala společenský styk s Němcem	24.1.1947	veřejné pokárání	X	X	161
Buliček, Antonín	25.3.1873	česká	čsl.	penzista-horník	zažádal si o udělení německého občanství	25.4.1947	řízení zastaveno	VK, RV, JN, AK	X	161
Buliček, Josef	X	česká	čsl.	horník	odešel ilegální cestou do nepřátelského státu	31.4.1946	řízení zastaveno	RV, VK, RL, JM	X	161

Burešová, Marie	21.12.1871	česká x německá (ze spisu je to nejasné)	?	vdova	zažádala o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti a bylo jí vydáno	28.3.1947	řízení zastaveno	VK, RV, JM, AK	X	161
Bürgel, Leon	12.4.1907	německá	?	truhlář	obviněný z členství ve Freikorps	X	X	X	X	161
Bürgel, Otto	8.5.1898	německá	?	bývalý poštovní úředník	člen NSDAP, SA	X	řízení zastaveno	X	X	161
Burketová, Karolína	4.11.1875	německá	?	majitelka domu	nalezena u ní pistole	X	řízení zastaveno	X	X	161
Bydžovský, Rudolf	10.2.1904	česká	čsl.	obchodník se zeleninou	požádal okupanty o přiznání státního občanství	X	X	X	X	161
Celba, Alois	26.8.1907	česká	čsl.	barvíř	člen NOF	28.3.1947	X	X	ano/ne	161
Celba, Josef	18.10.1876	česká	čsl.	penzista - kovář	člen NOF	27.6.1947	X	X		161
Celba, Ludvík	25.2.1909	česká	čsl.	obchodník	člen NOF	14.1.1947	X	X	X	161
Celbová, Drahomíra	10.1.1926	česká	čsl.	v domácnosti	obviněna vyhrožováním Gestapem její spolubydlící	X	X	X	ne/ano	162
Celbová, Elsa Josefa	8.3.1911	německá	?	X	zažádala o říšskoněmeckou státní příslušnost	X	X	X	X	162
Celbová, Hedvika	15.6.1884	česká	čsl.	vdova	byla jí samočinně udělena německá státní příslušnost	19.2.1947	veřejné pokárání, 2 měsíce vězení a pokuta 5 000	VK, RV, JN, JM, AK	X	162
Colombo, Helmut	7.1.1910	německá x rakouská	čsl.	vedoucí firmy Piette	člen NSDAP, SA	9.7.1945	propuštěn	X	X	162
Coufal, Josef	17.3.1894	česká	čsl.	učitel	provinění proti národní cti	17.5.1946	řízení zastaveno	X	X	162
Čarský, Jan	1.10.1910	česká	čsl.	X	udržoval styk s Němkou	9.8.1946	veřejné pokárání, pokuta 3 000	RV, VK, JN, JM	X	162

Čepelka, Hynek	21.1.1896	česká	čsl.	X	podezřelý z členství v Gestapu	22.2.1946	řízení zastaveno	X	X	162
Čermák, Josef	17.9.1880	česká	čsl.	penzista - tkalcový mistr	udavačství	15.2.1946	řízení zastaveno	X	X	162
Čermáková, Marie	12.12.1897	česká	čsl.	X	udavačství	10.5.1946	řízení zastaveno	X	X	162
Černá, Olga	16.11.1922	česká	čsl.	X	zažádala si o udělení německé státní příslušnosti	22.4.1947	řízení zastaveno	VK, RV, JN, JM, AK	X	162
Černík, Václav	16.4.1906	česká	čsl.	horník	kolaborantství	22.11.1946	veřejné pokárání	VK, RV, JN, JM	X	162
Černý, Eduard	7.3.1908	česká	čsl.	úředník pojišťovny	provinění proti národní cti	4.9.1946	X	X	ne/ano	162
Černý, Josef	7.12.1890	česká	čsl.	železniční zřízenec ve výslužbě	kolaborantství, neoprávněné držení zbraně	6.9.1946	veřejné pokárání, pokuta 5 000 Kčs	RV, VK, JN, JM	ano/ne	162
Černý, Rudolf	31.8.1895	česká	čsl.	číšník/tajemník	obdržel říšskoněmeckou státní příslušnost	24.6.1946	veřejné pokárání a pokuta 5 000	X	ano/ne	162
Černý, Rudolf	8.5.1917	česká	čsl.	obchodní vedoucí	vyhrožování Gestapem	28.6.1946	veřejné pokárání, pokuta 5 000	X	ano/ne	162
Červinka, Rudolf	26.12.1900	česká	čsl.	advokát	udržoval styk se zástupcem Gestapa	29.4.1947	veřejné pokárání a pokuta 100 000	X	ano/ne	
Červinková, Jaroslava	25.10.1910	česká	čsl.	advokátka	udržovala styky se zástupcem Gestapa	29.4.1947	veřejné pokárání, pokuta 100 000	X	ano/ne	
Čížek, Rudolf	21.8.1891	česká	čsl.	vdovec	člen NOF	24.1.1947	veřejné pokárání	VK, JN, JM, AK	ano/ne	
Dassler, Štěpán	3.10.1885	německá	německá	továrník	obohatil se na úkor českých občanů	17.1.1947	zproštěn viny	X	X	
Delitsch, Jan	22.1.1897	německá	německá	mistr v porcelánce	ubližoval českým dělníkům	X	řízení zastaveno	X	X	162
Delitschová, Gabriela	17.2.1902	německá	?	v domácnosti	X	29.1.1946	řízení zastaveno	X	X	162

Demuth, Alois	29.11.1896	německá	?	strojní zámečnick	člen NSKK, sympatizoval s SdP, udával dělník	X	X	X	X	163
Demuth, František	29.1.1895	německá	?	řezník	sympatizování s Němci	4.3.1946	řízení zastaveno	X	X	163
Dietrichová, Ema	22.2.1911	německá	?	příležitostná dělnice	výměna zpráv mezi německými příslušníky	18.12.1945	řízení zastaveno	X	X	163
Dittel, Jan	1.6.1919	německá	?	elektrotechnik	podezřelý, že se vydává za repatrianta a udavačství	30.3.1946	řízení zastaveno	X	X	163
Dittman, František	5.7.1899	česká	čsl.	báňský inženýr	propagoval nacismus, terorizoval Čechy	9.4.1947	veřejné pokárání, vězení po dobu 3 měsíců	X	ano/ne	163
Dix, František	6.5.1886	německá	?	cestář a rolník	podporoval vedení NSDAP	23.3.1946	řízení zastaveno	X	X	163
Dix, Jan	9.6.1895	německá	?	ředitel školy	byl horlivým Schulungsleiter ve straně NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	163
Dix, Jan	5.1.1914	německá	?	poštovní úředník	členská příslušnost v protistátních organizacích	28.5.1946	X	X	X	163
Dix, Jindřich	14.3.1905	německá	?	invalida	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	163
Dobschal, Josef	7.1.1913	německá	německá	pomocný dělník	tyranizoval české obyvatelstvo pohrůžkami udáním Gestapu	X	řízení zastaveno	X	X	163
Doletschek, Emil	5.4.1892	německá	?	vrchní montér	člen NSDAP, NSKK	X	X	X	X	163
Dompig, Arnošt	26.10.1891	německá	?	dělník	člen NSDAP, SA	X	řízení zastaveno	X	X	163
Dörner, František	25.12.1919	česká	?	úředník	zažádal si o udělení řískoněmecké státní příslušnosti	X	X	X	X	163
Dörner, Josef	21.4.1927	česká	německá	učitel	člen Hitlerjugend	28.8.1945	propuštěn	X	X	

Dörnerová, Františka	28.7.1890	česká	německá	tovární dělnice	protičeské smýšlení a vyvolávala hádky	X	X	X	X	163
Dörnerová, Marta	26.2.1925	německá	?	tovární dělnice	obdržela říšskoněmeckou státní příslušnost	X	X	X	X	163
Drexlerová, Marie	9.1.1906	česká	čsl.	dělnice	zažádala si o udělení německého státního občanství a obdržela jej	17.7.1947	zproštěna viny	X	X	163
Drosen, Alois	25.6.1899	německá	?	ředitel papírny	člen SdP, NSDAP	8.4.1946	řízení zastaveno	X	X	163
Dubánek, Josef	12.4.1919	česká	čsl.	krejčí	podezřelý z toho, že se vyhýbal práci, snažil se pro svoji osobu vytěžit různé výhody	29.4.1947	pokuta ve výši 5 000 Kč	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	163
Dubišar, Josef	19.3.1879	česká	čsl.	tovární dělník	provinění proti národní cti	17.5.1946	řízení zastaveno	RV, VK, JM, AK	X	163
Dufek, Karel	31.8.1897	česká	čsl.	krejčí	během mobilizace odešel přes hranice	X	X	X	X	163
Duchoňová, Anna	28.4.1865??	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	20.12.1946	veřejné pokárání	VK, RV, JN, JM, AK	X	163
Ebert, Alfred	21.5.1897	německá	?	správce ozdravovny	člen DAF, NSDAP, organizace Wehrwolf	18.12.1945	řízení zastaveno	X	X	163
Efler, Karel	30.12.1901	německá	?	elektrikář	organizován ve straně NSDAP	25.10.1946	zproštěn obžaloby	X	X	163
Efler, Štěpán	13.3.1897	česká	čsl.	tovární dělník	člen NOF	12.3.1947	pokuta 5 000 Kč	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	163
Efler, Vilém	21.4.1893	česká	čsl.	tovární truhlář	fašistické smýšlení	12.4.1946	veřejné pokárání, pokuta 30 000 Kč	X	ano/ne	164
Eflerová, Berta	7.7.1897	německá	?	rolnice	udavačství	27.3.1947	řízení zastaveno	X	X	164

Ehlová, Emílie	5.5.1886	česká	čsl.	rolnice	nepřihlásila majetek příslušníků německé národnosti	29.1.1947	pokuta 10 000 Kč	X	X	164
Ehlová, Vlasta	28.3.1922	česká	čsl.	soukromá úřednice	přijmula místo sekretářky u bývalého nacisty	9.4.1947	veřejné pokárání, pokuta 10 000	VK, RV, FT, VKo, AK	ano/ne	164
Ende, Jan	24.10.1884	německá	?	rolník	podezření z napomáhání krádeže národního majetku	X	řízení zastaveno	X	X	164
Ende, Josef	20.7.1913	německá	?	rolník	nalezena u něho flobertka ráže 9mm a 9 nábojů do pušky, člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	164
Ende, Josef	20.7.1913	německá	?	rolník	člen SdP, NSDAP	X	X	X	X	164
Endeová, Marie	13.12.1883	německá	?	X	krádež národního majetku	X	řízení zastaveno	X	X	164
Erbertová, Elsa	24.2.1930	německá	?	X	protistátní činnost	X	řízení zastaveno	X	X	
Erwertová, Anna	5.10.1910	česká	čsl.	tkadlena	zažádala si o udělení německého státního občanství	X	X	X	ne/ano	164
Etrich, Ignác	25.12.1879	německá	německá	továrník	podporoval nacismus finančními příspěvky	23.9.1946	řízení zastaveno	X	X	164
Etrichová, Hilda	15.4.1918	německá	?	dělnice	dozorkyně SS v židovském táboře	20.1.1946	řízení zastaveno	X	X	164
Ettrich, František	31.1.1893	německá	německá	dělník	funkcionář strany SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	164
Fährnich, Josef	27.12.1899	německá	?	krejčí	člen NSDAP, udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	164

Falge, Rudolf	29.3.1897	německá	čsl.	tesař	jako člen SdP se dopustil násilností na příslušnících české národnosti	14.8.1945	řízení zastaveno	X	X	164
Falta, Josef	1.4.1897	česká	čsl.	řezník	člen NOF	11.4.1947	řízení zastaveno	VK, RV, JN, JM, AK	X	164
Faltová, Božena	4.5.1912	česká	čsl.	účetní	společenský styk s Němci	21.11.1947	zproštěna viny	X	X	164
Feest, Heinrich	8.7.1903	německá	?	rolník	člen NSDAP, velmi činný a nebezpečný nacist	X	řízení zastaveno	X	X	164
Feest, Jan	20.11.1914	německá	?	zedník	podezřelý, že zběhl od čsl. vojenského pluku číslo 21	X	řízení zastaveno	X	X	164
Feest, Karel	17.2.1899	německá	?	rolník	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	164
Feestová, Helena	6.6.1920	německá	?	úřednice	protistátní činnost	19.3.1946	řízení zastaveno	BM, KH, BŠ, JP	X	164
Feistauer, Ondřej	30.11.1879	německá	?	policejní inspektor	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	164
Feistauerová, Věra	5.12.1925	česká	čsl.	tkadlena	společenské styky s Němci	20.12.1946	veřejné pokárání, pokuta 5 000 Kčs	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	164
Felker, Josef	1.5.1883	česká	čsl.	invalida	člen NOF	7.3.1947	pokuta 2 000 Kčs	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	164
Felzman, Werner	22.5.1928	německá	?	horník	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	164
Ficker, František	10.10.1894	německá	?	tovární mistr	člen SdP, NSDAP	1.3.1946	řízení zastaveno	X	X	164
Ficker, Václav	22.2.1901	německá	?	rolník	člen SdP	4.1.1946	řízení zastaveno	X	X	164
Fidler, Augustin	9.12.1888	německá	čsl.	zemědělský dělník	člen ozbrojené organizace NSKK a člen DAF	X	řízení zastaveno	X	X	164
Fiedler, Alois	26.12.1870	německá	?	továrník	člen SdP, NSDAP	15.2.1946	řízení zastaveno	X	X	165
Fiedler, František	22.9.1916	německá	německá	rolník	člen SdP	18.4.1946	řízení zastaveno	X	X	165

Fiedler, Josef	16.5.1901	německá	?	stavební dělník	ordnér a vedoucí bloku NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	165
Fiedler, Oskar	19.11.1911	německá	německá	horník	člen Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	165
Fiedlerová, Gertruda	22.12.1915	německá	?	dělnice	údajná rvačka s jiným Němcem	27.10.1945	řízení zastaveno	X	X	165
Fiedlerová, Jana	9.12.1888	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o přiznání říšskoněmecké státní příslušnosti	21.1.1947	veřejné pokárání, pokuta 3 000 Kč	VK, JN, JM, AK	X	165
Fiedlerová, Olga	2.11.1888	česká	čsl.	v domácnosti	podala a podepsala žádost o německé státní občanství	9.8.1946	řízení zastaveno	RV, VK, JN, JM	X	165
Fiest, Rudolf	21.11.1892	německá	německá	tovární mistr	pokladník a vedoucí NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	165
Findeisová, Alžběta	22.10.1905	německá	?	v domácnosti	vyhrožování čsl. voínovi	X	řízení zastaveno	X	X	165
Fink, Bedřich	22.11.1890	německá	?	obchodník	neoprávněné držení zbraně	6.3.1946	řízení zastaveno	X	X	165
Fink, Jaroslav	23.1.1902	česká	čsl.	soukromý úředník	oženil se s Němkou, člen nacistické organizace NSKK	21.6.1946	veřejné pokárání, pokuta 5 000 Kčs	RV, VK, RL, JM	ano/ne	164
Finková, Marie	27.6.1907	?	?	X	úmyslné zatajování zakázaných předmětů	29.1.1946	řízení zastaveno	X	X	165
Firslus, Josef	20.11.1895	německá	?	pojišťovací úředník	člen NSDAP, SdP	X	řízení zastaveno	X	X	165
Fisher, Julius	13.1.1886	německá	?	bývalý soudní úředník	uprchl s rodinou bez povolení překročení hranic	6.3.1946	řízení zastaveno	X	X	165
Fisherová, Adela	6.8.1909	německá	čsl.	v domácnosti	členka Opferringu a Frauenschaftu	25.4.1947	řízení zastaveno	VK, RV, JN, AK	X	165

Fischer, František	12.7.1898	česká	čsl.	úředník ČSD	při okupaci Sudet se neodsunul, ale zůstal v Trutnově a vstoupil do Reichsbahnu	28.1.1946	řízení zastaveno	X	X	165
Fladerer, Oswald	16.11.1904	německá	?	lékař	člen NSDA, politicky vedoucí nacista ve zdejším kraji	19.3.1946	řízení zastaveno	X	X	165
Flégl, Vincenz	10.3.1888	německá	německá	horník	udávání osob během války	X	řízení zastaveno	X	X	165
Flögel, Alfons	24.2.1891	německá	?	dělník	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	165
Flögel, Erwinn	14.5.1920	německá	německá	dělník	člen SS	X	řízení zastaveno	X	X	
Flögel, Rudolf	18.12.1886	německá	?	pomocný dělník	člen SdP, NSDAP	X	X	X	X	165
Flögelová, Marie	9.4.1901	německá	?	hospodyně	ač německého původu, hlásila se k české národnosti	X	X	X	X	165
Flögelová, Marta	5.9.1892	německá	?	tovární dělnice	členka SdP, NSDAP, nadávky proti českému národu	X	řízení zastaveno	X	X	165
Fraidl, Antonín	24.5.1889	česká	čsl.	malíř pokojů	přijal říšskoněmeckou státní příslušnost	18.4.1947	veřejné pokárání, vězení 5 měsíců, pokuta 5 000 Kč	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	165
Franze, Julius	26.2.1895	německá	?	tovární dělník	ilegální překročení hranic	X	X	X	X	165
Frenzel, Václav	25.9.1897	německá	?	dělník	člen Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	165
Fryba, Jan	12.2.1920	česká	čsl.	vrátný na dolech	udržoval styk s Němkou	21.6.1946	veřejné pokárání, pokuta 15 000 Kčs	RV, VK, RL, JM	ano/ne	165
Fuderer, Josef	21.11.1898	německá	?	obuvník	urpch z čsl. území	18.12.1945	řízení zastaveno	X	X	165

Gall, Alfred	11.11.1897	německá	německá	sedlář a čalouník	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	165
Garbeová, Irene	22.8.1919	německá	?	nádražní dělnice	zatčení pro nenošení náramenní pásky, že je Němka	X	řízení zastaveno	X	X	165
Geisler, Julius	22.1.1896	česká	čsl.	zaměstnanec města	podezření z udavačství	28.6.1946	řízení zastaveno	RV, VK, RL, JM	X	165
Gerhardtová, Marie	27.1.1902	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení německého státního občanství	25.4.1947	pokuta 5 000 Kč	KV, RV, JN, AK	ano/ne	166
Gerhardtová, Marie	24.9.1891	slovenská	čsl.	hospodyně	zažádala si o udělení německého státního občanství	6.6.1947	X	X	X	166
Giebner, Artur	19.10.1915	německá	?	průvodčí vlaku u DRB	člen SS	X	řízení zastaveno	X	X	166
Gleisner, Adalbert	13.7.1902	německá	německá	zaměstnan v hospodářství	člen SA, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	166
Gleisner, František	11.7.1894	německá	německá	tovární dělník	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	166
Gleisnerová, Helena	11.7.1894	německá	?	v domácnosti	členka SdP, NSDAP, zúčastnila se střeleckého výcviku	29.1.1946	řízení zastaveno	X	X	166
Goldmannová, Marie	6.10.1900	německá	čsl.	tovární dělnice	přihlásila se k německé říšské příslušnosti	28.3.1947	veřejné pokárání, vězení 3 měsíce, pokuta 3 000 Kč	VK, RV, JM, AK	X	166
Gottstein, Karel	28.4.1887	německá	čsl.	podomní obchodník	udavačství	23.7.1945	řízení zastaveno	X	X	166
Gröer, Adalbert	21.2.1890	německá	čsl.	zedník	podezřelý z členství v NSDAP	30.7.1945	řízení zastaveno	X	X	166

Gröerová, Aloisie	5.7.1877	česká	čsl.	v domácnosti	svolila k tomu, aby její manžel žádal pro ni o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	11.4.1947	veřejné pokárání, pokuta 3 000 Kčs	VK, RV, JN, JM	X	166
Groerová, Jarmila	21.10.1913	česká	čsl.	v domácnosti	udržovala styk s Němci přesahující míru nezbytné nutnosti	12.4.1946	veřejné pokárání, trest vězení 1 měsíc	RV, VK, JM, Vko	ano/ne	166
Gröerová, Jarmila	21.10.1910	česká	čsl.	X	prováděla se za muže, jehož rodina byla poloněmecká	X	X	X	X	
Gulichová, Julie	6.2.1880	německá	bez státní příslušnosti	tkadlena	přiznání německé státní příslušnosti	12.5.1947	X	X	X	166
Grund, Rudolf	12.2.1910	česká	čsl.	vojín v záloze	provinění proti národní cti	24.5.1946	řízení zastaveno	RV, VK, RL, Vko	X	164
Grünwald, František	1.9.1890	německá	německá	bývalý naddůlní	dopustil se některých hrubostí vůči českému obyvatelstvu	14.7.1945	řízení zastaveno	X	X	166
Haase, Arnošt	13.8.1908	německá	německá	horník	člen oddílu SA a vedoucí bloku NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	166
Hampel, Rudolf	31.12.1887	německá	?	řezník	podezřelá činnost	26.1.1946	řízení zastaveno	X	X	166
Hampel, Rudolf	9.7.1929	německá	?	řeznický učeň	podezřelý, že se jako příslušník NSDAP věnoval odporu proti ČSR	11.3.1946	řízení zastaveno	X	X	166
Hampel, Štěpán	5.12.1894	německá	?	majitel hostince	udavačství, člen SdP a NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	167
Hampelová, Anna	30.1.1904	německá	?	dělnice v továrně	členka NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	167
Hampelová, Marie	14.11.1895	německá	?	spolumajitelka domu	členka NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	167
Hantscher, Čeněk	24.2.1901	německá	?	rolník	člen SdP, NSDAP, SS	21.3.1946	řízení zastaveno	X	X	167

Hantscher, Jan	1.9.1898	německá	?	lesní dělník	člen SdP, NSDAP, SA	X	X	X	X	167
Hanuš, Jan	27.12.1900	česká	čsl.	tovární dělník	udal svého nájemníka pro poslech cizího rozhlasu	X	řízení zastaveno	X	X	167
Hanuš, Jan	16.1.1897	česká	čsl.	štábní mistr u SNB	podepsal přihlášky pro své dcery o říšskoněmecké občanství	18.2.1947	veřejné pokárání, trest vězení 2 měsíce a pokuta 10 000 Kč	X	ano/ne	167
Hartmann, Wilibald	23.5.1910	německá	?	zubní technik	člen SdP	X	řízení zastaveno	X	X	167
Hartychová, Růžena	15.12.1922	česká	čsl.	tovární dělnice	z donucení si musela zažádat o udělení říšskoněmeckého státního občanství	17/27.1.1947	veřejné pokárání	VK, JN, JM, AK	X	167
Haselbach, Rudolf	21.10.1904	německá	?	rolník	člen SdP, NSDAP, Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	167
Hašková, Alžběta	10.11.1897	česká	čsl.	v domácnosti	schvalovala činy nacistů, sympatizovala s nacistickým režimem	3.12.1946	veřejné pokárání, vězení 5 měsíců, pokuta 10 000 Kč	X	ano/ne	167
Hauptfleisch, František	16.4.1901	německá	?	strojník a topič	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	167
Hauptfleisch, Josef	16.3.1896	německá	německá	rolník a hajný	člen SdP, NSDAP, SA	X	řízení zastaveno	X	X	167
Hauptfleisch, Siebert	21.10.1911	německá	?	strojní zámečník	člen Freikorps, SA	X	řízení zastaveno	X	X	167
Häuslerová, Anna	29.11.1915	německá	?	švadlena	neoprávněné držení radiopřístroje a nábytku	15.1.1946	řízení zastaveno	X	X	167
Hausner, Jan	12.11.1890	německá	?	úředník	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	167
Havel Adolf	3.6.1901	česká	čsl.	vyhýbkář u ČSD	podezřelý z udavačství	18.2.1946	řízení zastaveno	X	X	167

Havel, Jan	29.10.1895	česká	čsl.	továrník	využil tísně příslušníka židovské rasy a obohatil se na jeho úkor, společenský a obchodní styk s okupanty	18.3.1946	veřejné pokárání, pokuta 100 000Kčs	VK, RV, JM, VK, AK	ano/ne	167
Hein, Alois	16.5.1899	německá	?	X	člen SdP, SS	X	řízení zastaveno	X	X	167
Heisler, Jan	23.9.1872	německá	čsl.	účetní ve výslužbě	hájl zásady německého režimu	10.8.1945	řízení zastaveno	X	X	167
Heislerová, Antonie	10.7.1876	česká	čsl.	X	zažádala si o udělení říšskoněmeckého občanství	17.1.1947	řízení zastaveno	VK, JN, JM, Jako	X	167
Hejda, Adolf	11.3.1898	česká	čsl.	obchodník textilu	člen NOF	19.2.1946	veřejné pokárání, pokuta 10 000 Kč	X	ano/ne	168
Hejna, Odon	14.3.1880	česká	čsl.	obecní starosta	podezřelý z udavačství	20.9.1946	řízení zastaveno	RV, JN, JK	X	168
Heldová, Zdeňka	25.11.1910	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení říšskoněmecké příslušnosti	26.7.1946	veřejné pokárání, trest vězení 1 měsíc, pokuta 1 000 Kč	X	ano/ne	168
Heller, Zdeněk	10.7.1900	česká	německá	obchodní zástupce	jako příslušník české národnosti sloužil v bývalé říšskoněmecké armádě, člen DAF	28.2.1947	veřejné pokárání, pokuta 3 000 Kč	X	X	168
Hentschel, František	28.8.1897	německá	?	cestář	člen NSDAP, nebezpečný nacist a udavač	X	řízení zastaveno	X	X	168
Hentschle, Oskar	16.5.1902	německá	?	horník	podporoval nacistické hnutí a byl vedoucím bloku NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	168

Hermann, Václav	20.5.1888	německá	?	horník	člen SdP, NSDAP, NSV	6.3.1946	řízení zastaveno	X	X	168
Herrmann, Alfréd	1.7.1893	německá	?	učitel	člen SdP, NSDAP, NSV	X	řízení zastaveno	X	X	168
Hetflejš, Josef	24.4.1907	česká	čsl.	poštovní posel	člen NOF	29.11.1946	pokuta 2 000 Kč	VK, RV, JN, JM		168
Hezlová, Margareta	21.10.1910	německá	?	úřednice u firmy Eichmenn	členka SdP, udavačka	X	X	X	X	168
Hilsch, Josef	15.8.1895	německá	?	malorolník, obecní tajemník	člen SdP	X	řízení zastaveno	X		168
Hilsch, Marie	4.3.1901	česká	?	X	zažádala o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	30.10.1946	veřejné pokárání, vězení na 3 měsíce, pokuta 5 000 Kč	X	ano/ne	168
Hinter, František	16.7.1909	německá	?	lesní dělník	člen SdP a Freikorps	5.6.1946	řízení zastaveno	X	X	168
Hirschová, Anežka	26.8.1911	česká	čsl.	dělnice v zahradnictví	zažádala si o udělení říšskoněmeckého občanství	14.2.1947	pokuta 1 000 Kč	X	X	168
Hlavička, František	1910	?	?	X	člen SS	25.1.1946	řízení zastaveno	X	X	168
Hlávko, Jaroslav	X	česká	čsl.	úředník	zažádal si o udělení říšskoněmeckého občanství	12.9.1946	veřejné pokárání, pokuta 4 000 Kč	JS, VS, BCH, VL	X	168
Hoder, Jan	6.5.1890	německá	?	učitel	člen SdP, NSDAP	8.9.1945	řízení zastaveno	X	X	168
Hoder, Josef	26.2.1898	německá	čsl.	stavební klempíř	člen NSDAP, SA	6.3.1946	řízení zastaveno	X	X	168
Hoder, Richard	10.9.1896	německá	?	tesařský mistr	udavačství - udal holandského zajatce Gestapu	X	řízení zastaveno	X	X	168

Hoderová, Anna	16.1.1897	česká	čsl.	tovární dělnice	zažádala si o udělení říšskoněmeckého občanství	27.9.1946	veřejné pokárání, vězení 1m, pokuta 8 000 Kč	VK, RV, JN	ano/ne	169
Hofer, Edeltraut	19.7.1928	německá	?	kychyňské práce	ničila a spalovala protičeské tiskopisy	X	řízení zastaveno	X	X	169
Hofer, Richard	9.3.1887	německá	?	notář	ve svém držení měl radiové přijímače	X	řízení zastaveno	X	X	169
Hoferová, Marie	20.1.1908	německá	?	v domácnosti	členka SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	169
Hofhanselová, Elsa	14.8.1908	německá	?	v domácnosti	neohlášené ukrytí zbraně	31.10.1945	řízení zastaveno	X	X	169
Hofman, Bedřich	12.11.1910	česká	čsl.	dělník	přiměl vrátného u firmy lnářský a jutařský průmysl, aby udal Jakuba Kábrta pro výrok, který Kábrt pronesl před Hofmanem	29.4.1947	veřejné pokárání, vězení 1 rok	VK, RV, JN, JM	ne/ano	169
Hofman, František	4.9.1892	německá	?	hostinský	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	169
Hofman, Jaroslav	23.1.1906	česká	čsl.	správce zemědělství	člen nacistických hnutí	X	X	X	X	169
Hofmann, Alfréd	28.12.1917	česká	čsl.	úředník	oženil se s nacistkou	12.12.1946	veřejné pokárání, vězení 5 měsíců, pokuta 20 000 Kč	X	X	169
Hofmann, Arnošt	10.4.1900	německá	?	horník	člen SA, Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	169
Hofmann, Josef	25.1.1898	německá	?	důlní	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	169
Hofmanová, Marta	17.7.1896	německá	?	X	členka NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	169
Höge, Jan	19.6.1892	česká	německá	bývalý ředitel firmy Ph. Morawetz a syn	udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	169

Hochhaus, Antonín	4.4.1890	česká	čsl.	obchodní jednatel	přihlásil se o udělení říšskoněmeckého občanství, ale bylo mu zamítnuto	26.4.1946	veřejné pokárání, pokuta 50 000 Kč, vězení 1 rok	RV, VK, RL, JM	ano/ne	169
Honsnejman, Josef	3.3.1907	česká	čsl.	šofér	společenský styk s Němci	6.9.1946	veřejné pokárání, pokuta 3 000 Kč	RV, VK, JN, JM	ano/ne	169
Horák, Josef	7.2.1899	česká	čsl.	obchodník se zeleninou	podezřelý z udavačství	28.2.1947	veřejné pokárání, vězení 2 měsíce, pokuta 50 000 Kč	X	ano/ne	169
Hrdá, Anna	26.7.1909	německá	?	přadlena	dozorkyně SS	X	řízení zastaveno	X	X	169
Hrochová, Hedvika	9.10.1910	?	?	v domácnosti	buňková vedoucí NSF	X	řízení zastaveno	X	X	169
Hrubeš, Jindřich	9.3.1899	česká	čsl.	vojín	člen NOF	25.2.1947	pokuta 5 000 Kč	X	ano/ne	169
Hubka, Jindřich	9.7.1913	česká	čsl.	správce firmy Etrich	udavačství	27.3.1946	pokuta 10 000 Kč	X	X	169
Hubka, Josef	27.7.1896	česká	čsl.	vojín v záloze	spolupráce s Němci	10.1.1946	řízení zastaveno	X	X	170
Hübnerová, Eliška	18.8.1912	česká	čsl.	v domácnosti	propagovala nacismus a schvalovala činy nacistů	4.6.1946	veřejné pokárání, vězení 1 rok	X	ano/ne	170
Hůlek, Václav	23.2.1910	česká	čsl.	bývalý vojín	zažádal si o udělení říšskoněmeckého státního příslušenství	26.7.1946	veřejné pokárání, pokuta 5 000 Kčs	X	ano/ne	170
Hůlková, Anna	23.10.1889	česká	čsl.	X	zažádala si o udělení německého státního občanství	25.4.1947	veřejné pokárání, pokuta 3 000 Kč	VK, RV, JN, AK	X	170

Chejlo, Petr	24.8.1897	ruská	bez státní příslušnosti	inženýr, geometr	X	X	X	X	X	170
Chmelíková, Ludmila	21.1.1924	česká	čsl.	ošetřovatelka	stýkala se s příslušníky SS	X	X	X	X	170
Chudý, Jan	27.12.1903	česká	čsl.	majitel domu	udavačství	13.9.1946	veřejné pokárání, trest vězení 6 měsíců	RV, VK, JN, AK	ano/ne	170
Illner, František	10.9.1903	německá	?	X	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	170
Illner, Fridolín	26.5.1897	německá	?	tovární dělník	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	170
Illner, Jan	13.3.1885	německá	?	rolník	člen SdP, NSDAP, NSV	X	řízení zastaveno	X	X	170
Illner, Richard	15.3.1899	německá	?	horník	člen SA, Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	170
Illnerová, Pavlína	X	německá	?	majitelka rolnické usedlosti	členka Henleinovy strany	X	řízení zastaveno	X	X	170
Indra, Jan	9.4.1887	česká	čsl.	invalidní důchodce	zažádal si o udělení německé státní příslušnosti	20.12.1948	veřejné pokárání, vězení 2 měsíce	X	ano/ne	170
Insenhagen, Hermann	7.6.1891	německá	?	poštovní zaměstnavatel	lhal o svém zaměstnání	X	řízení zastaveno	X	X	170
Jaklová, Marta	22.4.1906	česká	čsl.	tovární dělnice	zastávala se Němkdy před Čechy	2.8.1946	veřejné pokárání, pokuta 1 000 Kč	RV, VK, JN, JM	ano/ne	170
Janda, František	4.10.1892	česká	čsl.	inspektor finanční stráže	zcizení národního majetku	12.7.1946	řízení zastaveno	RV, VK, JN, JM	X	170
Janko, Josef	28.10.1921	česká	čsl.	úředník	jednal hrubě se svými podřízenými a používal proti nim výhrůžky	17.5.1946	řízení zastaveno	RV, VK, JM, AK	X	170
Jansch, Josef	16.7.1904	německá	?	tovární dělník	člen SA, NSV	X	řízení zastaveno	X	X	170
Jánská, Božena	11.4.1922	česká	čsl.	tovární dělnice	zažádala si o udělení řískoněmecké státní příslušnosti	15.3.1946	veřejné pokárání	RV, VK, JM, Vko	X	170

Jánský, Josef	14.4.1898	německá	?	rolník	podezřelý z přenášení střelných zbraní za hranice	10.4.1946	řízení zastaveno	X	X	170
Jeschekeová, Vlasta	11.11.1906	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení říšskoněmecké národnosti	7.9.1946	veřejní pokárání, vězení 3 měsíce, pokuta 25 000 Kč	X	ano/ne	170
Jindrová, Anna	20.11.1894	německá	?	v domácnosti	členka SdP, NSDAP	14.1.1946	řízení zastaveno	X	X	171
Jíra, Jan	14.5.1902	česká	čsl.	architekt	podezřelý z udavačství	4.9.1945	řízení zastaveno	VK, RV, JN, JM	X	171
Jörka, Rafael	9.3.1896	česká	čsl.	majitel tkalcovství		5.5.1946	veřejné pokárání, pouta 10 000 Kč		X	ano/ne
Joudalová, Marie	27.6.1910	německá	?	tovární dělnice	členka SS	X	řízení zastaveno	X	X	171
Junek, Josef	3.3.1904	česká	čsl.	důlní úředník	podezřelý, že se za okupace hlásil dobrovolně na práci do Německa	X	X	X	X	171
Just, Alfréd	19.12.1904	německá	?	rolník	utekl, aby se vyhnul konání vojenské služby	X	řízení zastaveno	X	X	171
Just, Jan	4.4.1900	německá	?	topič	udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	171
Justová, Hedvika	16.4.1914	německá	?	spolumajitelka hospodářství	udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	171
Kábrt, Jakub	8.7.1910	česká	čsl.	správce pojišťovny	vedoucí VOS, podezřelý z udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	171
Kadaník, Antonín	2.5.1907	česká	čsl.	obchodní jednatel	kolaboranství	15.9.1946	veřejné pokárání, vězení 6 měsíců, pokuta 5 000 Kč	X	ano/ne	171

Kadlec, Bohumil	28.8.1908	česká	čsl.	dělník	zažádal si o udělení říšskoněmecké státní příslušnost, vychvaloval nacismus	2.8.1946	veřejný pokárání, vězení 3 měsíce, pokuta 2 000 Kč	RV, VK, JN, JM	X	171
Kalous, Jan	1.6.1911	česká	čsl.	tovární dělník	hlásil se dobrovolně na práci do Německa	12.4.1946	veřejné pokárání, vězení 1 měsíc	X	X	172
Kalousek, Rudolf	1913	česká	čsl.	zedník	člen NOF	18.4.1947	řízení zastaveno	X	X	172
Kamitz, František	25.5.1909	německá	?	automechanik	člen SS	X	řízení zastaveno	X	X	172
Kammel, Andělov	24.12.1893	německá	?	bývalý svobodník	udavačství	29.4.1946	řízení zastaveno	X	X	172
Kammelová, Irma	27.1.1922	německá	?	X	dozorkyně SS v židovském táboře	X	řízení zastaveno	X	X	172
Kasper, Bedřich	2.8.1900	německá	čsl.	horník	člen NSDAP, SA, Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	172
Kasper, František	14.5.1889	německá	?	horník	člen NSDAP, SA, Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	172
Kasper, Josef	14.3.1888	česká	čsl.	kovář	zažádal si o udělení říšskoněmeckého občanství	24.1.1947	veřejné pokárání, pokuta 5 000 Kčs	X	ano/ne	172
Kasper, Max	17.9.1915	německá	?	obchodník	nalezena u něho pistole a mnoho dalších nábojů	19.10.1945	řízení zastaveno	X	X	172
Kasper, Václav	28.4.1898	německá	?	tovární zedník	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	172
Kašpar, Alfred	?	česká	čsl.	automechanik	přihlásil se k říšskoněmeckému občanství	21.2.1947	veřejné pokárání, pokuta 10 000 Kč	VK, RV, JN, JM	ano/ne	172
Katschnerová, Anna	10.10.1903	česká	čsl.	tovární dělnice	zažádala si o udělení říšskoněmeckého občanství	4.11.1946	veřejné pokárání, vězení 4 měsíce, pokuta 3 000 Kč	VK, RV, JN, JM	ano/ne	172
Katschnerová, Terezie	2.4.1895	německá	?	úřednice	členka NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	172

Kaulich, Richard	9.11.1885	německá	?	dělník	křivé svědectví	27.4.1946	řízení zastaveno	X	X	172
Keich, Gustav	19.8.1884	německá	čsl.	zaměstnanec firmy Alfred Mund Berlín	umožňoval pobyt říšskému Němci a předstíral, že jej zaměstnal, k čemuž neměl povolení	1.9.1945	řízení zastaveno	X	X	172
Kejzlar, Adolf	17.2.1905	německá	?	horník	člen Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	172
Keller, Jaroslav	28.1.1909	česká	čsl.	úředník MSK v Poříčí u Trutnova	oženil se s Němkou	24.8.1946	veřejné pokárání, pokuta 20 000 Kč	X	ano/ne	172
Kimmer, Stanislav	20.1.1910	česká	čsl.	důlní dozorce	udavačství	X	X	X	X	172
Kirsch, Rudolf	25.9.1904	německá	?	tovární strojník	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	172
Kirsch, Rudolf	4.2.1896	německá	?	horník	člen NSDAP, SA	X	řízení zastaveno	X	X	172
Klapal, Ferdinand	17.2.1900	německá	?	horník	člen NSDAP, SA, Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	172
Klapal, Karel	28.9.1903	německá	?	horník	člen NSDAP, Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	172
Kleiner, Karel	29.6.1905	česká	čsl.	horník	zažádal o udělení říšskoněmeckého státního občanství	17.2.1947	veřejné pokárání, trest vězení 1 rok	X	ano/ne	172
Kleinerová, Kristýna	11.9.1902	česká	čsl.	tovární dělnice	zažádala si o udělení říšskoněmeckého státního občanství	29.4.1947	veřejné pokárání, pokuta 3 000 Kč	X	ano/ne	172
Klofandová, Berta	15.10.1900	německá	?	konkubína	výstupy s českými občany	5.3.1946	řízení zastaveno	X	X	172
Klose, Václav	12.3.1902	německá	?	tesař	člen SA a Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	172
Klug, Alois	12.6.1897	německá	?	školní inspektor	člen SdP, NSDAP	4.6.1946	řízení zastaveno	X	X	172
Kluge, Alfred	11.12.1898	německá	?	evangelický farář	člen SdP, NSDAP	18.12.1945	řízení zastaveno	X	X	173

Kmínková, Milena	X	česká	čsl.	úřednice	podepsala přihlášku o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	13.9.1946	řízení zastaveno	X	X	173
Knahl, Jan	12.5.1909	německá	?	účetní	člen SS	X	řízení zastaveno	X	X	173
Kneitschel, František	6.8.1900	německá	?	truhlář	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	173
Kocián, Adolf	4.2.1890	česká	čsl.	vrchní dílovedoucí	nepřístojné jednání s českými dělníky a podezření z vyhrožování	16.7.1945	řízení zastaveno	RV, VK, JN, JM	X	173
Kofránek, Josef	1.8.1899	česká	čsl.	obchodník	provinění proti národní cti	31.5.1949	veřejné pokárání, pokuta 100 000 Kč	RV, KV, RL, JM, AK	ano/ne	173
Kohl, Robert	21.1.1904	německá	německá	naddůlní	hrubé nakládání s českými horníky v době okupace	19.2.1946	řízení zastaveno	X	X	174
Koniř, Antonín	22.12.1907	česká	čsl.	řezník a uzenář	podezření ze sabotáže	6.8.1945	řízení zastaveno	X	X	174
Kopecký, Josef	20.9.1895	česká	čsl.	zástupce dřevařské firmy	vyhrožování, udavačství, hrubé zacházení s dělníky	12.4.1946	veřejné pokárání, pokuta 10 000 Kč, vězení 1 měsíc	X	ano/ne	174
Koperová, Olga	27.6.1912	německá	?	krejčová	udržovala tajný styk s osobou z Německa	12.3.1946	řízení zastaveno	X	X	174
Kosseková, Marie	3.11.1905	německá	?	v domácnosti	členka SdP, NSDAP	11.9.1945	řízení zastaveno	X	X	174
Košnar, Josef	8.4.1914	česká	čsl.	tovární dělník	zažádal si p přiznání říšskoněmecké státní příslušnosti	12.6.1946	veřejné pokárání, vězení 6 měsíců	RV, KV, JN, JM	ano/ne	174
Košnarová, Anna	5.9.1904	německá	?	v domácnosti	podezřelá z udavačství	19.4.1947	řízení zastaveno	X	X	174
Košťál, Josef	19.8.1909	německá	?	horník	člen NSKK	X	řízení zastaveno	X	X	174

Košťál, Josef	20.10.1900	česká	čsl.	trafikant	přijal říšskoněmeckou státní příslušnost	19.7.1946	veřejné pokárání, pokuta 5 000 Kčs	X	ano/ne	174
Kozák, Josef	14.9.1895	česká	čsl.	vedoucí úředník textilní továrny	vůči dělníkům v továrně používal pohružky koncentračním táborem	28.4.1947	veřejné pokárání, vězení 1 měsíc, pokuta 10 000 Kč	X	ano/ne	174
Kozel, Karel	10.3.1914	česká	čsl.	národní správce hostince	v podnapilém stavu spílal veřejně slovy: "Bohmische Hund"	12.7.1946	řízení zastaveno	X	X	174
Krajíček, Josef	26.2.1907	česká	čsl.	cementářský dělník	člen NOF	29.11.1946	veřejné pokárání, vězení 2 měsíce	VK, RV, JN, JM	ano/ne	174
Králová, Hedvika	10.1.1915	česká	čsl.	rolnice	podezřelá z udavačství	14.10.1946	řízení zastaveno	X	X	174
Kraus, Alois	17.3.1894	německá	německá	tovární dělník	člen SA, vyhrožování	X	řízení zastaveno	X	X	174
Kraus, František	31.5.1923	česká	čsl.	tovární dělník	zažádal si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	31.1.1947	veřejné pokárání	X	X	174
Krause, Adolf	21.9.1897	německá	?	hudebník z povolání	člen SdP, NSDAP, Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	174
Krause, Edmund	4.6.1921	německá	?	řidič	vyhrožování	29.1.1946	řízení zastaveno	X	X	174
Krausová, Marie	25.6.1920	česká	čsl.	tovární dělnice	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	31.1.1947	veřejné pokárání	X	X	174
Krausová, Otilie	3.4.1895	německá	čsl.	tovární dělnice	přijala říšskoněmeckou státní příslušnost	31.1.1947	veřejné pokárání, vězení 2 měsíce, pokuta 3 000 Kč	X	ano/ne	174
Kreim, František	18.11.1901	německá	?	dílovedoucí	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	174

Kriegler, Rudolf	27.3.1903	německá	?	horník	člen NSDAP, SA, Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	174
Kröhn, Josef	16.2.1910	německá	?	zámečník	člen Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	174
Kroulík, Antonín	18.8.1875	česká	čsl.	drnomistr	člen NOF	26.2.1947	pokuta 3 000 Kč	X	X	174
Krsek, Josef	7.11.1903	česká	čsl.	zaměstnanec VČE v Trutnově	podezřelý z udavačství	21.3.1947	veřejné pokárání	X	ano/ne	174
Křeček, Jan	17.5.1917	česká	čsl.	holič	choval se tak, že urážel národní cítění českého lidu	18.5.1946	veřejné pokárání, vězení 3 měsíce, pokuta 20 000	X	ano/ne	174
Křečh, Václav	20.9.1919	česká	čsl.	obchodník s textilem	stal se instruktorem pro tělovýchovný výcvik a trval na tom, aby se členové zúčastňovali cvičení hlavně po tělesné stránce	29.11.1946	řízení zastaveno	VK, RV, JN, JM	X	174
Křelina, Josef	10.5.1911	česká	čsl.	úředník	svým chováním urážel národní cítění českého lidu	26.4.1946	řízení zastaveno	X	X	174
Křepinský, Jaroslav	30.5.1907	česká	čsl.	číšník	jako příslušník české národnosti se stal členem SA	21.3.1947	veřejné pokárání, trest vězení 3 měsíce, pokuta 15 000 Kč	VK, RV, JN, AK	ano/ne	174
Kubcová, Anna	25.7.1914	česká	čsl.	tkadlena	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	14.2.1947	veřejné pokárání, pokuta 3 000 Kč	X	ano/ne	175
Kubesch, Rudolf	15.3.1882	německá	?	ředitel přádelny	nepřátelský postoj vůči českému národu	24.10.1945	řízení zastaveno	X	X	175
Kubrt, Karel	18.11.1908	česká	čsl.	úředník	podezřelý z udavačství	X	X	X	X	175

Kudelka, Josef	26.2.1919	česká	čsl.	cukrářský pomocník	udržoval přátelský a důvěrný styk s Němci	31.4.1946	veřejné pokárání, pokuta 1 500	RV, VK, RL, JM, AK	X	175
Kuhn, Arnošt	25.10.1885	německá	?	rolník	vyhrožoval ubližením na těle Rusům	X	řízení zastaveno	X	X	175
Kuhn, Josef	8.8.1911	česká	čsl.	číšník	udržoval osobní a písemný styk s Němkou	31.3.1947	veřejné pokárání, pokuta 2 000 Kč	X	ano/ne	175
Kühnel, Konrad	23.8.1897	německá	?	horník	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	175
Kuhnová, Angela	18.7.1911	německá	?	X	dozorkyně SS v židovském táboře	X	řízení zastaveno	X	X	175
Kuhnová, Marie	4.8.1911	německá	?	přadlena	členka SS	X	řízení zastaveno	X	X	175
Kühnová, Otilie	17.3.1919	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení německé státní příslušnosti	21.3.1947	řízení zastaveno	VK, RV, JN, JM, AK	X	175
Kuldová, Antonie	18.9.1907	česká	čsl.	v domácnosti	podezřelá z udavačství	29.4.1947	veřejné pokárání, trest vězení 1 měsíc, pokuta 15 000	X	X	175
Kuldová, Eliška	19.11.1904	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala pro sebe a svoje dvě nezletilé dcery o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	22.4.1947	vězení na 3 měsíce, pokuta 5 000	X	ano/ne	175
Kulová, Božena	1.4.1922	česká	čsl.	prodavačka	udržovala intimní poměr s příslušníkem říšskoněmecké armády	4.11.1946	veřejné pokárání, trest vězení 3 měsíce, pokuta 3 000	VK, RV, JN, JM	ano/ne	175
Kult, František	21.10.1885	česká	čsl.	rolník	dopustil se spoluudavačství	29.4.1947	veřejné pokárání, trest vězení 2 měsíce, pokuta 10 000	KV, RV, JN, JM	ano/ne	175

Kult, Václav	1.8.1902	česká	čsl.	horník	přiklohoval se k nacistickému režimu	15.7.1946	veřejné pokárání, pokuta 10 000	RV, VK, JN, JM	ano/ne	175
Kunzová, Augusta	12.3.1888	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	4.11.1946	řízení zastaveno	VK, RV, JN, JM	X	175
Kutnar, František	7.2.1888	česká	čsl.	obchodník	přijal říšskoněmeckou státní příslušnost, byl člen DAF a NSV	29.4.1947	veřejní pokárání, trest vězení 4 měsíce, pokuta 10 000	VK, RV, JN, AK, JM	ano/ne	175
Kůželka, Vilém	21.3.1906	česká	čsl.	vrátný	udržoval milostný poměr s Němkou	29.4.1947	veřejní pokárání, trest vězení 2 měsíce	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	175
Kvaška, Josef	17.8.1904	česká	čsl.	řezník	přijal říšskoněmeckou státní příslušnost	5.12.1946	veřejné pokárání, vězení 6 měsíců, pokuta 80 000 Kč	X	ano/ne	175
Ladnar, Josef	4.8.1912	česká	čsl.	garážmistr ČSD autobusů v Trutnově	choval se hrubě k českým dělníkům, mluvil na ně německy a nechtěl je vzít do autobusu	24.5.1946	řízení zastaveno	RV, VK, RL, Vko	X	175
Ladnar, Václav	15.7.1921	česká	čsl.	kovář	vyhrožoval třem ženám, že má právo je nechat zavřít	24.1.1947	veřejné pokárání, pokuta 3 000, trest vězení 3 týdny	KV, JN, JM, AK	ano/ne	175
Lammer, Josef	25.4.1902	německá	?	rolník	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	175
Langer, Eduard	29.11.1891	německá	?	tovární dělník	člen NSDAP, SA	X	řízení zastaveno	X	X	176
Laštovková, Vilemína	11.5.1905	německá	?	švadlena	činná jako Blockleiterin v obci Volanov	27.3.1946	řízení zastaveno	X	X	176

Lecnar, Václav	21.9.1892	česká	čsl.	tkalcovský mistr	člen NOF	10.5.1946	veřejné pokárání, pokuta 10 000, vězení 2 měsíce	RV, VK, JM, Vko	X	176
Lehmertová, Růžena	29.8.1883	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	20.2.1947	veřejné pokárání, pokuta 5 000 Kčs	X	ano/ne	176
Lhoták, Emil	26.3.1898	česká	čsl.	majitel reklamního a dekoračního závodu	?	2.5.1947	veřejné pokárání, pokuta 7 000	X	ano/ne	176
Linke, Vilém	X	česká	čsl.	X	vystupoval nápadně ve smyslu nacistických myšlenek	24.10.1947	veřejné pokárání, trest vězení 3 měsíce, pokuta 20 000	X	X	176
Linkner, Herman	22.4.1902	německá	?	zemědělec	člen SdP, NSDSAP	6.3.1946	řízení zastaveno	X	X	176
Lorenc, František	23.8.1901	německá	?	bývalý voják	vedoucí německé mládeže, který vychovával tuto mládež v duchu proti české národnosti	X	řízení zastaveno	X	X	176
Luckeová, Olda	30.6.1907	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	9.11.1946	pokuta 1 000 Kč	VK, RV, JN, JM	X	176
Macek, Josef	13.2.1887	česká	čsl.	tesařský mistr	vyhrožování dělníkům	17.7.1946	řízení zastaveno	X	ano/ne	176
Macek, Josef	3.5.1912	česká	čsl.	záložní důstojník	jeho firmy přijímala zakázky od Wehrmachtu	11.10.1946	veřejní pokárání, pokuta 10 000 Kč	X	ano/ne	176
Mackenthuvová, Marie	9.3.1914	německá	?	v domácnosti	X	26.10.1945	řízení zastaveno	X	X	176

Mach, Jan	12.1.1897	česká	čsl.	horník	špatně zacházel s ruskými zajatci, kteří mu byli v práci podřízeni	16.10.1946	veřejné pokárání, vězení 3 měsíce	RV, JN, JK	X	177
Mach, Kliment	16.5.1889	česká	čsl.	obchodník	zaslal společníku firmy Fisher Jan Karlu Machovi výhružný dopis	21.10.1946	veřejné pokárání, pokuta 50 000, vězení 3 měsíce	X	ano/ne	177
Mach, Rudolf	2.4.1902	česká	čsl.	obchodník s textilem	člen NOF	7.2.1947	pokuta 10 000 Kč	X	ano/ne	177
Macháček, Josef	1.4.1914	česká	čsl.	správce zemědělské usedlosti	intimní styk s Němkou	12.7.1946	veřejné pokárání, pokuta 5 000 Kčs	RV, VK, JN, JM	X	177
Mai, Jindřich	5.5.1898	německá	?	číšník	činný jako člen Gestapa	15.2.1946	řízení zastaveno	X	X	177
Maivald, Jan	20.3.1909	německá	?	dělník na dráze	člen SA a Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	177
Malý, Jaroslav	20.4.1905	německá	čsl.	tovární inženýr	zažádal si o udělení říšskoněmecké občanství	X	X	X	X	177
Mann, František	29.6.1878	německá	?	cestář	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	177
Mann, Otto	8.12.1884	německá	německá	horník	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	177
Marek, František	29.1.1870	česká	čsl.	pekař	oženil se s Někou, přizpůsobil se nacistickému režimu	18.4.1946	veřejné pokárání, pokuta 50 000, vězení 6 měsíců	RV, VK, RL, JM	ano/ne	
Marek, Jaroslav	26.7.1906	česká	čsl.	obchodník	člen NOF	7.2.1947	řízení zastaveno	VK, JM, AK	X	177
Marková, Filoména	23.4.1899	česká	čsl.	tovární dělnice	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	28.1.1947	veřejné pokárání, trest vězení 2 měsíce, pokuta 1 000	X	ano/ne	177

Martinec, Eduard	18.3.1906	česká	čsl.	tovární dělník	propagoval a podporoval nacismus	10.5.1946	veřejné pokárání, trest vězení 2 měsíce, pokuta 1 000	RV, VK, JM, AK	ano/ne	177
Matěna, Antonín	8.5.1920	česká	čsl.	technický úředník	spolu s Němci pronásledoval židovské dělnice v podniku Kluge	13.12.1946	řízení zastaveno	VK, RV, JN, JM	X	177
Materna, Maxmilián	5.2.1887	česká	čsl.	lékař	člen SdP, NSDAP, přihlásil se k německé národnosti a obdržel německou státní příslušnost	4.4.1947	veřejné pokárání, trest vězení 5 měsíců, pokuta 30 000	X	ano/ne	177
Materna, Václav	24.9.1903	česká	čsl.	správce v zemědělství	projevoval veřejné své sympatie k tehdejšímu režimu a pronesl hanlivé výroky o prezidentu Benešovi	19.4.1946	řízení zastaveno	RV, VK, RL, AK	X	177
Matesová, Růžena	14.7.1895	česká	čsl.	tovární dělnice	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	4.10.1946	veřejné pokárání, pokuta 2 000	VK, RV, JN, JM	X	177
Maulová, Irma	26.4.1920	německá	?	zemědělská dělnice	dozorkyně v koncentračním táboře	X	řízení zastaveno	X	X	177
Mědílek, Josef	12.10.1877	česká	čsl.	kovář	při sčítání lidu uvedl do sčítacího archu pro svoji osobou německou národnost	18.4.1947	řízení zastaveno	VK, RV, JN, JM, AK	X	177
Mědílek, Josef	4.6.1913	česká	čsl.	obuvník	vstoupil do německé armády a zúčastnil se bojů na východní frontě v Africe	31.3.1947	veřejné pokárání, vězení 4 měsíce	X	ano/ne	177
Menzel, Gustav	5.6.1889	německá	?	horník	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	177
Merta, Eduard	16.8.1890	německá	?	zahradník	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	178

Mertlík, Josef	12.7.1908	česká	čsl.	obchodník	člen NOF	21.2.1947	pokuta 5 000, trest vězení 1 měsíc	X	ano/ne	178
Mička, František	11.11.1914	česká	čsl.	topič	udavačství	25.4.1947	veřejné pokárání, pokuta 10 000 Kč	VK, RV, JN, AK	X	178
Mihulka, Josef	11.10.1901	česká	čsl.	stavební dělník	člen NOF	6.12.1946	veřejné pokárání, pokuta 1 500 Kč	VK, RV, JN, JM	ano/ne	178
Mikeš, Jaroslav	23.4.1904	česká	čsl.	obchodník s textilem	člen Vlajky	X	X	X	X	178
Miksch, Richard	24.8.1907	německá	?	horník	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	178
Milo, Jozes	15.2.1894	slovenská	čsl.	dělník	hlásil se k německému státnímu občanství	26.11.1947	veřejné pokárání, vězení 6 měsíců	X	ano/ne	178
Minařík, Jan	15.9.1893	česká	čsl.	úředník	schvaloval nacismus a jeho zřízení	28.3.1947	veřejné pokárání	X	ano/ne	178
Missbergerová, Anna	12.4.1901	česká	čsl.	tovární dělnice	prováděla se za Němce a přihlásila se o říšskoněmeckou státní příslušnost	4.10.1946	trest vězení 3 měsíce, pokuta 5 000	X	ano/ne	178
Mitlöhner, František	8.12.1878	německá	?	majitel hospodářství	neoprávněné držení střeliva	X	řízení zastaveno	X	X	178
Mitlöhner, Jindřich	6.1.1892	německá	?	horník	udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	178
Modler, Josef	17.7.1890	německá	?	horník	podpora a propagace nacismu	X	řízení zastaveno	X	X	178
Mohorn, Josef	3.5.1893	německá	?	hospodář	nezákonná činnost proti ČSR	X	řízení zastaveno	X	X	178
Mojžíš, Jaroslav	7.11.1900	česká	čsl.	zemědělský dělník	udržoval nadměrné styky s Němkou	21.3.1947	pokuta 3 000 Kč	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	178

Morávek, Josef	12.9.1912	česká	čsl.	úředník	jednal se svými podřízenými nesociálně - nadával jim stravovací lístky	22.10.1946	veřejné pokárání, vězení 1 měsíc, pokuta 10 000 Kč	VK, RV, JN, JM	X	178
Moser, Jindřich	12.7.1912	německá	?	dělník v papírně	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	178
Mühlberger, Václav	X	německá	?	technický inspektor říšských drah	člen NSDAP, SS	X	řízení zastaveno	X	X	178
Mühlová, Jindřiška	22.1.1907	česká	čsl.	tovární dělnice	svolila k tomu, aby její manžel podal za ni žádost o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	4.11.1946	řízení zastaveno	VK, RV, JN, JM	X	178
Musil, Václav	11.7.1912	česká	čsl.	učitel	spolupráce s Němci	17.5.1946	řízení zastaveno	X	X	178
Nečekal, Rudolf	17.4.1913	česká	čsl.	úředník	násilné smilstvo	26.7.1946	veřejné pokárání, pokuta 15 000 Kč	RV, VK, JN, JM	ano/ne	179
Nečina, Bohdan	19.8.1912	česká	čsl.	dělník	sloužil v německé armádě	24.1.1947	veřejné pokárání, vězení 1 rok	VK, JN, JM, AK	X	179
Nejedi, Václav	12.11.1888	česká	čsl.	sládek v pivovare	vyhrožoval dělníkům	21.10.1946	veřejné pokárání, pokuta 10 000	RV, JN, AK	ano/ne	179
Němeček, Jaroslav	6.12.1909	česká	čsl.	učitel	hanlivě urážel prezidenta Masaryka a kritizoval činnost Beneše a zahraniční vlády	15.3.1946	řízení zastaveno	X	X	179
Niepel, Arnošt	7.7.1911	německá	?	rolník	člen SA, Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	179
Niewelt, Lorenz	28.2.1913	německá	?	rolník	protistátní činnost	X	X	X	X	179

Nisserová, Hedvika	7.2.1911	česká	čsl.	tovární dělnice	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	11.11.1947	veřejné pokárání, vězení 2 měsíce, pokuta 5 000	VK, RV, JN, JM	X	179
Nisserová, Marie	12.1.1907	česká	čsl.	švadlena	prováděla se za Němce Viléma Nissera a přihlásila tak sebe i svého syna k německé státní příslušnosti	14.4.1947	veřejné pokárání, vězení 6 měsíců, pokuta 10 000	KV, RV, JN, JM, AK	ano/ne	179
Novák, Jaroslav	19.11.1907	česká	čsl.	hostinský	udavačství				ne/ano	179
Nováková, Erna	23.7.1925	národnost nerozřešena	?	úřednice	přijala říšskoněmeckou státní příslušnost	28.2.1947	veřejné pokárání	VK, RV, JN, JM, AK	X	179
Novotná, Anna	8.11.1880	česká	čsl.	obchodnice	vyhrožovala svým nájemníkům	13.11.1946	veřejné pokárání, pokuta 10 000	VK, RV, JN, JM	ano/ne	179
Novotný, Jaroslav	12.9.1898	česká	čsl.	velitel stanice SNB	vyhrožoval dělníkům	19.4.1946	řízení zastaveno	RV, VK, RL, JM	X	179
Novotný, Jaroslav	11.7.1904	česká	čsl.	cukrář	člen NOF	22.10.1946	veřejné pokárání, pokuta 10 000	VK, RV, JN, JM	ano/ne	179
Nyklíček, Antonín	27.5.1927	česká	čsl.	tajemník hospodářské skupiny	udržoval písemný styk s vedoucím NSDAP	13.9.1946	řízení zastaveno	RV, VK, JN, AK	X	179
Nyklíčková, Filoména	20.9.1870	česká	čsl.	majitelka pivovaru	udržovala přátelský styk s Němci a sympatizovala s nacistickým režimem	16.9.1946	veřejné pokárání, pokuta 10 000	X	ano/ne	179
Nymsová, Marie	20.1.1897	česká	čsl.	tovární dělnice	přihlásila se o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	9.4.1947	veřejné pokárání, pokuta 5 000 Kčs	X	ano/ne	179
Nývl, Josef	14.3.1901	česká	čsl.	zámečník	urážel prezidenta Beneše	X	X	X	X	180

Nývlt, Antonín	28.1.1887	česká	čsl.	prokuratiska městské Spořitelny	provinění proti národní cti	12.10.1946	X	X	ano/ne	180
Nývlt, Josef	28.2.1907	česká	čsl.	rolník	zcizení národního majetku	30.11.1946	pokuta 2 500	X	X	180
Nývlt, Karel	1.4.1894	česká	čsl.	obchodník	člen NOF	20.9.1946	veřejné pokárání, vězení v délce 1 rok	RV, JN, AK	X	180
Nývlt, Ladislav	14.12.1899	česká	čsl.	tovární dělník	člen NOF	29.11.1946	pokuta 2 000 Kč	VK, RV, JN, JM	ano/ne	180
Nývlt, Ladislav	4.6.1919	česká	čsl.	správce mlýna	člen NOF	9.4.1947	veřejné pokárání, pokuta 10 000	VK, RV, AK	ano/ne	180
Nývltová, Marie	5.10.1909	česká	čsl.	zaměstnána v hospodářství	zcizení národního majetku	30.11.1946	pokuta 2 500	X	X	180
Očenášková, Tat'ána	20.6.1925	česká	čsl.	v domácnosti	funkcionářka v Kuratoriu pro výchovu mládeže	4.11.1946	veřejné pokárání, pokuta 30 000 Kč	VK, RV, JN, JM	ano/ne	180
Ohnrich, Rudolf	26.1.1901	německá	?	úředník uhelných dolů	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	180
Ondráček, Josef	5.7.1905	česká	čsl.	soukromý úředník	člen NOF	10.2.1947	veřejné pokárání	VK, JN, JM, AK	X	180
Paasch, Rudolf	9.8.1906	německá	?	obchodní cestující	podezřelý z politické nespolehlivosti	25.2.1946	od potrestání se upouští	X	X	180
Paaschová, Božena	7.7.1907	německá	?	v domácnosti	členka SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	180
Pacák, Jan	16.9.1893	česká	čsl.	zahradník	pokoušel se o to, aby mu byla přiznána říšskoněmecká příslušnost	17.4.1946	veřejné pokárání, pokuta 5 000 Kčs	X	ano/ne	180

Pacáková, Marie	8.10.1893	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení říšskoněmeckého občanství	29.7.1946	řízení zastaveno	X	X	181
Pácal, Jaroslav	7.6.1916	česká	čsl.	X	podezřelý z udavačství	29.4.1947	veřejné pokárání, pokuta 5 000	X	X	181
Pácalová, Františka	11.1.1917	česká	čsl.	v domácnosti	podezřelá z udavačství	29.4.1947	veřejné pokárání, pokuta 8 000	X	ano/ne	181
Paluska, Ladislav	22.8.1925	německá	?	horník	podezřelý z udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	181
Pánek, Josef	11.7.1912	česká	čsl.	tovární dělník	zažádal si o udělení říšskoněmeckého občanství	20.12.1946	veřejné pokárání, pokuta 2 000, trest vězení 1měsíc	X	X	181
Papeš, František	31.8.1912	česká	čsl.	strážmistr SNB	podezřelý z udavačství	28.3.1947	řízení zastaveno	VK, RV, JM, AK	X	181
Pasler, Otto	26.9.1892	německá	?	horník	člen SdP	X	řízení zastaveno	X	X	181
Patsch, Josef	22.2.1884	německá	?	majitel domu	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	181
Patzeltová, Anna	16.12.1906	česká (německá)	?	tovární dělnice	přijala říšskoněmeckou státní příslušnost	24.3.1948	zproštěna obhajoby	X	X	181
Pauer, Emil	6.1.1885	německá	?	tovární mistr	udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	181
Pauer, Julius	29.6.1892	německá	?	cukrářský mistr	vedoucí bloku NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	181
Pauerová, Marie	14.6.1913	německá		X	členka NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	181
Paus, Josef	28.11.1895	německá	?	dělník	člen SA, NSV, DAF	X	řízení zastaveno	X	X	181
Pausová, Jarmila	25.9.1913	česká	čsl.	šička v továrně	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	13.9.1946	veřejné pokárání, pokuta 1 000 Kč	X	ano/ne	181

Pausová, Marie	12.4.1917	česká	čsl.	tkadlena	podepsala žádost o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	13.9.1946	veřejné pokárání, pokuta 1 000, vězení 3 měsíce	RV, JN, JM, AK	ano/ne	181
Pausová, Vilemína	2.12.1898	česká	čsl.	tovární dělnice	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	30.8.1946	veřejné pokárání, pokuta 1 000, vězení 3 měsíce	RV, JN, JM, AK	X	181
Pavschitz, František	13.11.1912	německá	?	soukromý úředník	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	181
Pawel, Rudolf	4.6.1891	německá	?	vedoucí elektrodilny na dolech	člen SdP	X	řízení zastaveno	X	X	181
Pazdera, Karel	6.2.1891	česká	čsl.	přednosta poštovního úřadu	donutil své podřízené, aby podepsali přihlášku ke vstupu do Spolku pro spolupráci Čechů a Němců	4.10.1946	veřejné pokárání	X	ano/ne	181
Pazelt, Alois	12.4.1899	německá	?	dělník	stoupenec Henleinovy strany, člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	181
Pech, Rudolf	3.5.1888	německá	?	účetní	člen NSDAP	28.3.1946	řízení zastaveno	X	X	181
Pešek, Rudolf	8.6.1896	česká	čsl.	obchodník	člen NOF	5.3.1946	veřejné pokárání, pokuta 10 000	X	ano/ne	181
Pešoutová, Milena	29.7.1920	česká	čsl.	v domácnosti	udržovala styky s příslušníky SS, chodila s nimi do kasáren	25.4.1947	veřejní pokárání, pokuta 10 000 Kč	KV, RV, JN, AK	ano/ne	181
Peterková, Marie	21.3.1907	česká	čsl.	vdova	zažádala si o udělení německé státní příslušnosti	29.3.1946	řízení zastaveno	X	X	182

Petr, Josef	9.6.1904	česká	čsl.	obuvník	po okupaci vítal německé okupační vojsko, vyvěsil z bytu prapor v hákovém křížem	24.5.1946	veřejné pokárání, pokuta 2 000	RV, VK, RL, Vko	X	182
Petzak, Alois	12.11.1896	německá	?	zámečník	udavačství a hrubé zacházení s občany české národnosti	5.10.1945	řízení zastaveno	X	X	182
Petzaková, Helena	16.12.1915	německá	?	učitelka	napsala hanebný dopis o Československu do Německa, kde šířila nepravdivé zprávy	26.2.1946	řízení zastaveno	X	X	182
Pilař, František	28.6.1889	česká	čsl.	obuvník	udržoval nadměrné styky s Němkou	13.11.1946	veřejné pokárání, pokuta 5 000 Kčs	VK, RV, JN, JM	ano/ne	182
Pilař, Karel	24.9.1905	česká	čsl.	obchodník	útisk ubytatel, pokus o podvod, nedovolené držení zbraně	X	X	X	X	182
Plištilová, Marie	5.11.1906	německá	?	X	členka SdP, NSDAP	6.3.1946	řízení zastaveno	X	X	182
Pohl, Alosi	4.3.1895	německá	?	rolník	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	181
Pohl, Antonín	5.2.1873	německá	?	tkalcovský mistr	člen NSDAP a SA	14.10.1946	řízení zastaveno	X	X	181
Pohl, Max	17.7.1903	německá	?	horník	člen NSDAP	27.8.1948	řízení zastaveno	X	X	182
Pohl, Theodor	29.1.1896	německá	?	továrník	člen SdP, NSDAP, NSV	26.4.1946	řízení zastaveno	X	X	182
Pokorná, Danuše	8.3.1931	česká	čsl.	studentka	X	21.7.1945	řízení zastaveno	X	X	182
Pokorná, Ludmila	20.7.1922	německá	čsl.	v domácnosti	obviněna z udavačství, stýkala se s příslušníky SS	4.4.1947	veřejné pokárání, pokuta 10 000, vězení 1 rok	VK, RV, FT, VK	X	182

Pokorný, Václav	30.10./12.1893	česká	čsl.	okresní cestář	nechoval se jako dobrý Čech, měl časté výstupy s rtyňskými občany	7.7.1945	řízení zastaveno	X	X	182
Polz, Arnošt	17.1.1908	německá	?	horník	člen SA, udavač	X	řízení zastaveno	X	X	182
Polz, František	13.3.1903	německá	?	řidič	člen SdP, NSDAP	23.1.1946	řízení zastaveno	X	X	182
Polz, František	3.9.1909	německá	?	horník	člen NSDAP, SA, Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	182
Pöpperl, Max	29.1.1887	německá	?	pomocný dělník	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	182
Portig, Emil	1.7.1894	německá	čsl.	železniční zaměstnanec	člen NSDAP	27.8.1945	řízení zastaveno	X	X	182
Posdien, Berthold	29.6.1894	německá	?	obchodník	člen NSDAP, SA	X	řízení zastaveno	X	X	182
Posdien, Vilém	20.1.1899	německá	?	horník	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	182
Posner, Maxmilián	17.5.1897	německá	?	bývalý vrchní justiční inspektor	politická činnost	4.4.1946	řízení zastaveno	X	X	182
Posner, Václav	16.5.1903	německá	?	strojní topič	rušil činnost národního správce	X	řízení zastaveno	X	X	182
Preislerová, Hedvika	20.6.1870	česká	čsl.	v domácnosti	udavačství	X	X	X	X	182
Preller, Alfred	20.6.1870	česká	čsl.	v domácnosti	podezřelá z udavačství	30.4.1946	veřejné pokárání, pokuta 5 000	X	X	181
Procházka, Jaroslav	27.1.1889	česká	čsl.	profesor	tajmeníkem Svazu pro spolupráci s Němci	17.5.1946	řízení zastaveno	RV, VK, JM, AK	X	182
Prokop, Alfred	13.3.1890	česká	čsl.	kočí	přihlásil se o německou státní příslušnost	X	X	X	X	183
Prokop, Bohuslav	10.1.1895	česká	čsl.	trafikant	zažádal o německou státní příslušnost	15.3.1946	řízení zastaveno	X	X	183

Prokop, Jan	1.8.1901	česká	čsl.	zámečník	nezabránil tomu, aby jeho manželka neexponovala pro nacistické hnutí	11.4.1947	veřejné pokárání, pokuta 5 000 Kč, vězení 5 m	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	183
Prokop, Karel	28.1.1889	česká	čsl.	řezník a uzenář	udavačství	23.4.1946	řízení zastaveno	X	X	183
Prokop, Miroslav	24.7.1909	česká	čsl.	zámečník	udržoval nadměrné styky s německými manželi	15.1.1947	veřejné pokárání, pokuta 5 000	VK, JM, AK, JP	ano/ne	183
Prokopová, Marta	27.7.1900	česká	čsl.	tovární dělnice	zažádala si o udělení německé státní příslušnosti	20.12.1946	veřejné pokárání, vězení 3m, pokuta 3 000	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	183
Prouza, Jan	25.12.1911	česká	čsl.	rolník a obchodník	udržoval nadměrné styky s nacistou	7.11.1946	veřejné pokárání, vězení 3m, pokuta 50 000	X	ano/ne	183
Prouza, Jaroslav	9.5.1902	česká	čsl.	pekař a obchodník	člen NOF	7.3.1947	veřejné pokárání, pokuta 15 000 Kč	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	183
Prouza, Josef	17.12.1914	česká	čsl.	rolník	člen NOF	29.4.1947	veřejné pokárání, pokuta 10 000	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	183
Prouza, Josef	28.9.1892	česká	čsl.	rolník	člen NOF	23.4.1947	veřejné pokárání, pokuta 20 000 Kč	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	183
Prouza, Ladislav	11.6.1903	česká	čsl.	obchodník	byl při ustanovení Svazu pro spolupráci s Němci	17.5.1946	řízení zastaveno	X	X	183
Ptáček, Josef	18.3.1902	česká	?	šofér	udavačství	26.4.1946	řízení zastaveno	X	X	183
Pudil, Jindřich	18.12.1907	česká	čsl.	lékárník	vychvaloval nacistický režim, shcvaloval jeho brutální metody	9.8.1946	veřejné pokárání, pokuta 30 000 Kč	X	ano/ne	183

Pusch, Bernard	20.5.1897	německá	?	bývalý textilní dozorce	podporoval nacismus	X	řízení zastaveno	X	X	183
Pusch, Rudolf	17.10.1902	německá	?	pekař	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	183
Püschel, Osvald	29.9.1898	německá	?	dělník	člen SdP, NSDAP, NSV	X	X	X	X	183
Püschel, Rudolf	2.11.1906	německá	?	horník	člen Freikorps, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	183
Rais, Josef	6.4.1895	německá	?	tovární mistr	X	X	řízení zastaveno	X	X	183
Rathaus, Ladislav	11.6.1894	česká	čsl.	učitel	udržoval poměr s Němkou Annou Konvalinkovou	2.7.1946	veřejné pokárání, pokuta 5 000	RV, VK, JN, JM	ano/ne	183
Rauch, Karel	5.8.1891	česká	čsl.	dělník na dolech	nutil ruské spoludělníky k velkým pracovním výkonům	22.10.1946	řízení zastaveno	X	X	183
Reh, Josef	28.8.1895	německá	?	rolník	člen Freikorps	29.4.1946	řízení zastaveno	X	X	184
Reibstirn, Alfred	6.9.1900	německá	?	dělník	člen SS	X	řízení zastaveno	X	X	184
Reihornová, Irma	25.11.1921	německá	?	tovární dělnice	členka SS	X	řízení zastaveno	X	X	184
Reichstein, Adolf	6.4.1883	německá	?	pojišťovací inspektor	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	184
Reichstein, Josef	3.1.1909	německá	?	horník	člen NSDAP	11.3.1946	řízení zastaveno	X	X	184
Reichsteinová, Hedvika	3.1.1909	německá	?	v domácnosti	členka NSV	X	řízení zastaveno	X	X	184
Reis, Gustav	19.7.1903	německá	?	rolník	člen NSDAP	27.8.1946	řízení zastaveno	X	X	184
Rejman, Josef	9.9.1901	česká	čsl.	dělník	ve své funkci předsedy MSK nadřžoval osobám německé národnosti	22.11.1946	řízení zastaveno	KV, RV, JN, JM	X	184
Renner, Hugl	3.9.1892	německá	?	tkalcovský mistr	udavačství, člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	184
Rennerová, Marie	16.6.1902	německá	?	zemědělská dělnice	sabotáž a vyhrožování protistáním výroky	X	řízení zastaveno	X	X	184

Renth, František	8.2.1922	česká	čsl.	elektrotechnik	přijal říšskoněmeckou státní příslušnost	X	řízení zastaveno	X	X	184
Renthová, Božena	20.2.1897	česká	čsl.	v domácnosti	nabyl říšskoněmecké státní příslušnosti, když o ni požádal manžel	23.4.1947	veřejné pokárání	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	184
Richter, Antonín	7.2.1900	německá	?	truhlářský pomocník	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	184
Richter, Bruno	14.2.1877	německá	?	podnikatel	člen SdP, NSDAP	16.5.1946	řízení zastaveno	X	X	184
Richter, Jan	19.6.1906	německá	?	učitel	člen SS	X	řízení zastaveno	X	X	184
Richterová, Marie	6.8.1908	německá	?	v domácnosti	jako příslušnice německé národnosti chodila po okolí bez bílé pásky s "N", účastnila se poslechu rádiového přijímače	26.4.1946	řízení zastaveno	X	X	184
Rindschwenter, Alois	20.3.1899	německá	?	strojní zámečník	nařizoval práci ve prospěch Německa a jeho válečného úsilí	X	řízení zastaveno	X	X	184
Rodr, Rudolf	8.2.1911	česká	čsl.	stavební mistr	jako příslušník české národnosti vystupoval jako Němec	28.4.1947	veřejné pokárání, pokuta 10 000, trest vězení 8m	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	184
Röelová, Josefa	8.1.1909	německá	čsl.	v domácnosti	členka NSDAP	23.7.1945	řízení zastaveno	X	X	184
Röhrichtová, Marie	31.12.1904	česká	čsl.	tovární dělnice	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	30.1.1947	veřejné pokárání, vězení 1 rok	X	X	184
Rong, Václav	18.6.1897	německá	?	rolník	politicky vedoucí nacista	X	řízení zastaveno	X	X	184
Rösel, Albín	29.8.1907	německá	?	textilní obchodník	člen NSDAP, udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	184

Rösler, Gustav	27.11.1881	německá	?	četnický strážmistr	X	X	X	X	X	184
Rotterová, Marie	16.8.1908	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	13.3.1948	řízení zastaveno	X	X	184
Rücker, František	30.4.1890	německá	?	hostinský	neoprávněné držení výbušnin	6.10.1945	řízení zastaveno	X	X	184
Rücker, Josef	26.1.1912	německá	?	úředník	udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	184
Rücker, Karel	21.7.1898	německá	?	klempíř	člen DAF	14.12.1945	řízení zastaveno	X	X	184
Rückerová, Josefa	16.10.1910	česká	čsl.	tovární dělnice	přijala říšskoněmeckou státní příslušnost	21.10.1946	veřejné pokárání, trest vězení 2 měsíce, pokuta 2 000	VK, RV, JM, AK	ano/ne	185
Rückerová, Marie	30.1.1913	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	6.9.1946	veřejné pokárání, trest vězení 3 měsíce, pokuta 50 000	RV, VK, JN, JM	ano/ne	185
Rudlofová, Anežka	15.4.1885	česká	čsl.	dělnice	zažádala si o udělení německého státního občanství	11.3.1948	trest vězení 1 měsíc	X	X	185
Rudlovová, Marie	20.3.1905	německá	?	sukařka	členka SS	X	řízení zastaveno	X	X	185
Rudolf, Alfred	6.4.1901	německá	?	majitel malého hospodářství	člen NSDAP, SA	X	X	X	X	185
Rudolf, František	20.5.1898	německá	?	krejčí	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	185
Ruhand, Josef	9.10.1904	německá	?	horník	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	185
Rummler, Edwin	17.3.1891	německá	?	horník	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	185
Rummlerová, Albína	17.4.1891	německá	?	v domácnosti	členka Frauenschaftu, přechovávala ve svém bytě střelivo	X	X	X	X	185
Ruse, Josef	9.4.1887	německá	čsl.	vrchní dozorce vězňů	člen SdP, NSDAP	29.6.1945	řízení zastaveno	X	X	185

Rýdlová, Jarmila	18.2.1912	česká	čsl.	v domácnosti	přihlásila se k říšskoněmecké příslušnosti	21.5.1946	veřejné pokárání, pokuta 15 000 Kč	RV, VK, JM, VK	ano/ne	185
Řehák, Ladislav	29.9.1908	česká	čsl.	krejčí	člen NOF	14.2.1947	pokuta 1 000 Kč	VK, RV, JN, JM, AK	X	185
Řeháková, Hedvika	10.8.1902	německá	?	tkadlena	člen SS	X	řízení zastaveno	X	X	185
Řezníček, Josef	16.4.1900	česká	čsl.	dělník	zažádal si o udělení německé státní příslušnosti	X	X	X	X	185
Řezník, Heřman	13.8.1902	německá	?	majitel hospodářství	člen SdP, NSDAP, SA	X	X	X	X	185
Ságner, Václav	9.6.1914	německá	?	horník	člen SdP, NSDAP, NSV, DAF, Freikorps	X	X	X	X	185
Sacherová, Anna	23.10.1902	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	5.8.1946	veřejné pokárání, pokuta 2 000	RV, VK, JN, JM	ano/ne	185
Salisch, Walter	14.12.1911	německá	?	lakýrník	člen NSKK	X	řízení zastaveno	X	X	185
Sandner, Karel	10.10.1900	německá	?	zaměstnán v lékárně	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	186
Sarichová, Adéla	8.5.1923	česká	čsl.	tovární dělnice	dozorkyně SS v židovském táboře	22.10.1947	X	X	ano/ne	186
Saruga, Gustav	23.5.1905	německá	?	horník	člen NSDAP, SA	X	X	X	X	186
Saukelová, Marie	4.9.1901	česká	čsl.	v domácnosti	svolila k tomu, aby její manžel Němec Josef Saukel požádal pro ni o říšskou státní příslušnost	17.7.1947	zproštěna viny	X	X	186
Scahrm, Josef	26.3.1884	německá	?	horník	zavinil ztrátu svobody spoluobčanům	X	řízení zastaveno	X	X	186

Sedláček, Alois	9.2.1897	česká	čsl.	sukař příze	zažádal si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	29.9.1946	veřejné pokárání, vězení 4 měsíce, pokuta 5 000	VK, RV, JN	X	186
Seibert, Bedřich	18.7.1897	česká	čsl.	dělník	podezřelý z udavačství	8.1.1947	veřejné pokárání, pokuta 5 000	X	X	186
Seidel, Čeněk	16.10.1897	německá	?	obchodník	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	187
Seidl, Josef	16.5.1905	česká	čsl.	majitel hospodářství	v době zvýšeného ohrožení republiky využil mimořádné poměry ke zlepšení svých pozemkových výhod na úkor sousedů	15.1.1947	veřejné pokárání, pokuta 15 000	VK, JM, AK	ano/ne	186
Seidl, Otto	5.4.1907	německá	?	truhlář	člen SdP	X	řízení zastaveno	X	X	186
Seidlová, Hedvika	19.8.1914	česká	čsl.	prodavačka	podepsala souhlas, aby její dcera byla přihlášena jako říšskoněmecká státní příslušnice	6.12.1946	veřejné pokárání, trest vězení 2 měsíce, pokuta 10 000	VK, RV, JN, AK	ano/ne	186
Seifert, Alfréd	2.4.1901	německá	?	bývalý ředitel továrny	vyhrožoval podřízeným zaměstnancům české nebo jiné slovanské národnosti	X	X	X	X	186
Seifert, Josef	17.2.1898	německá	?	úředník	udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	186
Seifert, Oskar	26.2.1898	německá	?	obchodník	člen NSKK, vyhrožování	X	řízení zastaveno	X	X	186
Seifertová, Marie	8.8.1898	česká	čsl.	učitelka cizích jazyků a hudby	přijala říšskoněmeckou státní příslušnost	4.10.1946	veřejné pokárání, trest vězení 3 měsíce, pokuta 20 000	VK, RV, JN, JM	ano/ne	186
Semerák, Miroslav	14.7.1919	česká	čsl.	mlynářský dělník	člen NOF	29.2.1946	pokuta 2 000	VK, RV, JN, JM	ano/ne	186

Semerák, Vilém	30.10.1909	česká	čsl.	majitel chalupy	souhlasil s tím, aby jeho manželka a dvě děti přijali říšskoněmeckou státní příslušnost	6.9.1946	veřejné pokárání, trest vězení 1 měsíc, pokuta 10 000	RV, VK, JN, JM	ano/ne	186
Semerák, Vincenc	8.2.1888	česká	čsl.	rolník	člen NOF	13.12.1946	veřejné pokárání, pokuta 10 000	VK, RV, JN, JM	ano/ne	186
Schäfer, Josef	8.4.1885	česká	čsl.	úředník	sympatizoval s nacistickým režimem	6.12.1946	veřejné pokárání, trest vězení 1 měsíc, pokuta 5 000	VK, RV, JN, AK	ano/ne	186
Schacherlová, Marie	8.7.1886	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	6.2.1948	trest vězení 3 měsíce, pokuta 10 000	X	ano/ne	186
Scharf, Bedřich	30.12.1873	německá	?	obecní tajemník	důvěrník Gestapa	21.2.1946	řízení zastaveno	X	X	186
Scharf, František	9.12.1902	německá	?	horník	člen NSDAP, SA, Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	187
Scharf, Josef	1.7.1889	německá	?	tovární dělník	ukazoval německému vojsku cestu do Čech	X	řízení zastaveno	X	X	187
Schien, Josef	26.1.1906	německá	německá	horník	člen NSDAP, SA	21.3.1946	řízení zastaveno	X	X	187
Schien, Josef	16.7.1893	německá	?	zámečník	veřejně v hostinci křičel "Heil Hitler" a měl zdviženou pravici	25.3.1946	řízení zastaveno	X	X	187
Schimmerová, Eliška	12.11.1882	česká	čsl.	v domácnosti	svolila k tomu, aby její manžel zažádal pro ni a jejího syna o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	18.4.1947	veřejné pokárání, trest vězení 2 měsíce, pokuta 5 000	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	187
Schmidt, Ferdinand	13.6.1897	německá	?	důlní úředník	člen SA, Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	187
Schmidt, František	2.11.1901	německá	?	zámečník	člen SS	X	řízení zastaveno	X	X	187

Schmidtová, Marie	30.8.1906	německá	?	smaltovačka	členka NSDAP, Frauenschaftu	X	řízení zastaveno	X	X	187
Schmidtová, Růžena	15.10.1900	německá	?	tovární dělnice	členka SS	X	řízení zastaveno	X	X	187
Schmied, Josef	25.10.1905	německá	?	zámečník	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	187
Schmocková, Albína	11.2.1899	česká	čsl.	v domácnosti	podepsala žádost o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	4.11.1946	řízení zastaveno	VK, RV, JN, JM	X	187
Schneider, Hubert	7.10.1897	německá	?	rolník	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	187
Schneider, Václav	23.8.1899	německá	?	rolník	podporoval ozbrojené povstání vůči ČSRtajnou dopravou zbraní	X	řízení zastaveno	X	X	187
Schober, Vilém	5.2.1907	německá	?	obchodník	člen SS	X	řízení zastaveno	X	X	187
Scholz, Erich	1.8.1918	německá	čsl.	učitel	člen NSDAP, SS	16.7.1945	řízení zastaveno	X	X	187
Scholzová, Eugenie	1.5.1922	německá	?	dozorkyně	dozorkyně SS v židovském táboře	X	řízení zastaveno	X	X	187
Scholzová, Růžena	25.12.1913	německá	?	dozorkyně	dozorkyně SS v židovském táboře	X	řízení zastaveno	X	X	187
Schöpsová, Anna	5.3.1903	německá	?	řádlena	členka SS	X	řízení zastaveno	X	X	187
Schreiber, Alfred	7.10.1902	německá	?	zámečník	člen NSKK a Freikorps	X	řízení zastaveno		X	187
Schreiber, Bedřich	21.1.1897	česká	čsl.	invalida	člen NOF	19.2.1947	veřejné pokání, pokuta 3 000	VK, RV, JN, JM, AK	X	187
Schreiber, Gustav	28.6.1897	německá	?	krejčí	člen DAF	X	řízení zastaveno	X	X	187
Schreiber, Hugo	30.7.1909	německá	?	zedník	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	188
Schreiber, Richard	1.1.1893	německá	?	horník	člen NSDAP, udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	188
Schröfelová, Aloisie	21.10.1922	německá	?	ošetřovatelka	členka WW	23.1.1946	řízení zastaveno	X	X	188
Schrollová, Hedvika	3.2.1922	německá	?	dozorkyně	členka SdP, NSDAP	29.4.1946	řízení zastaveno	X	X	188
Schubert, Alfred	24.1.1910	německá	?	elektrikář	člen SS, NSKK	X	řízení zastaveno	X	X	188
Schubert, Berthold	28.7.1915	německá	?	rolník	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	188

Schubert, Josef	18.12.1896	německá	?	maloročník a lesní dělník	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	188
Schubert, Rudolf	31.12.1909	německá	?	zámečník	člen NSDAP, SA	X	řízení zastaveno	X	X	188
Schubert, Vilém	5.1.1889	německá	?	hostinský	udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	188
Schubertová, Marie	12.1.1900	německá	?	X	členka NSDAP, Frauenschaftu	3.1.1946	řízení zastaveno	X	X	188
Schubertová, Marie	16.8.1907	německá	?	v domácnosti	členka SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	188
Schwarz, Gustav	18.12.1906	německá	?	dělník	navádění k sabotáži, nenosení bílé pásky jako označení Němce	11.3.1946	propuštěn z vazby	X	X	188
Schwedler, Jaroslav	21.1.1909	česká	čsl.	dozorce u firmy Etrich	známost s Němkou	25.6.1947	pokuta 5 000	X	X	188
Sibera, Jaroslav	20.3.1900	česká	čsl.	obchodník	člen NOF	22.11.1946	řízení zastaveno	VK, RV, JN, JM	X	188
Sieberová, Augustina	27.2.1913	německá	?	tovární dělnice	udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	188
Sieglová, Marie	8.12.1871	česká	čsl.	pensistka	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	13.9.1946	veřejné pokárání, pokuta 500	RV, JN, JM, AK	X	188
Sixta, Jaroslav	7.3.1882	německá	německá	krejčí	člen SdP, NSDAP	12.3.1946	řízení zastaveno	X	X	188
Skalický, Eduard	15.11.1903	německá	čsl.	strojní zámečník	vedoucí NSDAP, udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	188
Sobola, Josef	15.3.1907	česká	čsl.	provozní oficiál ČSD	provinění proti národní cti	21.2.1947	řízení zastaveno	VK, RV, JN, AK, JM	X	188
Sobolová, Marie	25.1.1906	německá	čsl.	X	X	18.4.1947	řízení zastaveno	X	X	188
Sochůrková, Marta	26.9.1904	německá	čsl.	v domácnosti	podezřelá z udavačství, přijala německou státní příslušnost	14.4.1947	veřejné pokárání, vězení 9 měsíců, pokuta 10 000	X	ano/ne	189

Sommerauer, Karel	16.8.1892	česká	čsl.	bývalý vrchní inspektor ČSD	přijal říšskoněmeckou státní příslušnost a stal se členem NSKK	X	X	X	X	189
Sommerauerová, Růžena	23.8.1898	česká	čsl.	švadlena	podepsala přihlášku o přiznání německé státní příslušnosti	15.1.1947	veřejné pokárání, pokuta 10 000	X	ano/ne	189
Souček, František	22.5.1889	česká	čsl.	úředník	podezřelý z nadměrného styku s příslušníky SS	1.8.1945	propuštěn na svobodu	X	X	189
Souček, Jiří	12.6.1918	česká	čsl.	berní úředník	člen Vlajky	8.11.1946	veřejné pokárání, vězení 4 měsíce, pokuta 10 000	VK, RV, JN, JM	ano/ne	
Souček, Josef	16.6.1914	česká	čsl.	obchodník	udržoval přátelské styky s německou rodinou, u které pracoval	28.3.1946	pokuta 10 000	RV, VK, JM, Vko	ano/ne	189
Součková, Leopolda	7.9.1898	česká	čsl.	X	společenské styky s Němci	25.4.1947	veřejné pokárání, vězení 8 týdnů	X	ano/ne	189
Soudil, František	18.12.1884	německá	čsl.	úředník	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	189
Spálenský, Josef	14.12.1893	česká	čsl.	dělník	dával najevo sympatie k nacistickému režimu	20.9.1946	veřejné pokárání, pokuta 1 000	RV, JN, AK	X	189
Spazier, Jan	12.10.1895	německá	čsl.	rolník	zaměstnával ve svém hospodářství polské a ukrajinské dělníky, které přetěžoval prací, tělesně je týral	11.1.1946	řízení zastaveno	X	X	189
Spieková, Marie	1.9.1898	německá	čsl.	kuchařka	sváděla k sabotáži	29.1.1946	řízení zastaveno	X	X	189
Srąg, Walter	26.9.1904	německá	?	zubní technik	člen SdP, NSDAP	29.1.1946	řízení zastaveno	X	X	189

Staňková, Antonie	3.12.1916	česká	čsl.	v domácnosti	podezřelá z udavačství	17.7.1947	propuštěna z vazby	X	X	189
Stehr, Vilém	20.2.1884	německá	?	správce továrny	člen NSDAP, NSKK, DAF	12.3.1946	řízení zastaveno	X	X	189
Steidler, Siegfried	8.8.1932	německá	čsl.	student	protistátní propaganda	11.4.1946	řízení zastaveno	X	X	189
Steidlerová, Anna	20.8.1894	německá	čsl.	tovární dělnice	členka Frauenschaftu	9.1.1946	řízení zastaveno	X	X	190
Steidlerová, Pavla	7.7.1897	německá	čsl.	učitelka ručních prací	protistátní propaganda	11.4.1946	řízení zastaveno	X	X	190
Steiner, Alois	13.3.1898	německá	?	železniční zřízenec	člen NSDAP, SA	X	řízení zastaveno	X	X	190
Steiner, Jan	17.7.1891	německá	čsl.	dělník firmy Ignác Dix	člen NSDAP, SA	X	X	X	X	190
Steiner, Josef	18.8.1904	německá	čsl.	rolník	udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	190
Stelzig, Arnošt	30.4.1910	německá	čsl.	profesor	člen SdP, NSDAP	6.4.1946	řízení zastaveno	X	X	190
Sterubel, Gustav	16.1.1901	německá	?	X	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	190
Stierant, Bedřich	20.8.1904	německá	čsl.	horník	člen SA	7.3.1946	řízení zastaveno	X	X	190
Stránská, Anna	25.2.1907	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	26.2.1947	veřejné pokárání, vězení 4 měsíce, pokuta 1 000	VK, RV, JN, JM, JK	ano/ne	190
Stránský, František	16.1.1904	německá	?	tkalcovský mistr	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	190
Stránský, Václav	6.9.1874	česká	čsl.	pensista	zažádal si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	31.7.1946	veřejné pokárání, pokuta 5 000	RV, VK, JN, JM	ano/ne	190
Struckel, Raimund	23.2.1904	německá	?	horník	člen NSDAP, SA	10.5.1946	řízení zastaveno	X	X	190
Suchánková, Marie	18.1.1909	česká	čsl.	X	zažádala si o udělení říšskoněmeckého státního občanství	13.9.1946	řízení zastaveno	RV, VK, JN, AK	X	190

Suchomel, Jaroslav	27.2.1926	česká	čsl.	dělník	zažádal si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	28.3.1947	řízení zastaveno	VK, RV, JM, AK	X	190
Suchomel, Václav	22.9.1903	česká	čsl.	tovární dělník	zažádal si o udělení státní příslušnosti a vstoupil do formace SA	18.2.1947	veřejné pokárání, trest vězení 6 měsíců, pokuta 3 000	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	190
Suchomelová, Růžena	26.2.1909	česká	čsl.	tovární dělnice	zažádala si o udělení německé státní příslušnosti	24.1.1947	veřejné pokárání, trest vězení 2 měsíce, pokuta 5 000	VK, JN, JM, AK	ano/ne	190
Světlý, Josef	13.1.1919	česká	čsl.	zaměstnanec výtopyň ČSD	člen Vlajky	6.9.1946	veřejné pokárání, trest vězení 1 měsíc, pokuta 5 000	RV, VK, JN, JM	ano/ne	190
Svoboda, Josef	15.3.1907	česká	čsl.	provozní oficiál ČSD	posílal svou nezletilou dceru do německé školy	26.2.1947	řízení zastaveno	VK, RV, JN, JM, AK	X	190
Šabaka, Oldřich	5.2.1922	česká	čsl.	učitel	byl činitelem Moravcova kuratoria mládeže	X	X	X	X	190
Šacler, Josef	20.8.1920	česká	čsl.	hajný	přihlásil se o říšskoněmecké občanství na popud otce	X	X	X	X	190
Šadek, František	13.5.1880	česká	čsl.	pensista	zažádal si o udělení německého státního občanství	10.12.1947	vězení 1 měsíc	X	ano/ne	189
Šádek, Rudolf	3.2.1913	česká	čsl.	dělník	zažádal si o udělení říšskoněmeckého státní příslušnosti	6.3.1947	veřejné pokárání, trest vězení 8 měsíců	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	187

Šafář, Jan	13.5.1924	česká	čsl.	tovární dělník	svolil k tomu, aby jeho matka Němka podepsala za něho přihlášku o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	4.10.1946	X	VK, RV, JN, JM	X	187
Šafářová, Markéta	10.8.1925	česká	čsl.	tovární dělnice	chovala se jako Němka, stýkala se s SS-many	X	X	X	X	187
Šafářová, Notrburga	10.9.1901	česká	německá	tovární dělnice	po dobu války se stýkala s německými vojáky	X	X	X	X	187
Ševčíková, Taťana	20.6.1925	česká	čsl.	dámská krejčová	podezřelá z udavačství	X	X	X	X	190
Šévl, Josef	8.12.1908	česká	čsl.	majitel hospodářství	člen NOF	12.3.1947	veřejné pokárání, pokuta 10 000	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	190
Šilhan, Aldolf	11.3.1901	česká	čsl.	stavitel	hrubé zacházení s podřízeným dělnictvem a vyhrožování	6.2.1946	řízení zastaveno	X	X	190
Šimková, Věra	2.3.1921	česká	čsl.	v domácnosti	hrubé chování	15.11.1946	veřejné pokárání, pokuta 5 000	VK, RV, JN, JM	X	190
Šindelář, Ladislav	6.6.1902	česká	čsl.	úředník	poskytl interview redaktoru Posledního listu na téma: "Dvě zla - bolševismus a Beneš"	14.2.1947	veřejné pokárání, pokuta 10 000	VK, JM, AK	ano/ne	190
Šoltys, Ladislav	21.1.1905	česká	čsl.	referent ONV	udržoval nedovolené styky s Němkou	20.11.1947	vězení 2 měsíce	X	X	190

Špindlerová, Marta	5.2.1910	česká	čsl.	kuchařka	podepsala žádost o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	27.11.1946	veřejné pokárání, trest vězení 3 měsíce, pokuta 5 000	VK, RV, JN	ano/ne	190
Šrámková Pavla	X	X	X	X	X	X	X	X	X	190
Šraml, Adolf	2.11.1911	česká	čsl.	zaměstnanec VČE	stýkal se s Němci a zásoboval je potravinami	31.5.1946	řízení zastaveno	RV, VK, RL, JM, AK	X	191
Šrejber, Karel	16.10.1920	česká	čsl.	dělník	odjel dobrovolně do Německa a stal se spojovacím důvěrným pro kraj Elbing	16.9.1946	veřejné pokárání, pokuta 1 000	RV, VK, JN, AK	ano/ne	191
Šrejber, Oskar	6.5.1887	česká	čsl.	rolník	udavačství	15.1.1947	veřejné pokárání, trest vězení 1 měsíc, pokuta 20 000	VK, JM, AK	ano/ne	191
Šrejtr, Oskar	12.5.1920	česká	čsl.	řezník	udržoval nadměrné styky s Němci	14.6.1946	veřejné pokárání, pokuta 50 000	VK, RV, JM, AK	ano/ne	191
Štafa, Václav	19.5.1905	česká	čsl.	mlynář	člen NOF	31.3.1947	veřejné pokárání, trest vězení 4m, pokuta 10 000	VK, RV, JM, AK	ano/ne	191
Štěpánek, Josef	23.12.1882	česká	čsl.	prokurista firmy Hubner	podporoval nacistické hnutí	18.4.1947	veřejné pokárání, trest vězení 9m, pokuta 100 000	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	191
Štěpánský, Antonín	4.12.1919	česká	čsl.	obchodní vedoucí	při svém zaměstnání využíval příbuzenských vztahů s Němcem Josefem Ruckerem	15.5.1946	veřejné pokárání, trest vězení 6m, pokuta 100 000	RV, VK, JM, AK	ano/ne	191

Štíler, František	1.4.1910	česká	čsl.	malíř	udržoval nadměrné styky s Němkou Pavlou Kleinovou	22.11.1946	pokuta 3 000, vězení 1 měsíc	VK, RV, JN, JM	X	191
Šubert, Arnošt	14.2.1904	německá	?	listonoš	politický vedoucí nacistických stran	X	X	X	X	191
Šubrt, František	22.8.1899	česká	čsl.	tovární zaměstnanec	vychvaloval a veřejně obhajoval nacistický režim	15.11.1946	veřejné pokárání, trest vězení 7m, pokuta 5 000	VK, RV, JN, JM	ano/ne	191
Šváb, Bedřich	X	česká	čsl.	učitel	vedoucí VOS	27.2.1948	řízení zastaveno	X	X	191
Tamm, František	6.7.1901	německá	?	hospodář	člen SdP, NSDAP	13.6.1946	řízení zastaveno	X	X	191
Tamm, František	15.10.1905	německá	?	horník	člen NSDAP, tloukl ruské zajatce zaměstnané na dole, až jeden z nich následkem bití zemřel	X	řízení zastaveno	X	X	191
Tamm, Oswald	3.12.1912	německá	čsl.	horník	podezřelý ze členství v NSDAP a SA	12.3.1946	řízení zastaveno	X	X	191
Taube, Antonín	20.4.1903	německá	?	domkář	člen Henleinovy strany, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	192
Taube, Berthold	3.7.1897	německá	?	tesař	člen SdP, NSDAP, NSV	19.2.1946	řízení zastaveno	X	X	192
Taube, Otto	16.4.1913	německá	?	soukromý úředník	člen SdP, NSDAP, Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	192
Taubová, Arnoštka	16.3.1923	německá	čsl.	modistka	dozorkyně SS	X	řízení zastaveno	X	X	192
Tauchenová, Marie	23.9.1917	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	17.4.1947	řízení zastaveno	X	X	192
Teichamnn, Adolf	9.3.1913	německá	?	celní úředník	člen SdP, NSDAP	12.3.1946	řízení zastaveno	X	X	192
Teichamnn, Emil	7.4.1910	česká	čsl.	zámečník	přihlásil se o říšskoněmeckou státní příslušnost a stal se členem NSKK	2.5.1946	propuštěn na svobodu	X	X	192

Teichmann, Friedrich	21.1.1900	česká	německá	textilní dělník	přihlásil se o říšskoněmeckou příslušnost a stal se členem NSDAP	X	X	X	X	192
Teichmann, Josef	14.8.1898	německá	?	obchodník	X	29.1.1946	řízení zastaveno	X	X	192
Teichmannová, Karolína	16.5.1904	česká	německá	v domácnosti	členka Frauenschaftu	11.9.1945	řízení zastaveno	X	X	192
Teichmannová, Ludmila	4.3.1920	česká	čsl.	expedientka u firmy Antonín Labus, tkalcovna	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	26.7.1946	veřejné pokárání, vězení 5m, pokuta 10 000	RV, VK, JN, JM	ano/ne	192
Teichmannová, Marie	15.1.1923	česká	čsl.	tovární dělnice	v důsledku přihlášení jejich rodičů k říšskoněmecké státní příslušnosti ji získala i ona	12.3.1946	řízení zastaveno	X	X	192
Teichmannová, Marie	10.8.1911	česká	čsl.	tovární dělnice	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	15.10.1946	veřejné pokárání, trest vězení 2m, pokuta 2 000	VK, RV, JN, JM	ano/ne	192
Ter, Hugo	8.9.1898	německá	čsl.	tesař	člen SA	X	řízení zastaveno	X	X	192
Teuber, Augustin	7.11.1905	česká	čsl.	úředník	udavačství	4.12.1946	řízení zastaveno	X	X	192
Tham, František	3.10.1912	německá	čsl.	elektromontér	člen NSFK	X	řízení zastaveno	X	X	192
Thamm, František	15.6.1900	německá	čsl.	strojní zámečnick	vedoucí bloku NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	192
Thamm, Reinhold	4.8.1902	německá	?	horník	člen SA	5.3.1946	řízení zastaveno	X	X	192
Thim, Václav	5.10.1881	německá	?	výměnkář	maření vysídlovací akce	4.4.1946	řízení zastaveno	X	X	192
Ticháček, Robert	13.12.1888	německá	?	rolník	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	192
Tinla, Antonín	25.11.1905	německá	německá	truhlář	člen NSDAP, SA	17.9.1945	řízení zastaveno	X	X	192
Tintěra, Jiří	7.1.1903	česká	čsl.	advokát	udržoval přátelské styky s Němci	31.1.1947	řízení zastaveno	VK, JN, JM, AK	X	192
Tippelt, Alois	2.8.1891	německá	?	učitel	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	192

Tippelt, Arnošt	28.5.1905	německá	?	pekařský mistr	v den mobilizace nenastoupil ke svému oddílu a zběhl	X	řízení zastaveno	X	X	192
Tippelt, Florian	4.12.1884	německá	?	obchodník	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	192
Tippelt, Václav	9.4.1895	německá	?	kamnář	člen NSKK	X	řízení zastaveno	X	X	192
Tippeltová, Marie	5.11.1915	německá	?	tovární dělnice	dozorkyně SS v židovském táboře	X	řízení zastaveno	X	X	192
Tölg, Josef	19.5.1890	německá	čsl.	dílovedoucí	udal 4 francouzské dělníky proto, že psali na okna továrny francouzská hesla	X	X	X	X	192
Trejdlová, Julie	9.1.1901	česká	čsl.	tovární dělnice	přihlásila se o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	26.7.1946	veřejné pokárání, pokuta 5 000	RV, VK, JN, JM	X	192
Treschnak, Albín	12.11.1899	německá	čsl.	truhlář	člen NSV, vnikl do domu Čecha a uvěznil ho tu	X	řízení zastaveno	X	X	192
Trojanová, Marie	31.10.1900	německá	čsl.	v domácnosti	členka SdP, NSDAP	29.1.1946	řízení zastaveno	X	X	193
Trönerová, Jana	22.6.1911	německá	čsl.	tovární dělnice	udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	193
Tschernitschek, Jan	12.2.1904	německá	?	zubní technik	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	193
Tschöp, Herbert	17.1.1899	německá	?	propuštěný válečný zajatec	neoprávněné překročení státních hranic a podezření z přenášení zpráv	30.10.1945	řízení zastaveno	X	X	193
Tschöp, Josef	20.8.1892	německá	?	rolník	viděn, jak hází balíček, ve kterém byla stará vojenská celta přes plot, kde byla hromada podobného materiálu	14.2.1946	řízení zastaveno	X	X	193

Tuček, Jaroslav	21.12.1894	česká	čsl.	obchodník s textilem	člen NOF	17.1.1947	veřejné pokárání, trest vězení 1m, pokuta 10 000	VK, JN, JM, AK	ano/ne	193
Tučková, Agáta	15.8.1911	česká	čsl.	v domácnosti	podepsala žádost o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	29.11.1946	řízení zastaveno	VK, RV, JN, JM	X	193
Unger, Ladislav	29.12.1903	česká	čsl.	úředník	používal nacistického pozdravu "Heil Hitler"	4.10.1946	řízení zastaveno	VK, RV, JN, JM	X	193
Ungerová, Hedvika	13.12.1892	německá	?	tovární dělnice	jako dozorkyně firmy Etrich dopouštěla se násilí proti českým a ruským zaměstnankyním továrny	X	řízení zastaveno	X	X	193
Ungerová, Zdeňka	22.8.,1897	česká	čsl.	tovární dělnice	vzala si za manžela Němce a následně zažádala o udělení německé příslušnosti	30.8.1946	veřejné pokárání, trest vězení 6 měsíců, pokuta 5 000	RV, JN, JM, AK	ano/ne	193
Urbanová, Marie	14.6.1891	česká	čsl.	tovární dělnice	udavačství	18.10.1946	řízení zastaveno	X	X	193
Vacek, Jiří	20.9.1923	česká	čsl.	zahradník	udržoval styk s Němkou	12.7.1946	veřejné pokárání, pokuta 5 000	RV, VK, JN, JM	ano/ne	193
Vágner, Josef	25.11.1898	česká	čsl.	dělník	člen NOF	26.2.1947	veřejné pokárání, pokuta 2 000	X	ano/ne	193
Vachek, Karel	23.1.1904	česká	čsl.	učitel	vedoucí VOS	17.1.1947	řízení zastaveno	X	X	193
Valášková, Františka	5.1.1884	česká	čsl.	X	jako bývalá majitelka hostince zakazovala českým hostům mluvit česky	19.7.1946	veřejné pokárání, trest vězení 6 měsíců, pokuta 5 000	X	ano/ne	193

Valentová, Františka	9.9.1893	německá	?	v domácnosti	udávání čsl. příslušníků	X	X	X	X	193
Valeš, Stanislav	10.1.1901	česká	čsl.	majitel drogerie	člen NOF	13.9.1946	veřejné pokárání, trest vězení 6m, pokuta 30 000	X	ano/ne	193
Vávra, Josef	17.1.1902	česká	čsl.	krajský soudce v Jičíně						193
Vejnar, František	20.10.1909	německá	?	horník	podporoval nacismus	X	řízení zastaveno	X	X	193
Vejnarová, Adéla	20.4.1913	česká	čsl.	X	udržovala společenské styky s příslušníky říšskoněmecké branné moci	12.11.1946	veřejné pokárání, trest vězení 3 měsíce, pokuta 5 000	VK, RV, JN, JM	ano/ne	193
Vejnarová, Anna	11.11.1898	česká	čsl.	v domácnosti	zažádala si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	14.2.1947	řízení zastaveno	VK, RV, JN, JM, AK	X	193
Vejnarová, Eliška	4.10.1927	německá	čsl.	X	byla známá jako zuřivá Němka, mluvila zásadně německy, nosila hákový kříž, pohybovala se ve společnosti SS-manů	29.1.1946	řízení zastaveno	X	X	193
Vencl, František	19.1.1912	česká	německá	horník	vstoupil do německé armády, kde sloužil u německého námořnictva až do konce války	29.4.1947	veřejné pokárání, trest vězení 4 měsíce	VK, RV, JN, AK	ano/ne	193
Ventura, Josef	22.12.1922	česká	čsl.	zahradník	člen NOF	X	X	X	X	193
Vinčálek, František	1.6.1925	česká	čsl.	zámečník	zažádal si o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	7.3.1947	řízení zastaveno	X	X	194

Vít, František	25.9.1885	česká	čsl.	majitel chalupy	člen NOF	27.3.1947	pokuta 3 000	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	194
Vít, Karel	22.2.1875	česká	čsl.	soukromý podnikatel	výměnný obchod s Němcem	21.6.1946	veřejné pokárání, pokuta 5 000	RV, VK, RL, JM	X	194
Vítová, Marie	29.8.1895	česká	německá	v domácnosti	ač německého původu, hlásila se k české národnosti, ale v roce 1942 podepsala žádost o udělení německé státní příslušnosti	14.2.1947	veřejné pokárání, pokuta 10 000	VK, JM, AK	ano/ne	194
Vlasák, František	8.12.1901	česká	čsl.	zedník	člen NOF	3.1.1947	veřejné pokárání, pokuta 5 000	VK, RV, JN, JM	X	194
Vlasák, Josef	2.2.1912	česká	čsl.	národní správce	udržoval intimní styk s Němkou	10.2.1947	veřejné pokárání, vězení 3 měsíce, pokuta 3 000	VK, JN, JM, AK	ano/ne	194
Vlček, Jan	24.8.1885	česká	čsl.	rolník	člen NOF	22.4.1947	veřejné pokárání, pokuta 20 000	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	194
Vlček, Josef	3.3.1895	česká	čsl.	tovární truhlář	člen NOF	7.3.1947	veřejné pokárání, pokuta 3 000	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	194
Vlček, Václav	10.3.1901	česká	čsl.	majitel hospodářství	horlivý člen NOF	14.10.1946	veřejné pokárání, pokuta 15 000, trest vězení 6m	VK, RV, JN, JM	ano/ne	194
Vocelová, Marie	14.2.1884	česká	čsl.	X	přihlásila se o říšskoněmeckou státní příslušnost	30.8.1946	veřejné pokárání, pokuta 1 000	RV, JN, JM, AK	X	194

Vogelová, Marie	17.5.1900	česká	čsl.	tovární dělnice	podepsala přihlášku o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	14.4.1947	veřejné pokárání, pokuta 3 000	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	194
Vojtěch, Antonín	17.1.1889	německá	čsl.	učitel	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	194
Vojtěch, František	21.2.1907	česká	čsl.	národní správce v zemědělství	člen NOF	7.3.1947	veřejné pokárání, pokuta 3 000	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	194
Vokoun, Rudolf	12.5.1890	česká	čsl.	majitel rodinného domu	při sčítání obyvatel v roce 1939 uvedl jako svoji národnost a mateřskou řeč německou	22.11.1946	veřejné pokárání, pokuta 20 000	VK, RV, JN, JM	ano/ne	194
Volech, František	27.7.1926	česká	čsl.	dělník v továrně a porcelán	stal se členem Hitlerovy mládeže	27.9.1946	řízení zastaveno	RV, VK, JN	X	194
Vondráček, Miroslav	18.8.1901	česká	čsl.	řidič	člen NOF	6.12.1946	veřejné pokárání, vězení 2 měsíce, pokuta 5 000	VK, RV, JN, AK	ano/ne	194
Vrabec, František	6.4.1902	česká	čsl.	technický úředník	projev sympatie k německému režimu	X	řízení zastaveno	X	X	194
Vykus, Bohumil	2.10.1900	česká	čsl.	úředník	kolaborace	18.10.1946	veřejné pokárání, pokuta 25 000	VK, RV, JN, JM	ano/ne	194
Wagner, Berthold	11.1.1883	německá	?	úředník	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	194
Wagner, Emil	16.4.1901	německá	čsl.	drogista	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	194
Wagner, Ladislav	22.11.1929	česká	čsl.	stavební dělník	podepsal jako nezletilý žádost o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	24.1.1947	řízení zastaveno	VK, JN, JM, AK	X	194
Wagnerová, Anna	12.9.1868	německá	čsl.	X	udavačství	28.3.1946	řízení zastaveno	X	X	195
Walsch, Alois	11.12.1899	německá	?	horník	člen Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	195

Walsch, Werner	15.2.1930	německá	čsl.	tovární dělník	zadržen na jeho jméno adresovaný šifrovaný dopis	2.4.1946	řízení zastaveno	X	X	195
Waltr, Vilém	27.11.1906	německá	?	technický inspektor	člen NSDAP, NSKK	30.11.1945	řízení zastaveno	X	X	195
Wanura, Kryštof	21.1.1904	německá	čsl.	kamnář	člen SdP, NSDAP, NSKK, DAF	X	X	X	X	195
Watzaková, Irma	20.12.1903	německá	?	přadlena	členka SdP, NSDAP, Frauenschaftu	X	řízení zastaveno	X	X	195
Wawra, František	8.6.1898	německá	čsl.	zaměstnanec německých drah	člen SdP, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	195
Weber, Osvald	2.9.1902	německá	čsl.	bankovní úředník	člen NSKK, Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	195
Weber, Rudolf	30.7.1897	německá	čsl.	obchodní vedoucí	člen SdP, NSDAP, SA	X	řízení zastaveno	X	X	195
Weber, Rudolf	6.1.1907	německá	čsl.	zámečnický mistr	člen Freikorps, týráni	X	řízení zastaveno	X	X	195
Weigent, František	15.10.1910	německá	?	obchodník	člen SdP, NSDAP, NSF, DAF	X	řízení zastaveno	X	X	195
Weinelt, Maxmilián	17.10.1899	německá	čsl.	úředník v obchodě se dřívím	člen NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	195
Weinelt, Walter	12.11.1894	německá	čsl.	učitel	člen NSDAP, SA	11.12.1945	řízení zastaveno	X	X	185
Weiss, Emil	26.7.1891	česká	čsl.	topič	ucházel se o říšskoněmeckou státní příslušnost	28.6.1946	veřejné pokárání, pokuta 500	X	ano/ne	195
Weiss, Rudolf	13.3.1907	německá	?	truhlářský pomocník	člen SdP, SA, Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	195
Wende, František	13.7.1900	německá	?	tovární dělník	X	X	řízení zastaveno	X	X	195
Wenzel, Andělín	23.5.1893	německá	čsl.	učitel	člen Freikorps, NSDAP	X	řízení zastaveno	X	X	
Wiatkovský, Herbert	18.6.1920	německá	čsl.	X	člen SdP, NSDAP, SS	25.1.1946	řízení zastaveno	X	X	195

Windischmann, Jindřich	3.2.1872	německá	?	soukromník	člen SdP, NSDAP	29.1.1946	řízení zastaveno	X	X	195
Windischmannová, Alžběta	20.7.1909	německá	?	tovární dělnice	členka SdP, NSDAP	27.2.1946	řízení zastaveno	X	X	195
Winkler, František	25.11.1900	česká	německá	tovární tkadlec	člen SA, NSDAP	X	propuštěn z vazby	X	X	195
Winkler, František	17.4.1883	německá	německá	pensista	útisk osob české národnosti	29.1.1946	řízení zastaveno	X	X	195
Winter, Karel	16.3.1906	česká	čsl.	obchodník	přijal říšskoněmeckou státní příslušnost	11.10.1946	veřejné pokárání, vězení 10 měsíců, pokuta 8 000	VK, RV, JM, AK	ano/ne	195
Winterová, Marie	5.11.1897	česká	čsl.	tovární dělnice	vdala se za Němce a přihlásila sebe i syna o říšskoněmeckou příslušnost	26.7.1946	veřejné pokárání, pokuta 5 000, vězení 1 měsíc	RV, VK, JN, JM	X	195
Wipplerová, Marie	30.9.1873	německá	?	soukromnice	neodevzdání střelné zbraně	X	X	X	X	195
Witwer, František	2.7.1896	německá	?	X	X	22.3.1946	řízení zastaveno	X	X	195
Wosneková, Truda	26.4.1920	německá	čsl.	dozorkyně	dozorkyně SS v židovském táboře	3.4.1946	řízení zastaveno	X	X	194
Wottawová, Olga	6.9.1902	německá	?	pomocná úřednice	udavačství	X	řízení zastaveno	X	X	195
Zakouřil, Karel	3.1.1901	česká	čsl.	X	v době okupace a podporování nacistického režimu	X	X	X	X	195
Zaňka, Václav	1.7.1893	česká	čsl.	kočí	kolaborace	X	řízení zastaveno	X	X	195
Zarichová, Adéla	8.5.1923	německá	?	tovární dělnice	hrubé zacházení s internovanými židovkami	30.9.1946	zproštěna obžaloby	X	X	195
Záruba, Gustav	23.5.1905	německá	?	horník	člen NSDAP, SA	X	X	X	X	196
Záruba, Josef	7.10.1915	česká	čsl.	správce rolnické usedlosti	člen NOF	13.12.1946	veřejné pokárání, vězení 1m, pokuta 10 000	VK, RV, JN, JM, AK	ano/ne	196

Zástěra, Artur	23.9.1903	německá	?	lesní	člen NSDAP	29.3.1946	řízení zastaveno	X	X	196
Zeman, Josef	31.10.1882	česká	čsl.	hostinský	jako majitel hostince ho používal jako shromažďovací místo pro příslušníky NSDAP	X	X	X	X	196
Zepper, Jindřich	3.11.1897	německá	čsl.	horník	týrál ruské zajatce v době okupace	X	řízení zastaveno	X	X	196
Zinecker, Herrmann	24.7.1919	německá	čsl.	X	zločin proti státu	26.1.1946	řízení zastaveno	X	X	196
Zintel, František	7.6.1909	německá	?	poštovní řidič	člen SdP, NSDAP	30.4.1946	řízení zastaveno	X	X	196
Zölfel, Richard	29.3.1900	německá	?	úředník	schvaloval nezákonné činy a jednání okupačních úřadů proti českým studentům	X	řízení zastaveno	X	X	196
Zosel, Vilém	5.11.1898	německá	?	rolník	člen Freikorps	X	řízení zastaveno	X	X	196
Žabka, František	18.12.1903	česká	čsl.	telegrafní dělník	choval se podlézavě k německým prganům	X	X	X	X	196
Žízalová, Jana	14.8.1875	česká	čsl.	X	ucházela se o udělení říšskoněmecké státní příslušnosti	26.4.1946	veřejné pokárání, pokuta 500	X	X	196

VYSVĚTLIVKY K TABULCE

čsl.	československý
RV	Rudolf Vyhnálek
VK	Vojtěch Karel
RL	Rudolf Loukota
JM	Josef Matějka
JN	Josef Nikl
AK	Alois Kopecký
FB	František Bárta
FT	František Tomášek
VKo	Václav Kopecký
BM	Bohumil Málek
KH	Karel Hoch
BŠ	Bedřich Šnaider
JP	Josef Pilař
JS	Josef Souček
VS	Věnceslava Sonnerbergová
BCH	Bohumil Chotaš
VL	Vilém Lederer